

Chúc Mừng Năm Mới

Nguyệt San Diễn Đàn Giáo Dân

Kính Chúc

- * Quý Hồng Y, Giám Mục
- * Quý Linh Mục, Tu Sĩ nam nữ
- * Quý Thân Hữu, Thân Chủ
- * Quý Độc Gia Bốn Phương

Năm Mậu Tuất

Tràn đầy Hồng Ân Thiên Chúa
Sức Khỏe, Khang An, Hạnh Phúc

NGUYỆN CHÚC QUÊ HƯƠNG VÀ GIÁO HỘI
ĐƯỢC HƯỞNG TỰ DO, DÂN CHỦ, NHÂN QUYỀN
ĐÍCH THỰC.

Nguyệt San **DIỄN ĐÀN**
GIÁO DÂN

Số 195-196 - Tháng 2-3/2018

Nguyệt San

DIỄN ĐÀN GIÁO DÂN

Dien Dan Giao Dan, Inc.
Non-Profit Organization #2455155

7864 Westminster Blvd.
Westminster, CA 92683, USA

714-894-5826

Website: www.DienDanGiaoDan.com
Email: toabaoddgd@yahoo.com

Linh Hương

Lm. Cao Phương Kỳ

Cổ Vấn Pháp Luật

L.S. Trần Đình Định

Nhóm Chủ Trương

Nguyễn Xuân Hân, Lê Tinh Thông,
Nguyễn Văn Huệ, Trần Ngọc Vân,
Nguyễn Đức Tuyên, Nguyễn Trường Khoan, Kim Loan,
Trần Tấn Toàn, Hoàng Quý, Lê Văn Trang,
Trần Quang Tuyển, Nguyễn Khoa Khương,
Nguyễn Văn Bách, Đinh Lưu Nhã, Lê Thiên,
Nguyễn Mạnh Thường, Phạm Tất Hạnh,
Nguyễn Đức Chuyên, Laura Trần, Trần Văn Cáo,
Nguyễn Văn Quát, Nguyễn Văn Liêm, Đinh Thái Sơn,
Trang Đài, Nguyễn Mạnh Chí, Ngô Đình Lượng.

Tòa Soạn

Chủ Nhiệm:

Nguyễn Văn Liêm
Đình Thái Sơn, Phụ Tá

Chủ Bút:

Mặc Giao
Trang Đài, Phụ Tá

Tổng Thư Ký:

Charlie Nguyễn Mạnh Chí.
Joseph Ngô, Phụ Tá

Trợ Sự

Nguyễn Khoa Khương, Nguyễn Mạnh Thường,
Nguyễn Đức Chuyên,
Nguyễn Thị Thêu, Đỗ Trí Tuệ,
Trần Văn Cáo, Nguyễn Văn Quát, Hương Thu,
Trần Quang Tuyển, Phạm Bá Cát, Đỗ Trí Tuệ

Ban Biên Tập

Trần Phong Vũ, Nguyễn Đức Tuyên, Trần Hữu Khắc,
Nguyễn Tiến Ích, Lê Tinh Thông, Lê Thiên,
Nguyễn Chính Kết, Thanh Hiền, Phạm Minh Tâm,
Đỗ Mạnh Tri, Nguyễn Tiến Cảnh, Minh Võ,
Phạm Hồng Lam, Trà Lũ
Trang Đài Glassey-Trànguyên

Trình Bày

Phong Trịnh

Trong Số Này

Thường Xuyên

Thư Tòa Soạn..... DDGD 3
Hộp Thư Độc Giả ..... DDGD 4

Chủ Đề

Chúc Xuân Mậu Tuất..... Cuồng Phong 7
Sớ Táo Quân Năm Mậu Tuất 8
Mậu Tuất 2018 - Năm Chó, Phiếm Chuyện Chó! ..... Lê Thiên 11
Năm Tuất Nói Chuyện Con Chó..... Nhật Hoa 13
Tết Là Gì?..... BS. Nguyễn Hy Vọng 14
Nhân Đầu Xuân Mậu Tuất Bàn Luận Về Gà/Chó &
Những Con “Thú/Người” Hôm Nay..... Trần Phong Vũ 16
Xuân Thương Nhớ ..... Đỗ Mạnh Tri 18
Tết Nguyên Đán là Một Lễ Tạ Ơn Của Việt Tộc..... L.M.Cao Phương Kỳ 20
Thơ Xuân Của Các Thi Sĩ Tiền Chiến..... 23
Vất Tay Lên Trần..... Phạm Minh-Tâm 25
Chó Truyền Giáo, Chó Sùng Đạo, Chó Giúp Tim Ôn Hoàn Cải..... Nguyễn Thị Ngọc 73

Tôn Giáo

ĐTC Cử Hành Thánh Lễ Trước Khi Rời Chile..... G. Trần Đức Anh OP 48
Đức Thánh Cha Gặp Dân Chúng Miền Amazonia..... TDA Vietvatican 50
Một Mùa Gặt Mới:
Lễ Tấn Phong Đức Giám Mục Tôma Nguyễn Thái Thành..... Trang Đài Glassey-Trànguyên 54
Giải Đáp Giáo Lý: Linh Mục Được Cử Hành Hay Đồng Tế
Bao Nhiêu Thánh Lễ Trong Ngày? ..... LM Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huấn 57
Tin Mừng Giữa Dòng Đồi: Mùa Xuân, Mùa Mong Chờ Trong Hy Vọng..... Trần Việt Cường 62
Khi Ngôn Sứ Nói Về Tình Yêu, Hôn Nhân Và Con Cái ..... Mặc Giao 64
Hai Mục Sư Vn Lão Thành Theo Đạo Tin Lành Xin Về Đạo Công Giáo..... Thanh Phong 71

Thời Sự

Lượm Lặt Đó Đây..... Trần Phong Vũ 37
Viết Từ Canada: Một Năm Của Ông Trump..... Mặc Giao 40
Kinh Tế: Hanoi “Vỏ Béo Đê Thịt” Dân..... Trần Nguyên Thao 43
Tình Hình Tôn Giáo Tại Việt Nam Năm 2017..... Linh Mục Phê-Rô Phan Văn Lợi 66
50 Năm: Mậu Tuất (2018) Uất Nghẹn Mậu Thân (1968)..... Lê Thiên 83
50 Năm Vụ Tắm Máu Thành Huế..... Mạnh Kim 86
1968 Và Tôi..... Phạm Hồng Lam 90
Một Thế Giới Bị Tồn Thương..... LM. Vĩnh Sang 94

Thông Tin, Văn Hoá, Xã Hội, Linh Tinh

Être Vietnamien - Người Việt Là Thế..... Phạm Hồng Lam Soạn Dịch 27
Nhớ “Chơi Chờ” Của Làng Nhân..... Trịnh Bình An 31
Sổ Tay Thường Dân: Dao Trung Cộng & Mộng Tập Cận Bình..... Bùi Quang Vơ 46
Lá Thư Canada: Ba Lời Hạnh Phúc ..... Trà Lũ 75
Người Đưa Thư..... 80
Phúc Trình Freedom House 2018: Việt Nam Không Có Tự Do..... VOA 93
“Việt Nam, Nỗi Đau & Niềm Hy Vọng”..... Mr Trần 98
Trang Y Học: Bệnh Lo Âu..... Bác Sĩ Ngô Đình Tân 102
Gia Chánh: Mắm Tôm Chua..... 104

Giá Biểu Một Năm

- Hoa Kỳ
Đọc giả thường: 50MK
Đọc giả ân nhân: 60MK
trở lên
- Canada: 70MK
- Âu Châu: 80MK
- Á và Úc Châu: 80MK

■
Các Đại Diện
La Puente, CA:

Nguyễn Đức
(626) 917-7487

Los Angeles, CA:

Nguyễn Ngọc Chánh
(626) 810-6346

Milpitas, CA:

Phạm Văn Tường
(408) 946-4027

Riverside, CA:

Đỗ Tâm

(909) 272-3446

Trần Huy Thống

(929) 788-4637

San Diego, CA:

Phạm Văn Hội

(619) 516-3573 (619) 261-1250

San Jose, CA:

Nguyễn Đình Sang
(408) 230-6418

San Francisco/ Oaland, CA:

Nguyễn Văn Hiệp
(510) 363-8964

Stockton, CA:

Nguyễn Anh Quý
(209) 952-3914

Colorado:

Trần Công Huấn

(719) 574-9818

Denver, CO:

Lê Văn Giáo

(303) 761-0072

Florida:

Lê Ngọc Thanh

(561) 249-4201

Georgia:

Bùi Mai Quốc Tuấn

(770) 507-3247

Indiana:

Mt. Nguyễn Đình Cận

(260) 755-0774

Chicago, IL:

Nguyễn Thọ Khải

(773) 478-1128

Louisville, KY:

Nguyễn Văn Đăng

(502) 375-0284

Wichita, KS:

Lê Văn Thành

(316) 655-7118

ƯỚC VỌNG ĐẦU XUÂN

Xuân về, Tết đến, chúng ta lại được hưởng niềm vui của đất trời. Vũ trụ chuyển vận theo tứ thời bát tiết. Nhờ thế chúng ta có Xuân, Hạ, Thu, Đông.

Nhìn xa hơn một chút, để thấy được một phần rất nhỏ của vũ trụ, vệ tinh cũng phải bay xa hàng chục năm. Và trong số tất cả mọi hành tinh mà con người đã khám phá, từ mặt trăng đến Sao Hỏa, chúng ta chưa thấy đâu có nước mát, cây xanh, chim bay, cá lội và con người đẹp đẽ, thông minh như ở trái đất. Sau này, con cháu chúng ta có thể đi xa hơn trong vũ trụ và có thể gặp người hành tinh, nhưng cho tới bây giờ, chúng ta chỉ thấy trái đất đẹp nhất, đặc biệt là có sự sống. Thiên nhiên hòa quyện với con người. Tất cả đều liên hệ với nhau, cần nhau, bổ túc và hiến tặng cho nhau

*Ai hay trong một tách trà
Có hồ sen ngát mượt mà dâng hương
Ai hay trong gió ngàn phương
Đã mang hơi thở trùng dương xanh ngời*
(Như Thiên)

Vì vậy, ngày Xuân phải là ngày tôn vinh giá trị của sự sống, một sự sống liên kết chặt chẽ với thiên nhiên tươi đẹp.

Marrero, LA: Trần Văn Bình
(504) 348-1346

Ngô Tâm

(504) 368-0055

Kenner, LA:

Nguyễn Đình Nghiêm

(504) 254-1150

Boston, MA:

Phạm Duy Lý

(617) 265-7934

Brooklyn, MN:

Trần Ngọc Bái

(763) 315-3942

Kansas City, MO:

Nguyễn Lưu

(816) 231-2413

Durham, NC:

Nguyễn Sương

(919) 361-5472

Lincoln, NE:

Trần Văn Trị

(402) 438-4415

Las Vegas, NV:

Phan Văn Sỹ

(702) 221-1688

Cincinnati, OH:

Francis Đình Khải

(513) 227-4711

Oklahoma:

Lê Minh Khôi

(405) 759-3645

Tulsa, OK:

Ngô Thiện Tích

(918) 437-6253

Nguyễn Minh Tuấn

(918) 627-2046

Portland, OR:

Ngô Trường James

(503) 591-0871

Đoàn Trọng Thu

(714) 642-8365

Philadelphia, PA:

Nguyễn Đức Phong

(215) 329-0538

Arlington, TX:

Trần Văn Minh

1-866-246-3702

Arkansas:

Lê Thiên Hoàng

(479) 471-7238

Austin, TX:

Phạm Trí Thức

(512) 832-6408

Irving, TX:

Đoàn Thanh Hùng

(972) 790-2216 / 3500

Houston, TX:

Kim Mai

(281) 970-4903

Nhìn chung, con người không biết gìn giữ trái đất đẹp đẽ mà Thượng Đế đã ban cho, cũng không biết giữ gìn sự sống của chính mình và của những người đồng loại. Nhân danh văn minh và tiên bộ, người ta phá hoại môi trường. Nhân danh tôn giáo và chủ thuyết (thật ra là quyền lợi), người ta giết hại lẫn nhau. Nhân loại không có hòa bình và hạnh phúc. Xuân nào cũng là Xuân hy vọng, nhưng thực tế, hầu hết là Xuân thất vọng.

Riêng đối với người Việt Nam, ngày đầu Xuân là ngày Tết. Dù dưới mưa phùn gió bắc ở Hà Nội, dưới cái nắng chang chang ở Sài Gòn, mùa Đông ở châu Âu, châu Mỹ, mùa Hè ở châu Đại Dương, người Việt Nam khắp nơi đều mừng Tết cùng ngày, cùng hướng về quê cha đất tổ để tưởng nhớ và tri ân tổ tiên, để ngâm ngùi nhớ lại những kỷ niệm vui buồn bên những người thân yêu, đặc biệt bữa cơm Tết có đầy đủ cha mẹ, anh em đoàn tụ. Chúng ta nhớ tới 91 triệu đồng bào ở quê nhà với đa số còn phải sống nhọc nhằn thiếu thốn, bị bóc lột, đàn áp thể xác và bị lấy đi nhân phẩm và quyền của con người.

Trước thềm Năm Mậu Tuất, chúng ta cầu nguyện cho Quê Hương an bình, cho đồng bào hạnh phúc. Ước mong năm sau toàn dân Việt Nam sẽ được đón Xuân mừng Tết trong niềm vui của tự do, no ấm và tình người.

Chúng tôi cũng cầu chúc cho Quý Độc Giả Diễn Đàn Giáo Dân một Năm Mới an lành, nhiều sức khỏe, để cùng chung tay làm được chút gì cho Quê Hương. Khi Quê Hương được thực sự hưởng cảnh trời yên biển lặng, chúng ta sẽ kéo nhau về thăm mộ phần của Cha Ông, dâng nén nhang tâm thành lên bàn thờ Tổ Tiên. Và rửa tay gác kiếm để hưởng những ngày thư nhàn thực sự. ♦

Số Báo Xuân này là số kép của hai tháng 2 và 3, 2018. Số kế tiếp 197 sẽ là báo tháng 4. Quý độc giả sẽ nhận được vào cuối tháng 3 tại Hoa Kỳ và đầu tháng 4 tại những nước khác.

Ý Cầu Nguyện

"Trong năm Mậu Tuất này, xin Chúa ban cho loài người được quà tặng quý giá của Chúa, đó là sự bình an. Bình an cho mọi gia đình, cho quê hương dân tộc Việt Nam và cho mọi nơi trên thế giới."

Hộp Thư Độc Giả

Marrero, LA:

Trần Văn Bình

(504) 348-1346

Ngô Tám

(504) 368-0055

Kenneer, LA:

Nguyễn Đình Nghiêem

(504) 254-1150

Boston, MA:

Phạm Duy Lý

(617) 265-7934

Brooklyn, MN:

Trần Ngọc Bái

(763) 315-3942

Kansas City, MO:

Nguyễn Lưu

(816) 231-2413

Durham, NC:

Nguyễn Sương

(919) 361-5472

Lincoln, NE:

Trần Văn Trị

(402) 438-4415

Las Vegas, NV:

Phan Văn Sỹ

(702) 221-1688

Cincinnati, OH:

Francis Đình Khải

(513) 227-4711

Oklahoma:

Lê Minh Khôi

(405) 759-3645

Tulsa, OK:

Ngô Thiện Tích

(918) 437-6253

Nguyễn Minh Tuấn

(918) 627-2046

Portland, OR:

Ngô Trường James

(503) 591-0871

Đoàn Trọng Thu

(714) 642-8365

Philadelphia, PA:

Nguyễn Đức Phong

(215) 329-0538

Arlington, TX:

Trần Văn Minh

1-866-246-3702

Arkansas:

Lê Thiên Hoàng

(479) 471-7238

Austin, TX:

Phạm Trí Thức

(512) 832-6408

Irving, TX:

Đoàn Thanh Hùng

(972) 790-2216 / 3500

Houston, TX:

Kim Mai

(281) 970-4903

Palacio, TX:**LM. Nguyễn Hùng Đức, IA***Kính gửi các bác trong Diễn Đàn Giáo Dân,**Con Linh Mục Nguyễn Hùng Đức, hiện đang ở IOWA, con xin cảm ơn đến từng các bác đã gửi báo hàng tháng đến cho con. Xin Chúa ban nhiều ơn lành xuống đến từng gia đình các bác và các bác. Con luôn nhớ tất cả trong Thánh Lễ và kinh nguyện hàng ngày. . .*

Thưa LM. Nguyễn Hùng Đức,

Diễn Đàn chân thành cảm ơn cha đã không chỉ đồng hành mà còn cầu nguyện cho các cộng tác viên và gia đình trong các Thánh Lễ và kinh nguyện. Đây là phần thưởng, là quà Xuân cho các cộng tác viên và độc giả của Diễn Đàn Giáo Dân. Diễn Đàn đã đóng trọn vai trò là Diễn Đàn chung cho Giáo Sĩ và Giáo Dân trong đệ tam thiên niên kỷ. Với sự cầu nguyện của Cha, Diễn Đàn được an tâm dẫn bước vì tin rằng Thánh Linh luôn đồng hành và soi dẫn cho công tác mục vụ Truyền Thông nhỏ hẹp này. Nguyện cầu Thiên Chúa qua lời cầu bầu của Mẹ Lavang tuôn tràn Hồng Ân Chúa trên Cha trong Năm Mới để Cha chu toàn sứ vụ mà Thiên Chúa đã trao ban.

Ông Nguyễn Văn Quý, OK

... Tôi xin chân thành chúc tất cả quý vị một mùa Giáng Sinh và một năm mới An Bình, Hạnh Phúc, Yêu Thương... Cảm ơn quý vị đã giữ vững Lập Trường, Chủ Trương Nói Thật, Nói Đúng!

... Qua những bài báo năm qua, có chuyện đáng buồn là các Đấng Bậc của TGP Saigon đã nâng cao sự phát triển của Tờ Báo đã làm "KHỔ" cho Giáo Hội Công Giáo Việt Nam suốt mấy chục năm qua. . .

Ở Hải Ngoại, chuyện trình diễn văn nghệ trong Nhà Thờ Giáo xứ Columban để gây quỹ đã tạo nên nhiều phản kháng trong giáo dân. Chúng tôi ở xa, và cũng chỉ là những giáo dân bình thường, chỉ xin góp ý kiến là hoàn toàn không thuận tình, không thuận ý với việc làm này ngay trong NHÀ CHÚA. Các Đấng Bậc Bản Quyền

đã quyết định làm, đó là chuyện của các Ngài; chúng ta là những Giáo Dân chỉ có một cách phản kháng "Êm Đềm"...

Thưa ông Nguyễn Văn Quý,

Cảm ơn những chia sẻ và trần trở của ông từ trong nước ra đến hải ngoại. Giáo Hội lữ hành không tránh khỏi những lỗi lầm. Là những phần tử trong Giáo Hội chúng ta cố gắng làm tất cả những gì có thể với lòng yêu mến Thiên Chúa góp phần xây dựng Giáo Hội lữ hành nơi trần thế.

Kính chúc ông và quý quyến dồi dào sức khỏe và mọi sự may lành trong sự quan phòng của Thiên Chúa trong Năm Mới.

Ông Vũ Đức Tuân, CA

1. *Trước hết tôi xin lỗi vì đã quá hạn mà chưa gửi báo phí. Một phần vì tôi đã 90 bó rồi lại thêm rũi gãy chân phải vô nhà thương nên dù check đã viết mà chưa gửi... Báo Diễn Đàn từ số 1 đến nay tôi vẫn còn lưu trữ đầy đủ....*

2. *Tôi lấy làm vui được gửi đến Ban Điều Hành mới của ĐĐGD lời cầu chúc chân thành. Xin ơn trên ban cho quý vị sức khỏe, sự khôn ngoan và thêm nhiều tài năng để tiếp tục phát triển và đi đúng hướng như thuở ban đầu. Đường ta, ta cứ đi... Rất nhiều người ước mong và hy vọng vào tuổi trẻ, với sức khỏe và tài năng sẽ vượt mọi khó khăn, trở ngại để sớm thực hiện được một đài Truyền hình Việt ngữ Công Giáo tại Hải ngoại....*

3. *Với các Bác trong ĐĐGD từ khởi sự cho đến bàn giao qua Ban Điều Hành mới, tôi chỉ biết cảm tạ Chúa vì đã nhận lãnh được biết bao điều bổ ích... Xin quý Bác nhận nơi đây lời cảm ơn chân thành....*

Thưa ông Vũ Đức Tuân,

Bất kể tuổi già và tật bệnh ông vẫn kiên trì đồng

hành với Diễn Đàn Giáo Dân. Ông đã theo sát các diễn tiến và công việc điều hành của Diễn Đàn, một cơ sở truyền thông Công Giáo độc nhất vô nhị do các Giáo Dân thành lập và điều hành độc lập sang năm thứ mười tám. Xin chân thành tri ân ông về những chia sẻ và cầu chúc của ông với tân và cựu Ban Điều Hành của Diễn Đàn. Đây là sứ vụ Ngôn Sứ mà mỗi Tín Hữu đã lãnh nhận nên dù ở trong hoàn cảnh hay vị thế nào chúng ta cũng phục vụ Giáo Hội và Quê Hương với tất cả tâm, lực.

ÔB Võ Hoàng&Hồng Cẩm, MN

... Chúng tôi xin gửi \$250.00 để trả tiền báo...

Xin cảm ơn Quý Báo và cầu chúc Quý báo luôn được thành công mỹ mãn trên đường Ngôn luận...

Thư ông bà Võ Hoàng,

Chân thành cảm ơn ông bà đã nâng đỡ Diễn Đàn cả về tinh thần lẫn vật chất để tờ báo có đủ hành trang làm tròn sứ vụ đã lãnh nhận. Mong ông bà tiếp tục quảng bá thêm cho nhiều người biết và đọc Diễn Đàn Giáo Dân.

Ông Lê Viết Mười, HI

...Xin chân thành cầu chúc LM. Linh Hướng Cao Phương Kỳ, LS. cố vấn Pháp luật Trần Đình Định và các anh chị trong ban Biên Tập, Tòa Soạn được tràn đầy Hồng Ân Chúa để thăng tiến...

Xin thông cảm, vì lớn tuổi, 90 tuổi và bị từ Cộng Sản 13 năm nên mắt yếu viết không rõ nét chữ, không nói lên hết lòng kính mến về sự hy sinh của LM. Linh Hướng và các anh chị trong Tòa Báo Diễn Đàn Giáo Dân...

Thư ông Lê Viết Mười,

Chân thành cảm ơn ông từ nơi Hải Đảo thơ mộng xa xôi đã đồng hành cùng Diễn Đàn. Ông đã nhớ và cầu chúc cho từng người từ Lm. Linh Hướng, LS. cố vấn v.v... Tâm lòng này thật vô giá. Chúng tôi dâng lời Tạ ơn Thiên Chúa và cầu chúc ông cùng bảo quyền tràn đầy Hồng ân Chúa trong năm

mới.

LM. Phạm Văn Chính, FL

Diễn Đàn Giáo Dân số 194 vừa rồi rất hay. Các bài viết liên quan đến Gloria 3 rất chính xác. Tôi không thể chấp nhận việc đem đoàn hát Thúy Nga Paris By Night, với băng B40, vào Nhà Thờ để thu băng, bán băng nhạc. Họ đã lợi dụng Công Giáo vào việc kinh doanh băng đĩa. Sao bảo là chỉ làm fund raising cho nhà thờ chứ không có ai làm kinh doanh, lợi nhuận?...

Trong khung cảnh một đại nhạc hội, những bản tình ca mùa Giáng Sinh trong Gloria 3 lại được coi là “prayerfull” lên thẳng Thiên Chúa sao? Chẳng lẽ các Ngài không phân biệt được đâu là Thánh ca, đâu là Tình Ca?...

“Chủ mới” vào thì Chúa phải đi ra thôi. Làm sao có thể “làm tôi hai chủ”? Bài học từ Đức ông Hiền, San Jose, đang ngồi tù và cha Long, người khởi xướng Gloria 1, đã hoàn tục không đủ đánh động lương tâm các Người sao?...

Thư LM. Phạm Văn Chính,

Chân thành cảm ơn cha đã đồng hành và nâng đỡ tinh thần cho Diễn Đàn mười mấy năm qua. Xin cảm ơn những chia sẻ của cha, tiếng nói của một mục tử, về việc giáo quyền cho một đoàn hát thương mại lợi dụng Công Giáo và Giáo Đường để kinh doanh băng nhạc. Một vài giáo sỹ trong Giáo phận Orange cũng đã can đảm biểu lộ sự bất đồng này. Nhưng dường như chế độ Giáo Sĩ trị vẫn tồn tại mặc dù Đức đương kim Giáo Hoàng Phanxicô đã lên án nhiều lần. Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô đệ nhị và đương kim Giáo Hoàng Phanxicô đã nhiều lần phải đau lòng cất tiếng xin lỗi các nạn nhân cũng vì tệ trạng Giáo sỹ trị?

THƯ TÍN

Ông Nguyễn Duy Kiên, Germany

Tòa Soạn đã nhận hai năm lệ phí.

Cô Hoàng Đào Lan, OH

Chân thành cảm ơn những lời chúc đầu năm của cô.

Ông Nguyễn Văn Lâm, NE

Diễn Đàn chân thành cảm ơn ông đã giới thiệu thêm độc giả mới.

Tòa soạn sẽ gửi báo từ số 194

Bà Duân Công, CA

Tòa Soạn sẽ gửi báo theo địa chỉ bà ghi. Cảm ơn bà đã gửi hai năm lệ phí.

Ông Vũ Liên, AZ

Cầu chúc ông và bửu quyền tràn đầy Hồng Ân Chúa trong năm mới. Chân thành cảm ơn những lời cầu chúc nồng ấm của Ông.

Ông Nguyễn Văn Vang, CA

Tòa Soạn đã cập nhật địa chỉ mới.

Diễn Đàn chân thành cảm ơn quý

Độc Giả đã gửi lệ phí:

Ông Vũ Lương, OK

Ông Nguyễn Văn Quý, MI

Ông Nguyễn Đình Khanh, VA

Ông Trần Ngọc Hồ, MO

BS. Trần Văn Nam, CA

Ông Tạ Đức Toàn, CA

Bà Nguyễn Thị Hoa, OR

Ông Khổng Bình, CA

Ông Phan Trọng Khanh, MO

Ông Nguyễn Tâm, NJ

Ông Nguyễn Đức Kỳ, CA

Bà Cecilia Trần, CA

Bà Trần Thị Kim Phán, OH

Ông Nguyễn Đăng Vỹ, CA

Ông Đỗ Thái Hùng, CA

Ông Đỗ Tiến Sỹ, CA

LM. Phạm Văn Chính, FL

Ông Đỗ Phước, CA

Ông Trương Tấn, CA

Ông Lê Thiên Hoàng, AR

Cô Phan Phương Marilyn, OR

Ông Nguyễn Chương, CA

Ông Nguyễn Dinh, PA

Ông John Phạm, CA

Ông Nguyễn Trí, CA

Bà Duân Công, CA

Ông Lục Sĩ Đức, CA

Ông Lê V. Cap, MI

Ông Lê Quang, CA

Nguyễn Văn Lưu, NY

Ông Phạm Lập, CA

DS. Trần Ngọc Vạn, CA

CHÚC XUÂN MẬU TUẤT

■ CUÔNG PHONG

*Đất trời chuyển động đón Xuân về
Gà đi Chó lại thấy nhanh ghê
Một vòng nhân thế là bao nả
Xin chúc một năm đẹp mọi bề*

*Chúc cho dân nước được quang vinh
Đình rớt vào tay Tập Cận Bình
Cho lòng yêu nước lên như lửa
Đốt cháy thành tro bọn ký sinh*

*Chúc cho cả đảng đánh nhau to
Bôi tro trét trấu vào mặt mo
Chẳng có tay nào không dính bẩn
Tố xong là đảng sẽ nằm co*

*Chúc cho trí thức bớt ươn hèn
Chó căm vì được vỗ bằng tiền
Sợ nhốt sà lim ngồi đếm lịch
Nên đầu khóa lại, miệng toàn khen*

*Chúc cho tuổi trẻ lòng sục sôi
Vì thấy quê cha khổ quá rồi
Đã sáu mươi năm làm trâu ngựa
Nay phải vùng lên để đổi đời*

*Chúc cho người Việt ở bên ngoài
Đình cãi nhau hoài, chỉ rác tại
Ráng tìm bọn trẻ mà trao đuốc
Bằng không, mai một cây vào ai?*

*Chúc cho các cụ ở Quận Cam
Năm mới năm me khởi cầm ràm
Múa may, hát hồng nơi nhà Chúa
Nay được thêm hai “ca sĩ hàm”*

*Chúc cho bạn đọc của Diễn Đàn
Chẳng cầu danh vọng với giàu sang
Chỉ mong đi vãng, không ngồi ngáp
Được nhìn thế sự sắp sang trang*

Đố Táo Quân Năm Mậu Tuất

Khẩu đầu râu Thánh Thượng
Thần hạ Táo Diển Đàn
Coi bếp nơi Quận Cam
Xin tấu trình việc dưới
Sắp bước sang năm mới
Chú khuyến lại quay về
Chị gà phải ra đi
Chuyện đời quanh quẩn mãi

Năm qua nhiều tranh cãi
Về cái vụ ông Trump
Thiên hạ cứ um xùm
Kẻ chê, người khen ngợi
Khen ông biết làm tới
Dọa chú Ủn Bắc Hàn
Khiến chú hết làm tàng
Phải chịu ngồi nói chuyện
Bắc Nam chia vĩ tuyến
Coi nhau như tử thù
Nhưng không đến nổi ngu
Chuyện mình mình giải quyết
Tập Cận Bình cũng biết
Chơi với xếp cao bồi

Hoặc đấu súng tới bờ
Hoặc xử cho phải phép
Tập không phải tay lép
Nhưng vốn thứ ma lanh
Một mặt cứ tranh dành
Mặt kia cười rách mép
Đón ông Trump rất đẹp
Ngay trong Tử Cấm Thành
Nơi hoàng đế Minh, Thanh
Đã bao đời chễm chệ
Lại tìm phương hạn chế
Buôn bán lệch cán cân
Nếu mình dành hết phần
Mỹ nổi cơn phản pháo
Biển Đông, đảo nhân tạo
Tuyên bố rất bùi tai
Nhưng lảng lạng lai rai
Biến thành khu quân sự
Mỹ tuy không làm dữ
Nhưng tàu chiến đổ vào
Phí cơ bay ào ào
Thị oai và cảnh cáo
Hai bên đều tỉnh táo
Chống mắt canh chừng nhau
Nếu ai đó bị đau
Chính Việt Nam cộng sản!
Ông Trump dân buôn bán
Nên mặc cả lu bù
Đòi thắng bằng chỉ thu
Mỹ co tay giữ túi
Nên kinh tế tiến tới
Việc làm tăng thêm nhiều
Mua súng và chỉ tiêu
Bắn nhau và du hí.
Thế nhưng nhiều người Mỹ
Lại ghét bỏ ông Trump
Truyền thông chửi tùm lum
Nhiều khi tung tin phịa
Phe Hillary lía lịa
Bối lông vết từng ngày
Xem ra vẫn còn cay

Dù đã thua sát ván
Phe Trump không hề ngán
Cứ đường ta ta đi
Có chủ tướng gan lì
Tuy mồm hơi bép xép
Kể cả chuyện tôm tép
Chủ tướng cũng xen vào
Mỗi ngày bỏ công lao
Vô Twitter cãi cò
Nói năng thì chu mỏ
Tay dấm dư khó coi
Hôm nay thì huyết còi
Đến mai huề tuốt lốt
Các chính khách lên ruột
Chẳng biết ông muốn gì
Chính sách sẽ là chi
Biết lối nào chống đỡ?
Dù ông khôn hay dở
Dân Mỹ đã bầu rồi
Thì phải chấp nhận thôi
Đúng luật chơi dân chủ.

Chuyện nước Mỹ đã đủ
Giờ qua chuyện Việt Nam
Những gì cộng sản làm
Năm con Gà tác quái
Nói chung đảng suy thoái
Dân ghét như kẻ thù
Tương lai thì tối mù
Nội bộ như giẻ rách
Để tìm đường luôn lách
Lấy lại tí lòng tin
Trump Lú phải lập nên
Cái lò thiêu tham nhũng
Thằng nào tay cũng nhúng
Nước chàm màu đen thui
Nhưng có dịp là chơi
Những thằng theo phe khác
Đỉnh La Thăng khoác lác
Tưởng là ông trời con
Từ dầu khí đóp ngon
Leo lên Bộ Chính Trị
Đất Sài thành hoa lệ
Được phong chức tiểu vương

Cứ đà này có đường
Dám cưới đầu cả đảng
Đâu dè Trọng liều mạng
Chơi phe Dũng tận tình
Trước là bảo vệ mình
Sau là trừ hậu họa
Khí đàn anh khó dọa
Thì bắt tội đàn em
Bà con ra mà xem
Tiểu vương đeo còng sắt!
Mới ngày nào vênh mặt
Nay cúi đầu chấp tay
Tình đồng chí là đây
Miếng đỉnh chung mới nặng!
Trịnh Xuân Thanh lảng lạng
Chia chác với đàn anh
Phá công quỹ tan tành
Rồi trốn mau sang Đức
Phe Trọng Lú uất ức
Không được chia đủ phần
Nên chẳng hề phân vân
Chơi luôn trò bắt cóc
Luật lệ chỉ cho nhọc
Cứ chơi kiểu du côn
Kiểu các đảng cô hồn
Dù ố danh, mặc kệ
Dù hậu quả tội tề
Nước Đức nổi tam bành
Gương vỡ khó gắn lành
Mất luôn tờ hiệp ước
Bao năm mơ chưa được
Buôn bán với Liên Âu
Chỉ vì đấu đá nhau
Bỏ luôn quyền lợi nước.
Bầu đoàn phe khóa trước
Giắt dúi nhau ra tòa
Tòa phán xử gọi là
Án ra sao đã định.
Để ỳnh nhau yên tĩnh
Cho chó vàng lục sẵn
Những ai biết bán khoán
Vi vận dân vận nước
Mẹ Năm bị xử trước
Mười năm tù mút mùa

Bỏ lại con còn thơ
Cho mẹ già nuôi dưỡng
Bao nhiêu người cứ tưởng
Chị được chính Bà Trump
Vinh danh rất um xùm
Chúng nể nang chút đỉnh.
Cái đảng này quen tính
Ăn cháo đá bát liền
Xum xoe xin sủng, tiền
Nhân quyền thì tịnh khẩu.

Nhưng dân vẫn tranh đấu
Hết sợ bọn tham quyền
Dân Đồng Tâm vùng lên
Chống dè dân cướp đất
Vốn quen trò chụp giật
Đụng phải dân làng này
Công an bị còng tay
Nhốt vào nhà văn hóa
38 anh tá hỏa
Sợ dân đốt thành than
Nhà nước phải vội vàng
Đến điều đình giải quyết
Dân làng rất lắm liệt
Đòi không được trả thù
Lấy đất phải đền bù
Tính toán theo thời giá
Chủ tịch bèn hối hả
Ký cam kết liền tay
Dân mới chịu thả ngay
Những tên còn bị giữ.
Nhưng cộng sản là thứ
Nhỏ xong là liếm liền
Chỉ hứa hẹn cho yên
Mấy tháng sau khởi tố.

Việc dựng BOT mới lố
Thu lệ phí giữa đảng
Dân nổi máu chơi ngang
Trả toàn bằng tiền lẻ
Nhân viên đếm không xuể
Xe kẹt nổi hàng dài

Bí quã tạm chơi bài
Xả trạm, ngưng thu phí.
88 BOT thu bạc tỷ
Ngồi mát ăn bát vàng
Toàn vợ con họ hàng
Của các quan cấp lớn.
Cái thứ tham lì lợm
Thu mãi lộ toàn dân
Mầm phần nô tăng dần
Sẽ có ngày nổ lớn.

Chuyện quê hương nghe ớn
Tạm quên cho nhẹ mình
Kể hết chuyện linh tinh
Biết mấy ngày cho đủ?
Xin trở về chỗ cũ
Bếp Diễn Đàn Giáo Dân
Nơi hạ thần nấu thân
Để cần tâu vài chuyện
Năm nay theo ước nguyện
Bác sĩ Cảo rút lui
Ghế Chủ Nhiệm đã ngồi
Mười mấy năm gánh vác
Nay sang giai đoạn khác
Phải cải tiến, đổi thay
Kiếm người trẻ tiếp tay
Ông Nguyễn Liêm đã nhận
Xếp mới tính cẩn thận
Nhưng nổi tiếng hăng say
Gánh vác cộng đồng này
Dầy công và kinh nghiệm
Mong Diễn Đàn thăng tiến
Thêm trẻ thay thế già
Nhờ trời đã kiếm ra
Một số người nhập cuộc
Gọi là trẻ cũng được
Tuy bốn, năm, sáu mươi
Nhưng chắc chắn còn tươi
Cùng sánh vai đồng bước
Việc đầu tiên làm được
Là phối hợp cả nhà
Những trang webs tung ra
Thấy có mùi đổi mới

Những cây viết trẻ tuổi
Đã tham gia vững vàng
Mai một sẽ dễ dàng
Tiếp tay thay lớp cũ.
Cuối năm, gà đang ngủ
Thì tỉnh giấc giật mình
Vì có chuyện tầy đình
Gloria tái phát
Có một màn ca hát
Ngay cung thánh nhà thờ
Xứ Columban đã nhờ
Đoàn Thúy Nga biểu diễn
Nếu là để vinh hiển
Chúa và Mẹ cao sang
Thì vui vẻ cả làng
Có ai nào dám chống?
Nhưng đây chia lợi bổng
Cho Paris by Night
Bán băng nhạc dài dài
Thì đúng làm thương mãi!
Giáo dân thì tranh cãi
Đức Cha bênh Đức Ông
Độc giả cũng động lòng
Đòi Diễn Đàn lên tiếng
Ông “đầu bếp” văng miếng
Dù đứng ở chỗ xa
Vừa cố gắng giải hòa
Vừa lập trường giữ vững
Cái chuyện đời từng từng
Thỉnh thoảng lại lò ra
Muốn yên cửa yên nhà
Mà vẫn còn gió bão
Chuyện hát hò bố lão
Xin chấm dứt đi cho
Để mọi người cùng lo
Chung tay làm việc khác

*

Tóc thân nay đã bạc
Năm nào cũng xin Trời
Xin ban cho con người
Lòng yêu thương, tha thứ
Chắc yêu thương chưa đủ
Nên chưa có hòa bình

Xin nước Việt yên lành
Sớm thoát vòng cộng sản
Chắc dân còn vô cảm
Ai khổ kệ thầy bay
Nên chưa biết nắm tay
Vùng lên đòi quyền sống
Lòng Trời thì cao rộng
Muốn ôm cả trần gian
Nhưng Trời sẽ chỉ làm
Khí con người cộng tác.
Dù dân tình tệ bạc
Xin Trời cũng ráng thương
Cho năm Khuyển lên hương
(Không mùi riềng, mùi xả)

Thần cúi đầu khẩn xá
Tam tứ lậy Ngọc Hoàng
Thần không xin bạc vàng
(Tí Đô la thì được)
Thần chỉ xin ân phước
Được khỏe mạnh an vui
Giờ thần xuống cõi người
Cùng anh em quây tí
Cùng vợ con hủ hỉ
Tết mới được lên hương
Sang năm nếu Trời thương
Thần lại lên báo cáo

Cẩn tấu

TÁO DIỄN ĐÀN GIÁO DÂN

Mậu Tuất 2018 - Năm Chó, thêm chuyện chó!

■ Lê Thiên

Năm 2018, năm Mậu Tuất – năm con chó, chó không thể vắng mặt trên báo Xuân Mậu Tuất 2018 tuy rằng đề tài chó trong năm chó không khỏi trùng lặp. Sau đây là bản phác họa về chó qua 4 đề mục: *Thân chó, phận chó, số chó và oan khiên của chó.*

Thân chó

Chó có nhiều đức tính rất gần với con người, thân thiện với người. Xét về lòng *trung thành* với chủ và *tận tụy phụng sự* chủ, chó là vô địch trong hàng gia súc, đến nỗi với dân Âu Mỹ, “*nhất chó, nhì đàn bà, ba trẻ con, lon ton theo sau ấy là...nam phụ!*”

Ngoài lòng trung thành gắn bó với chủ, chó còn nhiều đức tính khả ái như sự cần cù, hy sinh, kiên trì và can đảm. Văn chương Việt Nam có lẽ không thiếu đề tài về chó, nhưng xem ra chưa khai thác hay giới thiệu đủ các đức tính đáng trân trọng của chó. Cụ thể, truyện Lục Súc Tranh Công viết bằng chữ Nôm có mặt trong lịch sử văn chương Việt Nam ít nhất cũng đã hai thế kỷ, hư cấu cuộc tranh công của 6 con vật trong nhà là: Trâu, Bò, Ngựa, Chó, Heo (Lợn), Gà. Con vật nào cũng lớn tiếng khoa trương công lao, thành tích và chê bai miệt thị con vật khác. Anh Chó, chị Chó cũng tự hào khoe khoang mình:

*Đêm năm canh con mắt như chong:
Đưa đạo tặc nép oai khủng động.
Ngày sáu khắc, lỗ tai bằng trống,
Đưa gian tham thấy bóng cũng kinh.
Lại đến ngày kỳ lạ tiên sinh,
Cũng ra sức săn chồn, đuổi sóc.*

Bao quản chui gai, lược góc...

...
*Ăn thì cơm thừa, canh cạn,
Ăn thì môn sượng, khoai sùng
Tới bữa ăn chẳng luận ít nhiều,
Có cũng rằng, không cũng chó.*

Hóa ra chó Việt Nam cũng chỉ thấy mình là con vật khổ sở và chịu đựng, kiên trì mở mắt, vểnh tai, sẵn sàng vang tiếng sủa báo động, canh cửa, giữ nhà, thể thôi. Chủ có đóai hoài, cho gì ăn nấy, không hề kêu ca, than vãn.

Phận chó

Một khía cạnh khác nữa cũng mạo muội nêu ra đây luôn là tên gọi của chó. Khác với các loài gia súc khác, dường như chó rất nhạy bén nếu không nói là hãnh diện hay sung sướng khi nó được chủ đặt cho một cái tên gọi; nó sẵn sàng và hoan hỉ vẫy đuôi quấn quít lấy chủ khi được chủ gọi tên. Mực, Đóm, Vện, Phốc hay Lu lu, Tô tô gì cũng được. Oái oăm thay, dường như người Việt mình tỏ ra “hà tiện tên gọi” dành cho chó, chỉ tặng cho chó vài cái tên gọi chung chung như trên thôi, trong khi người Âu-Mỹ lại đặt cho chó những cái tên gọi nghe thật kêu và hết sức trân trọng.

Chó còn mang tiếng “*chó cắn trộm*”, tội nghiệp chưa? Người ta, ai mà không biết trời trao cho chó trọng trách giữ nhà, bảo vệ chủ thì đồng thời cũng phú cho nó cái bản năng đối phó với mọi tình huống ngặt nghèo, huống hồ là khi “chó bị dòn vào chân tường”. Nó mưu trí phản ứng tự vệ, sao lên án nó “chó cắn trộm”?.

Số chó

Không dám quyết chắc người Việt mình có coi chó là nhất ở phương diện nào nữa không, nhưng với một số người, nhất là trong giới bọm nhậu, chó lại được ca ngợi ở khía cạnh khác không liên quan gì tới công lao của chó. Người ta hét lời tung hô... đòi chó:

Sống ở trên đời ăn miếng đòi chó

Chết xuống âm phủ biết có hay không?

Chưa hết! Có kẻ đệ tử của Lưu Linh hùng hồn phán:

“Làm trai biết đánh tổ tôm

Uống rượu thịt chó, ngâm nôm Thúy Kiều.”

Hoặc bày tỏ ước mơ:

Anh ước một thảo nguyên đầy *thịt chó*

Một cánh đồng bát ngát *lá mơ xanh*

Một dãy Trường Sơn đầy *sả ớt*

Một cánh đồng ngút mắt *riềng tươi*

Một làng nghề *mắm tôm* thơm phức

Một dòng sông chứa đầy *rượu pha cồn*

Để nơi ấy tháng ngày anh tu luyện

Xa bụi trần và quên lãng bóng hình ai!

Và rồi nỗi ước mơ ấy của con người lại bị gán cho chính con chó, khiến nó khóc đứng khóc ngồi tru tréo... đòi củ riêng:

Con gà tục tác... lá chanh

Con lợn ỉn ỉn mua hành cho tôi.

Con chó khóc đứng, khóc ngồi

Mẹ ơi đi chợ mua tôi đồng *riềng*.

Không ít người Việt xem ra thuộc loại “cẩu xục” có đẳng cấp, nhưng chẳng hiểu vì sao lại có vẻ kiêng kỵ không dám gọi “thịt chó”, mà gọi là “*thịt cây*”. Con chó biến thành *con cây*, và phải là *cây tơ* mới ngon, mới sành điệu! Rồi *Cây tơ* lại núp bóng “*cờ tây*”. “*Con cây*” hóa thành “*cây còn*” để cuối cùng “*cây còn*” hóa thân thành “*mộc tồn*”. Cuối cùng, chó, cây hết đường chạy, thì lại hóa thân thành “*nai đồng quê*”!

Dầu vậy, các tay bọm nhậu vẫn bị “chó” ám ảnh, không chạy trốn nỗi từ “chó” đến nỗi “*ước một thảo nguyên đầy thịt chó*” (bài thơ dẫn trên), ồn ào rủ nhau “*nhậu thịt chó*” đánh chén “*đòi chó*”...

Do mức tiêu thụ món thịt chó mỗi ngày mỗi tăng cao ở Việt Nam, nhất là Miền Bắc xhcn, nên tại đây

đã nổi lên phong trào *trộm chó* mà người ta gọi là “*cẩu tặc*”. Đọc báo trong nước, chúng ta không ngạc nhiên những chuyện người dân, nhất là các chủ chó trừng trị bọn “*cẩu tặc*” không chút nương tay khiến cả hai bên đều tổn thất nhân mạng rất đáng thương tâm! Chi ... vì chó! Còn chó vào lò thì trở thành... “*cẩu nhục*”. Không biết đó có nghĩa là *thịt chó* hay hay là *nổi nhục trộm chó*, *ăn thịt chó*? Nhưng dân nhậu thì lại... “*cẩu xục*” vô tư!

Oan khiên của chó.

Con chó thiết thân với con người thế đó, gắn gũi con người và hữu ích cho con người như vậy cả khi sống lẫn lúc chết. Chó sống vì con người, chết cho con người, vậy mà chó lại là con vật bị lôi ra si và nhiều nhất so với các gia súc khác. Chó trở thành “*mỹ từ*” người ta ném vào mặt nhau khi có chuyện cơm không lành canh không ngọt với nhau. Người ta tha hồ “*mắng chó chửi mèo*”. Thực ra, chửi mèo thì ít, mắng chó thì chòng chát những bí ối xấu xa tệ hại nhất: *Đồ chó! Chó đều! Chó má! Chó chết! Chó đại! Chó điên! Chó đẽ! Chó ghẻ! Chó đỏi!*

Buồn cười thay nghe lời mắng chửi: “*Thằng chó chết đánh chết chó tao, tao đánh cho chết, đồ chó chết!*” Cũng thâm đậm không kém: “*Thằng cẩu tặc, mang cẩu cẩu chó. Làng ta chó chết bởi thằng chó chết!*”

Nhưng thâm thúy hơn cả là mẩu chuyện truyền khẩu sau đây có lẽ chúng ta đã nghe:

“*Thời Pháp thuộc có quan tri huyện nọ thường bị các quan lớn ức hiếp tức lắm nên kiếm dịp trả đũa.*

“*Một hôm trong nhà có giỗ, ông làm tiệc mời hết các quan lớn tham dự.*

“*Trong lúc nhập tiệc, quan tuần phủ nhân thấy thúc ăn món nào cũng ngon nên hỏi, được quan huyện đứng dậy trả lời ‘bấm quan chó đấy’. Gia chủ còn khoa tay chỉ hết mọi người từ mâm cao xuống tới thấp và nói ‘tất cả đều là chó’. Các quan xanh mặt nhưng đành cầm đầu ăn cho hết bữa tiệc chó, đau như chó... hoạn (chó bị thiến)’”.*

Nhìn vào thảm cảnh xã hội Việt Nam, xem ra bọn quan chức thời xã hội chủ nghĩa hẳn vượt xa quan phong kiến về cái khoản chó, *chó chết!* ♦

NĂM TUẤT NÓI CHUYỆN CON CHÓ

■ Nhật Hoa

Loại động vật được thuần hóa sớm nhất từ chó sói

Chó thuộc loài động vật ăn thịt có thính giác và khứu giác rất phát triển. Theo phân tích AND, thời gian chó sói tiến hóa thành chó nhà từ hơn 13 vạn năm trước và đã gắn bó rất thân thiết với cuộc sống con người. Nhưng quan điểm chung lại cho rằng, chó trở thành bạn thân thiết của con người cách đây mới hơn 1 vạn năm. Cho đến nay chó cũng được “phân ngành” theo các lĩnh vực hoạt động của con người, như: chó săn, chó giữ nhà, chó chăn cừu (đây là sản phẩm của người Anh), chó làm xiếc, chó dẫn đường, chó kéo xe, chó nghiệp vụ, chó làm thí nghiệm, chó cảnh... Chó kéo xe là loài chó rất khoẻ, dẻo dai, có lông và da dày, có thể sống ở nhiệt độ -70 độ và được dùng cả trong những công việc mạo hiểm như thám hiểm Bắc Cực. Cho đến nay có khoảng hơn 300 loài chó.

Người bạn tận trung nhất

Chó là bạn thân thiết và trung thành

của người nên người xưa còn gọi chó là nghĩa khuyển và có nhiều truyền thuyết về chúng. Sách Suu thần ký đời Tấn (0265 - 0420) có viết rằng: thời Tam Quốc, dưới thời Ngô Tôn Quyền, ở Tương Dương

có người tên Lý Tín Thuần nuôi con chó có tên là Hắc Phong. Một hôm Lý ra ngoài thành uống rượu say, trên đường về nhà nằm ngủ ngay dưới bãi cỏ. Gặp lúc quan thái thú đi săn đốt bãi cỏ để đuổi thú, khiến quần áo Lý bén lửa cháy. Hắc Long thấy vậy đến kéo chủ dậy nhưng chủ không dậy. Chó bèn đến ngòi nước cách đó 35 bước, dầm mình cho ướt để về dập lửa cho chủ. Cứ như vậy chó chạy đi chạy lại nhiều lần, cuối cùng chó mệt quá nằm chết ngay bên cạnh chủ. Khi Lý tỉnh dậy thấy chó chết vì cứu mình thì báo cho quan thái thú biết. Quan thái thú nói: Đúng là sự báo ân của loài chó còn hơn sự báo ân của con người. Con người không biết suy nghĩ thì sao bằng được loài chó. Sau đó, quan thái thú đã cử hành đám tang cho Hắc Long rất long trọng và tôn làm nghĩa khuyển.

Hình tượng chó trong thành ngữ

Hình tượng chó cũng có trong thành ngữ dân gian Trung Hoa, Việt Nam.

Sách Kim lâu tư, Lập ngôn thượng của Lương Nguyên Đế thời Nam Triều, có câu: Không có chó thì không có kẻ canh nhà, không có gà thì không có kẻ báo thức vào buổi sớm. Câu này ám chỉ những người chỉ trọng hình thức mà không trọng nội dung, không có thực tế. Còn có nhiều câu thành ngữ lấy hình tượng chó chỉ tính cách của con người như: cầu bất giáo bách niên đích, quan bất đả tổng tiền đích (chó không cắn người đến chực tét, quan không đánh người đưa tiền, ý chỉ người dẻo mồm, người đưa hoặc cho tiền đều được đón tiếp tử tế); cầu cầu đẳng dinh (tìm mọi cách để trục lợi, ý chỉ xấu xa như chó); cầu bì cao dược (thuốc cao bôi lên da chó, ý chỉ hàng giả, hàng bịp bợm); cầu nhục bất thượng trác (thịt chó không để trên bàn tiệc, ý chỉ người không đủ tư cách); cầu giáo nhân hữu dược y, nhân giáo nhân một dược trị (chó cắn người còn có thuốc chữa, người cắn người thì không có thuốc chữa, bị người khác bôi nhọ thì rất lâu mới lấy lại được danh dự)...

Một trong 8 món ăn ngon của cung đình

Trong văn hoá ẩm thực của người Việt Nam và Trung Hoa có món thịt chó. Trong di tích tầng văn hoá thời Tiên Tần ở Bán Pha Tây An Trung Quốc, đã từng đào được rất nhiều xương chó. Điều đó chứng tỏ đương thời chó không chỉ phục vụ săn bắn, chăn dê mà còn là món ăn khoái khẩu của con người. Thời Xuân Thu Chiến Quốc, thịt chó

(xem tiếp trang 15)

Tết là gì?

■ BS. Nguyễn Hy Vọng

Tết không phải do chữ **Tiết** của Tàu mà ra. **Tết** là *tên riêng* [nom propre] gọi ngày lễ mừng *đầu năm mới* của rất nhiều dân tộc và sắc dân ở khắp miền đông nam Á, còn **tiết** chỉ là một *tên thường* [nom commun] của Tàu gọi những *thời tiết thay đổi* trong một năm. Chỉ có người Việt gọi là **Tết**, trong khi cả ngàn triệu người Tàu gọi ngày đó là **duyn tán** [nguyên đán] hay là **xin nển** [tân niên]. Họ không gọi là Tết, vì Tết không phải là tiếng của họ.

Giờ ta hãy trở lại với cái tên gọi là **Tết**.

Cách hợp lý để tìm cho ra **nguồn gốc** của chữ Tết và ý nghĩa của chữ ấy là đi tìm trong tất cả các ngôn ngữ khác nhau ở miền nam Á châu, xem thử có ngôn ngữ nào cũng có cái tên là **tết** và cũng có cái cách phát âm, cách đọc, cách nói và cũng có cái nghĩa là ngày lễ ăn mừng đầu năm không. [...]

Nếu không có thì đành vậy chứ sao! Vậy mà có đây, mà lại có rất nhiều và rất giống nhau gần y hệt, các bạn ơi!

Thật ra từ khi con người xưa ở miền rộng lớn Đông nam Á biết được là cứ đều đều mỗi năm thì mùa gió đổi chiều và đem lại mùa mưa khoảng tháng tư tháng năm, tùy theo từng vùng gió mùa, trước hết là từ bờ biển phía tây của lục địa Ấn độ, rồi chuyển dần qua ngang vùng đất Ấn độ rồi tiếp tục lan qua phía đông đến lần lượt các

xứ Bangladesh, Assam, qua Miền điện rồi thổi qua Thái Lan, Lào mà đến Việt Nam, rồi tiếp tục cùng lúc lên phía đông bắc là vùng Hoa Nam bên Tàu và xuống phía đông nam là 15 000 hòn đảo của Indonesia.

Cách đây cả chục ngàn năm, con người ở cái vùng gió mùa mênh mông ấy đã gọi tên là **Tết** cho cái hiện tượng trời đất gặp nhau qua mùa qua gió này và họ ăn mừng cái lúc giao mùa đó bằng cái tên là **Tết**, vì ai mà chẳng biết là không có mùa mưa đến thì kể như không trông trọt gì được, hưởng chi là là tròng lúa. [...]

Gió mưa đầu mùa là hứa hẹn của năm mới, của một đời sống mới, được chờ đợi khoáng khoái và đón mừng hân hoan, và triền miên có mặt trong mọi lãnh vực tin tưởng, huyền thoại hay tâm linh, và cái thực tế của đời sống hàng ngày của người đi cày đi cấy, cũng gắn liền với bao nhiêu cái tin tưởng đó. [...]

Ở xứ Nepal bên đông bắc Ấn độ, ngày lễ đầu mùa mưa cũng gọi là **Teetj**; trong mấy ngày đó, người dân bản xứ ăn mừng, ca hát, nhảy múa, đánh đu, uống rượu, tạt nước vào nhau để chúc mừng, chúc lành cho nhau, *chúc Teetj*. Chung quanh xứ Nepal như ở Sikkhim và Bhutan, dân ở đó cũng gọi ngày đầu mùa mưa là **Tiitj**. Bên Miền điện và Thái lan thì tha hồ xị nước tạt nước nhau ướt mềm vào ngày đó. [...]

Người Lào Thái còn gọi ngày ấy là **wan pi may**, ngày *năm mới*.

Người dân Kampuchia thì gọi ngày đó là *thngày chul thnăm chmây*, **ngày vào năm mới** [trong lịch cũ của họ thì họ gọi tháng giêng là **khae Chêt**, *tháng tết*]. Người Chăm thì gọi là *bulan Chit*, *tháng tết*.

Các dân tộc mạn ngược ngoài Bắc Việt, cũng như nhiều dân tộc miền núi ở Trung Việt vẫn có ăn mừng hội mùa mưa, hội ngày mùa còn lớn hơn cả hội mùa xuân [theo tài liệu của ông Nguyễn văn Huyền; „Les chants alternés des garçons et des filles en Annam, 1934“.

Kể từ khi Tàu qua đô hộ Giao Chỉ cách đây 2000 năm, thì người Giao Chỉ không còn *ăn tết* vào tháng tư tháng năm của *lịch Muồng xưa* «lịch ngày lui tháng tới» đó nữa mà ăn Tết theo lịch Tàu, mà lịch Tàu hồi xưa thì cũng «bất thủng chi thành», khi thì ngày đầu năm của Tàu rớt vào tháng chạp, khi thì nhằm vào tháng giêng của họ, và sau nhiều thay đổi, mới gọi là ngày **duyn tán xin nển** của họ, chứ Tàu không gọi ngày đầu năm của họ là **tiết nhật** [sic] bao giờ cả. [...]

Sau đây là những **cognates**, từ đồng nguyên, khắp Đông Nam Á, dính líu với **TẾT**.

Nùng: **Tết**. *Niên Tết* là năm Tết.

Mường: **Thết**. ăn Thết là ăn Tết.

Thái: **Thêts**: Lễ mừng năm mới. *Thêts Thày*: tết Thái.

Zhuang: **Xit/Sit** là lễ Tết của 20 triệu người Zhuang nói tiếng Thái (xưa) bên Quảng Tây

Chàm: **Tít** là lễ tháng Năm của lịch Chàm xưa. *Băng Tít* là ăn Tết.

Mon: **Kteh** là ngày đầu năm của dân tộc Mon ở Miên-diện

Kmer: **Chêtr** là Tết, lễ mừng tháng Năm theo cổ lịch Khmer.

India: **Chêtr** là tên tháng Năm của cổ lịch Ấn-độ, tháng giao mùa đem mưa đến.

Nepal: **Teej** là lễ đầu năm của dân xứ Nepal

Mustang: **Tidj/Tidji** là lễ đầu năm của xứ Mustang, xứ bên cạnh Nepal.

Munda: **Teej** là lễ hội gió mùa.

Kinh Lễ: **Tế-Sạ ! 祭蜡** [âm Hán Việt là Tế Chá]. Không Tử nói [trong kinh Lễ Ký]: „*Ta không biết Tết là gì, nghe đâu đó là tên của một ngày lễ hội lớn của bốn người Man, họ nhảy múa như điên, uống rượu và ăn chơi vào những ngày đó. Họ gọi tên cho ngày đó là «TẾ SẠ».* „

Không Tử không nghĩ rằng „**tiết**“ là cái âm sinh ra **Tết**, nên ông mới phiên âm khác đi là **Tế-Sạ**. Hơn nữa, xem trên, có cả chục ngôn ngữ

và nền văn hóa khác với Tàu. Ăn mừng ngày đầu năm của họ mà vẫn mang những cái tên mà ý nghĩa, phát âm, cùng cách nói và cách đọc đều giống với cái âm, cái tên, cái tiếng **Tết** của dân Giao Chi và của dân Mường, nên ta phải „suy nghĩ lại“ về cái hiểu lầm **Tết** là **Tiết** của các ông „Hán Việt“ hơn mấy trăm năm qua.

Như vậy, **tết** là tên gọi cái ngày *ăn mừng đầu mùa mưa* và sau này trở thành ngày ăn mừng *đầu năm âm lịch* luôn của các dân Mường, Nùng, Thái, Zhuang, Chàm, Mon, Khmer, Vùng đông bắc Ấn độ, Nepal, Mustang, Munda. ♦

NĂM TUẤT NÓI CHUYỆN CON CHÓ

(tiếp theo trang 13)

quý hơn thịt lợn. Sách Quốc ngữ. Việt ngữ thượng viết : Việt Vương Câu Tiễn để đây mệnh chính sách giáo dân , ai sinh được con trai thì thưởng 2 vò rượu, một con chó, ai sinh được con gái thì được thưởng 2 vò rượu với 1 con lợn. Sách Mạnh Tử. Lương Huệ Vương thượng có viết: trong ba loại thịt : gà, chó, lợn thời Tiên Tần thì thịt chó thuộc loại quý hiếm nhất. Thời nhà Chu (cách đây hơn 2.800 năm), bậc thiên tử thích ăn thịt chó vào 3 tháng mùa thu. Thịt chó là một trong 8 món ăn ngon trong cung đình. Đến đời Hán đã có nhiều món ăn được chế biến từ thịt chó. Cho đến nay thịt chó vẫn là món ăn ngon, nhất là vào mùa thu đông. Nhưng nhà y học Lý Thời Trân lại khuyên không nên ăn thịt chó vào tháng 9, vì nếu ăn vào tháng này thì thân thái sẽ bị tổn thương.

Đặt chó trấn cửa thế nào cho đúng?

Trong phong thủy học, chó cũng là vật để hóa giải sát khí trong nhà, để cầu mong sự tốt lành, tránh điều dữ, nhưng không để hình chó ở cửa chính mà để ở cửa ngách; vì trấn thủ ở cửa lớn thông thường người ta dùng tượng sư tử. Nhưng nhiều nhà không có cửa ngách, cửa sau nên cũng có người dùng chó để trấn cửa lớn. Việc đặt tượng chó ở nơi gần cửa là thích hợp nhất, đầu chó phải hướng ra cửa, nhưng có một điều phải chú ý, không nên đặt nó ở phương Đông Nam, về số lượng chỉ 1 đến 2 con là lợi nhất.

Phong thủy học cũng nêu ra cần đặt chó theo phương vị và màu sắc. Nếu đặt ở phương Bắc phải là chó đen, nếu ở phương Tây nên là chó trắng, phương Nam nên là chó màu vàng sẫm. Những người sinh tiêu Thìn không nên đặt tượng chó trong nhà vì Thìn Tuất xung nhau, tránh được thì tránh, đặc biệt không nên đặt trong phòng ngủ của mình. Đối với

người sinh tiêu Dần, Ngọ, Mão đặt chó trong nhà rất thích hợp.x

Người tuổi Tuất đón năm Tuất thế nào?

Trong văn hoá sinh tiêu truyền thống Trung Hoa cổ xưa, năm Tuất là năm khởi đại vận cuối cùng của người tuổi Tuất, còn gọi là năm Thái Tuế của họ nên có nhiều đổi mới trong thoái vận, nhưng cũng ẩn chứa sức mạnh và tiềm năng mới. Trong năm này nên vạch ra nhiều kế hoạch cho tương lai. Vì là năm đại vận của người sinh tiêu Tuất, nên năm nay có những điều không như ý nhưng không cần phải bận tâm. Tuy vậy tài lộc và khả năng thuyết phục vẫn tăng lên, đại lợi về quyền uy và tiêu thụ. Lưu ý cần có sách lược “ lấy tĩnh chế động “, tránh tham gia các hoạt động nguy hiểm hay đi du lịch, đọc nhiều sách, chú ý đến cuộc sống gia đình. ♦

Nhật Hoa

Nhân đầu Xuân Mậu Tuất bàn luận về Gà/Chó & những con “Thú/Người” hôm nay

■ Trần Phong Vũ

Từ hai con Gà/Chó cảm tình hai năm Dậu/Tuất...

Năm Gà (Đinh Dậu - 2017) sắp qua. Năm Chó (Mậu Tuất - 2018) làm chủ cũng đang chuẩn bị trở về. “Sắp qua” hay “đang chuẩn bị trở về” diễn tả ý niệm “động” của thời gian và sự chuyển đổi tiết mùa trong chu kỳ một năm âm lịch.

Trên bìa những cuốn lịch, những tờ Báo Xuân năm trước, hình ảnh những “cô cậu” Gà Trống, Gà Mái sắc màu sặc sỡ với tất cả dáng vẻ đặc trưng cho chủng loại gia cầm này, được các họa sĩ, các nhiếp ảnh gia ra sức tô vẽ, sáng tạo để thu hút sự tò mò, mua vui cho người đọc.

Mở vào nội dung mỗi tờ báo là những bài viết thuộc đủ thể loại thơ, văn, chuyện ngắn, chuyện dài, chuyện phiếm, tùy bút v.v... thôi thì đủ thứ để vo tròn bóp méo, bần ra tán vào chung quanh những gì liên quan tới loài gà... Từ chuyện mô tả chân phương con gà khỏa thân mũm mĩm, vàng ngậy ngời chòm hóm bên mâm cỗ sửa soạn chào mừng, nghênh đón Chúa Xuân...; gà đi bộ, gà thả ăn rông, gà nuôi trong chuồng với thức ăn chế biến, để chỉ danh “gà An-nam ta là con... gà” còn “gà xứ Mỹ chỉ là con... quê” (!?)¹; chuyện bà nhà quê 1 Do tâm trạng hoài hương, một số dân nhập gốc Bắc thường chê món thịt gà luộc mềm nhẽo được nuôi trong lồng bằng thức ăn chế biến của

Bắc kỳ bị mất trộm gà lông lộn võ mông, tóc vấy chửi đổng ông hàng xóm tham lam suốt ba ngày đêm không mệt mỏi... tới nỗi oan khiên của loài gà khi các ông/bà nhà văn/nhà báo mượn câu ví von của giới bình dân “mèo mả, gà đồng” để bóng gió nói xóc họng, móc méo những hạng đàn ông trác nết, những loại liên bà lẳng loàn hay đi ngang về tắt, khoái ăn phở hơn ăn cơm nhà... Thôi thì... tả pí lù đủ thứ....

Chưa cần nói tới tờ Báo Xuân năm sắp sửa trở về –năm Chó (Mậu Tuất) cảm tình-, người đọc đã có dư kinh nghiệm, có thừa mẫn cảm để hình dung ra những bức họa, những tấm hình chụp cũng không thiếu dáng vẻ, màu sắc, nghệ thuật về loài gia súc bốn chân được coi là bạn của con người quanh những giai thoại về hành trạng trung

Mỹ. Từ đây nảy sinh mặc cảm tự tôn chi có “gà nhà” là gà thứ thiệt!

thành của chúng. Và chắc chắn những chuyện liên quan tới giòng dôi các chú Khuyến Ưng, Khuyến Phệ này cũng sẽ được các văn gia, ký giả, ký thiết tài ba chiếu cố, cặm cụi lục tìm sách vở, trí nhớ để tô vẽ nên những bài thơ chua, những câu chuyện phiếm, những vế đối nhau chan chát để mua vui độc giả trong những ngày đầu Xuân mới... giúp quên đi những xui xẻo, những muộn phiền trong năm cũ –năm Con Gà... mắc dịch... vừa qua!

Vẫn chỉ là chú Chó quen thuộc, những chú chó “nhất bạch, nhì hoàng, tam khoang, tứ đốm” theo cách định lượng giá trị khoái khẩu nhiều/ít của những nhà văn, nhà thơ, nhà báo... và nhiều “nhà” khác của một thời vốn ghiền món “Cờ Tây”. -Xin mở dấu ngoặc, méo mó nghề nghiệp ghi chú thêm tí tinh cho rõ nghĩa: “Cờ Tây” không hề có nghĩa là cờ của Ông Tây Bà Đằm nào hết trời. Nó chỉ giản dị như một ẩn dụ đọc lái là “cây tơ” là loại chó choai choai, mà dân sinh thịt cây cho là thơm ngon, khoái khẩu dựa vào kinh nghiệm âm thực của người xưa “Gà lọt giậu. Chó sáu bát”.

Cũng kiểu nói ẩn dụ như rứa, những ông Thầy Đồ cuối mùa còn sáng tạo từ “Mộc Tồn” vốn là ngôn ngữ của Ông Vua Tân Thời Đại Hán Tập Cận Bình. Dịch sát nghĩa từ này từng

chữ qua tiếng nói dân Đại Cồ Việt là “*Cây Cờn*” và được nói lái theo kiểu người bình dân ta là “*Con Cây*”, tức con gâu gâu có nguồn gốc Giao Chi khoái ăn c. con nít. Có điều khó giải thích là không hiểu vì răng, vì căn nguyên sâu xa, bí hiểm nào mà bộ “*đồ lòng*” của chúng loại thường bị miệt thị, khinh khi là loài “*chó má*” chuyên đớp c. lại được các đồ đệ Lưu-Linh tẩm tặc khen ngon. Và trong lúc tẩu nhập ngôn “*son son*”, các Bọn nhậu này thường buột miệng cất tiếng lè nhè gửi tâm tư vào hai câu thơ: “*Sống trên đời, xoi miếng đời chó. Thác xuống âm phủ biết có hay không?*”

Với tài thiên biến vạn hóa, các ông thợ viết, thợ vẽ thêu dệt quanh các chú Khuyển đủ thứ chuyện trên trời dưới biển. Từ những giai thoại ly kỳ về sự trung thành, chung thủy của loài gia súc gâu gâu, thân cận với con người; tính thông minh, chỉ đâu biết đó để được huấn luyện thành kẻ dẫn đường hiền lành, mẫn cán cho người khiếm thị; giúp nhân viên cảnh sát, quan thuế phát hiện những tay buôn lậu ma túy; hỗ trợ các tay thám tử nghiệp dư trong việc truy lùng, tìm dấu vết, tông tích kẻ gian... tới chuyện hạ giá loài động vật bốn chân này xuống đất đen qua cách so sánh, ví von với những thành phần ác ôn, côn đồ chuyên làm những chuyện bậy bạ, phản trắc, tham nhũng, ăn gian nói dối!

...tới hạng Thú/Người chuyên ăn bản...còn thua chó!

Nói tới những phường ác ôn, côn đồ, chuyện làm những chuyện bậy bạ, phản trắc, tham nhũng, ăn gian nói dối là đồ “*chó má*”, là kẻ ăn bản như... chó trong xã hội loài người, thiên hạ không khỏi trạnh

lòng liên tưởng tới những chuyện ngán chuyện dài cười ra nước mắt trên đất nước ta thời Xã Nghĩa.

Điều oái oăm là nó không chờ qua năm Chó để màn trò ma tịt “*chó má*” mà đã vội diễn ra gần như suốt 360 ngày của năm Con Gà! Khi không các “*cô chú*” thuộc họ nhà Kê phải gánh nỗi oan Thị Kính!

Chỉ cần điem qua những chuyện liên quan tới cái gọi là chiến dịch “*đả hổ diệt ruồi*” của ngài Tổng Bí Thư cộng đảng Nguyễn Phú Trọng là đủ rõ.

Vào những ngày đầu năm, sau khi loại được đối thủ hỗn danh Ba Dũng ra khỏi đấu trường tranh giành ghế TBT, với bản tính đa nghi như Tào Tháo lại hay lo xa, Ngài Trọng “*Lú*” bắt đầu đẩy mạnh chiến dịch nói là chống tham nhũng từ “*thượng vàng*” cho tới “*hạ cám*” có nghĩa là từ chúa tể rừng xanh tới loại nhí nhất như ruồi, như muỗi.

Nhưng, nói vậy nhưng không phải vậy. Thật ra, chuyện chống tham nhũng của đương kim đầu đảng csVN chỉ là cái cớ, tương tự như vỏ bọc để che đậy thâm ý tĩa dần vai cánh của Nguyễn Tấn Dũng nhằm thu tóm quyền lực, trước khi sờ gáy anh Ba!

Có điều đúng như tiền nhân từng nói “*cây kim bọc giẻ lâu ngày cũng lòi ra*”. Khi Trọng “*Lú*” ngang nhiên giẫm đạp lên luật pháp và những nguyên tắc ngoại giao, xâm mình sai bộn Ưng Khuyển qua Bá Linh phối hợp với mật vụ tòa Đại sứ tại Đức “*bắt cóc*” Trịnh Xuân Thanh đem về hải tị thì mọi mưu toan đen tối lộ ra dưới ánh sáng mặt trời. Hành vi vọng động, ngu xuẩn kiểu rùng rú của y cũng bộc lộ

mặt thật của những kẻ coi thường quyền lợi quốc gia, dân tộc, chỉ biết bám cứng vào quyền lực, lợi ích phe nhóm theo cái châm ngôn ti tiện của các đồ tử, đồ tôn Mác-xít là “*còn đảng còn mình*”.

Trước Hội nghị Trung Ương 6, nhiều người mơ tưởng hão huyền ít nhất nếu không phải là những con cọp bự thì vài cọp con cỡ Đinh La Thăng, một trong những kẻ “*tay đã nhúng chàm*” (như kiểu nói của ông Trọng), từng bị loại khỏi Bộ Chính Trị và vị trí cầm đầu UBND thành phố mang tên Hồ tặc trước đó sẽ bị truy tố ra tòa. Nhưng không. Tuồng như chuyện đánh tham nhũng đã bị bỏ quên. Tất cả đã rơi vào một trạng thái tê công toàn diện khi Hội nghị này diễn ra với nhiều chỉ dấu bất bình thường.

Nhưng, vào những ngày Lễ Hội Giáng Sinh và cuối năm Dương lịch có lẽ vì quá bận rộn, hồn trí lên mây, kẻ viết những dòng này chợt phát giác ra là mình nghe lầm, tính lộn khiến cho tất cả những điều viết ra trên giấy trắng mực đen kể trên giống như chuyện ngủ mê. Hóa ra sự thật không phải vậy!

Tổng Trọng không “*lú*” một ly Ông Cọp nào. Ông vẫn say sưa chống tham nhũng. Cựu Ủy Viên Trung Ương Bộ Chính Trị, cựu Chủ tịch UBND thành Hồ (tặc) họ Đinh không chỉ bị treo giò mà đã bị tạm thời tống vào nằm nhà đá chờ ngày ra tòa lãnh án vào đầu năm ông Tây ông Mỹ 2018 tới đây. Chung xuống với ông còn có một danh sách khá dài theo sau. Có điều riêng ông Vũ Nhôm, một nhân vật tuổi trẻ tài cao nhưng mang nhiều tai tiếng, biến hóa như thần vừa

(xem tiếp trang 19)

Xuân Thương Nhớ

Xin chúc Xuân các bạn bằng một bài thơ của Nguyễn Bính:

Cô Lái Đò

*Xuân đã đem mong nhớ trở về
Lòng cô gái ở bến sông kia.
Cô hồi tưởng lại ba xuân trước,
Trên bến cùng ai đã nặng nề.*

*Nhưng rồi người khách tình, Xuân ấy,
Đi biệt không về với...bến sông.
Đã mấy lần xuân trôi chảy mãi,
Mấy lần cô gái mỗi mòn trông.*

*Xuân này đến nữa đã ba xuân,
Đốm lửa tình duyên tắt ngụi dần.
Chẳng lẽ ôm lòng chờ đợi mãi,
Cô đành lối ước với tình quân.*

*Bỏ thuyền, bỏ bến, bỏ dòng sông.
Cô lái đò kia đi lấy chồng.
Vắng bóng cô em từ dạo ấy,
Đề buồn cho những khách sang sông.*

*Nhưng trên bến vắng một đêm kia
Người khách tình chung ấy trở về
Cô gái đã âu duyên phận mới
Khách còn trở lại nữa mà chi?*

Bài thơ này trong tập *Lỡ Bước Sang Ngang*, xuất bản năm 1944.

■ **Đỗ Mạnh Tri**

Tết đến. Xuân về. Ta thường nói: Vui như Tết. Nhưng với Cô lái đò của Nguyễn Bính, xuân về, cũng đem theo mong nhớ. Tết là dịp tìm về, đoàn tụ. Tình quân của cô đi đã ba năm không trở lại để đến nỗi cô đành lối ước. Mong nhớ. Lỡ làng. Ngậm ngùi nuôi tiếc nhưng dày mộng mơ.

Đọc thơ Nguyễn Bính hôm nay, có cảm giác gặp lại một thời thanh bình xa xưa. Dường như đọc truyện cổ tích.

Từ 1944 tới nay, hơn 70 năm. Thời gian có dài thật. Nhưng không phải thời gian, mà là những biến cố, những đảo lộn, những tai ương đã xảy ra theo dòng thời gian. Có lẽ trong lịch sử nhân loại, đặc biệt trong lịch sử Nước nhà, chưa khi nào có những biến đổi mau lẹ, và càng ngày càng mau lẹ như vậy?

Khoa học, kỹ thuật. Văn minh chữ số với những mạng xã hội tràn lan, kéo theo những xáo trộn và đổi thay trên mọi bình diện cá nhân, tập thể, tôn giáo, chính trị, xã hội, quốc tế.

Ví dụ, một nét coi như gắn liền với bản tính con người: chiến tranh. Bạo lực và tranh chiến, đâu đâu cũng có, thời nào cũng có. Nhưng hai cuộc đại chiến 1914-18 và 1939-45, nhất là cuộc đại chiến thứ hai, có thể coi như một cuộc chiến toàn cầu với số nạn nhân chưa từng có. Hiroshima và Nagasaki là những biểu tượng khủng khiếp. Rồi chiến tranh lạnh. Và Thế chiến thứ ba đang diễn ra từng mảnh, theo nhận xét của Đức Giáo hoàng Phan xi cô.

Cũng có những nét khá tích cực. Chung sống khó khăn nhưng có chung sống. Và một điều rất tích cực: không có chiến tranh giữa các nước Âu châu. Từ mấy thế kỷ nay, chưa có khi nào Âu châu hòa bình như hiện nay. Nước Pháp và Nước Đức, hai kẻ thù truyền kiếp không đội trời chung, đã thành bạn chí cốt và nhất là thành rường cột của Cộng đồng Châu Âu.

Rồi một điều hoàn toàn tiêu cực: hiện tượng toàn cầu hóa đưa đồng tiền lên ngôi thống trị. Đức Phan xi cô quả quyết: “62 người giàu nắm trong tay họ một tài sản ngang bằng với tài sản của 3 tỷ rưỡi người nghèo. Trên thế giới hôm nay có 871 triệu người bị nạn đói. 250 triệu người di tản tay không, không biết đi đâu.”¹

Tự do, Công bằng

Tự do càng lên Công bằng càng xuống. Người giàu càng giàu

¹ Pape François. Rencontre avec Dominique Wolton. POLITIQUE et SOCIÉTÉ. Ed. de l'Observatoire. 2017. Đức Giáo hoàng Phan xi cô. CHÍNH TRỊ và XÃ HỘI. Dominique Wolton phỏng vấn. Sách xuất bản năm 2017. Trích dẫn lấy ở trang 77.

thì người nghèo càng nghèo. Khoảng cách giàu nghèo coi như vô tận. Xem Trung quốc. Vậy phải chống lại tự do? Câu cứu ông Mác? Không. Ngàn lần không! Tự do là một quyền căn bản của con người. Quyền làm chủ chính mình trong sự liên đới với tha nhân. Tự do đi đôi với đạo lý. Vì tự do không phải là làm bất cứ điều gì mình muốn. Chẳng hạn, đi đường gặp người bị tai nạn. Tôi làm ngơ, bỏ qua. Tôi làm điều tôi muốn đấy. Nhưng trong thâm tâm, tôi biết tôi là một tên khốn nạn. Tôi đã không làm điều tôi thực sự muốn tự đáy lòng tôi. Cụ thể: tự do không thể tách rời đạo lý. Chính vì ta quên đạo lý hay coi thường đạo lý mà ta tự biến ta thành dụng cụ, thành nô lệ của đồng tiền. Để tự do biến thành tự do của đồng tiền.

Người mình thường nói: Có tiền mua tiên cũng được. Đúng chắc! Đúng hơn nữa: đó là tiên giả. Tiên tự bán thân đâu có phải là tiên! Cần có tiền để mua nhà cửa, mua áo, mua cơm. Còn Trời, Phật, Chúa, Thiên đàng, Niết Bàn mà cũng mua thì khác nào mua tiên. Dùng đạo để làm tiền khác nào phỉ báng đạo.

Lòng người

Thế giới biến đổi, con người biến đổi. Thế giới đa dạng, con người cũng thế. Nhìn vào, kẻ lạc quan, người bi quan. Tùy hứng. Tùy tâm trạng. Tùy trải nghiệm. Tôi xác tín có một điều không thay đổi. Một điều vẫn giữ nguyên qua mọi nền văn minh, văn hóa, đó là lòng người, khiến cho người nhận ra người, xuyên qua mọi tập tục, tôn giáo, chính thể, mọi mâu thuẫn, kinh địch cá nhân hay tập thể. Chỉ một cái Tết cũng đủ chứng minh điều đó.

Tết đến, xuân về. Đúng là Xuân

về. Mấy triệu người Việt rải rác khắp năm châu. Có nơi lạnh buốt, có nơi nóng như thiêu nhưng cũng cùng một Tết. Vẫn là Xuân về trong lòng ta. Vẫn mang theo thương nhớ. Vẫn tìm đoàn tụ. Hội họp. Rất nhiều người còn về Việt Nam “ăn” Tết mang theo quà cáp có khi nặng hơn người.

Xuân về thì cùng về với Xuân. Về với mẹ cha, với gia đình, với nguồn cội, với Quê hương. Đi đâu thì đi, nơi đẹp nhất vẫn là Quê Nhà.

Biết rồi, Quê hương lúc này là một Quê hương tan nát dưới bàn tay sắt thép của một đảng toàn trị ma quái như chưa từng có trên Đất nước. Chẳng nhắc lại làm gì ở đây những tội ác của cộng sản.

Họ có thể phá hết. Họ không

tiêu diệt được lòng người. Kẻ cả lòng người nơi người cộng sản. Trên bình diện này, tôi coi người cộng sản là đồng hương, là anh em tôi.

Vậy Xuân về, ta cùng hướng về một Quê hương, cùng thương nhớ một Quê hương đã và còn đang chịu nhiều oan trái. Và trao cho nhau nụ cười Xuân *Thương Nhớ*.

Hơi buồn, phải không? Nhất là nghĩ tới những bạn hữu đón Tết trong cô đơn, bệnh tật. Nhưng vượt trên một Quê hương Thương Nhớ, có một Quê Hương nữa. Quê hương của Sinh ký Tử quy. Quê Hương nguồn cội của mọi quê hương. Quê Hương của XUÂN NHƯ Ý. ♦

Đỗ Mạnh Tri.

Paris mùa Xuân 2018.

Nhân đầu Xuân Mậu Tuất bàn luận...

(tiếp theo trang 17)

bị khoác cho những tội danh chết người, bỗng dung biến mất.

Ông đã âm thầm theo gương “Bác”, bỏ lại tất cả để tìm đường đi... cứu nước!

Sau vụ ra tay quyết liệt này của ông Trọng “Lú”, đám đảng viên dù đã già hay còn trẻ đều rét run cầm cập. Phen này sợ rằng dù là cọp lớn hay cọp chưa mọc răng, thật khó có cơ may không bị dính chấu, khiến cho mỗi âu lo của dư luận về khủng hoảng ngoại giao Việt/Đức và trường hợp Trịnh Xuân Thanh cũng bị bỏ quên một cách lãng nhách. Trong khi ấy, ngài Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Ngoại giao Phạm Bình Minh bị bẻ hết nanh vuốt của người cầm đầu công việc đối ngoại để được (hay bị) giao phó đọc một bài diễn từ dài lê thê... về vấn đề dân số.

Sự kiện trái khoáy này khiến dư luận người dân trong nước lại có cơ hội nhắc tới thân phận Ngài Đại Tướng họ Võ năm xưa bị sao quả tạ chiếu tướng! Nói huých toẹt ra là bị thất sủng, bị đàng loại khỏi vai trò Bộ trưởng Quốc Phòng để đảm nhiệm việc trông coi bộ phận ngựa thai cai để cho chị em ta. Và ngay lập tức trong chốn nhân gian thưở ấy, người ta nghe được câu về đầy mùi vị cay đắng mỉa mai sau đây:

“Ngày xưa Đại tướng cầm quân,
Bây chừ Đại tướng... cầm quân
chị em”

Đúng là thời đại chó má! Cả một bầy “chó đẻ” nhảy lên ngồi xôm trên bàn đọc! ♦

TPVũ

TẾT NGUYÊN ĐÁN là MỘT LỄ TẠ ƠN của VIỆT TỘC

■ L.M.Cao Phương Kỳ

Trong lớp dạy Việt ngữ, cô giáo trẻ hỏi các em học sinh: các em có biết Lễ “**Thanksgiving**” là gì không? Một em bé trai lanh miệng, giơ tay nói: Thưa cô, là lễ “con gà tây”(turkey) vì cứ đến lễ này, má em lại cho cả nhà ăn món thịt gà tây cà ri!

Ngày Tết, các gia đình Việt Nam đều mua những cặp **Bánh Dày/ Bánh Chung**, đặt trên bàn thờ kính Ông Bà Tổ Tiên và cũng để ăn mừng Ngày Tết. Các em có biết ý nghĩa của hai thứ bánh đặc biệt này không? Tại sao Bánh Dày hình tròn? Bánh Chung hình vuông?

Một em khác phát biểu: nhà em chỉ có bánh “Tét”, hình ống tròn dài cũng bằng gạo nếp, nhân đậu xanh, có khi nhân chuối... Một em khác thắc mắc: gọi là bánh “chung” nên chỉ để “chung” cho đẹp mắt, tại sao lại ăn?(**Chú Thích 1**)

Theo Lịch sử **Hiệp Chúng Quốc**, vào năm 1621, một số 53 người di dân đầu tiên tại Plymouth Plantation, Massachusset, mời 90 người thuộc bộ lạc da đỏ, cùng mở tiệc mừng vụ được mùa. Tiệc mừng gồm gà tây (turkey rừng) cá, vịt...Vào năm

1623, vì nạn hạn hán nặng, dân chúng cầu xin Ông Trời ban cho mưa thuận gió hoà. Do đó, hàng năm, dân chúng vẫn ăn mừng Lễ Tạ ƠN. Mãi cho đến năm 1863, Tổng Thống **Abraham Lincoln** mới chính thức công bố “**Thanksgiving Day**” là ngày Lễ Quốc Gia để Tạ ƠN Thượng Đế ban cho dân chúng Hoa kỳ mùa màng tốt đẹp, thực phẩm dồi dào.

Từ ngày lập quốc từ đời **Hùng Vương**, dân tộc Việt vẫn nhớ Ông TRỜI ban cho Đất đai phì nhiêu, thuộc lưu vực sông Hồng..và đội Ông TRỜI cho giang sơn gấm vóc, mưa thuận gió hoà, thực phẩm ngũ cốc dồi dào. Vì thế, trong Văn Chương Bình Dân Truyền khẩu mới có sự tích: “**Bánh Dày, Bánh Chung**”, đặc sản trong ngày **Tết Nguyên Đán**, để dâng lên Tạ ƠN Trời đã ban cho mùa màng tươi tốt:

*“**Ông Trời** mưa nắng phải thì,
Nơi thì bừa cạn, nơi thì đồng sâu
Công lênh chẳng quản lâu đâu,
Ngày nay nước bạc, ngày sau cơm vàng
Ai ơi chớ bỏ ruộng hoang,
Bao nhiêu tấc đất, tấc vàng bấy nhiêu”*

Trong lễ hội đền HÙNG, nhân dân rước hai kiệu Bánh Chung, Bánh Dày đi trước, lên đền Giỗ Tổ Hùng Vương.

Kho tàng Văn Chương Truyền Khẩu gồm những câu Ca dao, Ngạn ngữ và những truyện ngụ ngôn, truyện cổ tích để chuyên chở những sự kiện lịch sử, hay để dạy những bài học về phong tục tập quán, về luân lý, về hôn nhân, về tình nghĩa vợ chồng.

Sau đây là câu chuyện “**Bánh Dày, Bánh Chung**” và những bài học về **Minh Triết Âm Dương điều hòa**, lòng tri ân Ông Bà Tổ Tiên, Nhân Bản tâm linh, lý luận quân bình, An sinh xã hội, Đạo trị nội, Đạo trị ngoại(**Chú Thích 2**)

Sự Tích “Bánh Dày, Bánh Chung”.

Ngày Tết Nguyên Đán, để ăn mừng, mỗi gia đình treo câu đối:

“Thịt mỡ, dưa hành, câu đối đỏ,
Nêu cao, tràng pháo, bánh Chung xanh”

Vua Hùng thứ ba muốn tìm người con có đủ khả năng trí óc để kế vị, trong số 22 hoàng tử. Các hoàng tử khác đơn dả chạy đi khắp nơi tìm kiếm của ngon vật lạ, sơn hào hải vị, hay châu báu để dâng lên vua cha. Duy có hoàng tử **Lang Liêu**, (hiệu Tiết Liêu) mô coi mẹ, không có người thân, đêm ngày suy tính tìm một loại bánh vừa **ngon**, nhất là vừa **đầy ý nghĩa**, để dâng kính vua cha. Một đêm, một cụ già quắc thước hiện ra, chỉ cho hoàng tử Tiết Liêu dùng gạo nếp trắng, làm bánh hình **Tròn**, gọi là Bánh Dày, biểu tượng cho vòm trời; và một loại bánh có hình **Vuông**, tượng trưng cho đất, bên trong có “**nhân**” gồm thịt heo nạc, ít mỡ, chút tiêu, đậu xanh...

Tới ngày thi, Vua Hùng họp các hoàng tử lại. Các con khác dâng lên Vua cha, đủ các sơn hào hải vị quý giá, duy có Hoàng tử Lang Liêu dâng lên chiếc Bánh Dày hình tròn, đặt lên chiếc Bánh Chung hình vuông. Sau một lúc, vừa ngắm nghía, hai chiếc bánh, vừa suy nghĩ về ý nghĩa, rồi ném thử, Vua Hùng chọn làm giải nhất, khen ngợi tài trí thông minh văn võ song toàn và **chọn Lang Liêu để truyền Ngôi vua**.

Sau đây, thử tìm hiểu những ý nghĩa tượng trưng được biểu hiện qua hai chiếc Bánh Dày Bánh Chung.

A. BÁNH DÀY.

Cách làm: cần chọn lựa những hạt gạo nếp trắng tinh, đồ gạo thành xôi, giã cho thật nhuyễn, bó thành ông, rồi cắt ra thành từng khoanh tròn, đặt lên lá chuối xanh. Bánh Dày giữ được lâu, không hư thối, nhiều dinh dưỡng. (Nếu ngâm xuống nước, rêu bám vào bánh, rửa đi, vẫn còn dùng được). Bánh Dày là của ăn nuôi sống mọi người.

Ý Nghĩa Biểu Tượng.

Bánh Dày chuyên chở những hình ảnh và ý nghĩa biểu tượng rất phong phú trong Minh Triết Việt

Trước hết, Bánh Dày, hình **Tròn** vòng cung, biểu tượng sự **Động** xoay vần không ngừng nghỉ, như trời xanh bao la luôn xoay vần. Trong Bát Quái, thuộc **Quẻ KIẾN**, nguyên khí **Dương**, chỉ trời, cha, Rồng.. Do đó, chỉ những đặc tính như:

Đạo Trời, Tế Trời, Đền Trời soi chiếu Công lý, Công Bằng, óc lãnh đạo, chỉ đạo. Khi có khao vọng ăn mừng các Tân chức mới đậu đạt, xuất thân ra làm quan, người ta cũng hay làm bánh Dày, để chỉ tài kinh

bang tế thế, biết lo cho dân, biết tự lực tự cường, tự lực mưu sinh, nhất là nhờ nông nghiệp làm chủ lực.

Nói tóm lại, theo **Hà Đồ** tức Đạo trị nội, thuộc Tâm linh. Do đó, các vị kinh bang tế thế phải có tinh thần phục vụ đại chúng, quảng đại như vũ trụ bao la, không được tham nhũng (như những vụ án tham nhũng đang diễn ra dưới chế độ độc tài đảng trị hiện nay tại V.N)

Câu ca dao chống tham nhũng của những kẻ mọt dân mọt nước:

“ Con ơi nhớ lấy câu này:
Cướp đêm là giặc, cướp ngày là quan”

B. BÁNH CHUNG

Cách làm: Bánh Chung, hạt gạo nếp được chọn lựa, hảo hạng, gói bằng lá dong xanh,

đun nhỏ lửa, nấu lâu (nếu cạn nước, đổ thêm nước). Hình **Vuông**, chỉ sự bền bỉ, vững vàng, không chao đảo, **Tinh**, biểu tượng cho đất, mẹ, tiên, hoa màu của nhà nông. Chỉ 4 phương trời. Chỉ sự thẳng thắn, dứt khoát, đúng lẽ phải. Kế toán sổ sách, đúng pháp luật.

Bánh Chung được buộc lại bằng 4 giây lạt bằng tre chia bánh ra 9 ô vuông, bằng nhau, gọi là phép **Tinh Điền**, (**Tinh = giếng nước**) tượng trưng cho Công Bằng xã hội. Theo Minh Triết Việt, quê Khôn thuộc **Lạc Thu**, tức Đạo Trị Ngoại, vật chất. An sinh xã hội. Thuộc Văn minh Nông nghiệp.

NHÂN trong Bánh Chung.

Bánh Chung ngon nhờ ở nhân. Các cụ nho sĩ dụng ý “chơi chữ”, vì **Nhân** cũng là **Người**.

Nhân = Người mắt hút, dầu kín trong không gian, nhưng hiểu biết thiên mệnh, hấp thụ được khí Hạo Nhiên của Trời Đất, hòa đồng với trời đất:

Thiên-Địa- Nhân

Trong Con Người, **TÂM** như: sông Nội Tâm, Tinh Thần, Linh Hồn là quan trọng hơn cả, vì mất **Tâm Hồn**, con Người chỉ còn là con thú vật.

Thiên Thời, Địa Lợi, Nhân Hòa,

Yếu tố **Nhân-Hòa** là cần thiết nhất như lời vua Quang Trung chiêu dụ nhân dân khi đánh quân Thanh và quân Xiêm:

Thiên Thời bất như Địa Lợi, Địa Lợi bất như Nhân Hòa

Theo “**Bình Ngô Đại Cáo**” của Nguyễn Trãi:” *Việc nhân nghĩa cốt ở muôn dân..Yêu thương và chẵn nuôi dân, khiến cho khắp cùng xóm vắng không có tiếng hờn giận oán sầu*”

Nhân trong Bánh Trung là quan trọng. Thiếu nhân, hay nhân không ngon thì Bánh cũng không ngon. Nhân không thuần nhất một thứ, nhưng pha trộn ngũ vị mới ngon như: thịt ,mỡ, hành, tiêu, hồi v.v mỗi thứ gia vị có một hương vị riêng.

Tương tự như trong xã hội, mỗi NGƯỜI(NHÂN) cần “**Hòa Hợp, Đoàn Kết**” “với những Người khác, nhưng mỗi Người là **một Nhân vị riêng**, cần phải tôn trọng đặc tính của cá thể .

“ **Hòa nhi bất đồng**”

Ca dao ngôn ngữ :

*NGƯỜI làm ra của, không phải của làm ra NGƯỜI
NGƯỜI sống, đống vàng
NGƯỜI sống, của còn, NGƯỜI chết của hết
Một mặt NGƯỜI hơn mười mặt của
NGƯỜI sống như Hoa, ở đâu thơm đó.*

C.MINH TRIẾT ÂM-DƯƠNG ĐIỀU HÒA

Như đã chứng minh ở đoạn trên, cặp **Bánh Dày đặt trên Bánh Chung**, là biểu tượng cho nền Minh Triết của Dân Việt Tộc, “canh nông vi bản”. Đó là Minh Triết: TIÊN-RỒNG, Hà Đồ-Lạc Thư hợp nhất, Âm-Dương điều Hòa, **VUÔNG-TRÒN** hài hòa, Đạo Tri Nội, Đạo Trị Ngoại,

Tinh Thần và Thể Xác, Quân bình trong tâm hồn và thể xác . Về mặt chính trị, công nhận **đa đảng, lưỡng đảng, đối lập thống nhất.**

Áp dụng trong nếp sống hài hòa qua Tục ngữ:

“*Tính sao cho được Vuông -Tròn*”

(hợp lẽ Trời, thuận lòng Người)

“*Trăm năm tính cuộc Vuông -Tròn*”

(thu xếp hôn nhân đúng lẽ nghĩa, pháp luật, hai họ)

“*Sinh Nở được Mẹ Tròn, con Vuông*”

(Mẹ khỏe, con khỏe, không dị dạng)

“*Vuông ra góc cạnh*”

(hợp pháp luật, luân lý, đạo đức)

“*Tròn như trăng rằm*”(hợp tình nghĩa)

TAM KẾT

Theo Văn Hóa Việt tộc, từ ngày lập quốc, đời Hùng

Vương, vào dịp đầu Năm Mới, vào Tết Nguyên Đán, từ vua quan đến thần dân đều làm Lễ TẠ ƠN ĐÁNG BỀ TRÊN đã tạo thành vũ trụ **KIỀN- KHÔN** và ban cho dân Việt một Giang Sơn gấm vóc, bên bờ Thái Bình Dương.

Do đó, hàng năm, nhân ngày Đầu Năm, Tết Nguyên Đán, từ triều đình Vua Quan làm Lễ **Tế TRỜI**, gọi là **Lễ Tế Nam Giao**, tại phía Nam Kinh Đô Huế. Dân chúng Miền Hậu Giang dựng “**Bàn Thờ ÔNG THIÊN**”, ở ngoài trời, gồm một cây cột **TRÒN** thẳng, trên đặt viên gạch **VUÔNG** , một chén nước lã, và một bình Bông Huệ trắng, chỉ Tam Hồn thanh sạch, trắng trong.

Tại Kinh đô Huế cũng dựng “**CỬU ĐỈNH**”, tức Chín Đỉnh đúc bằng đồng(không phải dùng để đốt hương nhang) nhưng trên Chín Đỉnh, nhà vua ra lệnh đúc, khắc nổi những Hình Tượng những của ngon vật lạ Trời đã ban cho dân Nước Việt như: cá chép, soài, mít, chuối, trà cau, bánh Chung bánh Dày...Cửu Đỉnh xếp hàng ngang trước **Đền Thế Miếu** có ý Tôn Kính các Vua nhà NGUYỄN: Gia Long, Minh Mệnh, Thiệu Trị, Tự đức.....(**Chú Thích.3**).

Tết Nguyên Đán chẳng những là dịp để Tạ Ơn Trời và Ông Bà Tổ Tiên đã an nghỉ ngàn thu, nhưng cũng là ngày con cháu chúc mừng tuổi thọ của Ông Bà, Cha Mẹ Họ hàng, Nội Ngoại trong ngày đầu Xuân. Của lễ dâng biếu Ông Bà, tượng trưng cũng là cặp Bánh Chung- Bánh dày. Và các vị Bề Trên không quên “li xì”(lợi sự) cho con cháu những bao phong bì đỏ, chỉ sự may mắn, số đỏ. Ước mong Ông Bà, Cô Chú, mở rộng “hầu bao” để con cháu được nhờ.♦

CHÚ THÍCH

(1)-Có nhiều Tết(Tiết)như: Tết Nguyên Đán(đầu năm mới,) Tết Đoan Ngo(tháng 5), Tết Trung Thu (tháng 8)

-bánh Chung:”chung” có nghĩa là nấu bánh lâu, cạn hết nước lại đổ thêm nước, nấu nhiều giờ cho hạt gạo nếp thật nhuyễn, dẻo. Còn “trung” là trung bày.

-Miền Hà nam(Phủ Lý) có “Bánh Óng”, gạo nếp, nhân giống Bánh Chung, nhưng hình óng tròn

-Bánh Tết(miền Nam) hình óng tròn ,dài. Nhân đậu, chuối...

(2).-Minh Triết Việt: Hà Đồ-Lạc Thư; Âm-Dương; Bát Quái: coi: Sách “**Thiên Chúa Giáo và Tam Giáo**” Đường Thi, trang 272-276

và Sách”**Đạo Thiên Chúa và Dân Nước Việt**”, Đường Thi , trang 186-191

(3): coi: Sách :”**Những Hình Chạm Nổi trên Cửu Đỉnh Huế**”.
J.Ky

THƠ XUÂN CỦA CÁC THỊ SĨ TIỀN CHIẾN

XUÂN VĨ
NGUYỄN BÌNH

Đã thấy xuân về với gió đông
Với trên màu má gái chưa chồng
Bên hiên hàng xóm cô hàng xóm
Ngước mắt nhìn trời đôi mắt trong.

Từng đàn con trẻ chạy xum xoe
Mưa tạnh trời quang nắng mới hoe
Lá nồm nhành non ai trắng bạc
Gió về từng trận gió bay đi.

Thong thả nhân gian nghỉ việc đồng
Lúa thì con gái mượt như nhung
Đầy vườn hoa buổi hoa cau rụng
Ngào ngạt hương bay bướm vẽ vòng

Trên đường cát mịn một đôi cô
Yếm đỏ khăn thâm trẩy hội chùa
Gậy trúc dắt bà già tóc bạc
Tay lần tràng hạt niệm nam mô.

XUÂN Ỗ
HỒ DZÊNH

Trời đẹp như trời mới trắng gương
Chim ca tiếng hát rộn ven đường
Có ai bên cửa ngời hong tóc
Cho chảy lan thành một suối hương.

Sắc biếc giao nhau cành bắt cành
Nước trong hồ ngọc thủy tinh xanh
Chim bay cành trĩu trong xuân ý
Em đợi chờ ai khuất bức màn?

Giữa một giờ thiêng tình rất đẹp
Mắt buồn và rất... rất thanh thanh
Mây ai bán nguyệt người ai nhỏ
Em ạ yêu nhau chết cũng đành

XUÂN VĨ
CHẾ LAN VIÊN

Pháo đã nổ đưa xuân về vang động
Vườn đầy hoa riu rít tiếng chim trong
Cỏ non biếc dải mình chờ nắng rụng
Bên lau già theo gió uốn lưng cong.

Đôi bướm lượn cánh vương làn sương mỏng
Chập chờn bay đem phấn điểm muôn hoa.
Cất tiếng hát ngâm thơ trên cỏ rộng
Đàn chim khuyên đưa nhật ánh dương sa.

Hàng dừa cao say sưa ôm bóng ngả
Vải quả xanh khảm bạc hớ hênh phô
Xoan vườn cành khều mặt trời rục rở
Bên bóng râm lối lả nhẹ nhàng đu.

Đây tà áo chuối non bay phát phới
Phơi màu xanh lấp loáng dưới sương mai.
Đây pháo đỏ lập lòe trong nắng chói
Đây hoa đào mỉm cười miệng đón xuân tươi.

NỤ CƯỜI XUÂN
XUÂN DIỆU

Giữa vườn ánh ỏi tiếng chim vui
Thiếu nữ nhìn sương chói mặt trời.
Sao buổi đầu xuân êm ái thế!
Cánh hồng kết những nụ cười tươi.

Ánh sáng ôm trùm những ngọn cao
Cây vàng rung nắng lá xôn xao;
Gió thơm phơ phất bay vô ý
Đem dựng cành mai sát nhánh đào.

Tóc liễu buông xanh quá mỹ miều
Bên màu hoa mới thắm như kêu
Nổi gì âu yếm qua không khí
Như thoảng đưa mùi hương mến yêu.

Này lượt đầu tiên thiếu nữ nghe
Nhạc trầm lên tiếng hát say mê
Mùa xuân chín ửng trên đôi má
Xuối khiến lòng ai thấy nặng nề...

Thiếu nữ băng khuâng đợi một người
Chưa từng hẹn đến giữa xuân tươi
Cùng chàng trai trẻ xa xôi ấy
Thiếu nữ làm duyên đứng mỉm cười.

XUÂN ĐẦU TIÊN

HÀN MẶC TỬ

Mai sáng mai trời cao rộng quá
Gió căng hơi và nhạc lên mây
Đôi lòng cũng ấm như xuân ấm
Chỉ có ao xuân trắng trẻo thay!

Mai này thiên địa mới tinh khôi
Gió căng hơi và nhạc lên trời.
Chim khuyên hót tiếng đầu tiên hết
Hoa lá hồ nghi sự lạ đời.

Trái cây bằng ngọc vỏ bằng gấm
Còn mặt trời kia tựa khối vàng.
Có người trai mới in như nguyệt
Gió căng hơi và nhạc lên ngàn.

Thuở ấy càn khôn mới dựng nên
Mùa khô chưa gặp tốt tươi lên.
Người thơ phong vận như thơ ấy
Nào đã ra đời ngọc biết tên.

Xuân gấm đầu tiên giữa cõi đời
Mùi thơm ngây dại sóng con người.
Hãy hoan hô lời cao như sấm
-Vạn tuế bay ơi! Nắng rợp trời!

DIU NHẸ

VŨ HOÀNG CHƯƠNG

Gợn trắng ngàn mai thoảng dáng xuân
Màu trinh e lệ gió ân cần
Mười bông cúc nở chờ tay với
Một chút hoa đào vương gót chân.

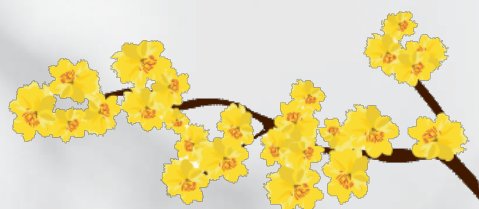
Thuyền nhỏ sông lam yếu điệu về
Cỏ chen màu liễu biếc chân đê
Tình Xuân ai chở đầy khoang ấy
Hương sắc thanh bình ngập lối quê.

Nắng nhẹ mây hồ sương hơi hơi
Sương thưa nắng mỏng nhạc khoan lời
Dây đàn chậm chậm hôn lên phím
Muôn vạn cung Hồ lả lướt rơi

Khói dịu hương êm tản mát đây
Tơ chùng điệu thấp bốn phương say
Mùa xuân lắng lặng về không tiếng
Duyên khép tình em ngậm dấu giày.

Là ánh trăng non chớm độ rằm
Xuân là duyên nụ tuổi mười lăm
Mến thương không ngó Chàng như Thiếp
Hồn khoá then trinh lặng nhớ thắm.

Tim chi nao nức giữa mùa tươi
Xuân chẳng đàn ca ở phím đời
Rượu ngọt men hiền say chút ít
Chàng Lưu đừng ngại thiếu Mai Khôi.

Vắt tay lên trán

■ Phạm Minh-Tâm

Còn riêng với khối công-dân Công-giáo Việt-Nam thì không biết đến bao giờ mới dám mạnh dạn nhìn lại thái-độ sống Đạo của mình trên dải đất chữ S. Đã bao đời, ăn lúa gạo mọc từ Đất Mẹ, uống nước Hồng-hà, Cửu-long song lại không đọc một trang lịch-sử nào của Đất Nước, mà cũng chẳng buồn đọc các Tông-thư, Tổng-huấn và Thánh-truyền. Quanh năm suốt tháng chỉ biết co-ro trong nhà thờ để tự-mãn về cuộc sinh-hoạt hàng ngày vẫn

Lại thêm một mùa xuân xa xứ tiếp vào với những mùa xuân qua để những người Việt-Nam nhận mình là người quốc-gia đi tỵ-nạn cộng-sản ở khắp nơi trên thế-giới đem cộng thành con số 42 năm vong-gia thất-thổ. Để những người Miền Nam còn ở lại chịu chung kiếp-nạn với đồng-bào Miền Bắc đã com nặng áo dày từ năm 1954 mà thấm-thía tình đồng-bào. Và đặc-biệt nhất là cho tất cả những bậc “trí giả, thức-giả” Miền Nam trước 1975, biết từ-bỏ cái “giả” của mình mà nhìn vào cái “thật” trước mắt. Để cả trong nước lẫn ngoài nước, dần-dần xét lại cách thực-tế hơn về thái-độ từ xưa đến nay của mình khi làm con dân đất Việt. Để tất cả trong nỗi ngậm-ngùi còn kịp cùng nhau sám-hồi .

xanh-xang sáng đi lễ, tối đi nhà thờ. Để hài lòng về các nhà thờ lớn nhỏ mọc lên có tiền của mình và anh em mình đóng góp . Vì vậy mà chẳng bao giờ thấy cần-thiết phải nghĩ đến việc đặt vấn-đề với nhóm chữ “ tự-do tôn-giáo”. Nhất là gần chín mươi phần trăm Ki-tô hữu Việt-Nam, không loại trừ giáo-sĩ và tu-sĩ, vẫn chưa nhận ra thế đứng của mình trong Cộng-đồng dân-tộc với hai bổn-phận tương-tại mà đã có một bậc hiển-minh thánh-đức định rõ thân-phận... *Trước khi là người Công-giáo, tôi là người Việt-Nam...*

Thế thì hiển-nhiên Giáo-hội Công-giáo Việt-Nam chính là gồm khoảng tám triệu người con dân Việt-Nam đã rửa tội nhập

đạo, đã nhận sứ-mạng làm tông-đồ của Đức Ki-tô trên Đất Nước Việt-Nam, giữa cộng-đồng dân-tộc Việt-Nam để đem đến cho anh em đồng-bào Việt-Nam mình, chân-lý yêu thương và phục-vụ. Từ đây, từng cá-nhân công-dân Công-giáo Việt-Nam đều phải có bổn-phận chu-toàn ơn gọi trên Đất Nước này tùy theo mỗi vai-trò được Chúa chọn cho. Làm giám-mục, làm linh-mục, làm tu-sĩ và làm giáo-dân...

Cho nên đúng ra là tám triệu con dân Việt-Nam đã có thêm niềm tin Công-giáo này sẽ là thành-phần hữu-ích hơn trong xã-hội Việt-Nam, là công-dân nhiệt-thành hơn của Đất Nước Việt-Nam. Với tám triệu tâm-hồn Việt-Nam đã được trang-bị thêm bằng đức tin Công-giáo đúng ra sẽ nhiệt-thành và nhạy cảm hơn trước những vắn-nạn lương-tâm, liên-hệ đến giá-trị con người qua các chủ-điểm công-bằng, bác-ái, nhân-quyền, tự-do, công-lý và hoà-bình.

Song hình như mọi sự đã ngược lại thật bi-thảm. Mẹ Việt-Nam đã mất trắng gần hết những đứa con này. Bởi vì, không hiểu bằng cách suy nghĩ như thế nào hoặc được huấn-giáo ra sao mà phần lớn những tín-hữu Công-giáo càng ngày càng trở nên vô-cảm với các ý-thức về Quê-hương, Đất Nước. Càng ngày càng sống xa rời với dân-tộc, càng mù-mờ về truyền-thống văn-hoá và mang cái tội nặng nhất là coi nhẹ lý-tưởng Quốc-gia. Càng chỉ biết mê-cuồng xúm-xít vây quanh các chức-sắc trong Đạo với những thói-tục và nghi-thức hào-nhoáng của một thứ tôn-giáo lễ hội thay vì sống tâm-linh, đem Tin Mừng chia sẻ với anh em cùng

chung một nguồn-cội trong những giai-đoạn gian-nan của Lịch-sử.

Suốt gần nửa thế-kỷ qua, từ sau ngày cả nước Việt-Nam cùng chung chịu một chính-sách độc-tài toàn-trị của nhà cầm quyền cộng-sản, thì tập-thể Giáo-hội Công-giáo Việt-Nam cũng hăng chịu nhiều đối-xử bạo ngược hơn ai hết. Từ trưng-dụng, tịch-thu hàng loạt các cơ-sở hành-đạo đến đập phá biểu-tượng thiêng-liêng của Đạo; rồi bắt-bớ, giam cầm tu-sĩ, giáo-dân ... Song thái-độ chung của cả chức-sắc lãnh-đạo đến tập-thể tín-hữu đều cứ như vô can, lại còn nói là nơi đâu bị đàn-áp thì là việc của nơi đó; ai bị tù-tội, bắt bớ cũng là việc của nhà nước muốn thi-hành với những cá-nhân ấy... Còn những nơi chưa bị gì thì vẫn cứ tung-bùng tung hăng nhà cầm quyền. Cá nhân chức-sắc nào còn chưa bị động đến thì vẫn xum-xoe áo thụng tay dài cho muôn dân hi-hả vái lạy. Nếu có những ai còn lương-tâm Công-giáo để thấy sự tha-hoá này mà phải dần-thân, phải lên tiếng thì lập-tức bị các đảng làm thầy, bị anh em a-tòng theo nhà nước, kết tội “làm chính trị”. Hoặc lạm-dụng sự vô-tâm và vô-ý-thức của đa-số người tin - vốn dĩ từ lâu đã bị làm cho chai-li trong nhận-thức về giá-trị chân-chính của các biểu-tượng mà chỉ còn nỗi sợ về áo mão cân-đai như bầy cừu sợ cây gậy của người chăn - để phán vạ là rối đạo, là chống phá Hội-thánh, là làm chính-trị.

Giáo-hội là mẹ nghĩa là những người giữ vai-trò chăn dắt phải lo bảo-bọc con cái mình; phải cùng họ sống đạo trong tự-do, no ấm và không cầu kết với sự ác, sự bất-lương, sự vô-nhân-tâm,

nhân-tính. Giáo-hội là thầy nghĩa là phải dạy cho người tín-hữu các điều đạo-đức của một lương-tâm cương-trực mà phân-biệt chính và tà. Phải biết uống nước nhớ nguồn, cái nguồn mạch phát-sinh từ các thế-hệ tiền-nhân, cả đời lữ-đạo, đã đổ máu anh-kiệt cho Tổ-quốc bền vững, máu tử-đạo cho Giáo-hội được từng ngày lớn lên trong tinh-thần một nước Thiên Chúa giữa Quê-hương Việt-Nam. Và như vậy là trách-nhiệm của những người con Giáo-hội Giáo-hội chúng ta là Phúc-âm hoá môi-trường đang sống. Mà như vậy thì hoàn-toàn không phải là làm chính-trị mà là làm ngôn-sứ.

Giáo-hội Công-giáo không thể tách rời hai bổn-phận phải có đối với Thiên Chúa và Tổ-quốc (Deus et Patria). Cả hai cùng thiêng-liêng và cao cả như nhau. Cả hai lại càng không đối nghịch nhau mà là **trương-tại** nơi nhau trong cùng một **tâm-hồn** những người theo Chúa. Thành vậy, nói đến trách-nhiệm và bổn-phận của Giáo-hội là phải **đứng ra bênh-vực** kẻ yếu kém, phải **lên tiếng** trước những **bất-công** của chính-sách cai-trị của bất-kỳ chính-quyền nào. Cùng một **lúc**, phải **góp sức xây-dựng** và **bảo-vệ** sự tồn-vong của **nòi giống** mà từ **đó** mình **đã** sinh ra.

Khi người Công-giáo thực-thi những bổn-phận này hoàn-toàn không phải là làm chính-trị hay hô-hào người dân nổi dậy chống nhà cầm quyền, mà đây chính là hành-xử chân-lý Đức Ki-tô đã dạy và đang đòi buộc những con cái Người đi rao giảng phải thực-hành. Lại càng không ai có quyền bắt giáo dân làm chó câm để Lời Chân-lý không được loan-báo

hoặc **đồng-loã** với bạo-lực phi-nhân, bỏ mặc bầy chiên cho lang sói ăn thịt.

Nói chung, giữa cảnh ngổn-ngang hôm nay của Đất Nước, trách-nhiệm của những người công-dân Công-giáo Việt-Nam, bao gồm cả các giám-mục, linh mục, tu-sĩ, là trách-nhiệm của một công-dân với đồng-bào, với đất nước.

Nghĩa là đem các ý-niệm là Ki-tô hữu đặt vào ý-thức làm công-dân của mình.

Mở nước Chúa nơi Quê-hương Việt-Nam không có nghĩa là áp-đặt một chế-độ phong-kiến tâm-linh theo cách **vâng lời tối mật** lên tám triệu dân Việt-Nam. Theo tinh-thần của việc tân Phúc-âm hóa ngày nay là cố gắng đưa Phúc-âm vào những môi-trường mới chứ không phải là đổi mới Phúc-âm theo cách diễn-giải luồn-lách của con rắn. Các góp ý, các nhận-định của tín-hữu trong ơn gọi chia-sẻ trách-nhiệm ngôn-sứ của họ đứng ra phải được tôn-trọng theo tinh-thần đối-thoại của Công-đồng Vatican II, song các đảng bậc đã không có đối-thoại. Trong khi đó thì lúc nào cũng khư-khư một “đạo bùa” để “ngu giáo-dân hoá” là đang đối-thoại với nhà nước. Làm gì có ai tin rằng trong đường lối của những người cộng-sản lại có chữ đối thoại. Cũng như đối thoại với cộng-sản không có nghĩa là thân cộng.

Nhớ lại, ngày 19-03-1937, Đức Thánh Cha Piô XI ban-hành Thông-điệp Đấng Cứu Thế (*Divini Redemptoris*) đã lên án học-thuyết và chế-độ cộng-sản với lời-lẽ chắc

(xem tiếp trang 106)

Être Vietnamien - Người Việt Là Thế

■ Phạm Hồng Lam soạn dịch

Bài sau đây là phần đầu và phần cuối của một tài liệu khá dài có tựa đề „Être Vietnamien“ (tạm dịch: Người Việt là như thế) của Jean Maïs, linh mục thuộc Hội Thừa Sai Paris (MEP), phục vụ tại Việt Nam từ 1966 cho tới ngày bị cộng sản trục xuất năm 1976. Ông bị bắt ngay sau khi cộng sản chiếm được Đà-lạt, khi đang di chuyển trên chiếc mô-bi-lét, gần cùng một lượt với giáo sư Nguyễn Khắc Dương, Quyền Khoa Trưởng Văn Khoa Đại Học Đà-lạt. Sau 9 tháng bị cầm tù, ông chỉ còn một nửa thân lượng so với lúc đầu. Tại sao bị bắt? Chẳng biết. Trong một cuộc hàn huyên bên tách cà-phê tại Đà-lạt sau ngày được thả, Gs. Dương cho biết, ông bị bắt, là vì đã đôi co tranh luận với mấy anh công an quyền. Giáo sư J. Maïs tốt nghiệp khoa cổ ngữ tại ĐH Sorbonne. Sau hai năm học tiếng Việt, Ông được cử đi dạy Triết Học tại trường trung học Lasan d'Adran và Văn Học Pháp tại Đại Học Đà-Lạt.

Về lại Pháp, MEP thoạt tiên muốn Ông đi truyền giáo tiếp tại Nhật-bản, nhưng sau đó đã đồng ý để Ông ở lại Pháp giúp cho đồng bào tị nạn Việt nam. Và từ đó Ông trở thành một nhịp cầu giữa Giáo Hội Việt Nam và thế giới, qua tờ báo Eglises d'Asie (EA). Các tin và tài liệu quan trọng liên quan tới GH Việt Nam được ông sàng lọc, chuyển dịch sang Pháp ngữ và đưa lên EA. Khả năng tiếng Việt của Ông đạt tới mức tinh tế, được minh chứng trước hết qua luận văn về cách xưng hô của người Việt

được Ông hoàn thành sau hơn một năm trở lại Pháp: „Morphologie et structuration générale des références personnels en Vietnam“, thứ đến qua các bản dịch trên EA và phản ánh phần nào qua lối chơi chữ với cái tên Việt mà Ông đã chọn cho mình: Ngô Thành Mai. Chữ Mai bắt nguồn từ âm tiếng Pháp Maïs; Maïs cũng có nghĩa là Ngô (Bắp). Ông cũng là người hướng dẫn, giúp đỡ cho nhiều tu sĩ công giáo du học tại Paris sau năm 1975 trong việc học và viết luận văn. Ông mất ngày 20.11.2017 vì chứng ung thư, thọ 82 tuổi.

„Être Vietnamien“ được phổ biến lần đầu vào tháng giêng 1981, thời gian cao điểm của những cuộc vượt thoát của người Việt ra khỏi nước. Nó nhằm giúp người Pháp hiểu thêm những người tị nạn mà họ đã và đang thu nhận vào nước. Bài được in lại trên EA (số 237, tháng 2 năm 1997), khi những người tị nạn

Việt ở các trại Đông Nam Á đang bị cơ nguy trả về lại Việt Nam.

Bài gồm năm phần: 1. Hiểu, nghĩa là Đồng ý. 2. Khuôn mẫu gia đình. 3. Phụ nữ, Trẻ em. 4. Điều thánh thiêng, Trời và Hiếu. 5. Lễ hội đầu năm (Tết).

Nhân dịp Tết đến và để tưởng nhớ một ân nhân không riêng của người công giáo Việt nam, tôi dịch phần đầu và phần cuối của bài viết, vừa để giới thiệu tới Độc Giả đôi nhận xét tinh tế của một người ngoại quốc về một vài nét văn hoá Việt nam, vừa để thành kính nhớ về một khuôn mặt rất „dễ thương“ và „dễ chịu“ đối với những ai đã học, đã làm việc với Ông hay đã gặp Ông. (Phạm Hồng-Lam)

I- Hiểu, nghĩa là Đồng ý

Những dòng sau đây chỉ có một mục đích rất khiêm tốn: cung cấp một phương tiện chung chung để cảm thông với vũ trụ người Việt. Chúng tôi sẽ bỏ qua những tiểu tiết để đi vào điều chính yếu. Người Việt có từ „thông cảm“ vừa có nghĩa là „hiểu“, „có cảm tình với“, „nối dây liên kết“, „xin lỗi“, tất một chữ là đón nhận người khác mà không xét đoán. Những suy nghĩ sau đây được viết ra với chính tâm tình đó.

Người Việt và chính họ

Người Việt, khi nói về mình, thường chẳng dấu dếm là họ „sống bằng tình cảm“. Để hiểu họ, trước hết hãy cố gắng chia sẻ cái phần kín đáo đó của chính họ, một vùng tối của cái nhân cách rất khó diễn tả, như câu ca dao sau đây cho biết:

*Sông sâu còn có kẻ dò,
Lòng người ai thấu mà đo cho
cùng.*

Hãy thử đo tâm quan trọng của tình cảm này nơi họ. Đối với người Việt, mọi hoàn cảnh, mọi biến cố luôn luôn khoác một màu sắc tình cảm. Chẳng có cái gì là trung lập. Một lễ hội, một cuộc tụ họp, một gặp gỡ, một quang cảnh luôn là một dịp để họ nói lên nỗi vui hay buồn. Hai người nói chuyện với nhau có thể hỏi han nhau về nỗi niềm vui buồn của nhau. Người Việt đặc biệt nhạy cảm với cái tinh tế hiện diện trong hoàn cảnh họ sống, nơi con người mà họ đang tiếp xúc và nơi chính họ. Nơi họ xuất hiện rất nhanh cảm tưởng „khó chịu“ hay „dễ chịu“. Các đối tác xã hội sẽ được họ xếp vào loại „dễ thương“ hay „dễ ghét“. Tình cảm này không hẳn chủ quan; nó đặc biệt soi sáng cho thế giới chung quanh. Không phải chỉ có cá nhân buồn hay vui, đau khổ hay sung sướng, mà cả thế giới đều vui buồn, sướng khổ với họ. Trái tim là một phương tiện để nhận biết:

*Khi vui non nước cũng vui
Khi buồn sáo thổi kèn đôi cũng
buồn.*

Người Việt nhận ra sự phản chiếu tình cảm của mình trong thiên nhiên, nhưng họ biết, là ngọn nguồn tình cảm đó nằm nơi họ. Khi muốn nói tới vị trí bí mật xuất phát các tình cảm thâm sâu, thì họ đề cập tới cơ thể họ: „mình“. Không phải là cơ thể thuần thể chất vốn có những từ ngữ khác để mô tả, mà là cơ thể đã gặp thử thách, cái kín đáo riêng tư, cái cá tính sâu xa. Chính trong cơ thể này mà họ đọc được cơn đau, niềm vui, nỗi buồn của mình.

Một vài lời nói mang tính

cách mạng khái, khi dịch sát nghĩa: „Tôi đau trong mình“, „tôi buồn trong mình“. Triết lí dân gian gán cho mỗi đức tính con người một vị trí xuất phát trong cơ thể: Can đảm nằm nơi gan („to gan“, „bạo gan“), lòng tốt nằm nơi bụng. Cho tới nay người ta vẫn gọi một con người quảng đại là „tốt bụng“.

Dĩ nhiên các lối nói đó chỉ là ẩn dụ, qua đó người Việt chỉ cho ta biết cái độ sâu, mà ta cần phải đạt tới. Hiểu được điều này, có nghĩa là đằng sau khuôn mặt và thái độ mà họ tỏ cho thấy, ta còn phải biết đoán ra những cảm xúc, biết chia sẻ cái tình cảm vốn gắn bó bằng mọi giá của họ.

Người Việt trước kẻ khác

Gia đình là kinh nghiệm đầu tiên của đứa trẻ Việt. Chính nơi gia đình mà đứa trẻ học biết kẻ khác. Chính gia đình dẫn lối cho các cung cách tiếp xúc xã hội về sau. Với một người Âu, gia đình là một môi trường tự nhiên. Đó là nơi anh ta sinh ra, và sau đó sẽ xa rời. Nhưng với đứa trẻ Việt, gia đình là nơi để sống những mối dây gắn bó có tính cách linh thiêng. Quả thật, chính tục thờ gia tiên bảo đảm cho sự gắn bó và trường tồn của gia đình. Tổ tiên không ngừng hiện diện giữa những người đang sống. Người cha là chủ gia đình, không phải vì ông là người bảo đảm thu nhập kinh tế cho gia đình, mà vì ông là kẻ duy nhất giữ mối liên hệ tiếp xúc với hồn của tổ tiên. Cho dù tục thờ gia tiên ngày nay đã giảm cường độ, các mối dây liên hệ gia đình vẫn thấm đượm cái tính cách tôn giáo đó. Người Việt coi các mối liên hệ con người là linh thiêng. Phải ý thức điều này, mới hiểu được tại sao người Việt đặt tầm quan trọng nơi sự biết ơn, nơi

lễ nghi và nơi các bồn phận xã hội.

Đứa trẻ Việt lớn lên trong không khí đó. Một trong những công việc nặng nhọc đầu tiên của nó là học các từ ngữ xưng hô đối với cha mẹ, ông bà, anh chị em, tất cả các thành viên trong đại gia đình. Nhưng đồng thời nó cũng phải biết tự xưng mình đúng cách đối với những người đó. Khi gọi „cha“ thì nó phải biết phận mình là „con“; khi xưng „anh“ hay „chị“ thì nó tự xếp mình vào vị trí „em“. Bởi vì đây chẳng phải chỉ là việc học một ngôn ngữ mà thôi. Xác định tương quan nối kết với cha mẹ có nghĩa là đứa trẻ cũng chấp nhận một thái độ nào đó, xác nhận những tình cảm nào đó, giao kết một số bồn phận nào đó. Đứa trẻ không bao giờ nói „tôi“, nó đảm nhận những vai trò.

Kinh nghiệm về người khác học được trong gia đình sẽ hướng dẫn người Việt trong các liên lạc nhân sinh về sau. [...]

Ngôn ngữ Việt nói đúng ra không có các đại danh từ riêng. (Có nhiều từ tương đương, nhưng chúng rất quen thuộc hoặc quá khinh thường). Vì thế, để chỉ người mình đang đối diện, để tự xác định vị trí của mình trước họ, người ta phải dùng những từ ngữ danh xưng thân tộc. Khi gặp một người lạ, người Việt phải định vị cho được người đang đối diện (khác biệt tuổi tác, sự kính trọng, công đức, chức phận xã hội v.v.) rồi thông dịch ra bằng một lối xưng hô được mượn từ kho tàng từ vựng thân tộc. Như vậy một người trẻ sẽ gọi người đối diện lớn tuổi là „bác“ hay „chú“ và tự xưng là „cháu“ v.v. Cách dùng ngữ học này kéo theo một thái độ đạo đức.

Như thế sự thông đạt giữa người và người mang một ý nghĩa

hoàn toàn khác giữa người Việt và người Âu. Đối với người Âu chúng ta, thông điệp là truyền đi một thông điệp tới người khác. Quan trọng là nơi nội dung thông điệp. Tranh luận về tư tưởng có thể gây nên đụng độ và bóp chát quan điểm, nhưng vẫn không làm sứt mẻ tình bạn nối kết giữa hai người. Còn người Việt thì đây trước hết là làm sao để tạo cho được một tương quan nhân sinh, để tạo cho được một sự hiện hữu chung giữa hai đối tác hiếm khi có vị trí đồng đẳng với nhau. Người Việt chú ý tới các tình cảm ngầm chứa trong những câu trao đổi.

Rất nhiều khi câu chuyện đối đáp, có thể chẳng quan trọng gì, chỉ là chỉ dấu cho một cái gì khác, vô hình, vốn nằm nơi tầng tương giao giữa hai người đối thoại:

Lời nói chẳng mất tiền mua

Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau.

Do đó, câu chuyện không hẳn là một sự diễn tả, mà là một nghệ thuật tế nhị, và nếu thất bại, không khéo nó sẽ chặt đứt hẳn một mối liên hệ. [...]

Bạo lực phá vỡ các tương quan con người. Ta không thể áp đặt tư tưởng của mình trên người khác. Do đó cần phải gọi ý hơn là minh định. Sẽ là một dấu chỉ kính trọng đối với người đối thoại, khi ta bắt họ phải đoán ra điều mình nói, dù đó là những tình cảm dịu dàng nhất. Bài hát dân gian lâu đời sau đây là một bằng chứng, trong đó người tình chỉ vén màn ý nghĩ của mình một cách gián tiếp:

Thuyền ơi có nhớ bến không

*Bến thì một dạ khăng khăng đợi
thuyền.*

Khi chuyện trò người Việt

thích giữ một khoảng cách với thực tại. Nói xa xa. Luận lí cứng nhắc là một thứ bạo lực. Nó buộc người đối tác phải đồng ý. Nhiều khi chúng ta bực bội trước điều mà chúng ta coi là thiếu hợp lí. Kiểu cách chuyện trò của những người bạn Việt nam có thể xem ra lạ lẫm đối với chúng ta. Thật ra họ ý thức về những cái toàn thể, về sự kéo dài của câu chuyện; và cái mà một lúc nào đó ta cho là thiếu hợp lí sẽ có được trọn ý nghĩa của nó, khi điều trình bày đi tới điểm cuối của nó. Lúc đó, chúng ta phải tái tạo lại tất cả những chi tiết rời rạc đã được khéo léo đưa vào trong câu chuyện, phải xét lại cả những gì đã không được nói ra, chúng cũng không kém quan trọng như những gì đã được nói ra. Phải diễn dịch tất cả mọi lời.

Người ta sẽ hiểu được lối nói chuyện Việt nam, khi hiểu ra rằng, đây không nhất thiết phải là sự mô tả thế giới, không nhất thiết phải là việc tương hợp với thực tại, mà là bắc một nhịp cầu tới với người khác. Người Việt ở hải ngoại có tái tạo cái tương giao tình cảm này với những người tiếp nhận họ, cái tương giao mà ngày xưa họ đã sống trong gia đình và trong xã hội của họ. Điều làm họ tổn thương nhất, đó là sự thờ ơ. [...]

V. Tết Việt Nam

Tết là lễ hội quan trọng nhất trong năm đối với các nước Đông Nam Á châu. Đó là ngày đầu năm âm lịch, được người Việt gọi là „tết nguyên đán“.

[...] Tất cả mọi người Việt, dù còn ở trong nước hay bị đui ra hải ngoại vì chính kiến, ngày đầu năm là cao điểm thời gian mà mỗi người sẽ trải qua. Người ngoại quốc nào muốn tham dự vào vũ trụ văn hoá

Việt, thì đây là cơ hội không có gì hay hơn để khám phá nó và để có thể tiếp cận được cái cấu trúc tinh cảm nơi tâm hồn người Việt. Quả thật Tết sẽ vén màn cho chúng ta thấy rất rõ điều đó. Nếu chúng ta để ý một chút trong những ngày này, chúng ta sẽ cảm được những rung động tinh thần, những tâm tình sâu thẳm mà chỉ có người Việt mới có, những thứ mà cho tới lúc đó chúng ta đã không thể nhìn ra, vì bị che khuất bởi những lo toan thường ngày.

Tết: một thái độ tinh thần

«Tết chính là cơ hội cho cả một dân tộc cùng kinh nghiệm một cảm xúc như nhau» (Phạm Quỳnh).

Tết đúng là lễ hội của sự đồng tâm, một đồng tâm nảy sinh không vì chung nhau một chân lí ý hệ, mà vì mọi người đều cảm rĩ trong cùng những thực tại nền tảng. Ngày đầu năm, mỗi người lặp lại việc tham dự của mình vào những thực tại đó.

Trước hết năm mới cho thấy sự đồng thuận bí ẩn nơi người Việt về thời gian trôi qua. Chính vào ngày đầu năm tất cả mọi người Việt đều già đi một tuổi, hay đúng hơn có được một năm mới. Tuổi được tính kể từ ngày đầu năm. Đứa trẻ sinh ra vào ngày cuối trong năm được kể là được một tuổi lúc sinh ra, nếu sinh ra ngày hôm sau thì nó được coi là đã hai tuổi. Câu chúc chung nhất cho những ngày đầu năm là „mừng tuổi“. Là vì niềm vui của Tết tuôn trào lên từ sự bắt đầu lại của thời gian. Những ngày này, thời gian trở về lại trong nguồn cội của nó và muôn loài đều tham dự vào sự tái sinh của nó. Tâm hồn con người cố gắng hoà nhịp với nhựa sống mới đang dâng trào trong muôn vật. Mọi dấu chỉ mới mẻ bên ngoài được đặc

biệt quan tâm. Những ngày trước Tết người ta sơn sửa lại nhà cửa, quét sạch nền nhà. Mọi người, kể cả những kẻ nghèo nhất, sắm sửa những bộ quần áo mới. Phải đoạn tuyệt với quá khứ. Nợ nần phải thanh toán cho xong trước khi năm mới đến, nếu không muốn bị cột buộc mãi mãi vào quá khứ và không được cùng với mọi người bước vào hoà chung niềm vui của thời gian mới. Cao điểm của niềm vui là giây phút nửa đêm (giao thừa); đó là lúc màn năm mới lộ dạng trong cái mới huy hoàng của nó, được thúc dục bởi nhịp trống dồn của múa lân và những tiếng pháo rộn ràng. [...]

Việc chào đón thời gian mới này gọi lên nơi người Việt một thái độ tinh thần rất đặc biệt. Người ta thấy nơi họ toả ra một thứ niềm vui thần bí trong những ngày này. Ai nấy đều mặc lấy một tâm hồn trẻ con có khả năng và sẵn sàng tiếp nhận mọi khả thể bất tận mà năm mới sẽ trao cho họ. Vì thế người ta dỗi tìm những dấu chỉ cho phép họ nhận dạng năm mới. Nếu cần, họ sẽ cố nương theo đó mà sống. Do vậy mà người ta chọn rất kỹ nhân vật sẽ tới thăm nhà mình (đạp đất) trong ngày đầu năm. Đó phải là người nhiều „phúc“, để nhờ ảnh hưởng của họ, gia đình mình sẽ được chan hoà phúc lộc trong suốt cả năm. Người ta diễu dịch các biến cố xảy ra trong ngày đó. Không hẳn là dị đoan, mà điều này có liên hệ với một nhận thức nào đó về thời gian. Như vậy, thời gian của cả năm có thể nói được cô đọng lại trong ngày đầu năm. Ai giỏi quan sát, người đó có thể thể khám phá ra trong đó đường khung của tất cả những ngày khác.

Nhưng sẽ không có được một đôi mới thật sự, nếu không có sự

cắm rễ vào nguồn cội, nếu không ý thức được thế giới mà mình gắn bó. Đối với người Việt thế giới đó chủ yếu mang tính gia đình, và cha mẹ chính là đích điểm trở về của họ trong những ngày này. Ông bà và cha mẹ là những người được chúc tết đầu tiên. Tuy nhiên tổ tiên lại có vị trí ưu tiên trong việc tế tự. Năm này qua năm khác, tổ tiên bảo đảm cho sự gắn bó tinh thần trong gia đình. Ngày đầu năm các ngài có một sự hiện diện đặc biệt. Các ngài được long trọng đón tiếp trong ngày vọng tân niên và những ngày lễ tết sau đó; các ngài thân thiết có mặt giữa con cháu trong mọi nghi lễ. Quả là ngược đời, ngày vui đầu năm cũng là ngày lễ hội của những người đã khuất.

Tết: một tập hợp nghi lễ

Thái độ mà chúng ta vừa mô tả được diễn tả qua một tập hợp những nghi lễ, những cử chỉ đã được truyền thống thiết định một lần cho tất cả. Năm mới được chuẩn bị từ trước. Các gia đình đã lo toan sắm sửa nhiều tháng trước đó: họ chuẩn bị gom góp tiền bạc để chi cho việc tết, quét dọn và sửa sang nhà cửa, sắm sửa đồ đạc và quần áo mới.

Ngày 23 tháng chạp diễn ra nghi thức văn hoá đầu tiên. Đó là ngày tiễn ông Táo (thần của gia đình, cũng gọi là Vua Bếp) về trời. Ông sẽ ở lại suốt bảy ngày bên cạnh „Thượng Đế“, để tâu trình về những gì xảy ra trong năm trong gia đình. Để chuẩn bị cho chuyến du hành, người ta cung cấp cho Ông áo mặc bằng giấy, nhưng không có quần. Ông sẽ trở lại trong chiều tối ngày 30. Sự ra đi của Ông có nghĩa là thiên nhiên chết đi và lại hồi sinh. Đó cũng là lúc người ta dựng cây nêu (cây tre lớn) trước nhà, trên đó

treo những chiếc lá màu vàng và những con cá chép bằng giấy.

Những chuẩn bị rộn ràng nhất là vào ba ngày cuối trước Tết. Người ta trang hoàng nhà cửa bằng những cành hoa Đào, treo lên tường những câu đối hoặc câu chúc với ba chữ „Phúc, Lộc, Thọ“. Trong ba ngày tết mọi sinh hoạt đều bị đình chỉ. Thành ra chợ búa trong những ngày trước đó thật nhộn nhịp. Người ta cũng chuẩn bị sẵn trước thức ăn, đặc biệt „bánh tết“, và thức uống cho ba ngày lễ.

Rồi là đêm „giao thừa“ (tiễn năm cũ, đón năm mới), mọi người canh thức, tâm hồn hướng về thời khắc năm mới sắp tới. Nghi lễ đón giao thừa diễn ra ngay trước lúc giao thừa tới. Trên bàn thờ đã bày sẵn của lễ. Tất cả bái lạy và thắp hương cho tổ tiên. Nghi lễ này được lặp lại trước mỗi bữa ăn suốt trong ba ngày Tết.

Nghi thức vào lúc chính giao thừa là phần quan trọng nhất. Người cha gia đình, quần áo chỉnh tề, tiễn chào năm cũ đang qua và cầu chúc những gì tốt đẹp cho năm mới đang tới. Mọi người trong gia đình trao cho nhau lời chúc năm mới. Rồi người ta bước ra ngoài nghe pháo nổ, xem pháo hoa.

Ngày tết thứ nhất chỉ dành cho gia đình. Sự thường, không có người lạ nào được bước vào nhà mình hôm đó. Con cháu chúc tuổi cha mẹ, ông bà. Cha mẹ, ông bà mừng tuổi lại con cháu với những phong bì lì xì màu đỏ, trong đó đựng tiền lẻ. Với niềm tin những phong bì lì xì này sẽ mang lại phúc lộc cho suốt năm tới. Những ngày tiếp dành đi thăm chúc tết bà con và bạn hữu, đi chùa hoặc tham dự các thú tiêu khiển như xem kịch, chiếu bóng, đánh bạc... ♦

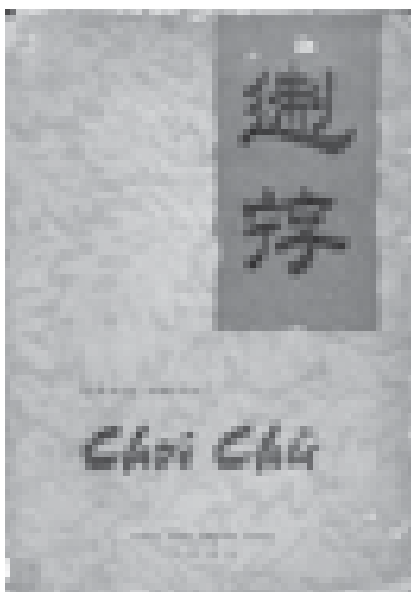
NHỚ "CHƠI CHỮ" CỦA LĂNG NHÂN

■ Trịnh Bình An

Các anh chị văn hữu thường xoa đầu tôi, bảo: “Nhỏ mà biết nhiều chữ Hán Việt, giỏi quá!” Mỗi khi được khen như thế tôi lại nhớ tới một người, Lăng Nhân (1).

Khi còn nhỏ tôi được ở cạnh hai tủ sách cao từ chân tường tới trần nhà của ba tôi. Trong số sách đó đứa nhỏ kiếm được cuốn “Chơi Chữ” và đọc say mê dù mới 10 tuổi. Dĩ nhiên có cái hiểu, cái không, nhưng vẫn thích đọc đi đọc lại hoài chỉ vì thấy vui với những câu chuyện ngắn, ngộ nghĩnh trong sách.

Chơi Chữ là tác phẩm sưu tập nhiều giai thoại văn chương Việt Nam do Lăng Nhân – Phùng Tất Đắc sưu tầm và biên soạn (2).

Trong «Khoảng Trên Dừng Bút», cụ Phùng mở đầu:

“Nghề chơi cũng lắm công phu”, huống hồ chơi... chữ!

Chơi chữ cần có những yếu-tố không phải ai cũng gom được đủ: có học đã đành, nhưng lại còn phải có tài.

Học có hàm-súc, mới biết dùng chữ cho rành-rẽ, dùng điển cho đích-đáng, khiến câu văn ít lời mà nhiều ý; tài có mẫn-tiếp, mới lĩnh-hội được mau-lẹ những nét trội trong một cảnh-hướng, và diễn-xuất ra một cách nhanh-chóng đột-ngột, hồ như là tự-nhiên.

Trong văn chương ta, có nhiều lối chơi: thơ, phú, câu-đổi, tập Kiều, sử-dụng lối nào là tùy theo tình, theo cảnh, theo cách cấu-từ mà phô diễn ra cho phù hợp với nguồn cảm-hứng trong giờ phút đó của nhà văn.»

Ngôn ngữ Việt Nam may mắn được ban cho một kho chữ dễ... chơi, thoải mái như câu ca dao sau đây:

*Bà già đi chợ Cầu Đông,
Xem bói một quẻ lấy chồng lợi
chăng?*

*Thầy bói gieo quẻ nói rằng:
Lợi thì có lợi nhưng răng không
còn!*

Không cần giỏi chữ, một người cũng hiểu được “lợi” vừa có nghĩa “lợi ích” vừa có nghĩa “răng lợi” để có thể cười khi với cách chơi chữ đồng âm khác nghĩa rất thông dụng trong tiếng Việt.

Những giai thoại trong *Chơi Chữ* có dễ, có khó. Có chuyện giản dị, nhưng có chuyện cần biết tiếng Hán, tiếng Pháp, tiếng Anh, hoặc phải biết Truyện Kiều, biết lịch sử,... mới thấy hết thú vị.

Xin được trích dẫn vài giai thoại trong *Chơi Chữ*:

Lê Thánh-tông, lúc còn là hoàng-tử, một hôm dạo chơi trên bờ sông đào vùng Tông-sơn, tỉnh Thanh-hóa, tình cờ gặp một cô con gái xinh đẹp đang vo gạo ở bậc đá, liền đọc bốn một câu: *Gạo trắng nước trong, mền cảnh lại càng thêm mền cả...* Cô gái tiếp-tục vo gạo, khi xong, cắp rá ra về, ngoài cổ lại đọc: *Cát làm gió bụi, lo đời đâu đấy hãy lo cho...* Hoàng-tử khâm-phục lời khuyên, vì bấy giờ đương buổi loạn-li, làm thân nam-tử hãy lo việc lớn xong đâu đấy rồi hãy nghĩ tới việc... kia khác.

[*Chơi Chữ*, trang 19]

***

Ông Trần-Bình là một tay hay chữ, văn nôm rần-rời và hóm-hỉnh. Bạn Duy-Việt có nhắc lại mấy câu đối chúng-tò cái tài châm-biếm của ông.

Một bữa, ngồi uống rượu với ông Vi và ông Quốc. Ông Vi có bộ răng đẹp nhưng lại là răng giả. Ông Quốc hai vợ, hiềm nỗi bảy giờ tuổi đã quá cao lại đương giờ màu tu-tinh. Ông Trần đọc hai câu đùa:

Hàm răng mang nặng: hàm răng giả.

Túi đạn theo thừa: túi đạn chay.

Có ý rằng hai ông bạn tuy là đại-thần, nhưng trông kỹ từ trên xuống dưới chẳng... gì ra gì cả...

[Chơi Chữ, trang 38]

***

Cô Tư-Hồng, tay cừ khôi trong những cô xung-phong làm kỹ-nghệ lấy tây, vốn là người có tài tháo-vát. Một năm kia nghe tỉnh Quảng-bình mất mùa, cô chở ba thuyền gạo vào định tâm sẽ bán lấy giá cao, bất đồ bị chính-quyền biết mưu nên ra lệnh tịch thu. Cô liền tuyên bố là đem gạo vào với hảo-ý phát chẩn cho dân đói, nhân đó được vua ban hàm tứ-phẩm, ông cụ thân-sinh cũng được tặng-phong. Ông Trần-Bình đã mừng đôi câu đối:

Mừng Cô Tư-Hồng

Bốn chữ sắc phong hàm cụ lớn

Ba thuyền té độ của bà to!

Hàm cụ đối với của bà, thật xứng-đáng với hai người được ân-thương.

[Chơi Chữ, trang 39]

***

Chơi Chữ là cánh cửa đầu tiên mở ra cho đứa nhỏ khu vườn ngôn ngữ Việt Nam phong phú, cũng là người thầy đầu tiên dạy cho nó các chữ Hán Việt.

Chữ «hàm» theo nghĩa Hán Việt là tước vị (như trong «phẩm hàm»), nhưng theo nghĩa Việt là quai hàm. «Hàm cụ» trong câu đối mừng cô Tư Hồng chắc chắn nói đến chức phẩm hàm của người cha, nhưng nghĩ thêm một chút mới thấy cái nghĩa lắt léo «quai hàm».

Còn chữ «của» trong «của bà» thì... rắc rối hơn. Cách hay nhất để giải thích là bài hát nói «Thầy Đồ» này đây:

Thầy đồ là người tài bộ,

Quý cầm thư,

đến giáo thọ phủ Vĩnh Tường,

Trước nha môn thiết một học đường,

Dạy dăm đứa chi, hồ, giả, dã...

Nhân một ngày thầy đồ nhân hạ,

Ra trước sân xem ả hái hoa,

Ả hớ hênh, ả để đồ ra...

Đồ nhìn thấy, đồ ngâm nga tức khắc

Phong tiền lạn mạn hoa sinh sắc

Thủy diện vi mang bạng thổ thần (*)

Đồ ngâm rồi đồ đứng tần ngần

Đồ nọ tưởng đồ kia thêm thắc mắc

Suốt năm canh đồ nằm khôn nhấp

Cứ mơ màng đồ nọ tưởng đồ kia

Đồ đâu gặp gỡ làm chi...

(*) Trước làn gió nhẹ, hoa tăng thêm vẻ đẹp

Trên mặt nước không gợn sóng, con trai há miệng thè mép ra.

[Chơi Chữ, trang 115]

***

Á à, con nít ranh dám chú ý tới mấy thứ đó?

Ui, hồng đảm, lúc mới bắt đầu đọc, tôi đâu hiểu gì, như khi đọc giai thoại Đoàn Thị Điểm ra câu đối cho Trạng Quỳnh «*Da trắng võ bì bạch*» khiến anh trạng nổi tiếng thông minh cũng bị tắt đài. Lúc đó, tôi không biết “da trắng” dịch Hán Việt là “bì bạch” nên cứ mãi ngẩn ngơ không hiểu (mà lạ, không hiểu nhưng không chịu hỏi ai hết, chỉ để bụng thôi, có lẽ sợ bị mắng con nít dám coi chuyện “bậy bạ” và có thể bị cấm đọc luôn không chừng).

Hàng chục năm sau, khi qua tới Mỹ, khi đọc những bài bút chiến về việc dịch tựa đề tác phẩm “*Of Mice And Man*” của nhà văn John Steinbeck, chữ “của” lại được lôi ra...

Tựa sách được dịch là “*Cửa Chuột Và Người*”. Nhưng có người phản đối, cho rằng “of” ở đây không có nghĩa “của” như thông thường mà phải hiểu có nghĩa “liên quan tới”, vì thế nên dịch thành “*Về Chuột Và Người*”. Người ấy còn điều rằng, chữ “của chuột” nghe... tục lảm!

Cãi cuội thôi, chữ “của chuột” không thể giống “của bà”, vì “đồ” con chuột chẳng phải là đồ... hấp dẫn, nên làm sao lẫn lộn “đồ nọ tưởng đồ kia” được chứ.

Mà nói về độ hấp dẫn của cái-sự-của thì không thể không đọc lời bình của cụ Vương Hồng Sển, trích từ tác phẩm “*Sài Gòn Tap Pin Lù*”

Một câu lơ thơ có 14 chữ, nghe rất nôm na; có người

vội vàng tưởng “hàm cụ lớn” đối với “của bà to”, thì chữ “của” nghe không được chỉnh, ấy chết, có ngờ đâu chính chữ “của” mới là đặc thể nhất của người nghĩ ra chữ này. Nổi bật lên, có thể làm rung động cảm giác người già nua có lẽ là tiếng trống ngũ liên giữa khoảng làng đêm vắng. Có chữ “của” câu đối mới hay: một mình nó ký thác cá hai ý muốn: vừa khen tăng bốc, vừa xỏ ngấm ngấm. Nhứt là cụ Tam Nguyên Yên Đổ, cha sanh chữ này, lúc ấy đã loà hai mắt, còn thiết tha gì ô tô xe Mỹ quốc? Nhưng kể về văn chương cụ còn giàu sự, chưa hết tứ, cụ còn hạ thêm câu:

*Có tàn, có tán, có hương án thờ vua, danh giá vang
lừng bẫm sáu tinh.*

*Này biển, này cò, này sắc phong cho cụ, chị em hồ đẽ
mấy lăm người.*

***

Mấy chục năm sau, tới một lúc tôi giật mình tự hỏi vào cái lúc đó chữ “hàm” phải được viết như thế nào để không bị lẫn lộn chứ?

Ngày nay, khi chúng ta quá quen chữ Quốc Ngữ dạng a-b-c thì câu “hàm cụ lớn” rất dễ hiểu là “quai hàm của cụ to”, nhưng vào cái thời đó viết thế có mà chết chắc.

Lục tìm mới thấy chữ “hàm” vừa có chữ Hán, vừa có chữ Nôm.

銜 Chữ “hàm” này là chữ Hán, mang nghĩa «phẩm hàm, chức quan không do thi cử», thuộc bộ Kim.

𪗇 Chữ “hàm” này là chữ Nôm, mang nghĩa «quai hàm», thuộc bộ Khẩu.

Phân tích chữ «hàm» Nôm khá thú vị. Nó gồm hai chữ Hán ghép lại. Bên phải là chữ «khẩu» 口 nghĩa là “cái miệng”, còn bên trái là chữ “hàm” 含 nhưng có nghĩa là “ngậm” (như trong “bao hàm”, “hàm ân”).

𪗇 Khi ghép chữ “hàm” (Hán) với “cái miệng” (bộ Khẩu) chính là cách ông cha ta bảo nhau: “Cái chữ ‘hàm’ Nôm của ta tuy vẫn đọc là hàm nhưng lại là... quai hàm đấy nhé”.

Như thế, hai chữ “hàm” cùng đọc giống nhau nhưng theo kiểu chữ “loằng ngoằng” ngày xưa thì viết hoàn toàn khác nhau, do đó không thể bắt lỗi người tặng câu đối được.

Sẵn trốn, coi thêm trường hợp chữ “lợi” trong câu ca dao “bà già-thầy bói” ở trên nhé. Chữ “lợi” mang

nghĩa “ích lợi” và chữ “lợi” mang nghĩa “răng lợi” viết khác nhau ra sao?

利 Chữ “lợi” này là chữ Hán, nghĩa “ích lợi”, thuộc bộ Dao.

禾+刀 Nó gồm chữ “hòa” 禾 (nghĩa “cây lúa”) và bộ Dao 刀 (nghĩa “cây dao”). Khi đời sống con người dựa vào nông nghiệp thì không gì lợi ích bằng có lúa cắt mang về.

Còn chữ “lợi (răng)” thì sao, răng nằm trong miệng, vậy có kèm bộ Khẩu 口 hay không?

𪗇 Chữ “lợi” này là chữ Nôm, nghĩa “răng lợi”, nhưng thuộc bộ... Xi. Chữ Khẩu trông giống cái miệng há ra, 𪗇 chữ Xi giống hàm răng lõm chõm!

齒+吏 gồm bộ Xi 齒 (nghĩa “răng”) và chữ “lại” 吏 (nghĩa “chức quan nhỏ”). Khi ghép hai chữ Hán “lại” (Hán) và “xi” thì đó là cách ông cha ta bảo nhau: “Cái chữ này tuy mặt chữ là “lại” nhưng vì có kèm răng nên phải đọc là... lợi, tức cái lợi trong miệng”

Bộ Khẩu 口 và bộ Xi 齒 là 2 bộ thủ trong 214 bộ thủ chữ Hán. Nhờ bộ thủ nên ta có thể phân biệt được các chữ Hán đồng âm khác nghĩa. Tưởng tượng đi, nếu không có các bộ thủ thì làm sao biết chữ Vũ nghĩa gì, như trong câu chơi chữ Trạng Quỳnh diễu quan võ.

Vũ cậy mạnh, vũ ra mưa, vũ gặp mưa, vũ bị ướt lông.

Vũ có nhiều nghĩa, là mạnh 武, là mưa 雨, là mưa 霽, là lông (chim) 羽. Chữ Vũ có tới 30 cách viết khác nhau nhưng người mình dùng nhiều nhất 4 nghĩa trên.

Vào ngày lễ đại tường cổ Hòa Thượng Thích Tâm Thọ, trong tiểu sử có nói: “*Riêng chùa Pháp Hoa ở Lancaster, Người đã tạo mái, khai sơn và gắn bó với ngôi Phạm Vũ này suốt 19 năm*”. Chữ Vũ ở đây mang nghĩa “tòa nhà” 宇 thuộc bộ Miên 宀 (thấy bộ Miên giống cái mái che không?), Còn Phạm 梵 là phiên âm chữ “brahman” tiếng Phạn. Vậy, phạm vũ nghĩa là “nhà Phật”, và vũ mang nghĩa “nhà” còn thấy trong các chữ “vũ trụ, hoàn vũ”.

Do đó, có thể sửa câu của Trạng Quỳnh để dễ nhớ các nghĩa của chữ vũ: “*Vũ cậy mạnh, vũ ra mưa, vũ gặp mưa, vũ ướt lông, vũ chạy vào nhà*”.

Tới đây, tôi chợt nhớ nhà văn Uyên Thao cũng họ Vũ - Vũ Quốc Châu.

Uyên Thao – một người thông thạo chữ Hán, cho biết chữ Vũ thuộc bộ Chỉ 止 nghĩa “dừng lại”, cộng với chữ Qua 戈 nghĩa “cây giáo”, (như trong câu “Nhất chỉ

Phở 86 **Phở 86** Vietnamese Cuisine

10528 McFadden Ave., Garden Grove, CA 92843

Danh bất hư truyền:

- **Phở bò**
- **Phở gà**
- **Cơm gà Siu Siu**

Open 6 days
Mon - Sun: 8AM - 8:30PM
Closed Tuesday

Tel: (714) 531-0512

Nhà Quàn **AN LẠC**

7441 Garden Grove Blvd. Unit # C, Garden Grove, CA 92841

- * Đầy đủ mọi dịch vụ cho Đám Tang
- * Có phòng rộng rãi, thăm viếng thuận tiện

Tel: (714) 489-5571

* CHÚC MỪNG NĂM MỚI * CUNG CHÚC TÂN XUÂN MẬU TUẤT 2018 * CHÚC MỪNG NĂM MỚI *

MỘT VĂN PHÒNG BẢO HIỂM UY TÍN

TMMN

- ✓ NHIỀU HÃNG BẢO HIỂM
- ✓ NHIỀU SỰ LỰA CHỌN ĐỂ TIẾT KIỆM

9741 BOLSA AVE., SUITE 206, WESTMINSTER, CA 92683

* CHÚC MỪNG NĂM MỚI * CUNG CHÚC TÂN XUÂN MẬU TUẤT 2018 * CHÚC MỪNG NĂM MỚI *

qua vi vũ” 一止戈爲武, chữ “chỉ” hợp với chữ “qua” thành chữ “vũ”, trích Tự Điển Hán Nôm, nguồn www.thivien.net). Ngụ ý răn dạy rằng sức mạnh không phải là sự khồng chế được người mà chỉ khi kiềm chế được chính mình mới thực sự là vũ!

***

Từ hai thí dụ chữ Nôm “hàm” và “lợi”, hãy thử coi có chữ nào khác thuộc nhóm “răng-hàm-mặt” nữa không nhé?

Có, chữ “nhai”. Vừa Hán vừa Nôm.

Nhai chữ Hán như “thiên nhai” 天涯 trong câu thơ Tỳ Bà Hành: “Đồng thị thiên nhai luân lạc nhân» 同是天涯淪落人. Được Phan Huy Vịnh dịch là “Cùng một lúa bên trời lận đận”, và Trần Trọng Kim dịch là “Cùng nhau góc bể long đong”.

涯 Chữ “nhai” Hán có nghĩa «bờ nước», thuộc bộ Thủy.

彳 + 厃 gồm bộ Thủy 彳 và chữ “nhai” 厃 (nghĩa “bờ bên”). Thiên nhai là bờ nước dài tới trời, tức “chân trời, góc bể” như cụ Phan, cụ Trần đã dịch.

Nếu đoán... mò từ hai chữ “lợi” và “hàm” thì chữ “nhai” Nôm sẽ thuộc bộ Khẩu hay bộ Xi?

唯 Chữ “nhai” này là chữ Nôm, thuộc bộ Khẩu 口

口 Chữ “nhai” này là chữ Nôm, thuộc bộ Xi 齒

Chữ Nôm là ký tự biểu âm tiếng Việt. Ông cha ta đã ghép các chữ Hán có sẵn để tạo ra chữ Nôm. Kết quả là người Tàu nhìn vào thì nhận ra mặt chữ “Ủa, trông giống giống ta”, nhưng không hiểu được nghĩa chữ nếu không biết tiếng Việt.

Nhưng vì sự «ché chữ» này nên các chữ Nôm được viết khác nhau tùy theo cách nhìn sự việc của người viết; như chữ «nhai» Nôm, người cho rằng muốn nhai phải bỏ vào miệng thì dùng bộ Khẩu, người cho rằng phải xài răng mới nhai được thì dùng bộ Xi. Còn người đọc phải vừa đọc vừa ... đoán!

Cảm phiền nhé, tôi hơi dài dòng «nho chum» một chút để tưởng nhớ đến hành trình gian nan của chữ Nôm mà ngày nay có thể chúng ta không để ý tới nữa khi đã quá quen với chữ Quốc Ngữ. (3)

***

Chơi Chữ còn kể một giai thoại về đồng âm khác nghĩa được coi là dịch thuật “thần sầu”:

Khoảng năm 1920, ở trường Bờ-sông Hà-nội, vào

giờ dịch Pháp-văn, nguyên văn của Emile Nolly có câu: *Les soldats tiraient sur les flamboyants* (lính bắn vào các cây me tây).

Một bạn dịch là: *Các ông lính-tây bắn các me-tây*, cụ giáo Nghi lấy làm khoái-trá phê cho 10 điểm vì *bắn* và *me tây* được dùng cả hai nghĩa, lại thêm chữ “*tây*” vào chữ “*lính*” hình dung được một thái-độ hùng-hục!

[*Chơi Chữ*, trang 269]

Tại sao cây phượng - flamboyant – được gọi là cây me tây? Tôi tự hỏi. Đến chùng dòm lại cây phượng mới thấy lá nó giống lá me nhưng to hơn nhiều; mà ta thường gọi cái gì to là... tây, như bát tây là bát to.

Tới bây giờ, ít ai còn dùng chữ “*tây*” hay chữ “*tẩu*”. Tôi còn nhớ từng nghe những lời chế diễu: “*Bày đặt nói tiếng tây tiếng u, tưởng mình là dân Tây chắc!*» và, «*Ăn mặc lòe loẹt trông cứ như Tẩu!*” Ngộ hen, chỉ cần thêm dấu hỏi hay dấu ngã là thành nghĩa khác liền.

***

Vốn liếng chữ Hán Việt lớn dần theo năm tháng. Thỉnh thoảng, nhớ tới những giai thoại *Chơi Chữ*, tôi cảm thấy một mối xúc cảm thật êm đềm và lòng biết ơn mênh mang.

Lãng Nhân còn là tay viết phiếm tài hoa. Ông nổi tiếng với các truyện phiếm khôi hài nhưng thâm trầm như *Trước Đền, Chuyện Cà Kê*,... ông còn để lại cho đời những tác phẩm sưu khảo công phu như *Chơi Chữ, Giai Thoại Làng Nho*,... Phải chăng chính hoạt động biên khảo đã giúp văn ông thêm sâu sắc, duyên dáng? Và đó là thêm một bài học nhắc nhở tôi không bỏ quên việc sưu khảo, biên khảo trong việc viết lách. ♦

***

Ghi chú:

- 1) Phùng Tất Đắc (1907-2008), bút hiệu Lãng Nhân, Có Nhi Tân và Tị Tân. Sinh quán Hà Nội. Năm 1954, di cư vào Nam. Từ 1954 đến 1975, phụ trách nhà in Kim Lai và nhà xuất bản Nam Chi Tùng Thư. Năm 1975, tỵ nạn tại Cambridge, Anh quốc. Ông qua đời ngày 29-2-2008. Các tác phẩm đã xuất bản: *Trước Đền, Chuyện Vô Lý, Chơi Chữ, Cáo Tồn, Giai Thoại Làng Nho, Hán Văn Tình Túy, Thơ Pháp Tuyển Dịch, Chuyện Cà Kê, Khổng Tử, Tư Mã Quang-Vương An Thạch, Nguyễn Thái Học, Tôn Thất Thuyết, Nghiêm Phục, Hương Sắc Quê Minh, Nhớ Nơi Kỳ Ngộ*.
- 2) “*Chơi Chữ*” do Nam Chi Tùng Thư xuất bản năm 1970. Đọc sách dạng PDF trên trang www.caoniendc.com
- 3) Mời đón đọc “*Bước Đầu Tìm Hiểu Chữ Nôm*” sẽ do Tủ Sách Tiếng Quê Hương xuất bản cuối năm 2018.

LƯỢM LẶT ĐÓ ĐÂY

■ Trần Phong Vũ (thâu góp)

Lang thang trên mạng những ngày tháng áp chót năm con Gà (Đinh Dậu), chuẩn bị chào đón chú Chó (Mậu Tuất), chúng tôi lượm được những tin tức thời sự sau đây:

Hơn 100 triệu tín đồ đạo Thiên Chúa bị hành hung, giết hại, bỏ tù vì niềm tin tôn giáo

Bản trìn trên mang Tin Mừng Cho Người Nghèo cho hay:

Tổ chức Open Doors, một tổ chức quốc tế bảo vệ Thiên Chúa giáo, ngày 10 tháng giêng đã công bố danh sách 50 quốc gia có tình trạng đàn áp tín đồ Kitô giáo tồi tệ nhất trên thế giới năm qua, trong đó Việt Nam xếp thứ 18.

An ninh và côn đồ đến đập phá thánh giá tại Đan viện Thiên An.

Tình trạng đàn áp đạo Thiên Chúa giáo ở Việt Nam đã gia tăng và thực tế Ủy ban Tự do Tôn giáo Quốc tế đã yêu cầu Bộ Ngoại giao Mỹ phải đưa Việt Nam vào

danh sách các quốc gia đáng quan tâm đặc biệt CPC vì những vi phạm đối với những người dân chỉ muốn được đi theo niềm tin tôn giáo của mình.

Báo cáo của Open Doors chỉ ra rằng tình hình đàn áp Kitô giáo ở Việt Nam năm 2017 tồi tệ hơn năm 2016, mà nguyên nhân chủ yếu là do các vụ hành hung người theo đạo và 3 vụ người Thiên Chúa giáo bị giết hại. Tổ chức này cũng nêu rõ là trong năm qua chính quyền tiếp tục đàn áp giáo dân đạo Kitô thiểu số và người dân không nên kỳ vọng bất cứ sự tiến bộ nào từ luật tôn giáo mới tại đất nước này.

Xin cùng cầu nguyện cho Kitô hữu bị bách hại tại Hoa Lục

Bản tin của Trần Đông (trandong47@yahoo.com) đọc được trên mạng hôm 13-01 cho hay: Các Kitô hữu bị đàn áp thẳng tay tại Trung Quốc khi nhiều ngôi Thánh đường bị phá hủy. Trong vòng chưa đầy 30 ngày, hai ngôi Thánh đường đã bị chính quyền địa phương phá hủy ở Trung Quốc. Hành động này đang gây ra sự sợ hãi đối với các Kitô hữu Trung Quốc. Các nhà chức trách Trung Quốc sẽ tiến hành thực hiện luật tôn giáo mới.

Hôm Chúa Nhật, cảnh sát đã niêm phong nhà thờ Golden Lampstand tại thành phố Lâm Phần trước khi tiến hành phá hủy nó, vị linh mục chính xứ cho biết. Một nhà thờ Công giáo khác đã bị phá hủy hoàn toàn tại tỉnh Thiểm Tây vào tháng trước. Ngôi Thánh đường này đã bị phá hủy chỉ sau 20 năm xây dựng mà không có bất cứ lý do nào.

Hội Anh Em Dân Chủ phản đối đảng CSVN

LM Phêrô Phan Văn Lợi, một khuôn mặt tiêu biểu của Nhóm Linh Mục Nguyễn Kim Điền vừa chuyển cho công luận trong, ngoài nước một poster đầy ý nghĩa của Hội Anh Em Dân Chủ gửi tới Hội Nhà Báo Độc Lập đề nghị phổ biến rộng rãi để cực lực “*phản đối đảng CSVN đàn áp anh chị em trong Hội.*”

Poster gói trọn tinh thần của một kháng thư với logo của Hội Anh Em Dân Chủ, hai màu xanh dương và xanh lá cây, tượng trưng cho hòa bình, hy vọng gửi tới đối tượng là chế độ bạo tàn CSVN với ngôi sao đỏ máu lòng dưới búa liềm, điều 79 và mấy vòng xích dính vào cặp còng tù nhân.

RSF quan ngại về ‘lực lượng 47’ của Việt Nam

Một đơn vị không gian mạng mới bao gồm 10.000 người mang tên “Lực lượng 47” đã bắt đầu hoạt động “để chủ động đấu tranh chống các quan điểm sai trái,” theo lời một tướng quân đội Việt Nam. Tổ chức Phóng viên Không Biên giới (RSF) bày tỏ lo ngại về loan báo của Việt Nam triển khai 10.000 “chiến binh mạng” để chống lại quan điểm bất đồng chính kiến trên Internet và gọi đó là một “cuộc tấn công nhắm vào quyền tự do thông tin.”

Cuối tháng 12 vừa qua, Phó chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam, Thượng tướng Nguyễn Trọng Nghĩa, cho biết một đơn vị không gian mạng mới của quân đội bao gồm 10.000 người mang tên “Lực lượng 47” đã bắt đầu hoạt động “để chủ động đấu tranh chống các quan điểm sai trái.” Những người này được mô tả là “vừa hồng vừa chuyên,” vừa kiên định về ý thức hệ, vừa có trình độ và kỹ năng sử dụng công nghệ cao để thực hiện nhiệm vụ, báo Tuổi Trẻ dẫn lời ông cho biết.

VNTB- CSVN tăng thuế để ‘bóc lột dân ta đến tận xương tủy’

*Người dân đói nghèo sẽ khốn khổ hơn vì tăng thuế.
(Hình minh họa: Getty Images)*

Nhật báo Người Việt trong số phát hành hôm 14-01-2018 đã đăng bài viết này của TS Phạm Chí Dũng trên mạng Việt Nam Thời Báo của Hội Nhà Báo Độc

lập Việt Nam.

Với tư cách là người đứng đầu Bộ Tài Chính, cơ quan tham mưu chính cho chính phủ CSVN về các sắc thuế đập lên đầu dân trong ít nhất hai năm qua, ông Đinh Tiến Dũng phải bị cách chức ngay.

Bất chấp rất nhiều phản ứng của người dân, doanh nghiệp, giới chuyên gia trong thời gian qua về âm mưu tăng thuế giá trị gia tăng (VAT) từ 10% lên 12%, điều quá gở và cực kỳ tàn nhẫn là Bộ Tài Chính vẫn khăng khăng bảo lưu đề xuất này.

Mới vào đầu năm 2018, Bộ Tài Chính đã chuyển Bộ Tư Pháp thẩm định dự thảo luật sửa đổi các luật về thuế trước khi báo cáo thủ tướng xem xét trình Quốc Hội vào năm 2018. Trong dự thảo mới vẫn lộ lộ hiện hình đề xuất tăng thuế VAT từ 10% lên 12% và tăng theo lộ trình, mỗi năm tăng thêm 1% cho tới khi bằng 12%.

Còn nhớ vào đầu năm 2017, trong lúc nền kinh tế Việt Nam lao vào năm suy thoái thứ 9 liên tiếp khiến rất nhiều gia đình phải thất lung buộc bụng bởi thu nhập ngày càng eo hẹp và đồng tiền ngày càng mất giá, Bộ Tài Chính lại tìm cách “móc túi” tuyệt đại đa số công dân và người nghèo bằng một bản dự thảo sửa đổi Luật Thuế Bảo Vệ Môi Trường với 8,000 đồng đánh vào 1 lít xăng.

Hội-Ngô TPB/VNCH tại DCCT Sài Gòn hôm 28-12

Chương trình này được Hòa Thượng Thích Không Tánh chùa Liên Trì khởi xướng, sau bị chế độ làm khó dễ nên HT quyết định chuyển qua cho Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn tổ chức. Năm nay, bất ngờ HT Thích Không Tánh có mặt bên anh em cùng với Linh mục Giuse Nguyễn Duy Tân, Cha Sở Giáo xứ Thọ Hòa, Giáo phận Xuân Lộc..

Sự kiện này đã khiến quý cha, các quý ông TPB và các tình nguyện viên hết sức ngỡ ngàng và tỏ lòng vui mừng khi được quý ngài đến tham dự.

Được biết HT Không Tánh Viện chủ chùa Liên Trì tại trung tâm thành phố Sài Gòn gần đây đã bị CACS phá nát khiến HT phải sống lang thang. Phần LM Nguyễn Duy Tân từng bị CSCS mời “làm việc” hơn 20 lần trong vài năm gần đây chỉ vì cha đã kiên trì lên tiếng chỉ ra những bất công trong xã hội

Hòa Thượng Thích Không Tánh và LM Nguyễn Duy Tân

Trung Quốc nhổ cột mốc biên giới tại các tỉnh lân cận Việt Nam

Theo thông tin và hình ảnh từ BBC Việt ngữ, Trung Quốc đã cho đào cột mốc biên giới cũ theo hiệp ước Pháp-Thanh 1887-1895 để đem về bảo tàng. Trong hình là cột mốc mang dòng chữ “Đại Nam Quốc Giới” tại Đông Hưng, Quảng Tây.

1.- Nhân công Trung Quốc di dời cột mốc biên giới khỏi vị trí cũ

Bao tử “thép” của ông Thủ Tướng CSVN

Bao tử của quan chức nhà nước CS là tốt nhất, tại vì xỉ mắng, sắt thép, tiền bạc, mỡ thối, mỡ bẩn gì, kể cả sĩ diện và lương tâm bỏ dỏ nó cũng tiêu hoá hết.

2.- Quang cảnh người Trung Quốc đào bới cột mốc biên giới cũ

3.- Cột mốc phân ranh với tỉnh Vân Nam còn ghi Trung Hoa/ Việt Nam

Viết Từ CANADA

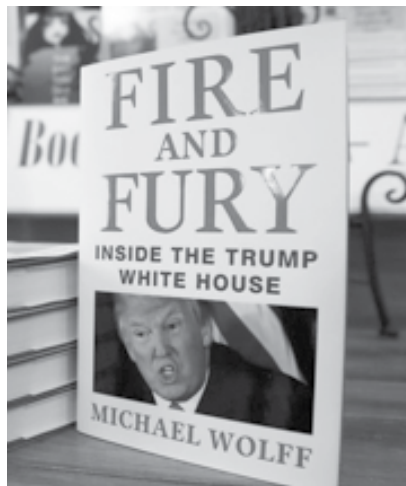

Mạc Giao

Trước hết, chúng ta chưa từng thấy một nguyên thủ quốc gia nào trên thế giới bị các dân biểu, nghị sĩ, chánh án phe đối lập, và đôi khi cả phe cầm quyền, về hòa với một số báo chí, truyền thanh, truyền hình ra rả đã kích, chửi bới mỗi ngày như ông Trump. Có người còn công khai tuyên bố TT Trump điên, mắc bệnh tâm thần, cần được khám bệnh và chữa trị. Người ta có cảm tưởng việc quan trọng nhất của những người này là bới lông tìm vết tổng thống và tìm cách hạ uy tín của ông với hy vọng có thể truất phế ông ngay giữa nhiệm kỳ. Việc chống đối lãnh đạo một cách dữ dằn đôi khi cũng xảy ra tại nhiều nước khác, nhưng có chỗ, có lúc, và thường là chống chính sách hay “scandal” lớn, không phải lúc nào cũng bắt bẻ từng câu, từng cử chỉ của tổng thống, từng cái váy, đôi giày của phu nhân tổng thống. Nhiều khi xuyên tạc, bóp méo cho đã rồi xin lỗi dễ dàng. Cứ mở đài CNN mà coi là thấy ngay. Cứ đọc cuốn “*Fire and Fury*” (Lửa và Giận Dữ) của Michael Wolff mới phát hành trong tháng Giêng là thấy mọi chuyện thâm cung bí xử

MỘT NĂM CỦA ÔNG TRUMP

Tính đến ngày 20 tháng Giêng năm nay, ông Donald Trump đã cầm quyền tổng thống Hoa Kỳ được một năm. Chúng tôi không làm tổng kết về những thành tích hay thất bại của ông trong thời gian này, nhưng không thể không nói tới hai sự kiện: một tổng thống bị bươi móc chỉ trích mỗi ngày trên chính đất nước của mình và ông Trump đã làm thay đổi tình hình nước Mỹ và bang giao thế giới như thế nào trong năm qua.

của triều đình và phòng ngủ riêng của ông Trump bị phanh phui. Không biết độ chính xác được bao nhiêu?

Về phần TT Trump, ông cũng tạo ra những nguyên do để những người không ưa ông có cơ khai thác. Trước tiên, ông không phải là một chính trị gia chuyên nghiệp từ dưới đi lên, hay một dân cử leo từ cấp địa phương lên đến cấp dân biểu, nghị sĩ rồi mới tới tổng thống. Ông là một chính khách “nhảy dù” từ môi trường kinh doanh sang lãnh vực chính trị. Vì thế ông không biết ăn nói kiểu rào trước đón sau, không có những lời lẽ và cử chỉ theo quy ước quý phái (noble) của những người có chức vụ cao trong xã hội. Ông ăn

nói và hành động kiểu con buôn, ra giá và trả giá. Vì thế bị chê là thô lỗ, cục cằn. Mà ông cũng thô lỗ thật. Nhiều khi ông nói năng lung tung, ra ngoài đề, nhục mạ người khác và cả các nước khác, như mới đây ông chửi nước Haiti và nhiều nước châu Phi là “những nước cục phân”. Ông cãi chánh và xin lỗi, nhưng “nhất ngôn kỳ xuất, tứ mã nan truy”. Ông lại còn thêm tật lèm bèm. Đã làm đến nguyên thủ quốc gia mà còn vô twitter cãi nhau với người khác mỗi ngày. Việc ông trả lời Kim Chính Ân về “hòa tiền mỳ nhỏ tí, hòa tiền tao to đùng” giống như chuyện con nít cãi lộn. Ông cũng có những hành động bất ngờ, những tuyên bố khi này khi khác khiến các đối tác không biết

đâu là thật hư. Đây là điểm yếu và cũng là điểm đáng gờm của ông.

Tuy nhiên, những điều trên chỉ là những lý do bề ngoài. Việc ghét bỏ ông Trump có những lý do sâu xa hơn

1/ Giai cấp cầm quyền và guồng máy hành chính Mỹ đã quen với với chính sách “dĩ hòa vi quý” trong suốt 16 năm của hai Tổng Thống Clinton, Obama. Dấu ngoặc 8 năm của ông Bush con được đánh dấu bằng hai trận chiến Afghanistan (để trả đũa vụ 9/11) và Iraq, ngoài ra chính ông Bush cũng mềm xiu với Nga, Trung Quốc, Bắc Hàn và cả Việt Nam (đã rút tên VN khỏi danh sách các quốc gia đáng quan tâm về tự do tôn giáo). Khi lên cầm quyền, ông Obama vội tìm cách rút quân Mỹ khỏi Afghanistan và Iraq. Làm như chỉ cần tỏ thiện chí, rải Đô la (mặc cho ngân sách thiếu hụt hàng ngàn tỷ mỗi năm), thuyết phục, hứa hẹn và dọa môm là các ông có thể bình thiên hạ. Khi đã quen với cung cách làm chính trị như vậy thì người ta không muốn đổi sang cách khác, mệt hơn và nguy hiểm hơn, nhất là đổi sang cách của ông Trump. Ngay khi tranh cử, ông Trump đã tuyên bố sẽ làm sạch Washington, thách thức giới cầm quyền truyền thống. Như vậy giới chính trị chuyên nghiệp làm sao ưa được ông?

2/ Phe tả phái (leftist) Mỹ rất mạnh. Phe này chủ trương không can thiệp ngoài nước Mỹ, mở cửa biên giới cho di dân, ủng hộ hoàn cầu hóa, ủng hộ các chế độ “gọi là” xã hội, nương tay và nương miệng khi các chế độ này hành động độc tài hay gây tội ác. Chủ trương này đã trở thành một thứ lý tưởng có khuynh hướng xã hội (socialist ideal) tạo ra nhiều nạn nhân, trong

đó có Việt Nam. Thành phần chính của tả phái Mỹ là giới truyền thông và trí thức. Chúng ta không lạ khi thấy cuộc chiến giữa ông Trump và truyền thông xảy ra hàng ngày. Giới trí thức thì khinh dể ông Trump. Giới lãnh đạo châu Âu không coi ông Trump ngang hàng về phương diện trí thức và đẳng cấp. Đa số dân Anh không muốn ông Trump sang thăm Anh quốc. Tổng Thống Pháp Macron 39 tuổi chê lên chê xuống Tổng Thống Mỹ 70 tuổi dù vẫn phải nịnh bằng cách mời TT Trump tham dự diễn binh ngày “Quatorze Juillet” (quốc khánh Pháp 14 tháng 7). Cựu bộ trưởng Văn Hóa Pháp Jack Lang thuộc đảng Xã Hội mượn gió bẻ măng lời ông Trum nói bậy để mạt sát ông: “Donald Trump là một tổng thống cục phân” (Donald Trump est un président de merde). Có bao giờ một chính khách chửi một tổng thống nước bạn tục tằn như thế?

3/ Phe thua cuộc của bà Hillary Clinton chưa chịu chấp nhận thua. Bà Clinton cho ra mắt cuốn “*What Happened*” (Chuyện gì đã xảy ra) vào tháng 9-2017, chưa đầy một năm sau khi thua, để biện minh vì sao bà thua. Bà trách móc tất cả mọi người, kể cả đảng Dân Chủ của bà. Dĩ nhiên bà trách ông Trump nặng nhất, với tội nhờ tình báo Nga phát giác hàng chục ngàn emails chuyện công được bà xử dụng bằng máy riêng. Bà đổ thừa bà mất phiếu vì tin này, còn bị thêm rắc rối với cơ quan Điều Tra Liên Bang FBI. Một luận cứ khác được bà coi là căn bản, đó là bà có cả triệu phiếu phổ thông nhiều hơn ông Trump. Như thế là đa số dân Mỹ ủng hộ bà. Bà là người khôn ngoan, có học thức, tại sao lại nói kiểu ấy? Hiến Pháp Mỹ, đã được Quốc Hội Mỹ

từ thời lập quốc thông qua, ấn định thể thức bầu cử tổng thống cho chế độ liên bang gồm nhiều tiểu bang. Mỗi tiểu bang phải có tiếng nói và có đại biểu theo tỷ lệ dân số để bầu tổng thống. Nếu căn cứ theo phiếu phổ thông thì chỉ cần Cali liên kết với Texas là hai tiểu bang này luôn luôn bầu được tổng thống theo ý họ. Các tiểu bang khác ngồi đó mà nhìn. Nếu chuyện này xảy ra, chắc chắn một số tiểu bang sẽ bất mãn tách rời khỏi Hiệp Chúng Quốc Mỹ. Bà Hillary Clinton đau quá hóa đại. Bà xúi mọi người chống ông Trump, kể cả xuống đường phủ nhận tân tổng thống vừa đắc cử. Bà tự chứng tỏ là một người thua cuộc xấu (bad loser). Với tư cách ấy, nếu bà đắc cử tổng thống, nước Mỹ có hãnh diện và liệu có khá hơn không?

Nếu ông Trump điên, bất xứng, tại sao dân Mỹ lại bầu cho ông? Ông đâu có hứa hẹn trời trăng với dân Mỹ? Đâu có cho dân Mỹ ăn bánh vẽ? Trước khi vào chung kết và thắng bà Clinton, ông đã hạ đo ván 13 ứng cử viên gạo cội của đảng Cộng hòa, gồm toàn những dân biểu, nghị sĩ, thống đốc tiểu bang. Ông thắng vì chủ trương đường lối của ông đáp đúng sự mong mỏi của nhiều người Mỹ:

1- Nước Mỹ trước hết (America first). Chấm dứt rải tiền lấy lòng cả thế giới nhưng kết quả chẳng được bao nhiêu. Hạn chế di dân và trục xuất di dân bất hợp pháp.

2- Giữ và tạo việc làm cho giới công nhân và trung lưu thấp, không cho đưa nhà máy ra nước ngoài để lợi dụng giá lao động rẻ.

Khẩu hiệu tranh cử của ông ăn khách hơn của những ứng cử viên khác. Ông lại chưa có thành

tích chính trị khả nghi vì chưa từng làm chính trị. Vì thế ông thắng. Ông đã thắng cử một cách hợp lệ, hợp pháp. Ông có tư cách là tổng thống của toàn thể nước Mỹ theo nguyên tắc thiểu số phải phục tùng đa số.

Dù bị đánh đấm mỗi ngày, TT Trump vẫn không đổi cách nói và cách làm của ông. Ông muốn nói gì thì nói, ai muốn chửi ông cứ chửi, guồng máy quốc gia vẫn chạy đều. Ông đã kiếm được những người khôn ngoan, nhiều kinh nghiệm để nắm những cơ quan đầu não: ông Rex Tillerson (Ngoại giao), cựu tướng Thủy Quân Lục Chiến James Mattis (Quốc Phòng), cựu tướng Herbert R. Mc Master (Cố vấn An ninh quốc gia). Những người này tạo thành một bộ tham mưu đáng nể trong việc hoạch định và thi hành các chính sách ngoại giao và quốc phòng của Hoa Kỳ. Đừng vội nói rằng chính quyền Trump không có chính sách, chỉ gặp đầu làm đó. Dĩ nhiên có thiếu sự phối hợp trong lúc đầu và chính quyền mới cần thời gian quan sát trước khi đưa ra những quyết định. Nhưng phải nhìn nhận chính quyền Trump đã hành động mạnh mẽ và rõ ràng hơn chính quyền Obama.

Về đe dọa nguyên tử của Bắc Hàn, chính quyền Trump đã mạnh mẽ tố cáo, đưa mẫu hạt, tàu chiến, máy bay đến vùng biển gần bán đảo Triều Tiên để thị uy và đe dọa, đã đặt những dàn hỏa tiễn chống hỏa tiễn THAAD ở Nam Hàn. Về ngoại giao, Mỹ đã yêu cầu Trung Quốc can thiệp với Bắc Hàn để anh nhỏ hung hăng đừng chơi đại với vũ khí hạt nhân, đồng thời vận động Liên Hiệp Quốc ra những quyết nghị trừng phạt Bắc Hàn. Tất cả những hành động này đã đem lại nhiều kết quả, dù chưa giải quyết

hắn vụ Bắc Hàn. Nước này đã xuống thang đe dọa mồm, ngưng thử hỏa tiễn mới và đã chấp nhận đề nghị nói chuyện trực tiếp giữa Nam, Bắc Hàn của tổng thống Nam Hàn Moon Jae-in. Hai phái đoàn Nam Bắc đã gặp gỡ để thảo luận về giải pháp hòa bình, cụ thể là tham dự Thế Vận Hội Mùa Đông tại Pyeongchang, Nam Hàn, từ 9 đến 25-2-2018. Một số nhà bình luận cho rằng Bắc Hàn làm thế để chia rẽ Mỹ với Nam Hàn. Làm sao mà chia rẽ dễ thế khi quyền lợi của Mỹ và Nam Hàn gắn bó với nhau gần 70 năm nay? Phải nói là Bắc Hàn khôn hơn Việt Cộng. Nếu nhận nói chuyện với Mỹ rồi phải nhượng bộ thì mất mặt. Thà nói chuyện với anh em (dù thù nghịch) còn hơn bị người ngoài áp đặt.

Về Biển Đông, nhiều người e ngại ông Trump mắc lo vụ nguyên tử Bắc Hàn và chiều lòng Tập Cận Bình để nhờ ông này làm áp lực với Kim Chính Ân, nên bỏ mặc Biển Đông cho Trung Quốc muốn làm gì thì làm. Thực tế không xảy ra như vậy. Chính quyền Trump đã đưa hạm đội và phi đoàn hùng hậu vào biển Nhật Bản và Triều Tiên, sát nách vùng tranh chấp từ đảo Điếu Ngư đến vùng biển hình lưỡi bò. Hành động này có tác dụng một đập hai cú, vừa dọa Bắc Hàn, vừa gián tiếp thị uy với Trung Quốc, xác nhận sự có mặt hùng hậu và thường xuyên của Mỹ ở Biển Đông. Mỹ luôn lên tiếng phản đối những vi phạm của Trung Quốc và gia tăng cho tàu tuần đi vòng các đảo nhân tạo do Trung Quốc xây đắp.

Mới đây, báo South China Morning Post ở Hồng Kông đã phỏng vấn ông Brian Hook, cố vấn chính sách đối ngoại của Ngoại Trưởng Rex Tillerson, về hành

động của Mỹ ở Biển Đông. Ông Brian Hook đã tuyên bố rất rõ ràng: *“Washington sẽ chống đối bất cứ hành động đơn phương nào của Trung Quốc trên Biển Đông trong khi vấn đề chủ quyền chưa được giải quyết. Hành động khiêu khích của Trung Quốc, quân sự hóa Biển Đông, cho thấy Trung Quốc đang thách thức luật pháp quốc tế. Trung Quốc đang hiếp đáp những nước nhỏ hơn, gây tình trạng căng thẳng... Chúng tôi sẽ hậu thuẫn các hành động bảo vệ quyền tự do hàng hải và khẳng định rõ với họ rằng chúng tôi sẽ điều máy bay ngang qua, điều tàu chiến qua lại trong khu vực và hoạt động ở bất cứ nơi nào mà luật pháp quốc tế cho phép”*.

Ngoài ra, ông Trump đang vận động thành lập một vòng vây bao quanh Trung Quốc và Biển Đông gồm Nhật Bản, Nam Hàn, Úc, Phi Luật Tân, Ấn Độ, và nếu có thể cả Việt Nam. Ông đã nhiều lần dùng danh từ “Ấn Độ-Thái Bình Dương” để kéo Ấn Độ vào cuộc. Như vậy, Trung Quốc không dễ dàng thực hiện tham vọng bá chủ Biển Đông như ý muốn. Giáo Sư Yan Xuetong, Khoa Trường Viện nghiên cứu Tân Bang Giao Quốc Tế thuộc Đại Học Đông Hoa, Bắc Kinh, một nhà nghiên cứu nổi tiếng về chính sách ngoại giao, đã nói với báo Global Times của Trung Quốc ngày 26-12-2017 rằng việc ông Trump theo đuổi chính sách làm sinh động lại sinh hoạt quốc nội và áp dụng nguyên tắc thực tế trong bang giao quốc tế có thể tạo nên những trở ngại cho Trung Quốc trong nhiều lãnh vực, như thương mại Mỹ-Trung, các vấn đề với Bắc Hàn, Nhật Bản, Đài Loan và vùng Á châu Thái Bình Dương.

(xem tiếp trang 105)

■ Trần Nguyên Thao

Hanoi “vỗ béo để thịt” dân

NGÂN HÀNG PHÁ SẢN, CHỈ ĐỀN 75 TRIỆU TIỀN HỒ.

Các vụ đại án “thanh trừng nội bộ, trâu buộc ghét trâu ăn” đang diễn ra đầu năm 2018 chỉ là để tranh đoạt lợi quyền. Tình trạng này đang đưa toàn bộ máy cộng đảng vào thế thủ dè chừng, soi mói tìm chỗ hở của các “đồng chí”. Việc điều hành nền kinh tế rơi vào đình đốn. Để tránh bị gài bẫy, đâm lén sau lưng, mọi ngành sẽ ăn cắp với nhịp độ siêu tốc và tinh vi hơn. Trong tình cảnh phải “be bờ”, cộng đảng đôn đốc thi hành nghị quyết 10 tăng tốc “doanh nghiệp tư nhân thành mũi nhọn và là động lực để phát triển kinh tế”[1]. Gian kế “phỉnh” doanh nghiệp tư cùng với luật ngân hàng phá sản, chỉ đền cho chủ tài khoản tối đa 75 triệu, chỉ là mưu mô kết nối nhịp nhàng “trên trái thăm, dưới rải đing” để đạt mục tiêu “vỗ béo rồi làm thịt” dân chúng (?).

Từ 30 năm nay, không chỉ tăng bốc bằng lời, mà Hanoi còn đưa ra nhiều văn bản coi kinh tế tư nhân là thành phần bình đẳng, khuyến khích phát triển. Tuy nhiên, trên thực tế cộng đảng vẫn dành nhiều ưu ái cho doanh nghiệp nhà nước (DNNN) về nguồn lực đất đai, tiếp cận các nguồn vốn. Nếu tính theo số lượng, DNNN vẫn chưa đến 1% số doanh nghiệp cả nước, nhưng được hưởng 50% nguồn lực tốt nhất của Dân Tộc” [2].

Các số liệu thống kê cho thấy 1.300 doanh nghiệp thuộc khối SOE (*) của Việt Nam chỉ đóng góp 35% tổng sản phẩm đầu ra, trong lúc chiếm 45% tổng các khoản đầu tư, được cấp các khoản vay tới 60% tổng tín dụng ngân hàng, đồng thời được tiếp nhận gián tiếp 70% các khoản hỗ trợ phát triển.

Tổng tài sản DNNN tính đến cuối năm 2015 đã là 3 triệu tỷ đồng, nhưng tổng doanh thu chỉ đạt gần 1.6 triệu tỷ đồng.

Dư luận để ý nhiều đến một số DNNN như Tập đoàn điện lực Việt Nam, Tập đoàn than-khoáng sản Việt Nam, Tổng công ty xi măng Việt Nam, Tổng công ty xăng dầu Việt Nam.... đây rầy sai phạm, vi phạm, mức độ tham nhũng, ăn cắp . . . tàn phá tài nguyên đất nước rất nghiêm trọng.

Các vụ xử nói là “có ý làm trái quy định của Nhà nước về quản lý kinh tế gây hậu quả nghiêm trọng quy định tại Điều 165 của Bộ luật Hình sự năm 1999” ở Tập Đoàn Dầu Khí Việt Nam (PVN) mà một số quan chức tiêu biểu, thuộc phe mất quyền, đang chịu xét xử như các ông Đinh La Thăng, Trịnh

Xuân Thanh liên quan đến hàng chục người khác sẽ bị xét xử, được dư luận xem là nội bộ CSVN đang “đấu đá kịch liệt”, “thanh trừng nội bộ”, “đánh nhau chí tử”.

Nhiều năm trước, hàng trăm ngàn doanh nghiệp tư (DNT) đã lần lượt bị giải thể, phá sản. Truyền thông của cộng đồng cũng nhìn nhận, cho đến đầu năm 2017, mỗi ngày có 315 DNT phá sản. [3]. Trước đó, từ 2007-2015 có đến 45% DNT bị chèn ép đến phá sản hay giải thể. Năm 2010 có đến 70% doanh nghiệp tư đóng thuế thu nhập, đến năm 2017 chỉ còn có 30%.

Ông Nguyễn Văn Bé, Chủ tịch Hiệp hội Khu công nghiệp Saigon cho hay, ngoài nguồn vốn, lao động và công nhân hội nhập, DNT cần nhất hệ thống luật pháp, chính sách thông thoáng để giúp họ tồn tại và phát triển. Điều này kể cả doanh nghiệp đang phát triển hay khởi nghiệp đều cần.

Liên quan đến đầu tư, sản xuất kinh doanh, ông Bé than phiền rằng, chỉ một mình Bộ Tài chính cũng có đến đến 1.645 thủ tục hành chính, Bộ Tư pháp là 678 thủ tục, Bộ Lao Động –Thương Binh –Xã Hội và Bộ Nông Nghiệp. Chỉ mới có 4 bộ đứng đầu mà các thủ tục hành chính đã kinh khủng như vậy chứ nếu kể hết 21 bộ ngành thì không biết thủ tục hành chính thế nào.

DNT phải trải qua hàng rùng chằng chịt thủ tục để nhận trong tay hàng trăm loại giấy phép con, giấy xác nhận, giấy kiểm định; xuất nhập khẩu thì trung bình phải mất 14 ngày để thông quan

hàng.

Đối với các nhà đầu tư có nguồn vốn từ nước ngoài, thường gọi là doanh nghiệp FDI (DNFDI) chẳng những được nhiều ưu tiên, ít khi bị chèn ép, mà còn được cộng đồng bảo vệ khi có tranh chấp với công nhân.

Năm 2017, DNFDI đóng góp tương đối khả quan cho tăng trưởng GDP của Việt Nam. Nhưng, nếu tiếp tục dựa vào DNFDI thì bắt buộc Hanoi rơi vào hoàn cảnh mất tự chủ trong kinh tế lẫn chính trị, và một nền ngoại giao mất độc lập, vì lúc nào cũng phải cúi mặt trước đối tác có sức mạnh từ đồng tiền. Nếu như tình thế đổi thay, các DNFDI rút vốn về quê hương họ, lúc đó kinh tế Việt Nam sẽ rơi vào khoảng trống.

Việt Nam có nguồn nhân lực trẻ trung buộc DNFDI không thể rời đi đang là lập luận yếu dần với đà tiến của sự đổi thay trong nền công nghệ cao. Lao động Việt Nam hiện thiếu khả năng chuyên nghiệp, do giáo dục học đường còn đang loay hoay với mớ giáo điều cũ kỹ, các môn học không thiết thực cho nhu cầu kinh

tế thị trường đúng nghĩa. Đại học Việt Nam sản sinh ra hàng loạt người tốt nghiệp bằng cấp đầy mình, nhưng tay nghề lại ngu ngơ, sẽ không đuổi kịp sức sản xuất hàng loạt do trang thiết bị tân tiến thay cho cơ bắp. Trong nhiều năm qua, các DNFDI mở ra nhiều cơ hội tìm kiếm chuyên viên, nhưng khó khăn lắm mới tuyển được người có trình độ thích ứng.

Tiến sỹ Trần đình Thiên, Viện Trưởng Viện Kinh Tế Việt Nam đưa ra nhận xét : Hiện DNFDI giống như là khoảng trời độc lập, họ không mang vào Việt Nam công nghệ tân tiến, họ vào Việt Nam với lời mời chào rất hấp dẫn chính là : lắm lợi thế, lắm tài nguyên, lao động rẻ tiền. Hoạt động trong cùng hệ sinh thái, cùng một môi trường kinh doanh, đầu tư mà DNFDI và DNNN được thừa hưởng rất nhiều lợi thế từ: đất đai, thị trường, chính sách thì làm sao DNT có thể phát triển được.

Phù hợp với nhận định “trọng ngoài, ép trong” của Tiến sỹ Trần đình Thiên, đài BBC thuật lời Quốc Vụ Khanh, bộ Ngoại Giao Anh, Mark Field viết trên trang tài chính Citi A.M hôm 18-01 rằng “Việt Nam hiện tại đang mở ra rất nhiều cơ hội cho các doanh nghiệp nước ngoài nói chung, và doanh

(xem tiếp trang 106)

Orange County Commercial Printing

Web * Offset Printing

Orange County Commercial Printing (OCC Printing) is a minority-owned business located in Westminster, CA. We are a full service printing, design and archiving facility with a strong regional presence in the area. We specialize in producing a variety of weekly and monthly publications, business and college brochures, newspapers, yearbooks, hard and soft cover books and magazines. We work with several fully integrated printers, utilizing both coldset (newspaper) web and heatset web press lines for magazine printing, a complete design department for publications and web. Since 1985, OCC Printing has been an industry leader in personal customer service, high-quality printing, critical turnaround time and delivery.

- Newspapers and Magazines: Our Publishing Division produces an entire range of services needed by universities, colleges and private publishers. All our quotes include on-site delivery and 24-hour on-call consulting.
- Brochures: One of the most powerful marketing tools available to your business. Makes essential collateral for any business and give prospects information about your company and answer customer questions.
- Booklets: The perfect solution when you need a manual, an event program, or a directory. When paired with our Mailing Services, your printed booklets make a high impact direct mail piece.
- Catalogs & Schedule Programs: When you need to give out manuals, event programs, or product catalogs. When you need to give your customers or students a great deal of information that includes full color design and images, catalog or schedules printing is the ideal time-tested solution.
- Business Cards / Post Cards: Full color (both sides), an excellent way to make an impact on your customers and stand out from the crowd. With twice the printed area, you can take your business card message to an entirely new level. Use the front of your cards to include standard contact information and the back for detailed product information or sales promotions. We make business card printing easy and affordable all without sacrificing quality.

Problem Solvers • 100% Customer Committed
Professional • Relentless • Innovative

We are very proud of the caliber of our work and it would be our pleasure to serve you. Our integrity and dependability makes us number one.

14901 Chestnut Street, Westminster CA 92683

Tel: 714-892-1777 • Fax 714-892-3444

occprinting.com

Printing

Graphic Design

Archiving

Consulting

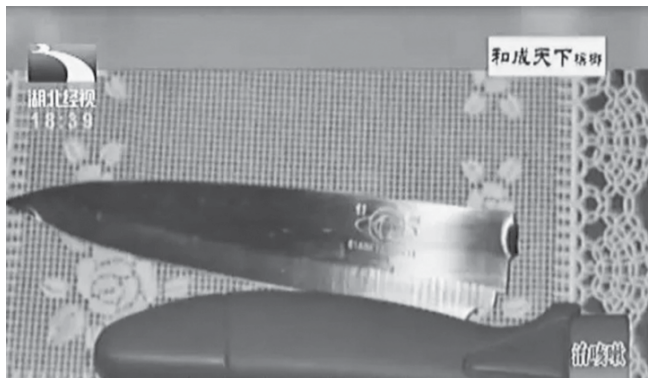
Workshops

Direct Mailing

SỔ TAY THƯỜNG DÂN - **TƯỚNG NĂNG TIẾN**

DAO TRUNG CỘNG & MỘNG TẬP CẬN BÌNH

■ **Bùi Quang Vom**

Trung Quốc đang ở vào một “thời cơ lịch sử”, bước vào một “kỷ nguyên mới” sẽ được đánh dấu bằng sự kiện đất nước đang trở thành một “lực vĩ đại” [mighty force] trên thế giới và đóng một vai trò gương mẫu [role model] cho việc phát triển chính trị và kinh tế.

Tập Cận Bình

Cuối năm rồi FB Bùi Năng Phan đã gửi đến cộng đồng mạng một mẫu tin (“Dùng dao ‘made in China’ đi ăn cướp, bị nạn nhân bê gãy làm đôi”) ngắn gọn:

Bản tin South China Morning Post hôm qua nói rằng: Một người đàn ông tên Lu, hôm Thứ năm (23/11) đã xông vào căn chung cư một phụ nữ độc thân ở Tô châu. Người đàn ông này rút dao đe dọa người phụ nữ và ra lệnh cho bà ta phải vào phòng ngủ để lấy tiền.

Nhân lúc kẻ cướp sơ hở, người phụ nữ kia bất ngờ chụp lấy lưỡi dao, khiến con dao gãy làm đôi trong

lúc giằng co, kẻ cướp chỉ còn cái cán dao nên người phụ nữ chạy thoát ra khỏi phòng hô hoán, tên cướp bỏ chạy nhưng đã bị Công an bắt ngay sau đó vì nhận diện được qua hình ảnh video.

Cũng như cựu Đại Tướng Bộ Trưởng Quốc Phòng Phùng Quang Thanh, tôi vốn rất ái ngại về tính bài Hoa thái quá của người dân Việt nên có đôi chút nghi ngại về mức độ khả tín (và khả xác) của bản tin thượng dẫn. Vào trang web của South China Morning Post coi thử thì thấy là vụ này hoàn toàn có thiệt (Chinese would-be robber’s knife snaps in two after woman he targeted grabs hold of blade... Man forced to flee empty-handed when cheap knife broke off at handle) chớ không phải là ông bạn già “bịa chuyện” để nói xấu đồ Tàu.

Có lẽ vì là kẻ “ở trong chăn” nên người phụ nữ Trung Hoa không ngại chụp lấy con dao vì biết tổng rằng dao kiếm chế tạo ở nước mình

chỉ là đồ dờm. Nó đã không đâm chém được ai mà còn gãy (hai) ngay khi đụng chuyện. Vậy mà ông Tập Cận Bình đang hươ dao, hươ kiếm dọa đâm thiên hạ ở Biển Đông – theo như tường thuật của VOA:

“Những hình ảnh vệ tinh được công bố trong thời gian gần đây cho thấy Trung Quốc đã triển khai súng phòng không và các hệ thống phòng thủ phi đạn trên các đảo mà nước này chiếm đóng ở Biển Đông, trong khi ngày càng nhiều tàu ngầm của Trung Quốc được điều động tới vùng biển phía nam nước này.”

Nói đến hải chiến, và lực lượng hải quân Trung Cộng mà không thêm đôi lời về tàu sân bay Liêu Ninh thì (e) có phần thiếu sót. Bởi vậy, xin được ghi thêm một đoạn tin ngắn nữa – cũng của VOA – trước đó không lâu :

“Từ tháng rồi, cuộc diễn tập của các tàu chiến cùng với hàng không

mẫu hạm duy nhất của Trung Quốc đã khiến các nước láng giềng quan ngại, đặc biệt khi sự kiện này diễn ra tại thời điểm căng thẳng đang tăng cao giữa Trung Quốc và Đài Loan, hòn đảo mà Bắc Kinh tuyên bố là thuộc lãnh thổ của Trung Quốc. Vài ngày sau khi các giới chức Đài Loan loan tin về cuộc diễn tập diễn ra cách bờ biển phía nam của hòn đảo này có 166 km ... Bộ trưởng Quốc phòng Đài Loan sau đó cảnh báo rằng mối đe dọa từ kẻ thù đang gia tăng từng ngày.”

Thoạt nghe cứ như là Biển Đông sắp dậy sóng tới nơi nhưng lắng nghe thì tôi chỉ cảm thấy hơi có chút “lăn tăn” ở trong lòng. Coi:

Ngày 12 tháng 7 năm 1941, sáu hàng không mẫu hạm và gần bốn trăm chiến đấu cơ của Nhật Bản đã làm rung chuyển bầu trời Trân Châu Cảng. Vậy mà tới 76 năm sau, hôm 2 tháng 1 năm 2017 – theo RFI – mới có vài cái J-15 đang “tập” cất cánh và hạ cánh trên một cái tàu sân bay (vỏ mua lại từ hàng đồng nát) của Trung Cộng thì chiến tranh nào mà có thể xảy ra, ngoài cuộc chiến (bằng mồm) của Tập Cận Bình?

Mà hiện tại thì Biển Đông không chỉ có mặt Nhật, Mỹ, Đài Loan ... mà còn thêm India nữa. Australia, tất nhiên, cũng không thể tự thủ bàng quan. Nếu đụng trận thì lực lượng hải quân của Trung Cộng sẽ tiêu tủng trong giây lát, cũng sẽ “gãy” liền, y như con dao (chưa dùng đã hỏng) sản xuất ở đất nước này thôi. Mọi thứ “ma dze in China” – theo như cách nói của ông Nguyễn Xuân Phúc – nếu không là hàng nhái thì cũng chỉ là đồ dờm, kể cả hàng không mẫu hạm!

Ấy vậy chứ thái độ hung hãn của họ Tập vẫn khiến cho không ít

Hàng không mẫu hạm Akagi của Nhật. Hạ thủy vào tháng 4 năm 1925. Ảnh: [Wikipedia](#)

ke lo sợ, và lo ngại sẽ xảy ra Thế Chiến Thứ Ba – Giờ ạ!

Thử hỏi:

Trong cuộc chiến này, đồng minh của Trung Cộng sẽ có ai – ngoài Cambodia? Cả hai sẽ chiến đấu được bao lâu với cái thứ quân đội được chỉ huy bởi loại tướng tá mà cấp bậc (cao/thấp) hoàn toàn tùy thuộc vào khả năng chạy chọt và hối lộ?

Tôi còn nghe “đòn” rằng ngân sách quân sự của Trung Cộng lớn thứ nhì thế giới, chỉ sau mỗi Hoa Kỳ.

Bộ thiệt vậy sao?

Đây là tường trình của [Reuters](#) đọc được vào 4 tháng 3 năm 2016:

Defence spending last year was budgeted to rise 10.1 percent to 886.9 billion yuan (\$135.39 billion), which still only represents about a quarter of that of the United States. The U.S. Defense Department budget for 2016 is \$573 billion.

Tuy có tăng 10.1 phần trăm (\$135.39 tỷ Mỹ Kim) nhưng không nhằm nhò gì ráo, chỉ bằng khoảng một phần tư số tiền của Mỹ vào

cùng thời điểm. Đã ít mà phần lớn lại phải chi cho việc trị an, nghĩa là để “đổi phó” với ... dân, chứ không phải để lo chuyện quốc phòng.”

Sở dĩ ngân quỹ phải ưu tiên cho việc đổi nội vì thù trong mới đáng ngại, chứ không phải giặc ngoài. Đại đa số dân Tàu tuy đã đủ ăn nhưng vẫn không được nói, cũng chả có nước sạch để uống và không khí trong lành để thở. Số còn lại thì có đủ thứ ưu tiên và đặc quyền nhưng lại chả thiết tha gì đến vận mệnh quốc

Ảnh: [foreignaffairs.com](#)

Hậu phương như thế thì tiền tuyến đứng vững được bao lâu, nếu có chiến tranh?

Có người còn so sánh Tập Cận Bình với Hitler nữa chứ. Nghe mà sợ. Sợ cho cái sự nông nổi của thiên hạ!

Tôi đã xem không ít thước phim tài liệu chiếu cảnh Hitler vênh vang đi giữa rừng người với tiếng hoan hô vang dội. Còn ông Chủ tịch Ủy Ban Quân Sự Trung Ương Đảng Cộng Sản Trung Hoa thì sao?

Câu trả lời xin nhường lời cho bạn đồng nghiệp [Trương Duy Nhất](#):

“Tổng thống Chile thông thả bách bộ phố cổ Hà Nội. Thủ tướng Canada quần soóc áo phông chạy bộ, thản nhiên ngồi cà phê bệt vỉa hè Sài Gòn. Thủ tướng Australia ăn bánh mì đường phố và tươi cười chụp ảnh selfie cùng các bạn trẻ Đà Nẵng...”

Vì sao, họ có thể vượt qua những
(tiếp theo trang 103)

ĐTC cử hành Thánh lễ trước khi rời Chile

IQUIKE. Sáng ngày 18-1-2018, trong thánh lễ cuối cùng tại Chile, trước sự tham dự của 200 ngàn tín hữu, ĐTC Phanxicô mời gọi các tín hữu noi gương Mẹ Maria, quan tâm đến tha nhân, nhất là những người di dân.

Thứ năm (18-1-2017) là ngày chót trong 3 ngày ĐTC viếng thăm Chile. Lúc 7 giờ rưỡi sáng ngài đã ra phi trường căn cứ quân sự ở Santiago để đáp máy bay tới thành phố Iquique cách đó 1.450 cây số về hướng bắc. Trước khi bước lên máy bay, ngài còn chào thăm riêng 20 người thuộc ban tổ chức cuộc viếng thăm của ngài ở Chile.

Iquique có gần 200 ngàn dân cư, bên bờ Thái Bình dương, tọa lạc tại nơi mà biển và sa mạc gặp nhau. Thực vậy, phía trên thành phố này là một đụn cát không lồ gọi là Cerro Dragón. Khí hậu nóng như sa mạc và ít mưa. Cảng Iquique là một trong những hải cảng sầm uất nhất của Thái Bình dương và là điểm tham chiếu cho nền thương mại nội địa Chile.

Về phương diện tôn giáo, giáo phận Iquique được thành lập cách đây 90 năm và hiện có gần 180 ngàn tín hữu trên tổng số gần 337 ngàn dân cư, với 21 giáo xứ, nhưng chỉ có 12 LM giáo phận và 23 nữ tu.

Đến Phi trường Iquique lúc 10 giờ 45, sau hơn 2 giờ bay từ Santiago, ĐTC đã tiến về khu vực Lobito rộng 20 hecta bên bờ biển để chủ sự thánh lễ cho các tín hữu tại đây, trước sự hiện diện của gần hàng trăm ngàn người. Nhiều người đã đến khu vực này từ hôm trước và lúc 8 giờ tối, cổng vào được mở ra, để các tín hữu vào, qua đêm tại đây để chờ sẵn dự lễ.

Thánh lễ

Thánh lễ ĐTC cử hành bắt đầu lúc 11 giờ rưỡi giờ địa phương, kính Đức Mẹ Camêlô Bốn mạng Chile. Hiện diện trên lễ đài đặc biệt có tượng Đức Mẹ Tirana, rất được các tín hữu miền bắc Chile tôn kính, được đưa từ Đền thánh tới đây.

Trong số các tín hữu hiện diện cũng có bà Tổng thống Michelle

Bachelet của Chile. Ngoài các tín hữu Chile thuộc một số giáo phận lân cận, còn có đông đảo các tín hữu đến từ các nước láng giềng như Peru, Bolivia và đặc biệt là Argentina. Đồng tế với ĐTC có hơn 50 GM và hàng trăm LM ngồi trên lễ đài.

Bài giảng của ĐTC

Trong bài giảng thánh lễ, ĐTC đã quảng diễn ý nghĩa bài Tin Mừng về tiệc cưới Cana, trong đó có trình bày Mẹ Maria quan tâm đến đôi tân hôn đang bị thiếu rượu trong tiệc cưới, và áp dụng vào tình trạng dân chúng địa phương, mời gọi họ quan tâm giúp đỡ nhau, đặc biệt là những người di dân, tránh cho họ khỏi sự bóc lột.

ĐTC gọi lại sự kiện Iquique, có nghĩa là "miền đất mơ ước", aymara, miền đất đã biết đón nhận dân chúng từ các chủng tộc và văn hóa khác nhau, họ đã phải rời bỏ những người thân yêu để ra đi. Đó là một sự khởi hành dựa trên hy vọng đạt được một cuộc sống tốt đẹp hơn, nhưng chúng ta cũng biết rằng cuộc ra đi ấy luôn có sự lo sợ và không chắc chắn đi kèm, không chắc chắn về những gì sẽ xảy ra..

"Miền đất này là miền mơ ước, nhưng chúng ta cũng phải làm sao để nó trở thành một miền đất hiếu khách. Hiếu khách vui mừng như trong đại lễ, vì chúng ta biết rõ rằng không có niềm vui Kitô khi các cánh cửa khép kín; không có niềm vui Kitô khi ta làm cho người khác thấy rằng họ thừa thãi, hoặc không có chỗ cho họ nơi chúng ta (Xc Lc 16,31).

"Nhu Mẹ Maria ở tiệc cưới Cana,

chúng ta hãy cố gắng học cách quan tâm chú ý trong các quảng trường, và trong các làng mạc chúng ta, và nhận rằng những người có đời sống khó khăn, bị mất mát, hoặc bị cướp đoạt mất những lý do để mừng lễ. Và chúng ta đừng sợ lên tiếng báo động, để nói rằng "Họ không có rượu". Tiếng kêu của dân Chúa, tiếng kêu của người nghèo, họp thành kinh nguyện và mở rộng con tim, dạy chúng ta quan tâm. Chúng ta hãy chú ý tới mọi tình trạng bất công và những hình thức bóc lột mới, làm cho bao nhiêu anh chị em chúng ta bị mất niềm vui mừng lễ. Chúng ta hãy quan tâm trước những tình trạng công ăn việc làm bấp bênh, phá hủy đời sống gia đình. Chúng ta hãy chú ý đối với những người lợi dụng tình trạng bất hợp lệ của nhiều người di dân, vì họ không biết ngôn ngữ, hoặc không có giấy tờ hợp pháp. Chúng ta hãy quan tâm tới tình trạng thiếu nhà ở, đất đi, công ăn việc làm của bao nhiêu gia đình. Như Mẹ Maria, với đức tin, chúng ta hãy báo động:

Họ không có rượu".

ĐTC cũng nhắc nhở các tín hữu hãy học hỏi và để cho mình được thấm nhiễm các giá trị, sự khôn ngoan và niềm tin mà những người di dân mang theo họ. Không khép kín đối với những bình "đầy khôn ngoan và lịch sử" mà những người tiếp tục đến miền đất này mang theo. Đứng làm cho chúng ta bị mất những điều tốt đẹp mà họ có thể cống hiến.

‘Chúng ta hãy để Chúa Giêsu có thể thực hiện phép lạ, biến các cộng đoàn và tâm hồn chúng ta thày dầu chỉ sinh động về sự hiện diện của ngài, một sự hiện diện vui tươi và hân hoan như đại lễ, để chúng ta cảm nghiệm rằng Thiên Chúa ở cùng chúng ta, để chúng ta học cách đón tiếp Ngài giữa chúng ta.

Cuối thánh lễ, ĐTC đã ngỏ lời cảm ơn ĐGM Vera Soto của giáo phận Iquique, những lời tiễn biệt của ngài nhân dân các anh em giám mục và toàn thể dân Chúa ở Chile.

Ngài tái cảm ơn bà Tổng thống

Michelle Bachelet đã mời ngài đến thăm, và ĐTC bày tỏ lòng biết ơn đặc biệt đối với tất cả những người làm cho cuộc viếng thăm này diễn tiến được, chính quyền dân sự, và mọi người.

ĐTC cũng cảm ơn hàng ngàn người thiện nguyện âm thầm cộng tác để không thiếu những vò nước, qua đó Chúa có thể làm phép lạ rượu vui mừng... Giờ đây tôi tiếp tục cuộc lữ hành sang Peru. Dân tộc thân hữu và huynh đệ của Đại tổ quốc này mà chúng ta được mời gọi chăm sóc. Một tổ quốc tìm được vẻ đẹp nơi khuôn mặt đa diện của sắc dân họp thành.

Thánh lễ kết thúc lúc quá 1 giờ trưa. ĐTC còn chào bà Tổng thống Michelle Bachelet từ Santiago bay tới đây để tiễn biệt ngài. Vào ban chiều, sau khi dùng bữa trưa tại Nhà tĩnh tâm Đức Mẹ Lộ Đức, ĐTC ra phi trường để đáp máy bay sang Peru. ♦

G. Trần Đức Anh OP

PHIẾU XIN KHẨN

Nhờ sự cầu bầu của Tôi Tớ Chúa: Cha Phanxicô Xaviê Trương Bửu Diệp

Tên Thánh, Họ và Tên .....

Địa chỉ .....

Thành Phố ..... Tiểu Bang .....

Điện thoại ..... Email .....

Ý chỉ xin cầu nguyện: .....

Tôi xin dâng cho tiến trình Tuyên Thánh số tiền:

_____ \$50.00 \$100.00 \$200.00 \$500.00 \$1,000 _____

Chi phiếu xin đề: "Án Tuyên Thánh Cha Trương Bửu Diệp"
và gửi về địa chỉ: 13962 Seaboard Cir., Garden Grove, CA 92843

Đức Thánh Cha gặp dân chúng miền Amazzonia

MALDONADO. Trong cuộc gặp gỡ 60 ngàn dân chúng tại miền Maldonado, ĐTC chống lại chủ trương coi vùng Amazzonia là "đất mỗ côi, không có chủ" để rồi chiếm đoạt và khai thác.

ĐTC đã dành ngày đầu tiên ở Perus, thứ sáu 19-1-2018 tại thành phố Maldonado vùng Amazzonia, để gặp gỡ dân chúng địa phương, nhất là các thổ dân bản xứ.

Maldonado chưa phải là một giáo phận, nhưng là một hạt đại diện tông tòa với lãnh thổ rộng mênh mông, 150 ngàn cây số vuông, gần bằng một nửa Việt Nam, nhưng dân số chỉ có 330 ngàn dân cư trong đó 268 ngàn người là tín hữu Công Giáo thuộc 21 giáo xứ, 4 giáo họ và 40 linh mục, do Đức Cha David Martínez de Aguirre Guinea, một thừa sai dòng Đa Minh người Tây Ban Nha coi sóc. Ngài đã mời cha Bê trên Tổng quyền của dòng, Bruno Cadoré, đến đây để đón tiếp ĐTC và tham dự các cuộc gặp gỡ với dân chúng địa phương.

ĐTC đã từ thủ đô Lima bay 860 cây số tới thành phố Maldonado có 75 ngàn dân cư. Khi đến phi trường ngài đã được các tín hữu, đa số là thổ dân, đón tiếp nồng nhiệt, rồi tiến về Hý trường Mẹ Thiên Chúa để gặp gỡ 4 ngàn đại diện thổ dân thuộc nhiều bộ lạc khác nhau. Họ đến từ nhiều nơi ở Peru, nhưng cả từ các nước khác như Brazil, Bolivia, Ecuador, các nước vùng trường sơn Andes. Các thổ dân này nói tới 350 thổ ngữ khác nhau. Trong cuộc gặp gỡ, ĐTC đặc biệt kêu gọi mọi người bảo vệ dân

chúng và thiên nhiên, đồng thời mạnh mẽ tố giác các quyền lực kinh tế, khai thác khoáng sản bừa bãi, đặc biệt là vàng, gây ô nhiễm môi trường và đe dọa môi trường sinh sống của các thổ dân bản xứ.

Gặp gỡ dân chúng

Sau khi gặp các đại diện thổ dân, ĐTC đã đi tới khu vực Học viện giáo dục cao đẳng kỹ thuật Jorge Basadre. Hơn 60 ngàn người chờ đợi ngài tại quảng trường trước học viện để chào đón ngài, khi xe bọc kính chở ngài đi qua. Đây là một trường huấn nghệ được thành lập cách đây 38 năm (1980) và ngày nay có 4 ngành học: kế toán, y tá, hướng dẫn du lịch và sản xuất nông nghiệp. Học viện này nhắm đào tạo các chuyên gia cấp cao về thăng tiến phát triển dài hạn và bảo vệ môi trường.

Cuộc gặp gỡ diễn ra lúc 12 giờ trưa thứ sáu, 19-1 vừa qua. Trong lời chào ĐTC đầu buổi gặp gỡ, Đức

Cha David Martínez De Aguirre Guinea, đại diện Tông tòa Puerto Maldonado, nói rằng: "Chúng con là một dân tộc chịu đau khổ và có đức tin, nhưng chúng con thiếu can đảm lãnh nhận trách nhiệm của mình với Nước Chúa. Thực vậy, chúng con ít tin rằng đề nghị cộng đồng của Chúa Giêsu là một con đường sự sống và rốt cuộc chúng con tìm kiếm những giải pháp cá nhân chủ nghĩa, và không để ý rằng những giải pháp đó đưa chúng con đến chết chóc và tàn phá. Xin ĐTC cũng cố chúng con trong đức tin. Xin làm cho chúng con canh tân niềm hy vọng rằng cùng nhau chúng con có thể ra khỏi tình trạng nghèo khổ và không tiến tới sự tự tử tập thể. Xin chỉ cho chúng con những con đường huynh đệ và chúc lành cho chúng con".

Tiếp lời Đức Cha David, một gia đình giáo lý viên, anh chị Martínez Valer với hai người con gái, đã trình bày chứng từ: "cùng

với các gia đình khác, chúng con thực hành như ĐTC dạy, đó là chỉ có tình yêu và hiến thân, tận tụy với nhau mới có thể thay đổi xã hội và thế giới. Chúng con muốn giáo dục con cái chúng con tôn trọng và chăm sóc sự sống và căn nhà chung của chúng con là thế giới này. Cảm ơn ĐTC vì sự hiện diện tại đây, xin Chúa bảo vệ và hướng dẫn sứ vụ của ĐTC”.

Huấn dụ của ĐTC

Về phần ĐTC, trong bài huấn dụ, ngài ĐTC nhấn nhủ dân chúng người dân tại lãnh thổ không thuộc về ai. Nhiều người chủ trương vùng Amazonia là đất vô chủ để rồi chiếm và khai thác. Ngài nói:

”Nơi Mẹ Maria, anh chị em không những có Mẹ là một chứng nhân ta nhìn tới, nhưng còn có một người Mẹ, và nơi nào có một người mẹ, thì không có cảm tưởng kinh khủng là chúng ta không thuộc về ai, tâm tình ấy nảy sinh khi bắt đầu biến xác tín chắc chắn mình thuộc về một gia đình, một dân tộc, một lãnh thổ, thuộc về Thiên Chúa của chúng ta. Anh chị em thân mến, điều mà tôi muốn thông truyền cho anh chị em, và tôi muốn thông truyền với tất cả sức mạnh, đó là: Phần đất này không phải là lãnh thổ mồ côi, nhưng là đất của Mẹ Thiên Chúa, như danh xưng của miền này. Và nếu có một người mẹ, thì cũng có các con, có gia đình, có cộng đoàn. Và đâu có mẹ, có gia đình và cộng đoàn, tuy các vấn đề không biến mất, nhưng chắc chắn chúng ta tìm được sức mạnh để đương đầu với các vấn đề ấy một cách khác.

Thật là đau lòng mà nhận thấy rằng có một số người muốn dập

tắt niềm xác tín đó và biến miền Mẹ Thiên Chúa thành một vùng đất vô danh, chẳng có con cái, một miền đất khô cằn. Một nơi dễ dàng thương mại và khai thác. Vì thế, chúng ta nên lập lại trong các nhà, các cộng đoàn, từ thâm tâm của mỗi người chúng ta rằng phần đất này không phải là đất mồ côi, nó có một người mẹ!

Trong số các vấn đề tại vùng này, ĐTC đặc biệt đề cập đến nạn buôn người, ”trong thực tế, chúng ta phải nói về nạn nô lệ: nô lệ lao động, nô lệ tình dục để kiếm lợi. Thật là đau lòng khi nhận thấy rằng phần đất này, ở dưới sự bảo vệ của Mẹ Thiên Chúa, có bao nhiêu phụ nữ bị hạ giá như thế, bị coi rẻ và bị bạo hành không ngừng. Người ta không thể coi nạn bạo hành phụ nữ là ”chuyện bình thường”, hỗ trợ cho thứ văn hóa trọng nam khinh nữ, không chấp nhận vai chính của phụ nữ trong các cộng đoàn chúng ta. Không được phép ngoảnh mặt đi nơi khác và để cho bao nhiêu phụ nữ, nhất là các thiếu nữ bị chà đạp trong phẩm giá của họ như vậy”.

ĐTC cũng nhắc đến hiện tượng nhiều người từ các nơi di cư về miền Amazonia để tìm kiếm công ăn việc làm, đất đai và nhà cửa. Họ đến tìm một tương lai tốt đẹp hơn cho bản thân và gia đình họ.. Nhưng nhiều người trở thành

nạn nhân của nạn bóc lột, của nạn khai thác vàng, và vàng có thể trở thành thần tượng giả đòi con người phải hy sinh. ĐTC nói:

”Những thần giả, thần tượng ham hố, bản tiện, tiền bạc, quyền lực, làm hư hỏng tất cả. Chúng làm hư hỏng con người và các tổ chức, phá hủy cả các rừng cây. Chúa Giêsu đã nói rằng, có những thứ quý, để trừ chúng, cần phải cầu nguyện nhiều. Đây chính là thứ quý đó. Tôi khuyến khích anh chị em hãy tổ chức thành những phong trào và cộng đoàn đủ loại để vượt thắng những tình trạng đó, và cũng làm sao để từ đức tin, anh chị em họp thành những cộng đoàn Giáo Hội, sống quanh Chúa Giêsu. Từ kinh nguyện chân thành và từ cuộc gặp gỡ đầy hy vọng với Chúa Kitô, chúng ta có thể đạt được sự hoán cải, giúp chúng ta khám phá sự sống chân thực. Chúa Giêsu đã hứa ban cho chúng ta sự sống thật, sự sống vĩnh cửu. Đây không phải là sự sống giả tạo, những lời hứa hẹn giả dối làm chóa mắt, chúng hứa hẹn sự sống, nhưng thực tế dẫn chúng ta tới cái chết”.

Cuộc gặp gỡ kéo dài nửa tiếng và kết thúc với kinh Lạy Cha cùng phép lành của ĐTC. Trước khi già từ, ngài còn dâng tặng bó hoa trước tượng Đức Mẹ.

(TĐA Vietvatican)

Cười Ti Cho Vui

LỜI CHA KHUYÊN

Cha khuyên con trai:

- Con hãy lấy vợ đi. Cô ấy sẽ san sẻ mọi nỗi phiền muộn và khó khăn của con
- Nhưng con chẳng có nỗi phiền muộn và khó khăn nào cả
- Rồi sẽ có con ạ. Ngay sau lễ cưới thôi!

NHÀ HÀNG MỚI KHAI TRƯƠNG

CHUNG'S EXPRESS RESTAURANT

**New restaurant in downtown Bremerton, WA
242 First Street, Bremerton, WA 98337
Tel: (360) 813-1620**

NHÀ HÀNG Á ĐÔNG VỚI CÁC MÓN ĂN ĐẶC BIỆT:

- * Món Teriyaki đặc biệt của Chung's Teriyaki
- * Món Phở Việt Nam
- * Các Món Phở và Mì Xào
- * Các Món Bún
- * Chả Giò và Gỏi Cuốn
- * Bánh Mì có Lò Sản Xuất tại Tiệm

Anh Nguyễn Chung, chủ nhân khá ái, đã thành công trong lãnh vực Nhà Hàng từ năm 1988

Business Hours:

Mon-Sat: 11 AM - 9 PM

Sunday: 12 PM - 8 PM

CHUNG'S Teriyaki

**3111 NW. Bucklin Hill Road,
Silverdale, WA 98383**

Tel: (360) 662-1205

- * Vietnamese Noodle Soup - Phở
- * Vermicelli Bowl - Bún
- * Appertizer - Khai Vị
- * Teriyaki Entrees

* CHÚC MỪNG NĂM MỚI * CUNG CHÚC TÂN XUÂN MẬU TUẤT 2018 * CHÚC MỪNG NĂM MỚI *

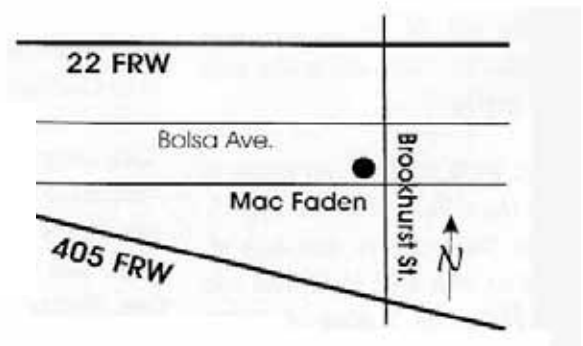
15471 BROOKHURST ST. WESTMINSTER, CA 92683

Tel. (714) 531-9800 Fax: (714) 531-9700

**THỰC PHẨM TƯƠI, NGON
BẢO ĐẢM CHẤT LƯỢNG
PHỤC VỤ AN CẦN**

**THUẬN ĐƯỜNG ĐI
NHIỀU CHỖ ĐẬU XE**

BAN GIÁM ĐỐC **SAIGON CITY MARKETPLACE** KÍNH MỜI

* CHÚC MỪNG NĂM MỚI * CUNG CHÚC TÂN XUÂN MẬU TUẤT 2018 * CHÚC MỪNG NĂM MỚI *

MỘT MÙA GẶT MỚI: LỄ TÂN PHONG ĐỨC GIÁM MỤC TÔMA NGUYỄN THÁI THÀNH

■ Trang đài Glassey-Tràng Nguyễn

1. Lễ Tân Phong

Lúc 2 giờ trưa ngày thứ Ba, 19 tháng Chạp, 2017, lễ tân phong Giám mục cho Đức Cha Tôma Nguyễn Thái Thành đã diễn ra cách trọng thể tại Thánh đường St. Columban, thuộc thành phố Garden Grove, Quận Cam, tiểu bang California. Vì chỗ ngồi giới hạn, nên thánh lễ chỉ dành riêng cho hơn 1,200 người có thiệp mời. Để bày tỏ tình liên đới với giáo dân, Đức Giám Mục (ĐGM) Thành đã dâng thánh lễ đại trào lúc 9 giờ 30 sáng ngày Chúa Nhật, 17 tháng Chạp, 2017, cũng tại thánh đường này. ĐGM Thành là Giám mục phụ tá gốc Việt thứ hai tại Giáo phận (Gp) Orange, nơi có đông người Công Giáo Việt Nam nhất tại hải ngoại. Ngài sẽ cùng với ĐGM Kevin Vann và ĐGM phụ tá Tim Freyer chăn dắt 1.3 triệu người Công Giáo tại Gp Orange, một trong các giáo phận phát triển mạnh nhất và đa dạng nhất tại Hoa Kỳ.

Thánh lễ tân phong kéo dài 2 giờ đồng hồ do ĐGM Kevin W. Vann chủ tế, cùng sự đồng tế của ĐGM Felipe De Jesus Estévez (Gp St. Augustine, Florida) và ĐGM Robert J. Baker (Gp Birmingham, Alabama), với sự hiện diện của Sứ Thần Toà Thánh ĐTGM Christopher Pierre (Apostolic Nuncio to the US) và Đức Hồng Y Roger M. Mahony, nguyên Giám mục Los Angeles. Trong thánh lễ có sự hiện diện của tín hữu và tu sĩ thuộc mọi sắc tộc đến từ khắp nước

Mỹ, với các Hồng Y, hơn 30 ĐGM, các vị Viện Phụ, các vị Giám Tỉnh, các vị Bề Trên các dòng tu, và khoảng 160 linh mục và 3 phó tế tham dự. Có hai xe buýt lớn đưa người đến dự lễ. Để phản ánh sự đa dạng văn hoá và ngôn ngữ của Giáo phận, nhiều ngôn ngữ như tiếng Anh, tiếng Việt, tiếng Đại Hàn, và tiếng Tây Ban Nha đã được sử dụng trong thánh lễ. Bài Ca nhập lễ do Ca Đoàn Giáo Phận hát dưới sự điều khiển của Tiến sĩ John Romeri được đặt biệt soạn cho lễ tân phong và kết hợp khẩu hiệu của ĐGM Thành, “Ngài Dẫn Tôi Đi,” Thánh vịnh 23:2.

Các bài thánh ca Việt Nam kinh điển đã được cất lên trong thánh lễ, khiến cho Thánh đường Thánh Columban khoác lấy một không khí rất thân thuộc và gần gũi cho giáo dân Việt Nam tham dự. Bài “Giao Ước” (Nhạc: Ánh Đăng, Lời: Nguyễn Địa Đàn, Hoà Âm: Biển Đức) là một trong ba tiên khúc

ngay trước Ca nhập lễ. Bài “Các Bạn Hãy Nếm Thử/Taste and See” (Đồng Dao & Rufino Zaragoza, OFM) và “Tán Tụng Hồng Ân” (Vũ Đình Trác & Hải Linh) được hát trong phần Ca hiệp lễ. Tác giả thánh ca Xuân Thảo đã soạn riêng Đáp ca Thánh vịnh 96 cho phần chúc bình an kết thúc nghi thức tân phong (“Fraternal Kiss” trong tiếng Anh), khi các ĐGM hiện diện chúc phúc lành cho ĐGM Thành. Một ca viên cao niên trong Ca đoàn Việt Linh, nhóm A, hát lễ chiều thứ Bảy, đã chia sẻ, “Tôi rất xúc động khi những bài thánh ca Việt được cất lên trong thánh lễ tân phong giám mục. Thường thì tôi chỉ hát lễ tiếng Việt, nên không có cảm xúc mạnh như khi hát tiếng Việt trong một thánh lễ đa ngữ, nhất là lễ tân phong một giám mục người Việt, mà cả đời tôi mới được dự lần đầu.”

Nghi thức tân phong Giám mục gồm có (xin ghi thêm phần tiếng

Anh để độc giả nào quan tâm có thể theo dõi):

1. Trình diện tiến chức (Presentation).
2. Tông Sắc Toà Thánh (Mandate from the Apostolic See): Sứ Thần Toà Thánh ĐTGM Christophe Pierre công bố Tông Sắc của Đức Giáo Hoàng Phanxicô từ Toà Thánh Vatican cất nhắc Linh Mục Thomas Nguyễn Thái Thành lên hàng Giám mục. ĐTGM Pierre trao Tông Sắc đến tận tay vị Giám mục Tân cử, và ĐGM Thành đã nâng bản tông sắc đến trình diện cho cộng đồng dân Chúa đang hiện diện, từ hàng giáo sĩ ở cung thánh, đến mọi giáo dân trong thánh đường.
3. Bài Giảng (Homily): ĐGM Vann đã có một bài giảng súc tích trong tư cách vị Giám mục chủ phong bằng tiếng Anh và tiếng Việt.
4. Lời Tuyên Hứa của Tuyển Chọn Viên (TCV) (Promise of the Elect): TCV Thomas Nguyễn Thái Thành đứng trước mặt vị chủ phong và trả lời những câu hỏi trong nghi thức tuyên hứa.
5. Kinh Cầu Các Thánh (Litany of Supplication): Vị TCV phủ phục trước bàn thờ trong khi cộng đoàn hát Kinh Cầu Các Thánh.
6. Nghi Thức Đặt Tay và Lời Nguyện Truyền Chức (Laying on of Hands and Prayer of Ordination).
7. Xức Dầu Thánh Hiến, Trao Sách Phúc Âm, và Trao Dầu Hiệu Giám Mục (Anointing of the Head and the Handing on of the Book of Gospels and the Insignia): Vị Giám mục chủ phong đã xức dầu thánh trên

đầu TCV, trao sách Phúc Âm, nhẫn Giám mục, mũ Giám mục, và gậy mục tử. Mọi người đã reo lên mừng rỡ khi ĐGM Tân Cử được chính thức tấn phong, và Ngài đã đi khắp thánh đường để ban phép lành đầu tay.

8. Chúc Bình An (Fraternal Kiss): Tân Giám Mục Thành đến ngồi vào ghế dành sẵn để đón nhận nụ hôn chúc bình an từ các giám mục và để được đón nhận vào hàng ngũ giám mục của Giáo Hội toàn cầu.

Trước khi kết lễ, ĐGM Thành đã ngỏ lời cảm ơn đến vị chủ phong ĐGM Vann và hai vị phụ phong ĐGM Estévez và ĐGM Baker, cùng mọi người hiện diện. Ngài đã kính lời đặc biệt tri ân hai đáng thân sinh đã dạy cho Ngài sức mạnh của lời cầu nguyện ngay từ bé. Để xem video lễ tấn phong, xin vào: <https://vimeo.com/248095214>.

Đức tân Giám Mục ban phép lành cho giáo dân

2. Trong Thánh Mẫu

Đức Cha Thành sinh ngày 7 tháng 4, năm 1953 tại Nha Trang, Việt Nam, và là người con lớn thứ nhì trong gia đình gồm tám trai và hai gái. Năm 13 tuổi, ngài gia nhập Tu Viện Thánh Giuse ở Nha Trang và học tại Chung viện thánh Giuse và Đại học Đà Lạt. Ngài khấn lần đầu tiên vào năm 1974. Năm 1975, sau khi Cộng Sản cưỡng chiếm miền Nam, Thầy Thành và gia đình cũng như mọi người dân khác đã chịu bách hại về mọi mặt. Chương trình tu tập của Ngài bị gián đoạn. Ngài và các chủng sinh khác đã bị bắt đi lao động khổ sai ở những ruộng lúa để được phép tiếp tục việc học. Năm 1979, Thầy Thành cùng 26 thân quyến trong đại gia đình đã vượt biển tìm tự do. Họ lên một thuyền nhỏ đi từ vịnh Cam

Ranh và đi về hướng Phi Luật Tân. Ngài kể lại, mọi người trong gia đình cùng nhau lần chuỗi Mân Côi và cầu nguyện ngày đêm. Thuyền của ngài đã gặp một trận bão lớn và trải qua 18 ngày lênh đênh trên biển, không còn thức ăn và nước uống, mọi người hầu như đã tuyệt vọng, và thiếp đi vì đói khát và mệt mỏi. Ngày hôm sau, khi tỉnh lại, họ nhìn thấy trước mặt là núi. Mọi người đã mừng rỡ hân hoan, dùng hết sức bình sinh để chèo vào bờ. Khi kể lại biến cố này, Đức Cha Thành đã đặt câu hỏi, “Làm sao để mọi người có sức chèo vào bờ sau một thời gian bất tỉnh vì đói khát và mệt mỏi? Sức mạnh đó ở đâu, nếu không phải là từ Chúa?”

Thầy Thành đã sống ở trại tị nạn 10 tháng trước khi rời Manila cùng gia đình định cư tại thành phố Beaumont, Texas vào tháng 6 năm 1980. Thầy Thành tiếp tục cảm nghiệm ơn gọi của Chúa thôi thúc, và làm việc ở cơ quan Bác Ái Công Giáo ở Hartford, Connecticut. Thầy theo học tại Đại học Kỹ Thuật (Hartford State Technical College) và làm giáo sư toán và khoa học trong một trường trung học công lập năm 1981-1984. Ngài hoàn tất chương trình cử nhân tại Merrimack College, North Andover và tốt nghiệp hạng tối ưu (Cum Laude). Năm 1984 Thầy Thành gia nhập dòng Thừa Sai Đức Mẹ La Salette và khấn lần đầu năm 1987. Trong hai năm, Thầy đã hoàn tất chương trình đào tạo giáo sĩ tại Học viện Merrimack College và chương trình thần học viện (Weston Jesuit School of Theology) và trong ba năm tiếp theo tại Cambridge, bang Massachusetts. Cha Thành khấn trọn đời ngày 19-9-1990 và thụ phong linh mục ngày 11 tháng 5 năm 1991 trong Dòng Thừa Sai

Đức Mẹ La Salette. Cha Thành làm cha phó tại xứ Thánh Tôma Tông Đồ ở Smyrna, Georgia (1991-1994), phó xứ Thánh Anna ở Marietta, Georgia (1994-1996) và Chúa Kitô Vua ở Jacksonville, Florida (1996-1999).

Năm 1999, Cha Thành được nhập vào Giáo phận Saint-Augustine, bang Florida, và tiếp tục làm cha phó xứ Chúa Kitô Vua ở Jacksonville (1999-2001), sau đó làm cha sở tại giáo xứ này năm 2001-2014. Từ năm 2014, Cha làm cha sở giáo xứ Thánh Giuse cũng tại thành phố Jacksonville, và cũng là thành viên Hội đồng tư vấn và Hội đồng linh mục của giáo phận Saint-Augustine. Giáo xứ của ngài không có thánh lễ tiếng Việt, nhưng có lễ bằng tiếng Mỹ, Mễ và Bồ Đào Nha.

Với niềm tin tuyệt đối vào Thiên Chúa và tin thác vào Mẹ Maria trong suốt cuộc lữ hành Đức Tin 64 năm, ĐGM Tân Cử đã chọn Khẩu hiệu “He Leads Me - Ngài dẫn Tôi Đi,” và Huy hiệu của Ngài thể hiện lòng sùng kính cách đặc biệt đối với Đức Maria. Trong các cuộc điện thoại đến Văn phòng Giám Mục gần ngày tấn phong, tôi được anh Santiago, nhân viên văn phòng, cho biết hiện nay, Toà Giám Mục vẫn chưa có bản tiếng Việt về ý nghĩa của Huy hiệu Giám mục của ĐGM Thành. Xin chuyển ngữ một số ý chính dưới đây để độc giả tiện theo dõi, và kính mời quý vị đọc trọn vẹn bản tiếng Anh trên trang của Giáo phận: <http://occatholic.com/more-about-bishop-thanh-thai-nguyen/>

ĐGM Tân Cử chọn màu xanh dương (Blue Celeste) làm tông chính trong Huy hiệu của mình. Trong đạo Công Giáo, màu xanh dương luôn tượng trưng cho Đức

Trinh Nữ, cũng như trong Huy hiệu của ĐGM Thành, nhưng màu xanh này cũng tượng trưng cho nước trong các biểu hiện đặc trưng của Công Giáo. Trước hết và trên hết, khi nhìn vào Huy hiệu của ĐGM Thành, chúng ta thấy sự hiện diện của biểu tượng Công Giáo qua hình ảnh Chim Bồ Nông và Niềm Tự Hào. Đây là một trong những biểu tượng Kitô học và Thánh Thể sớm nhất của Giáo Hội Công Giáo. Bằng chứng của việc sử dụng biểu tượng

này được tìm thấy trong những ngôi mộ toại đạo cổ nhất (ghi chú: tôi có dịp đến hành hương các ngôi mộ toại đạo tại Ý tháng Giêng năm 2005 và đã được thấy biểu tượng này). Chim Bồ Nông và Niềm Tự Hào là một chủ đề Thánh Thể trọn vẹn. Nó tượng trưng cho việc Giáo Hội nuôi nâng tín hữu bằng chính Máu Thánh Quý Báu của Chúa Giêsu Tử Nạn, như được biểu hiện qua việc chim bồ nông mẹ mổ vào ngực để nuôi bầy chim con bằng chính máu của mình.

Trong Huy hiệu của ĐGM Tân Cử, chúng ta thấy trên Chim Bồ Nông là một vòng có mười hai (12) ngôi sao năm cánh. Những ngôi sao này ở trên nón của Đức Mẹ La Vang, vốn là hình ảnh Đức Trinh Nữ Maria hiện ra với nhân loại quan trọng nhất đối với ĐGM Thành. Những ngôi sao nạm vàng, tượng trưng cho sự khôn ngoan của Thiên Chúa, Đấng tạo dựng tất cả loài người, trong đó có Đức

Trinh Nữ Maria; vàng cũng biểu tượng cho nguồn ân đức tuôn chảy từ Đức Maria xuống trên con cái của Mẹ trong Giáo Hội.

(Nguyên văn: First and foremost as one studies the bishop's coat of arms design is the presence of the Catholic heraldic emblem known as the Pelican in Her Pride. This is one of the earliest Christological and Eucharistic emblems of the Catholic Church. Evidence of its use as such has been found in the oldest catacomb churches. The Pelican in Her Pride is a purely Eucharistic theme. It represents the Church feeding the faithful through the Precious Blood of Christ Crucified, as symbolized in the mother pelican striking her breast to feed her children with her own blood.

In Bishop-elect Nguyen's coat of arms we find above the Pelican an arch of twelve (12) gold five (5)

(tiếp theo trang 107)

GIẢI ĐÁP GIÁO LÝ

■ LM Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân

LINH MỤC ĐƯỢC CỬ HÀNH HAY ĐỒNG TẾ BAO NHIÊU THÁNH LỄ TRONG NGÀY ?

HỎI:

Xin cha giải thích rõ lại những câu hỏi sau đây:

- 1- Luật phụng vụ về cử hành Thánh Lễ và đồng tế của linh mục
- 2- có nhiều linh mục đồng tế thì được ích lợi thiêng liêng ra sao ?
- 3- có được phép gom nhiều ý lễ trong một Thánh Lễ hay không?
- 4- có cần cầu cho các thai nhi và cho các linh hồn “mồ côi không?
- 5- có được phép đi dự tiệc cưới của các cặp hôn nhân đồng tính không?

TRẢ LỜI:

1- Người Công Giáo Việt Nam sống ở Mỹ đều nhận thấy rõ điều này là : chỉ có ở các giáo xứ hay công đoàn Việt nam (Cali, Houston, Dallas, New Orleans...) mới có hiện tượng nhiều linh mục đến đồng tế trong các lễ tang hay lễ cưới. Đây là điều bên Việt Nam cấm, và ngay cả các giáo xứ Mỹ, Hispanic, Phi, Đại Hàn, Tàu ... cũng không có, mà chỉ ở các giáo xứ hay Cộng Đoàn dành riêng cho giáo dân Việt Nam mới có mà thôi.

Tại sao lại có hiện tượng các linh mục đồng tế nhiều như vậy ở các giáo xứ Việt Nam ở Mỹ ?

Trước khi trả lời cho câu hỏi trên, tưởng cũng cần nói rõ thêm một lần nữa là theo giáo luật, linh mục chỉ được phép cử hành **MỘT** Thánh Lễ mỗi ngày mà thôi, trừ trường hợp có nhu cầu mục vụ chính đáng, như có đồng giáo dân

dự lễ trong các ngày Chúa Nhật và lễ buộc, khiến không thể làm một lễ cho quá nhiều người tham dự được. Trong trường hợp này, Đấng bản quyền địa phương- cụ thể là Giám mục địa phận, có thể cho phép các linh mục trực thuộc làm 2 hay 3 lễ trong ngày để thỏa mãn nhu cầu mục vụ của giáo Xứ. (Giáo luật số 905).

Linh mục cử hành Thánh Lễ mà không được phép làm 2, hay 3 Lễ trong ngày, trừ trường hợp ngoại lệ nói trên, thì linh mục đến đồng tế cũng phải theo luật này để không được đồng tế 2, hay 3 lễ trong ngày mà hoàn toàn vì lý do riêng, chứ không phải là vì nhu cầu mục vụ đòi buộc. Nghĩa là không có luật ngoại lệ nào cho phép đồng tế nhiều lần như vậy trong một ngày. Chỉ có luật cấm linh mục Công Giáo đồng tế với các thừa tác viên của các giáo đoàn chưa hiệp thông trọn vẹn với Giáo Hội Công Giáo

mà thôi, (Giáo luật số 908)

Liên can đến câu hỏi 1, Thực tế mà nói thì sở dĩ có nhiều linh mục đồng tế trong các dịp lễ tang hay lễ cưới ở Mỹ là vì hai lý do sau đây:

a- Linh mục có thân nhân hay bạn bè quen biết có người qua đời hay lễ cưới của con em họ, nên vì tình gia đình hay quen biết mà phải đi đồng tế.

b- Ngoài lý do nêu trên, có nhiều linh mục đi đồng tế vì được người ta mời cho có đông linh mục trong các dịp lễ tang hay lễ cưới, vì thân nhân muốn được hãnh diện hay khoe khoang với giáo xứ hay công đoàn. Tôi đã có lần chứng kiến trong một lễ có đông linh mục đồng tế, thân nhân của gia đình có lễ tang, đã cảm phong bì đến hỏi tôi xem cha đó là ai để trao phong bì ! Như vậy rõ ràng linh mục kia được ai mời đến cho đông, chứ không phải vì là thân nhân hay

quen biết của gia đình có tang lễ.

Một điều đáng nói thêm là ở địa phương kia nơi có nhiều linh mục bên Việt Nam qua Mỹ du học và cư ngụ trong lãnh thổ giáo xứ. Nên mỗi dịp có lễ tang hay lễ cưới thì đa số các linh mục này đều đến đồng tế, mặc dù không có liên hệ họ hàng hay bạn bè với gia đình có lễ tang hay lễ cưới! Họ đến vì được mời, chứ không phải vì liên hệ gia đình hay quen biết. Lại nữa cũng ở địa phương khác, các linh mục đã thi nhau đi đồng tế cuối tuần với 2, 3 lễ tang hay lễ cưới ở các giáo xứ quanh vùng. Vì các linh mục phải chạy từ xứ này sang xứ kia cho kịp giờ lễ, nên người ta đã nói “các cha đi xô (show) cuối tuần” như các ca sĩ đi show trình diễn hết chỗ này đến chỗ khác !

Một điều thông thường khó coi là thân nhân các lễ tang hay lễ cưới thường tặng phong bì cho các cha trước hay sau Thánh lễ. Nếu thật sự vì thân quen thì không cần thiết phải tặng phong bì, một tệ trạng mà linh mục cần tránh để khỏi mang tiếng là “đi Xô” để kiếm thêm thù lao không cần thiết cho đời sống linh mục ở Mỹ nói riêng. Không cần thiết vì đời sống vật chất của linh mục ở Mỹ đã được cung cấp đầy đủ hơn các linh mục ở Âu Châu hay ở Việt Nam rất nhiều, nên kiếm thêm tiền nhờ đi đồng tế để làm gì ?

Linh mục mà có nhiều tiền thì làm sao sống tinh thần khó nghèo của Chúa Kitô, “ **Người vốn giàu sang phú quý, nhưng đã tự ý trở nên khó nghèo vì anh em, để lấy cái nghèo của mình mà làm cho anh em trở nên giàu có.**” (2 Cor 8: 9)

Có sống đích thực tinh thần khó

nghèo này của Chúa Kitô thì linh mục mới có sức thuyết phục khi giảng dạy cho giáo dân về tinh thần nghèo khó của Phúc Âm, mà hơn ai hết linh mục phải là nhân chứng sống động bằng chính đời sống của mình trước mặt người đời. Linh mục mà ham tiền, ham của cải và phương tiện vật chất sa hoa, thì không thể sống gương khó nghèo của Chúa Kitô, “ **Đấng không có chỗ tựa đầu, trong khi con chôn có hang, chim trời có tổ**” (Mt 8: 20).

Chúa nói : “ **ai có tai nghe, thì nghe.**” (Mt 13: 43; Mc 7: 16; Lc 8: 8)

2- Có nhiều linh mục đồng tế thì được ích lợi thiêng liêng ra sao ?

Tôi đã có dịp nói đôi lần về vấn đề này. Nay xin được nhắc lại một lần nữa là ơn thánh Chúa ban cho ai còn sống hay đã qua đời **hoàn toàn là nhưng không (gratis=gratuitous)** nghĩa là không thể mua được bằng tiền bạc, hay của cải vật chất nào. Cũng không lệ thuộc vào việc có nhiều hay ít linh mục đồng tế.

Sự thật phải tin là. nếu một người, khi còn sống, đã hoàn toàn qui hướng đời mình về với Chúa, đã thực tâm yêu mến Chúa và cố gắng sống theo đường lối của Người, thì khi chết đâu không có ai dâng lễ và đồng tế cầu nguyện cho, thì cũng không hề thiệt thòi gì, vì đời sống của mình đã đủ để Chúa đoái thương ban phúc trường sinh sau khi chết.

Ngược lại, một người, khi còn sống, đã hoàn toàn quay lưng lại với Chúa và khước từ lời Chúa mời gọi vào dự Bàn Tiệc Nước Trời,(Mt 22: 1-14), thì sau khi chết, đâu có cả trăm linh mục,

giám mục, Hồng Y và ngay cả Đức Thánh Cha dâng lễ cầu cho, thì cũng vô ích mà thôi. Ơn thánh Chúa ban không hề lệ thuộc vào có đông người làm lễ và cầu nguyện, mà căn cứ vào chính đời sống của một người cho đến ngày lìa đời.

Có thêm linh mục đồng tế và đông người cầu nguyện cho thì chỉ có ích cho các linh hồn đã ra đi trong ơn nghĩa Chúa, nhưng chưa được hoàn hảo đủ để vào ngay Thiên Đàng, mà còn cần được thanh luyện ít nhiều thời gian nơi Luyện Tội(Purgatory). Chỉ các linh hồn thánh đang còn ở nơi đây mới cần các Thánh trên Trời và người thân còn sống cầu nguyện và làm việc lành để đền thay cho họ được sớm vào hưởng Thánh Nhan Chúa cùng các Thánh các Thiên Thần trên Thiên Đàng. Sở dĩ các linh hồn cần sự trợ giúp này, vì họ đã hết giờ làm việc lành để tự cứu mình rồi..(x SGLGHCG số 1030-1032)

Như thế, cần thiết phải sống ngay lành, mến Chúa và yêu người thực sự, cùng quyết tâm xa tránh tội lỗi trong suốt cuộc đời của mình trên trần thế, thì đó mới chính là bảo hiểm chắc chắn cho hy vọng được cứu độ và sống đời đời với Chúa trên Nước Trời mai sau. Cho mục đích đó, không ai có thể làm thay cho mình, kể cả việc bỏ nhiều tiền ra xin lễ đời đời trước ở các nơi buôn thần bán thánh, trong khi chính mình lại không tự cứu mình bằng đời sống hoàn toàn qui hướng về Chúa và bước đi theo Chúa Kitô là “**con Đường, là sự Thật và là sự sống.**” (Ga 14: 6), thì cũng vô ích mà thôi.

Thiên Chúa là tình thương và công nghiệp cứu chuộc của Chúa Kito là vô giá và đủ cho con người được

cứu độ. Nhưng tình thương và công nghiệp ấy không tự động áp dụng cho hết mọi người mà không đòi hỏi ai phải làm gì nữa để xứng đáng được hưởng nhờ công nghiệp ấy.

Nói rõ hơn, cần phải cộng tác với ơn cứu độ đó bằng quyết tâm sống theo đường lối của Chúa và xa tránh mọi tội lỗi và sự dữ thì mới xứng đáng để hưởng nhờ công nghiệp cứu chuộc của **Chúa Kitô**, **“Đấng đã hy sinh mạng sống của mình làm giá chuộc cho muôn người.”** (Mt 20:28).

Cộng tác với ơn cứu độ bằng đời sống tin, cậy, mến có chiều sâu thực sự thì đó là cách thiết thực lo cho phần rỗi của mình. Còn nhờ người khác cầu nguyện thêm cho chỉ là phần phụ mà thôi. Nói khác đi, nếu nhờ người khác làm thay cho, như bỏ nhiều tiền ra xin lễ đời đời trước ở các nơi buôn bán thánh, và nhờ các nhà Dòng cầu nguyện cho sau này, mà được bảo đảm cho phần rỗi của mình, thì những người giàu có sẽ vào Thiên Đàng hết, và chỉ người nghèo không có tiền xin lễ hay nhờ người khác cầu nguyện cho thì bị thua thiệt hay sao ?

Chắc chắn không phải vậy, vì Thiên Chúa công bằng, ban ơn thánh của Người cho những ai có thiện chí cộng tác với ơn thánh đó để sống theo đường lối của Chúa và cậy nhờ công nghiệp cứu chuộc của Chúa Kitô để được cứu rỗi mà vào Nước Trời, sau khi chấm dứt hành trình con người trên trần thế này.

Như thế, ai cũng có thể được cứu rỗi, nếu có thiện chí muốn yêu mến Chúa và quyết tâm chống lại mọi cảm dỗ của ma quỷ, của bản năng

ýếu đuối và mời mọc quyền rũ của thế gian vô luân vô đạo. Không có quyết tâm này thì Chúa không thể cứu ai được.

Chắc chắn như vậy.

3= Có được gom nhiều ý lễ để hưởng trọn bổng lễ trong một Thánh Lễ hay không ?

Ở các giáo xứ hay Công đoàn Việt Nam, người ta thường nghe rao trước lễ các ý lễ (mass intentions) của người xin. Các ý lễ này có khi nhiều đến hai ba chục người xin được rao trong Thánh Lễ .

Nói đến ý lễ - về một phương diện- là nói đến bổng lễ (mass stipends) mà linh mục được hưởng khi dâng Thánh Lễ. Linh mục chủ tế hay đồng tế chỉ được hưởng **một bổng lễ** mà thôi, còn các bổng lễ khác phải nhường cho các mục đích của Giáo quyền sở tại(x, giáo luật số 951). Nghĩa là dù có nhiều ý lễ được rao trong Thánh lễ, linh mục cử hành không được phép hưởng tất cả bổng lễ của các ý lễ đó trong một Thánh Lễ , vì mỗi Thánh Lễ, chỉ được hưởng một bổng lễ mà thôi, dù bổng lễ là ít hay nhiều. (giáo luật số 948).

Nếu linh mục muốn hưởng hết các bổng lễ thì phải dâng lễ cho đủ số bổng lễ muốn hưởng. Điều này linh mục phải giải thích rõ cho giáo dân biết để người ta khỏi hiểu lầm là linh mục đã gom các ý lễ trong một Thánh Lễ để hưởng hết mọi bổng lễ trong các ý lễ của người xin. Đây là vấn đề lương tâm công bằng mà mọi linh mục không thể bỏ qua để hưởng lợi theo ý riêng của mình.

Sau hết, cũng cần nói thêm là khi có người xin lễ đưa một số tiền to (100 hay 200 đô) mà chỉ nói là để

xin lễ chứ không nói rõ là xin bao nhiêu lễ, thì linh mục cũng buộc phải làm lễ và hưởng bổng lễ theo qui định của giáo quyền sở tại (từ 5 đến 10 đô cho mỗi ý lễ tùy mỗi Địa phận qui định, (x. Giáo luật số 950).

Nhưng nếu người xin đưa số tiền to và nói rõ nói là chỉ xin một lễ thôi, thì linh mục được hưởng số bổng lễ đó cách hợp lý

4- Có cần cầu nguyện cho các thai nhi và các linh hồn mồ côi không ?

Ở các giáo xứ Việt Nam, người ta thường nghe có người xin lễ cầu cho các thai nhi và cho các linh hồn mồ côi.

Điều này có hợp lý không?

Trước hết phải nói ngay là các thai nhi hoàn toàn vô tội trước mặt Chúa, vì chúng chưa được sinh ra và có thể phạm tội cá nhân được, nên không cần ai phải cầu nguyện cho chúng. Chúng bị giết (phá thai) thì tội thuộc về kẻ đã phá thai hay giúp cho việc phá thai có kết quả. Do đó không cần phải xin lễ cầu cho các thai nhi như thực hành hiện nay ở các giáo xứ hay cộng đoàn Viet Nam ở Mỹ. Có chăng, các thai nhi chỉ chịu hậu quả của tội Nguyên Tổ (Original Sin) mà thôi.

Nhưng nếu chúng không được rửa tội để tẩy sạch tội này, thì lỗi đó vẫn thuộc về cha mẹ thai nhi và kẻ đã giúp đỡ cho việc phá thai có kết quả. Thiên Chúa nhân từ không thể bắt lỗi các thai nhi vì chúng không được rửa tội. Tóm lại, không cần xin lễ cầu cho các thai nhi, và linh mục cần giải thích rõ cho giáo dân biết, và không nên nhận tiền xin

(tiếp theo trang 109)

**Cali
Home
Finance**

**VĂN PHÒNG
CHO VAY TIỀN
VÀ MUA BÁN
BẤT ĐỘNG SẢN**

10246 Westminster Ave.
Garden Grove, CA 92843
(714) 636-9880

TRẦN QUANG VINH
RES: (714) 530-8703

- Purchase & Refinance
- 15 năm & 30 năm
- First T.D. & Second T.D.
- Fixed, Adjustable, GPM, Buy Down Rate
- Residential, Commercial, Apartment & Land Loan
- Có chương trình cho thân chủ bị trở ngại về Credit

TRẦN QUANG HÙNG
(714) 636-9880

Bác Sĩ Nha Khoa **NGUYỄN MẠNH HÙNG, DDS**

- Cựu Giảng Viên Đại Học Nha Khoa, University of Southern California.
- Tốt Nghiệp Thủ Khoa Đại Học Nha Khoa USC.
- Giải Thưởng Nha Khoa USC, International Program Award.
- Trám răng, lấy gân máu.
- Răng giả đủ loại.
- Điều trị bệnh nướu răng.
- Nhổ răng, giải phẫu nha khoa.
- Nha khoa trẻ em.
- Nha khoa phòng ngừa.
- Nha khoa thẩm mỹ:
  - Tẩy răng và Cosmetic Bond.
  - Tái tạo toàn hàm.

- Hội Viên Omicron Kappa Zeta Chapter (Hội các Nha Sĩ ưu tú Hoa Kỳ)
- Tốt Nghiệp Thủ Khoa Đại Học Nha Khoa Sài Gòn
- Cựu nội trú khu Giải Phẫu Hàm Mặt, Đại Học Nha Khoa Sài Gòn.

Với sự cộng tác của:

**Bác Sĩ Nha Khoa
NGHIÊM THỊ ĐẠT, D.D.S.**

- » Tốt nghiệp Đại Học Nha Khoa USC.
- » Hội viên Omicron Kappa Upsilon.
- » Tốt nghiệp Thủ Khoa Đại Học Nha Khoa Sài Gòn.

Edinger	Brookhurst
Margo	■
Mc Fadden	

Xin gọi lấy hẹn: 10AM - 7PM
Monday through Saturday

714-839-3891

NHẬN MEDICAL & BẢO HIỂM

15671 Brookhurst St., Westminster, CA 92683

PARACEL Seafood

Nhà Hàng Tiệc Cưới HOÀNG SA

- **Mở cửa phục vụ khách hàng từ 11am đến 10pm, 7 ngày mỗi tuần**
- **Có LUNCH SPECIAL từ 11am đến 3pm**

- ❖ Nơi lý tưởng để tổ chức cưới hỏi với trên 500 chỗ ngồi.
- ❖ Nhà hàng Paracel đã được báo chí và giới sành điệu bầu là nhà hàng đẹp và sang trọng nhất quận Cam
- ❖ Có giá đặc biệt cho các hội đoàn, học sinh, sinh viên, Đại Nhạc Hội, Cải Lương và các Quân Binh chủng.
- ❖ Bếp chánh từng nổi tiếng tại Hồng Kông đảm trách
- ❖ Parking trên 500 xe, an toàn và rộng rãi.

ĐẢM TRÁCH TIỆC CƯỚI TẠI CÁC KHÁCH SẠN TRONG QUẬN CAM

15583-15589 Brookhurst St., Westminster, CA, 92683

Tel (714) 775-3077 Cell: 714-697-8614

Tín Mừng Giữa Dòng Đời

Trần Việt Cường

LTS.- Mục “Tin Mừng Giữa Dòng Đời” được mở ra trên Diễn Đàn Giáo Dân kể từ số 79 phát hành tháng 6 năm 2008. Phần lớn những bài đăng trong mục này được ghi lại từ những lời chia sẻ tóm kết mang tính bộc phát của BS Trần Việt Cường sau những buổi hội nhóm hàng tuần của liên nhóm Gioan Tiêc Hô thuộc PT Cursillo Giáo phận Orange. Những bài Tin Mừng chia sẻ trong phiên họp không theo Lịch Phụng Vụ và cũng không phải là những bài được lựa chọn, nhưng tuần tự nối tiếp cả bốn Phúc Âm Thư. Vì là nguyệt san, nên mỗi kỳ báo ĐGD chỉ có thể giới thiệu với độc giả một hoặc hai bài chia sẻ trong tháng mà thôi. Trong tương lai, nếu có điều kiện, loạt bài chia sẻ này sẽ được ấn hành thành sách.

Theo lời minh định của tác giả mục này thì đây chỉ là những cảm nghiệm cá nhân và không phải là những bài giải thích Phúc Âm theo tiêu chuẩn thần học.

Mùa Xuân, Mùa Mong Chờ Trong Hy Vọng

Mác-cô 3:33-37

120

“Anh em phải coi chừng, phải tỉnh thức, vì anh em không biết khi nào thời ấy đến. Cũng như người kia trảy phươg xa, để nhà lại, trao quyền cho các đầy tớ của mình, chỉ định cho mỗi người một việc, và ra lệnh cho người giữ cửa phải canh thức. Vậy anh em phải canh thức, vì anh em không biết khi nào chủ nhà đến: Lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng. Anh em phải canh thức, kéo lờ ra ông chủ đến bất thần, bắt gặp anh em đang ngủ. Điều Thầy nói với anh em đây, Thầy cũng nói với hết thầy mọi người là: phải canh thức !»

Mùa Xuân là mùa của hy vọng, của cầu mong và nguyện ước. Những lời chúc tụng trong dịp đầu xuân, những tập tục ngày Tết, hái lộc đầu năm... đều diễn tả một niềm hy vọng. Bao lâu còn sống, con người vẫn còn phải nuôi một niềm hy vọng. Hy vọng vào một

ngày mai tốt đẹp và hạnh phúc hơn.

Niềm hy vọng này đã nằm rất sâu trong tâm hồn mỗi người, cho dù thuộc bất cứ tôn giáo nào, và còn hiện hữu nơi cả những người không có niềm tin tôn giáo. Hy vọng và mong chờ nơi một hạnh phúc tuyệt vời và trọn vẹn, một hạnh phúc thật sự sẽ không bao giờ có được trong cuộc đời này. Sự thao thức mong chờ trong tâm hồn mỗi con người, mong chờ một hạnh phúc tuyệt đối không thể có được nơi trần gian là một bằng chứng hùng hồn về sự hiện hữu của Thiên Chúa. Thánh Augustinô đã diễn tả chân lý này qua lời xưng thú tuyệt vời: *Chúa đã dựng nên con cho Chúa và tâm hồn con sẽ luôn băn khoăn xao xuyến cho tới khi nào được nghỉ yên trong Chúa mà thôi. Hạnh phúc trọn vẹn và tuyệt vời ta sẽ không tìm được trong Mùa Xuân của đất trời mà chỉ hiện hữu nơi Thiên Chúa là Chúa*

của Mùa Xuân Muôn Thuở.

Giáo Hội Công Giáo đã dành riêng một thời gian cho sự mong chờ Thiên Chúa trong hy vọng. Thời gian này chính là Mùa Vọng. Mùa Vọng không phải chỉ có mục đích chuẩn bị cho Lễ Giáng Sinh nhưng còn hướng về một Mùa Xuân Vĩnh Cửu. Mùa Xuân đó sẽ bắt đầu vào ngày Quang Lâm của Chúa. Lễ Giáng Sinh đã đến rồi đi nhưng niềm hy vọng, thao thức mong chờ vẫn phải được nuôi dưỡng mãi trong tâm hồn mọi người tín hữu. Mùa Vọng đã qua đi nhưng Mùa Vọng còn hướng về Ngày Quang Lâm của Đấng Phục Sinh.

Lời khuyên cáo của Chúa Giêsu về sự tỉnh thức và mong chờ ngày Chúa đến được cả ba thánh sử Phúc Âm Nhất Lãm tường thuật lại. Thế nhưng khi đọc lại những đoạn Tin Mừng trước lời khuyên cáo này, ta bỗng có một cảm tưởng

lo sợ nhiều hơn là vui mừng và hy vọng. Những cảnh chiến tranh loạn lạc, vũ trụ xoay vần như tan vỡ làm lòng người âu lo sợ hãi, cảnh hai người cùng đang ở ngoài cánh đồng, một người được đưa đi còm một người bị bỏ lại... Ta như thâm hỏi mong chờ và hy vọng gì mà sao quá nhiều sợ hãi như vậy? Thật ra sự mong chờ Thiên Chúa giữa những sợ hãi và biến động của cuộc sống, mong chờ Ngài trong đêm đen của tâm hồn và của cuộc đời ta là một mẫu nhiệm tuyệt vời của tình yêu.

Sự mong chờ Thiên Chúa đến trong cuộc đời chúng ta là một mẫu nhiệm. Tìm ra niềm vui và hy vọng giữa những biến cố làm ta lo sợ trong cuộc đời cũng là một mẫu nhiệm. Cuộc sống đức tin của từng người tín hữu là một sự mong chờ kéo dài suốt cả cuộc đời. Như Chúa Giêsu đã diễn tả: *“Cũng như người kia thấy phương xa, để nhà lại, trao quyền cho các đầy tớ của mình, chỉ định cho mỗi người một việc.”*

Người chủ đi xa là hình ảnh của Thiên Chúa như vắng mặt trong cuộc đời ta. Cảm nghiệm về sự vắng mặt của Thiên Chúa như một ông chủ đi xa là cảm nghiệm mà chúng ta ai cũng đã phải trải qua trong cuộc sống đức tin. Sự đi xa, vắng mặt của Thiên Chúa là một thử thách lớn nhất của niềm tin và cũng là của tình yêu. Sự thử thách này không chỉ hiện diện trong cuộc đời của những con người tầm thường như chúng ta nhưng còn nơi các thánh. Thánh Gioan Thánh Giá nói về những đêm tối trong cuộc hành trình đức tin của tâm hồn đi tìm Thiên Chúa.

Mẹ Têrêsa Calcuta cũng đã có lúc phải trải qua đêm tối của đức tin, đêm tối mịt mù không nhận ra khuôn mặt dịu hiền của Chúa

Giêsu. Đáng mà Mẹ và các nữ tu Bác Ái vẫn hằng cố gắng nhìn thấy và phục vụ trong những người anh chị em bé nhỏ và đau khổ nhất của Chúa. Mẹ Têrêsa Calcuta là vị thánh của thời đại chúng ta; vị thánh đã làm cả thế giới cảm phục vì tình yêu thương hi sinh quên mình để phục vụ những bệnh nhân bị biến dạng ghê gớm phong cùi trên các đường phố.

Thánh Têrêsa Lisieux, vị thánh của hoa hồng tình yêu và lòng sốt mến đã diễn tả sự mong chờ Thiên Chúa trong nỗi cô đơn trống vắng khi Ngài tâm sự: *Giờ đây tôi nhìn Thiên Chúa như qua một bức tường!* Có nghĩa là thánh nữ chẳng cảm nhận được gì về sự hiện diện của Thiên Chúa, vị Tình Quân mà thánh nữ tha thiết mến yêu và vẫn luôn kiên trinh đợi chờ. Chợt nhớ tới một lời thánh ca: *Con đi, con đi tìm Chúa. Chúa ơi giờ Chúa ở đâu?* Thánh nữ vẫn kiên trinh đợi chờ được Chúa Giêsu đến viếng thăm và tỏ lộ sự dịu ngọt của tình yêu Ngài. Thánh nữ được chúa gọi về rất sớm, khi mới 24 tuổi. Một thời gian ngắn trước khi lìa đời, thánh nữ đã viết lên những vần thơ rất sốt sắng và cảm động:

*“Chêrôbim đã sẵn sàng chưa.
Tiếng đàn mừng, xem chừng em sắp chết.”*

Sự vắng mặt của Thiên Chúa (hay phải nói là dường như vắng mặt) trong cuộc đời, như người chủ đi xa trong dụ ngôn hôm nay, là một yếu tố quan trọng để tình yêu của chúng ta, những người môn đệ Chúa, được thanh luyện và trở nên tinh tuyền hơn. Chúa Giêsu cũng đã nói với các môn đệ trong Tin Mừng: *“Thầy đi thì có lợi cho các con.”* Sự vắng mặt của Thiên Chúa giúp cho tình yêu của

ta được triển nở, để trở thành một tình yêu dâng hiến qua sự hy sinh kiên nhẫn mong chờ. Sự mong chờ nhiều khi kéo dài, làm ta có cảm tưởng như không biết mình sẽ còn phải đi trong đêm tối cho đến bao giờ: *“Các con phải canh thức, vì các con không biết khi nào chủ nhà đến: Lúc chập tối hay nửa đêm, lúc gà gáy hay tảng sáng.”*

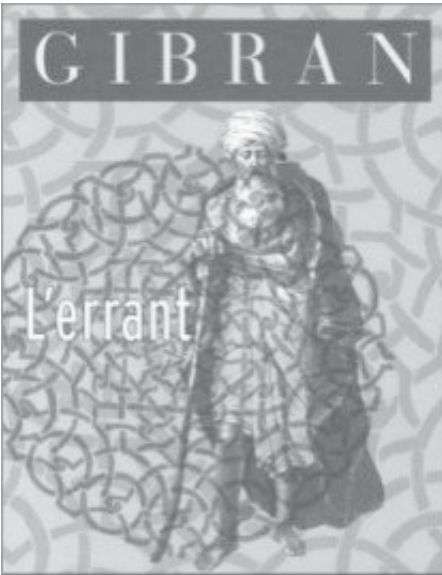
Tin Mừng hôm nay còn gửi đến cuộc đời mỗi người chúng ta một niềm vui và hy vọng sâu xa. Niềm vui và hy vọng đó đặt nền trên sự yêu mến và tin tưởng Thiên Chúa dành riêng cho từng người: *“Cũng như người kia thấy phương xa, để nhà lại, trao quyền cho các đầy tớ của mình, chỉ định cho mỗi người một việc”* Thiên Chúa đã tin tưởng đặt mỗi người chúng ta trong đời và trao cho ta những nén bạc cao quý. Người chủ trong dụ ngôn đã để nhà lại, trao quyền cho từng người và chỉ định cho mỗi người một việc. Mỗi người chúng ta đều có chỗ đứng đặc biệt trong Thiên Chúa tình yêu, và không ai có thể thay thế được.

Như người chủ đã để nhà lại cho các gia nhân, Thiên Chúa đã trao lại cho ta những gì cao quý nhất. Chưa nói đến những hồng ân khác biệt mà Thiên Chúa đã cho như tài sản vật chất, công việc và nhất là các con cháu Chúa đã ban. Hãy nói đến hồng ân cao quý và căn bản nhất Thiên Chúa ban cho mỗi người. Đó là hồng ân được tạo dựng giống như hình ảnh của Thiên Chúa. Hồng ân được làm người có ý chí có tự do, và như vậy là có khả năng để yêu mến. Với khả năng để yêu mến, con người đã trở vượt ngàn trùng trên mọi tạo vật trong thế giới hữu hình.

Tình yêu đã đưa định mệnh con
(tiếp theo trang 110)

KHI NGÔN SỨ NÓI VỀ TÌNH YÊU, HÔN NHÂN VÀ CON CÁI

■ Mặc Giao dịch và thêm cảm nghĩ

Trong cuốn “LE PROPHÈTE” (Ngôn Sứ, hay Tiên Tri), tác giả Khalil GIBRAN đã mượn lời của một vị khôn ngoan để nói về những vấn đề quan trọng của cuộc đời. Khalil GIBRAN là một nhà văn Liban nổi tiếng thế giới. Ông có những suy nghĩ rất sâu sắc, đôi khi mới mẻ không ngờ. Những tư tưởng của ông được diễn tả bằng những hình ảnh cụ thể và sống động, giống như lối ví von và nhân cách hóa bằng dụ ngôn trong Tân Ước. Phải chăng đây là truyền thống diễn tả của người Trung Đông (Liban sát Do Thái ở phía Bắc) mà cách đây trên hai ngàn năm Chúa Giêsu thường dùng?

Những vấn đề được nêu ra trong cuốn sách rất nhiều, từ lúc sinh ra cho tới lúc chết. Chúng tôi chỉ xin trích dịch ba đoạn nói về tình yêu, hôn nhân và con cái, để cống hiến độc giả những ý tưởng rất thâm trầm của một người thuộc một nền văn hóa khác chúng ta. Tuy nhiên,

trong những tiểu dị có cái đại đồng. Dù văn chương và và phong tục khác nhau, con người vẫn là con người muôn thuở với những tình cảm phổ quát và với lý trí cùng hướng về chân, thiện, mỹ.

Trong khi dịch sang tiếng Việt các đoạn trong tác phẩm “Le Prophète”, chúng tôi căn cứ trên bản tiếng Pháp của dịch giả Paul Kinnet do nhà xuất bản Les Éditions de Montagne (Québec, Canada) phát hành năm 1983. Chúng tôi cố gắng dịch sát nguyên văn để độc giả thấy cách dùng chữ, đặt câu và ví von của tác giả. Sau mỗi đoạn dịch, chúng tôi sẽ có ít lời bàn thêm để trình bày đôi điều suy nghĩ nhỏ của mình.

VỀ TÌNH YÊU

Ngôn Sứ Almitra nói: “Nào bây giờ chúng ta nói về TÌNH YÊU”. Ngài ngừng đầu lên nhìn dân chúng. Một sự im lặng tuyệt đối bao trùm. Ngài bắt đầu nói bằng một giọng mạnh mẽ:

*“Khi Tình Yêu ra dấu cho bạn, bạn hãy theo Tình Yêu,
Dù rằng những nẻo đường của Tình Yêu có gập ghềnh và lên đèo xuống dốc,
Và khi đôi cánh của Tình Yêu áp ủ bạn, bạn hãy để yên,
Dù lưới kiếm dẫu trong lông cánh có thể gây thương tích cho bạn.
Và khi Tình Yêu nói với bạn, bạn hãy lắng nghe,
Dù rằng tiếng nói của Tình Yêu có thể làm rơi rụng những giấc mơ của bạn, giống như cơn gió bắc làm hư hại khu vườn.
Vì khi Tình Yêu tôn phong bạn, Tình Yêu cũng đóng đinh bạn. Ngay khi Tình Yêu giúp bạn lớn lên, Tình Yêu cũng lấy đi nhiều điều nơi bạn.*

Cả khi Tình Yêu lớn lên ngang tầm cao với cây đời của bạn và vượt ve những cành mềm dịu nhất, làm chúng rên rỉ dưới ánh mặt trời, thì cũng là lúc Tình Yêu tiến sâu xuống gốc rễ và lay chuyển cả vùng đất dưới chân.

*Tình Yêu sẽ gặt hái bạn như gặt các bó lúa
Tình Yêu sẽ đập bạn cho long vổ
Tình Yêu sẽ lọc bạn thành tinh chất
Tình Yêu sẽ xay nhuyễn cho bạn trở nên bột trắng
Tình Yêu sẽ nhào nặn bạn trở nên mềm mại*

Và rồi Tình Yêu sẽ đưa bạn vào lò lửa thiêng của Tình Yêu và biến bạn thành bánh thiêng được dâng cho yến tiệc của Thượng Đế.

Tình Yêu bắt bạn phải chịu đựng tất cả những điều đó để làm cho bạn hiểu được những bí mật của trái tim bạn, và để qua sự hiểu biết này, bạn sẽ trở thành một phần trái tim của Sự Sống.

Nhưng trong cơn sợ hãi, bạn chỉ tìm nơi Tình Yêu sự bình an và lạc thú. Như vậy bạn sẽ dễ dàng khám phá ra sự trần trụi của bạn và giúp bạn tránh khỏi vẻ cau có của Tình Yêu.

Làm vậy là để không lý do mà chiếm được thế gian, nơi bạn cười mà không phát ra tiếng cười, nơi bạn sẽ khóc mà không để rơi những giọt lệ.

Tình Yêu không cho bạn gì ngoài chính Tình Yêu, Tình Yêu không sở hữu và không muốn bị sở hữu Bởi vì Tình Yêu tự thân đã đầy đủ.

Khi bạn yêu, bạn không được nói “Thượng Đế ở trong tim tôi”, mà nên nói “Tôi ở trong trái tim của Thượng Đế”.

Đừng tưởng rằng bạn có thể dẫn giết đường đi của Tình Yêu, vì Tình Yêu sẽ dẫn giết bạn, nếu Tình Yêu thấy bạn xứng đáng

Tình Yêu không có ước muốn nào khác ngoài việc tự hoàn tất.

Nếu bạn yêu và phải bày tỏ những ước muốn, thì hãy bày tỏ như sau:

Được tan ra và trở thành một dòng suối chảy triền miên để reo lên điệu nhạc êm đềm suốt đêm khuya,

Được nhận biết nỗi đau đến từ một sự dịu dàng quá lớn lao,

Bị thương tích vì chính mình đã nhận ra Tình Yêu, Và hãy để vết thương làm nhỏ máu một cách hân hoan,

Bạn thức dậy vào buổi sáng với trái tim bay bổng và tràn đầy lời ca ngợi cho một ngày mới của Tình Yêu,

Bạn nghỉ ngơi vào buổi trưa và suy nghĩ về điều kỳ diệu của Tình Yêu,

Bạn trở về nhà vào buổi chiều với lòng biết ơn,

Và cuối cùng, bạn đi vào giấc ngủ với lời cầu nguyện được yêu, được sống bằng con tim, lời ca tụng nở trên môi bạn.”

Cảm Nghĩ của người dịch

Nói đến tình yêu, người ta thường nghĩ đến tình yêu nam nữ. Đó là điều tự nhiên. Nhưng đừng quên rằng tình yêu còn bao gồm nhiều chủ thể và đối tượng khác, như tình yêu cha mẹ, con cái, anh chị em, bạn bè, và đặc biệt tình yêu Thượng Đế. Tình yêu nào cũng đòi hy sinh. Không thể chỉ đòi nhận mà gọi là tình yêu. Yêu đích thực là cho mà không đặt điều kiện. Cứ cho đi, sẽ được nhận lại nhiều gấp bội. Đi vào tình yêu là đi vào “thứ đau thương”, vì tình yêu

sẽ làm cho thăng hoa và cũng làm cho bầm dập. Có thể nói không ai thắng ai thua. Thực tế thì ai cũng vừa thua vừa thắng. Câu “tu là cõi phúc tình là giây oan” dành cho những người đi tu chùa, tu dòng, không lấy vợ lấy chồng để khỏi rắc rối cuộc đời. Nhưng họ vẫn có tình yêu, đôi khi còn mãnh liệt hơn cả những người không tu. Đó là tình yêu Đấng Thiêng Liêng và yêu con người trong hành động “cứu nhân độ thế”. Nếu không, tu sẽ là ích kỷ và kéo dài một cuộc đời buồn chán vì không có tình yêu.

VỀ HÔN NHÂN

Lúc đó dân chúng yêu cầu: “Xin Thầy nói về hôn nhân”. Ngôn Sứ Almitra đáp lại rằng:

“Hai người được cùng sinh ra và cùng sống với nhau mãi mãi, cho tới khi đôi cánh của tử thần phân tán những chuỗi ngày của đời bạn.

Phải, các bạn sẽ cùng sống với nhau trong kỷ ức thăm lặng của Thượng Đế.

Nhưng hãy dành một khoảng trống trong sự hiệp thông của các bạn.

Để những ngọn gió của Trời có thể nhảy múa giữa các bạn.

Hãy yêu nhau, nhưng đừng biến tình yêu thành nô lệ.

Mà nên làm cho tình yêu trở thành một đại dương chuyển động giữa đôi bờ của tâm hồn hai người.

Hãy cùng rót đầy những ly rượu, nhưng đừng uống chung một ly.

Mỗi người hãy cho nhau tám bánh, nhưng đừng cắn chung một mẩu

Hãy cùng nhau ca hát, nhảy múa, vui tươi, nhưng mỗi người phải giữ được cõi riêng.

Giống như những sợi dây đàn vẫn riêng lẻ ngay khi cùng hòa chung một điệu nhạc.

Hãy cho nhau trái tim, nhưng đừng là kẻ canh gác trái tim của người kia.

Bởi vì chỉ có bàn tay của sự sống mới có thể nắm giữ trái tim của bạn.

Hãy sống chung với nhau nhưng đừng chụm lại với nhau.

Bởi vì những cây cột của đền thờ đều đứng riêng rẽ.

Ngay cả cây sồi và cây tùng đều không mọc dưới bóng mát của nhau”.

(xem tiếp trang 110)

Tình hình tôn giáo tại Việt Nam năm 2017

■ Linh mục Phê-rô Phan Văn Lợi

Theo đài RFA ngày 29-12-2017, trong mục tổng kết tình hình nhân quyền tại VN vào cuối năm, thì 2017 là năm đàn áp mạnh nhất trong vòng thập niên qua. Đài cho biết: “Trong năm 2017, Chính phủ Hà Nội bị chỉ trích và lên án đã tăng cường đợt bắt bớ nặng nề nhất trong vòng một thập niên qua, với bằng chứng là hơn 40 người hoạt động vì môi trường, nhân quyền và quyền lợi của người lao động bị truy nã, bắt giữ và cầm tù bằng các cáo buộc “tuyên truyền chống Nhà nước” hoặc “âm mưu lật đổ chính quyền” tại Việt Nam. Giới blogger và facebooker cùng các nhà bất đồng chính kiến trong nước cho rằng năm 2017 là một năm đáng sợ và kinh hoàng đối với họ. Bởi vì họ bị sách nhiễu về tinh thần và trong đời sống sinh hoạt thường nhật bằng nhiều hình thức, chẳng hạn như bị côn đồ hăm dọa hay hành hung cho đến việc bắt giữ không chính danh, bằng cách bắt cóc và các bản án tù kéo dài trong nhiều năm, điển hình qua trường hợp của Blogger Mẹ Nấm-Nguyễn Ngọc Như Quỳnh, 10 năm tù và nhà hoạt động nhân quyền Trần Thị Nga, 9 năm tù giam”.

Trong cuộc tấn công nhân quyền đó thì các tôn giáo cũng là nạn nhân của Cộng sản Việt Nam. Cộng sản vừa đàn áp các tôn giáo trên phương diện lý thuyết, nghĩa là bằng luật pháp, vừa trên phương diện thực tế, nghĩa là bằng hành động.

1. Đàn áp các tôn giáo bằng Luật pháp

Trong năm vừa qua, có 3 bản văn luật pháp liên quan đến tôn giáo được cho nhân dân học tập hoặc được cho nhân dân góp ý. Đó là Luật Tín ngưỡng, tôn giáo do Quốc hội CS ban hành ngày 18-11-2016 với 9 chương 68 điều và sẽ có hiệu lực từ ngày 1-1-2018. Luật này, CS đã bắt các tín đồ thuộc đủ mọi tôn giáo ở nhiều nơi học tập suốt năm qua, để gọi là “thấm nhuần đường lối của Đảng và Nhà nước”. Đi với nó là “Nghị định quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành luật tín ngưỡng, tôn giáo” bắt đầu dự thảo và lấy ý kiến năm 2017 (nhưng không ghi rõ ngày tháng) với 5 chương và 32 điều. Ngày 20 tháng 7, nhà cầm quyền lại đưa ra Dự thảo mang tên “Nghị định Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo” với 4 chương 37 điều và sẽ có thể áp dụng vào giữa năm 2018.

Cả 3 văn bản pháp luật này nhắm mục đích hình sự hóa mọi hoạt động tôn giáo và đã gặp phải sự phản đối mạnh mẽ của nhiều giáo hội. Chẳng hạn trong Nhận định về Luật Tín ngưỡng, tôn giáo gửi Quốc hội CS ngày 01-06-2017, Hội đồng Giám mục Việt Nam đã chỉ trích: “Chính quyền nhìn các tổ chức tôn giáo thuần túy trên bình diện chính trị, xem các tổ chức “tôn giáo như những lực lượng đối kháng”. (Số 4). Hội đồng đã cho thấy Luật Tín ngưỡng, tôn

giáo thực chất là nỗ lực hợp pháp hóa và gắt gao hóa cơ chế xin-cho hết sức bất công, phi lý và ngang ngược của một nhà cầm quyền độc tài toàn trị. Hội đồng GM tố cáo: “Cơ chế này cho thấy tự do tín ngưỡng tôn giáo không thật sự được coi là quyền của con người nhưng chỉ là ân huệ cần phải xin và được ban phát. Chính cơ chế đó hợp pháp hóa sự can thiệp của chính quyền vào sinh hoạt nội bộ và kiểm soát chặt chẽ mọi hoạt động tôn giáo” (Số 3). Trong khi đó, Hội Đồng Liên Tôn Việt Nam, quy tụ nhiều chức sắc của 5 tôn giáo lớn (Cao Đài, Công giáo, Phật giáo, Phật giáo Hòa Hảo và Tin Lành) có mục đích tranh đấu cho tự do tôn giáo và dân chủ nhân quyền tại Việt Nam cũng đã “hoàn toàn bác bỏ Luật Tín ngưỡng, tôn giáo” trong Kháng thư đề ngày 20-10-2016. Kháng thư viết: “Mọi văn kiện pháp lý của nhà cầm quyền CSVN từ xưa tới nay về tôn giáo, kể từ Sắc lệnh Tôn giáo năm 1955, Nghị quyết 297 năm 1997, Pháp lệnh về Tín ngưỡng Tôn giáo năm 2004 tới Luật Tín ngưỡng, tôn giáo sắp ban hành, tất cả đều không ngoài mục đích dùng bạo lực hành chánh – kết hợp với bạo lực vũ khí – để cướp đoạt mọi tài sản tinh thần (các quyền tự do) và tài sản vật chất (đất đai, cơ sở) của các giáo hội, để sách nhiễu, bắt bớ, cầm tù, thậm chí thủ tiêu nhiều chức sắc và tín đồ can đảm (mãi cho tới hôm nay), nhằm làm cho các thực thể tinh thần vô cùng cần

thiết và cực kỳ hữu ích cho xã hội này bị tê liệt hoạt động, bị cản trở sứ mạng, thậm chí bị biến đổi bản chất. Hậu quả là xã hội Việt Nam ngày càng tràn ngập bạo hành và gian dối, ngày càng suy đồi về văn hóa và đạo đức, kéo theo suy đồi các lãnh vực khác nữa”.

Về Nghị định Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo”, thì trong Kháng thư phản đối ngày 7-8-2017, Hội đồng Liên tôn VN đã viết như sau: “Nhu Luật Tín ngưỡng, tôn giáo kiểm soát mọi yếu tố của các tôn giáo nhằm áp đặt cơ chế “xin-cho” bất công, phi lý và nghiệt ngã, ngõ hầu khống chế toàn diện mọi giáo hội, Nghị định xử phạt hành chính cũng dò xét mọi hoạt động của các tôn giáo, từ việc sắp xếp cơ cấu nội bộ, qua việc bố trí nhân sự điều hành, đến việc đào tạo bồi dưỡng, việc thực thi các hình thức sống đạo... Hết thầy các hoạt động này mà không báo cáo, xin phép và chờ được chấp thuận, thì ủy ban nhân dân các cấp và Ban tôn giáo Chính phủ sẽ có nhiều biện pháp hành chính để trừng phạt, chẳng hạn tịch thu phương tiện, đình chỉ hoạt động, bắt buộc rút lui... Đặc biệt là phạt tiền tới đa 30 triệu đồng đối với cá nhân và 60 triệu đồng đối với tổ chức”.

2. Đàn áp các tôn giáo bằng hành động

Sau khi thảm họa Formosa nổ ra tháng 4-2016, bên cạnh sự phản đối của nhân dân, các tôn giáo cũng lên tiếng mạnh mẽ và có những hành động thiết thực. Để bênh vực kẻ được bảo trợ này, Cộng sản đã đặc biệt tấn công các tôn giáo, nhất là trong năm 2017.

a. Cao Đài

Vào ngày 14-01 Các chức sắc trong HĐLT được mời đến gặp ông Saperstein, Đại sứ Lưu động về Tự do Tôn giáo của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ tại chùa Giác Hoa Sài Gòn. Vì đi tham dự cuộc gặp mặt, Chánh trị sự Hứa Phi đã bị hàng chục công an bao vây và ném đá vào nhà vỡ một số cửa kính, cũng như phá hủy nghiêm trọng nơi sản xuất nông nghiệp của ông tại thôn Bồng Lai, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Ngày 13-02, khi Hội đồng Liên tôn về thị xã Bình Minh, tỉnh Vĩnh Long để thăm tết các chức sắc Phật giáo Hòa Hảo Thuận túy, thì không những nhiều thành viên trong đoàn bị sách nhiễu, ngăn chặn, trục xuất, mà một số chức sắc Cao Đài như các chánh trị sự Hứa Phi, Nguyễn Văn Tạc Răng và Thông sự Châu Văn Gòn còn bị công an hành hung thô bạo. Bữa ăn tại nhà ông Hội trưởng Bùi Văn Luốc của Giáo hội Phật giáo Hòa Hảo cũng bị phá ngang.

Ngày 23-03, nhiều tín đồ Cao Đài tụ tập trên mảnh đất, nơi Thánh thất Tuy An, thuộc xã An Cư, huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên của họ bị san bằng ngày 14-04-2015, để tưởng niệm cơn đạo nạn, thì đã bị công an đến phá rối, tịch thu máy ảnh, lá cờ đạo, các biểu ngữ, rồi lập biên bản và buộc họ về trụ sở ủy ban xã để thẩm vấn. Sau đó một chấp sự tên Đoàn Công Danh đã bị hăm dọa qua điện thoại, vì đã đưa tin tức trên mạng về việc đàn áp nói trên.

b. Hòa Hảo

Ngày 13-01, công an và nhà cầm quyền xã Đông Thạnh A, huyện Bình Minh, Vĩnh Long đã đến nhà

ông Lê Văn Sóc, Phó Hội trưởng Trung ương Giáo hội Phật giáo Hòa Hảo, để cấm ông không được lên Sài Gòn hôm sau để gặp ông Saperstein, Đại sứ Lưu động đặc trách Tự do Tôn giáo của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ đang đi tìm hiểu tình hình tại Việt Nam.

Ngày 13-02, Hội đồng Liên tôn Việt Nam đi xe hơi đến thị xã Bình Minh, Vĩnh Long để thăm viếng và chúc Tết Giáo hội Trung ương và Giáo hội PGHH Thuận túy tỉnh Vĩnh Long thì đã bị công an bắt xuống xe đi bộ một đoạn đường 3km. Nhiều tín đồ Hòa Hảo đem xe máy ra đón chờ đoàn thì cũng bị ngăn chặn. Đang bữa ăn trưa tại nhà ông Hội trưởng Bùi Văn Luốc thì công an ùn ùn kéo đến yên cầu các chức sắc xuất trình giấy tờ, kiểm tra hành chánh rồi cưỡng bức về đồn.

Ngày 07&08-03, nhà cầm quyền các xã Nhơn Mỹ, Long Giang, Mỹ Hội Đông và công an huyện Chợ Mới, tỉnh An Giang, đã triệu tập các ông Hà Văn Duy Hồ, Phan Văn Chúng, Nguyễn Văn Bé Tư (Trị sự viên Giáo hội Phật giáo Hòa Hảo Thuận túy, thành viên Ban Tổ chức Ngày Đại lễ 25/2 âm [22-03-2017] kỷ niệm Đức Huỳnh Giáo chủ vắng mặt), để ra lệnh ngăn cấm tổ chức lễ tưởng niệm. Nếu bất tuân, họ răn đe sẽ khống chế không cho ra khỏi nhà. Trước đó vào ngày 25-2, công an cũng đến nhà ông Nguyễn Văn Vinh xã Long Giang (nơi GHPGHHTT tạm mượn tổ chức các ngày lễ lớn của Đạo), cũng để cấm ông chuẩn bị cho Đại lễ.

Ngày 18-05, nhà cầm quyền và công an huyện An Phú, thị xã Vĩnh Hậu, tỉnh An Giang đã đến nhà ông

Di's PRINTING

An Express & Discount
Printing Company

Nhận mọi dịch vụ ấn loát từ đơn giản 1 màu đến nhiều màu

ĐẶC BIỆT: *In sách các loại với số lượng nhỏ, có máy
Digital Color, khách hàng không phải chờ đợi lâu.*

VIỆC LÀM CẨN THẬN - GIÁ CẢ PHẢI CHĂNG

10104 Westminster Ave. Garden Grove, Ca 92843

Tel: 714.636.7932

Email: Diusaprinting100@gmail.com

Tổ Hợp Luật Sư

MICHAEL FRANCIS SMITH & Associates

Với sự cộng tác của LS GEORGE HENDERSON

và nhiều Luật Sư có kinh nghiệm trong những ngành chuyên môn

27 NĂM KINH NGHIỆM VỀ TAI NẠN XE CỘ VÀ THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN

GARDEN GROVE Office: 14192 Brookhurst St., Garden Grove, CA 92843

(trong khu Mái Ngói Xanh, trên lầu Thanh Thanh Food To Go, góc Brookhurst & Reading, giữa Westminster & Hazard)

SANTA ANA Office: 1665 E. 4th St., Ste 101, Santa Ana, CA 92701

CHUYÊN VỀ TAI NẠN XE CỘ, SỞ LÂM VÀ THƯƠNG TỔN CÁ NHÂN

**TAI NẠN: xe cộ, sở làm, nhà hàng,
siêu thị, bất cẩn y tế...**

Xin liên lạc **DŨNG PHẠM**

Tốt nghiệp đại học tiểu bang California

Điện thoại: **714-636-1228**

Sau giờ làm việc xin gọi: **714-906-6440**

**Luật sư có mặt tại văn phòng mỗi ngày để quý vị có thể
tham khảo trực tiếp. Chính Luật Sư Mỹ thương thảo với
hãng bảo hiểm và tranh cãi tại tòa.
Quý vị không phải trả lệ phí nếu không được bồi thường.**

PHÒNG NHÃN KHOA

CRYSTAL VISION OPTOMETRY

Bác Sĩ NGUYỄN ANH LINH, O.D.

CHUYÊN MÔN:

- ✓ Khám mắt kỹ lưỡng và chẩn bệnh chính xác
- ✓ Cung cấp gọng kính thời trang: Nhật, Ý, Pháp, Úc...
- ✓ Có đủ loại contact lenses.
- ✓ Cắt kính tại chỗ (tròng mỏng và nhẹ, 2 tròng không lẫn)

**16125 Harbor Blvd.
Fountain Valley, Ca 92708**
(Trong khu chợ Smart & Final và Dairy Queen, chỗ đậu xe thoải mái)

**TEL: (714) 531-9900
FAX: (714) 531-0236**

GIỜ LÀM VIỆC:
Thứ Hai tới Thứ Sáu: 10AM - 6PM
Thứ Bảy: 10AM - 4 PM

NHẬN MEDICAL, BẢO HIỂM, VISA, MASTER CARD

**Nữ Bác Sĩ PHAN MỸ DUNG
Bác Sĩ LÊ PHAN STEPHANIE**

DIPLOMATE AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1693 Flanigan Dr., #100 San Jose, CA 95121

Tel: 408.274.3881

Y KHOA GIA ĐÌNH:

- Bệnh người lớn
- Bệnh trẻ em, chích ngừa
- Bệnh phụ nữ, sửa cửa mình, ngừa thai
- Khám định kỳ hàng năm, thử nghiệm PAP
- Thử máu, nước tiểu

GIỜ LÀM VIỆC:
Thứ Hai, Ba, Năm, Sáu:
9AM-6PM
Thứ Tư, Thứ Bảy:
9AM - 1PM

*Nhận làm Bác Sĩ gia đình và nhận theo dõi em bé từ lúc mới sanh.
*Nhận Medical, Medicare, các loại bảo hiểm PPO, EPO, Valley Health Plan, HMO, Cover California

BÁC SĨ DUNG CÓ KHÁM SỨC KHỎE ĐỂ LÀM THẺ XANH VÀ QUỐC TỊCH.

NHẬN MEDICAL, BẢO HIỂM, TRẢ GÓP

V-MEX DENTAL

Bác Sĩ Nha Khoa

PHAN MỸ CHÂU

*Tốt nghiệp Bác Sĩ Nha Khoa tại University of Southern California
2820 Alum Rock Ave #30
San Jose, CA 95127
(Giữa Taco Bell và phở 54)
Tel. (408)937-5058

4600 Alum Rock Ave #6
San Jose, CA 95127
Tel. (408)258-1901

Vương Văn Thả – ngụ tại ấp Vĩnh Linh – là một tín đồ trước đó liên tục lên tiếng cho tự do tôn giáo và dân chủ nhân quyền từ trong nhà mình. Công an dùng vòi rồng tấn công gia đình ông. Sau đó xông vào đánh đá hung bạo. Cuối cùng chúng bắt ông Vương Văn Thả, cậu con trai là Vương Văn Thuận, cùng 02 đồng đạo song sinh Nguyễn Nhật Trường và Nguyễn Nhật Thượng, rồi phá tang hoang ngôi nhà.

Ngày 26-06, công an huyện An Phú tỉnh An Giang đã bố ráp chặn đường, bắt giữ ông Bùi Văn Trung, con trai Bùi Văn Thâm, con gái Bùi Thị Thắm. Cả 3 đều bị đánh đập dã man. Hôm sau, công an huyện đã ra thông báo bắt giam ông Bùi Văn Trung và con trai về tội “gây rối trật tự công cộng”, theo điều 245 Bộ luật Hình sự. Hai người này từng là cựu tù nhân lương tâm và ông Trung là người thành lập đạo tràng tại An Giang nhưng không theo Ban Trị sự PGHH quốc doanh.

Ngày 27-11, nhà cầm quyền huyện Chợ Mới, An Giang đã đến nhà ông Hà Văn Duy Hồ, Hội trưởng PGHHTT tỉnh An Giang để báo cho biết: nhà cầm quyền năm nay sẽ cấm Giáo hội PGHH Thuận tuý tổ chức đại lễ Đản sanh của Đức Huỳnh Giáo Chủ (ngày 25/11 âm lịch hoặc 11-01-2018) dù là dựng lễ đài hay bất cứ gì liên quan đến đại lễ, vì Giáo hội PGHH Thuận tuý là 1 tổ chức không được Nhà nước công nhận. Trước đây, hàng năm Giáo hội này vẫn được tổ chức trong vòng địa phương. Ngày 29-12 công an nhắc lại lệnh cấm này với ông Nguyễn Văn Điền, Hội trưởng Trung ương PGHHTT

và phong tỏa ông tại nhà.

c. Phật giáo Thống nhất

Đại lão Hòa thượng Thích Quảng Độ tiếp tục bị Nhà nước quản thúc, cô lập tại Thanh Minh Thiền viện ở Sài Gòn như từ hơn 10 năm qua, không cho tiếp xúc với ai, không cho Phật tử thăm viếng, chăm sóc thuốc men khi đau ốm. Ngài bị nhốt trong phòng, có khóa trái bên ngoài cửa sắt. Cư sĩ Lê Công Cầu, thư ký Viện Hóa đạo, hiện ở tại Huế, luôn bị nhà cầm quyền cấm cản. Trong chuyến công tác đến Huế, Bà Pamela Pontius, Trưởng phòng Chính trị tòa Tổng Lãnh sự Hoa Kỳ có nhã ý đến thăm ông vào ngày 11-09 tại nhà trọ, nhưng công an đã dàn dựng một vụ ẩu đả trước nhà trọ để ngăn cản ông gặp mặt bà Pamela.

Những chùa của GHPGVNTN như chùa Phước Thành ở Huế, Tổ đình Thập Tháp ở Bình Định, chùa Giác Hoa ở Sài Gòn (nơi Hòa thượng Thích Không Tánh hiện tạm trú sau khi chùa Liên Trì của thầy ở Thủ Thiêm bị Nhà nước san bằng)... vào những ngày cúng lễ, hội họp, làm từ thiện của chư tôn đức Tăng đoàn, đều bị công an nhà nước thường trực canh gác, bám sát, đặt camera theo dõi, nhiều lúc còn ngăn cản thô bạo. Chùa Pháp Biên, tịnh thất Đạt Quang của Thượng tọa Thích Vĩnh Phước ở Bà Rịa, chùa Ba La Mật của HT Thích Nhật Ban ở Đồng Nai, chùa Thiên Lâm của TT Thích Đức Minh ở Tiền Giang đã hư đổ nhưng nhà cầm quyền buộc phải theo Giáo hội Phật giáo quốc doanh (do Nhà nước lập năm 1981) thì mới cho trùng tu xây dựng. Nhà cầm quyền Đà Nẵng cũng cấm Phật tử đi cúng lễ tại chùa An Cư

của TT Thích Thiên Phúc và chùa Giác Minh của HT Thích Thanh Quang. Họ còn đe dọa sẽ cưỡng chế, giải tỏa chùa An Cư.

Sau khi chùa Liên Trì ở Thủ Thiêm bị Nhà nước cưỡng chế, san bằng tháng 09-2016 và đền bù bằng một ngôi nhà lợp tôn ở vùng Cát Lái xa xôi hẻo lánh nhằm cô lập và quản thúc HT Viện chủ Thích Không Tánh tại đây. HT vì thế đành phải đi sống nhờ ở những chùa khác và do đó, không thể hoằng pháp, sinh hoạt Phật sự như xưa được. Thậm chí thầy còn bị canh chừng theo dõi liên tục, và mới đây, ngày 10-12, thầy đã bị công an chặn cửa tại chùa Giác Hoa, không cho đến Giáo xứ Thọ Hòa của linh mục Nguyễn Duy Tân tại Xuân Lộc, Đồng Nai để cầu nguyện cho Nhân quyền.

d. Tin Lành

Ngày 27-02, mục sư Nguyễn Trung Tôn, gốc Thanh Hóa, đang khi đi xe vào Quảng Bình cùng một người bạn để tìm mộ hai thân nhân liệt sĩ, đã bị 7-8 thanh niên lạ mặt bắt cóc vào lúc 21g30 tại thị xã Ba Đồn, Quảng Bình. Cả hai bị lôi lên xe, bị lột hết y phục, bị bịt mắt rồi bị đánh liên tục bằng gậy sắt đang khi xe vẫn chạy. Cuối cùng, bọn chúng đưa Mục sư và anh bạn tới một rừng cao su thuộc huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh, đánh một trận thừa sống thiếu chết rồi vất cả hai trong tình trạng thương tích đầy mình, thân thể lóa lổ, tay chân bị trói giữa trời khuya lạnh lẽo, còn tiền bạc, máy móc, giấy tờ thì bị cướp sạch.

Ngày 30-07, Mục sư Nguyễn Trung Tôn – vốn là Chủ tịch Hội
(tiếp theo trang 112)

Hai mục sư VN lão thành theo đạo Tin Lành xin về đạo Công Giáo

LITTLE SAIGON - Xuất thân trong một gia đình mà thân phụ là cố Mục Sư Nguyễn Văn Xuân, người sáng lập Hội Thánh Cơ Đốc Phục Lâm Việt Nam, và mở Bệnh Viện Cơ Đốc Phục Lâm đầu tiên tại Saigon trước 1975, Mục Sư Nguyễn Quang Minh đã theo thân phụ hầu việc Chúa từ năm lên 8 tuổi, đến năm 18 tuổi trở thành nhà truyền đạo (sau này là Mục Sư), tính đến nay ông vừa tròn 80 tuổi.

Tuy bị đau yếu nhưng tinh thần Mục Sư vẫn còn sáng suốt, ông cùng với Mục Sư Hà Cẩm Đường, cả hai xin trở về đạo Công Giáo.

Tin này được loan ra, chắc chắn sẽ gây chấn động trong các Hội Thánh Tin Lành và Công Giáo, vì Mục Sư Nguyễn Quang Minh là vị Mục Sư lão thành đã có 60 năm truyền giáo. Nhật báo Viễn Đông đã mời Mục Sư Nguyễn Quang Minh đến tòa soạn vào trưa thứ Ba, ngày 9 tháng 1, 2018, để xin Mục Sư cho biết nguyên nhân nào khiến Mục Sư trở về đạo Công Giáo. Cùng đi với Mục Sư có hiền thê của ông là bà Minh Hạnh, linh mục Anh Giáo đang phục vụ cộng đồng Mỹ, Việt tại nhà thờ Saint Anselm, Garden Grove. Sau đây là nội dung cuộc phỏng vấn của chúng tôi với Mục Sư Nguyễn Quang Minh.

Viễn Đông: Xin Mục Sư cho biết ý định trở về đạo Công Giáo đã có từ bao giờ?

MS. Nguyễn Quang Minh: Tôi đã có ý định này từ lâu. Trước đây Đức Ông Nguyễn Đức Tiến với

chúng tôi rất thân và Đức Ông thương mến chúng tôi, chúng tôi cũng rất quý mến, kính trọng Đức Ông. Trong buổi mừng Đức Ông 80 tuổi, ngài có mời chúng tôi đến dự và đặt ngai ở hàng ghế danh dự. Một vài lần Đức Ông và chúng tôi cũng nói chuyện với nhau về Kinh Thánh, Đức Ông Tiến cũng mong muốn tôi trở về đạo Công Giáo nhưng tôi nói với ngài, tôi cần thời gian suy nghĩ, và tôi đã cầu nguyện xin Chúa soi sáng, đồng thời nghiên cứu Kinh Thánh và có ý muốn trở về đạo Công Giáo là đạo do chính Chúa Giêsu thành lập từ trên 2000 năm nay.

VD: Với suy nghĩ như vậy, Mục Sư đưa ra quyết định trở về đạo Công Giáo vào lúc nào?

MS. Minh: Tôi đã ngờ ý đó với Đức Ông Tiến và không may, bệnh tình Đức Ông ngày càng suy sụp. Khi biết tin ngài đang hôn mê, chúng tôi lại thăm ngài ngay nhưng không còn nói chuyện với nhau được nữa. Tôi có thăm hứa với Đức Ông bên giường bệnh là tôi sẽ trở về đạo Công Giáo. Tôi cho thân nhân của Đức Ông Tiến biết, và người nhà Đức Ông mời một linh mục đến gặp tôi, đó là cha Joseph Nguyễn Thái. Tôi và cha Thái đã cùng nhau cầu nguyện cho Đức Ông Tiến, và từ đó đến nay tôi

và cha Thái vẫn liên lạc với nhau.

VD: Phản ứng của cha Thái như thế nào, thưa Mục Sư?

MS. Minh: Cha Thái rất vui, cha xung em với tôi và hứa sẽ trình với Đức Cha Mai Thanh Lương thu xếp cho tôi sớm được toại nguyện, nhưng chưa kịp thì Đức Cha Lương lại qua đời, bây giờ chỉ còn cha Thái lo cho tôi, và cha có hứa sẽ lo các nghi thức cho tôi trở về đạo Công Giáo theo giáo luật Công Giáo.

VD: Mục Sư có cho biết, ngoài Mục Sư còn có một Mục Sư lão thành khác cũng xin trở về đạo Công Giáo. Xin cho biết vị ấy là ai?

MS. Minh: Đó là Mục Sư Hà Cẩm Đường, vị này nguyên là một Đại Đức Phật Giáo, theo Tin Lành từ khi còn ở bên đảo, và khi sang Mỹ học đạo rồi được phong Mục Sư, cùng giảng đạo với tôi trên Youtube. Tôi có cho Mục Sư Hà Cẩm Đường biết ý định của tôi, lúc

đầu Mục Sư Đường hơi giật mình, nhưng sau đó tôi với MS Đường tâm sự với nhau nhiều về thần học, và nhất là câu mà người Công Giáo khi nói đến Tin Lành thì thường gọi là “Anh em Tin Lành,” ngược lại, không bao giờ người Tin Lành gọi người Công Giáo là anh em. Chúng ta không phải có một Cha chung là Thiên Chúa hay Đức Chúa Trời hay sao? Họ quên rằng các đạo Tin Lành đều tách ly ra khỏi đạo Công Giáo mới 400 năm nay sao? Kinh Thánh Tin Lành từ Công Giáo mà ra, Giáo Lý cũng ra cùng một Kinh Thánh. Sau đó, Mục Sư Hà Cẩm Đường rất mừng, đồng ý sẽ theo tôi cùng trở về đạo Công Giáo, và chắc tôi sẽ phải nhờ cha Thái hay một cha nào trên San Jose lo việc này cho Mục Sư Hà Cẩm Đường vì ông đang phục vụ trên đó.

VD: Xin cho biết nguyên do nào thúc đẩy Mục Sư trở về đạo Công Giáo?

MS. Minh: Tôi có cái may mắn là đã phục vụ Chúa 60 năm, qua bảy Giáo Hội, gần đây là Giáo Hội Luther; sau giáo hội Luther lại qua Anh Giáo vì nhà tôi được bổ nhiệm linh mục Anh Giáo nên tôi cũng qua tìm hiểu và càng nghiên cứu, tìm hiểu tôi càng thấy Anh Giáo giống Công Giáo đến 90% chỉ có cái là không có Đức Giáo Hoàng mà thôi. Tôi đã đi qua nhiều Giáo Hội nên càng lúc càng thấy nó gần với Công Giáo, thực sự tôi cũng nói với các cha cũng như các bạn bè rằng, tôi không có “cải đạo.” Đây là mình đi về cái nhà nguyên thủy của mình.

Rất nhiều người Tin Lành không biết điều này; họ chỉ giống như là sản phẩm của một cái hoa lan

trên cây cỏ thụ thôi, chỉ biết enjoy cái đẹp của hoa lan nhưng mà không biết cái móc nối với cây đại thụ, cái đó là cái nguồn gốc, mà Giáo Hội Công Giáo xuất phát ra từ thời Chúa Giêsu và mười hai Tông Đồ, mới có Hội Thánh đầu tiên với Thánh Phêrô làm đầu và sau này các Đức Giáo Hoàng kế nhiệm thánh Phêrô.

Tôi thấy việc bầu chọn vị Giáo Hoàng một cách dân chủ, tôi rất thích. Bên Công Giáo rất hiệp nhất và có hệ thống tổ chức từ trên xuống dưới. Còn bên Tin Lành rất khó hiệp nhất là đương nhiên rồi mà cũng không thống nhất về thần học nữa, thành ra mỗi một Hội Thánh Tin Lành có cách giải nghĩa Kinh Thánh khác nhau, nếu mà thả ra thì ai xét cái nào đúng cái nào sai? Thành ra mình thấy quý Công Giáo ở chỗ thống nhất về tổ chức, thống nhất về thần học và nếu có điều gì thì Đức Giáo Hoàng là người có ý kiến cuối cùng nhưng không phải mình ngài quyết định, mà còn có Hội Đồng Tòa Thánh, có hàng trăm Hồng Y, Tổng Giám Mục, Giám Mục.

Về Tin Lành, cái này nó liên quan đến thần học mà tôi học 9 năm thần học và thấy cũng không có cái gì mà trách cứ anh em, họ làm việc hết sức, làm việc với hết tấm lòng kể cả các Mục Sư nhưng nhiều khi vì công ăn việc làm, đa số Mục Sư

Ông Mục Sư Nguyễn Quang Minh và vợ, bà linh mục Anh Giáo Minh Hạnh tại tòa soạn Viễn Đông ngày thứ Ba, 9 tháng 1, 2018. (Thanh Phong/ Viễn Đông)

bên này đều lãnh lương từ trước đến giờ, kể cả ở VN thành ra ăn cây nào phải rào cây đó. Còn tôi, từ 60 năm nay tôi không có chịu ảnh hưởng tiền bạc gì của bất cứ Giáo Hội nào, tôi hầu việc Chúa như thời thánh Phaolô, cái tinh thần nó là như vậy.

VD: Khi ngộ ý trở về đạo Công Giáo, Mục Sư có nhận được ý kiến hay phản ứng gì của các Mục Sư khác?

MS. Minh: Quả thật, đây là một quyết định đòi hỏi sự can đảm và hy sinh vô cùng; chỉ vì Thiên Chúa chứ không phải vì một lý do ích kỷ gì của mình đâu. Nó là cả một diễn trình dài và suy nghĩ, và mình làm mình phải cân nhắc vì anh em, vì bạn bè, gia đình và tất cả. Nếu là một tay lơ mơ hay một tân tông thì không nói, nhưng mình là một người xuất thân từ gia đình một Mục Sư sáng lập Cơ Đốc Phục Lâm, lại có thời gian lâu dài truyền đạo Tin Lành, nay quyết định về đạo Công Giáo thì không phải chuyện dễ, khó lắm chứ, nên tôi chỉ loan báo cho những người thân
(tiếp theo trang 114)

Chó truyền giáo, chó sùng đạo, chó giúp tìm ơn hoán cải

■ Nguyễn Thị Ngọc

(Đầu năm Mậu Tuất 2018)

Năm Mậu Tuất – nô nức là năm con chó – năm chó (!?)! Báo chí Việt Nam viết về CHÓ, kể ra đủ thứ chuyện vui buồn liên quan tới chó, cho sống, chó chết. Tôi cũng đã góp phần đàm tiếu về chó dưới đề tài “Mậu Tuất 2018 - Năm Chó, khảo chuyện chó!” Ở đây, tôi lại công hiến những chuyện chó có thật trong đạo (không kể những chuyện về chó trong Kinh Thánh) – chó truyền giáo, cho truyền đạo, chó giúp mở lòng hoán cải, truyện thật... trăm phần trăm.

Chó truyền giáo.

Một linh mục người Việt, Cha Nguyễn Đức Nhuận, Dòng Truyền giáo Maryknoll, New York, Hoa Kỳ được sai đi Đài Loan rao giảng Tin Mừng từ gần hai mươi năm nay. Ngài dạy đạo, đưa nhiều người dân bản xứ gia nhập đạo Chúa.

Là một linh mục có tinh thần lạc quan, ngài liên tục bày ra những chuyện vui cười, có khi còn diễn ảo thuật để thu hút giới trẻ người Hoa Đài Loan.

Một hôm, một người bản xứ mang đến biếu cho Cha Nhuận một con chó. Chủ nhân con chó nói với Cha là con chó ấy ngoan, nhưng đôi khi nó bướng, may ra với óc hài hước và tài thu hút của Cha, Cha có thể “thuần hóa” hay “hoán cải” được con chó!

Cha Nhuận trầm nghĩ trong lòng, chẳng biết cái ông Tàu Đài Loan này muốn thử mình cái gì đây, hay là

ông ta cho rằng người Việt “hào môn cờ tây”... nên đem chó tới cho ngài mở chén mộc tồn. Cha Nhuận vui vẻ đón nhận con chó. Với Cha Nhuận, con chó lại tỏ ra hiền lành, dễ thương, dễ dạy. Thế là Cha dạy con chó... chào khách.

Con chó ngoan ngoãn và thông minh. Mỗi lần khách lạ đến thăm Cha Nhuận, con chó chỉ sủa lên một tiếng báo có khách. Cha Nhuận ra đón khách, chấp tay trước ngực chào khách theo cung

cách lịch sự Trung Hoa. Con chó cũng đã học được từ Cha, cũng chấp tay trước ngực, gập đầu chào khách, thành thói quen. Suốt các cuộc nói chuyện giữa Cha Nhuận và khách sau đó, con chó luôn ngồi sát bên Cha, thỉnh thoảng thấy Cha cười nói là chó chấp tay bái đầu. Cha Nhuận thừa cơ hội, khoe với khách: “Con chó của tôi cũng làm việc truyền giáo giúp tôi đấy.”

Câu chuyện con chó truyền giáo lan rộng, người hiếu kỳ càng đến thăm Cha Nhuận. Thế là con chó có cơ hội giúp Cha Nhuận truyền giáo đạt kết quả và ngài xây dựng được một thánh đường ở Đài Loan, trị giá hơn 7 triệu Mỹ kim... từ tiền dâng cúng của giáo đã dành mà cũng do bá tánh người Trung Hoa không Công giáo công hiến khá bộn!

Công lao truyền giáo của con chó hóa ra không nhỏ. Rủi thay, một ngày nọ, Cha Nhuận đi vắng... khi trở về ngài không thấy con chó chạy ra đón mừng... Nó nằm một chỗ trong xó nhà... Thì ra, nó bị gãy cột sống, không rõ do bị đánh hay bị ngã té! Không bao lâu sau đó nó chết. Cha Nhuận đau buồn mất đi một “trợ tá truyền giáo đắc lực”.

Chó sùng đạo.

Một linh mục truyền giáo khác cũng thuộc Dòng Truyền Giáo Maryknoll, New York, Hoa Kỳ, Cha Nguyễn Hùng Cường, cũng được sai đi hoạt động truyền giáo

tại Đài Loan. Cha Nguyễn Hùng Cường là một nhạc sĩ Công Giáo thiên tài mà hầu như mọi người Công Giáo Việt Nam đều nghe danh, nhất là với bài thánh ca bất hủ “**Ngài Mở Mắt Tôi**”.

Trong thời gian hoạt động truyền giáo tại Đài Loan, ngài nổi tiếng cùng với Cha Nguyễn Văn Hùng vận động bảo vệ quyền lợi chính đáng của người lao động Việt Nam xuất khẩu sang Đài Loan cũng như đám “phụ nữ Việt Nam xuất khẩu làm dâu người Tàu.”

Một hôm có người mang đến biểu Cha Hùng Cường một con chó xù to lớn. Ngài sợ nuôi chó lắm vì ngại “đắm chìm” vào nốt nhạc, dòng nhạc mà quên lo cho chó, nhất là sợ quên cho chó ăn và tập luyện nó đại tiểu vệ sinh đúng giờ, đúng chỗ. Lại phải biết luyện chó thuần thục nữa! Khốn khổ lắm! Nhưng vốn chiều người, ngài nhận nuôi con chó và tận tình tập tành huấn luyện nó.

Nào ngờ, tiếng lành đồn xa rằng “Cha Hùng Cường có tài nuôi chó và tập chó nghe âm nhạc”. Thế là thiên hạ rầm rập mang chó đến biểu cho Linh mục nhạc sĩ. Trước sau tổng cộng 7 con chó, đủ loại tây, ta, Tàu, to nhỏ đủ hạng loại... Đúng 7 nốt nhạc “*do, re, mi, fa, sol, la, si.*”

Lại nghĩ tới việc nuôi chó, tập luyện chó, cho chó ăn uống, vệ sinh đúng giờ, đúng chỗ, Cha Hùng Cường lo lắm, nhưng đã trót, biết sao? Không ngờ, chẳng bao lâu sau khi nuôi đàn chó, ngài nhận được phần thưởng tinh thần khá ngộ nghĩnh: Mỗi lần ngài cử hành Thánh lễ cho giáo dân, 7 con chó không dám quần quít bên ngài, bù lại chúng kéo nhau vào bên trong cuối nhà

thờ, nằm phủ phục đầu hướng về bàn thờ, mắt nhìn lên chủ mình như tỏ lòng cung kính, không có một tiếng sủa “*đồ, rê, mi...*” gì cả.

Giáo dân người Việt lẫn người Hoa vô cùng bái phục Cha về mấy con chó, nghĩ mình lẽ nào thua chó, nên ra sức cảm lòng cảm trí dự Thánh lễ sốt sắng. Nhiều người Hoa không Công giáo, thỉnh thoảng ghé vào xem chó dự lễ, không ngờ mình cũng dự lễ.

Tiếc thay! Cha Hùng Cường vì lý do sức khỏe đã phải trở về an dưỡng chữa bệnh ở Dòng Mẹ Maryknoll bên Hoa Kỳ từ mấy năm nay, đàn chó của Cha buộc phải phân tán!

Chó giúp tìm ơn hoán cải,

Sau đây là chuyện có thật chúng tôi (Lê Thiên & Nguyễn Thị Ngọc) đã giới thiệu nơi trang 105-109 quyển **Giương Sám Hối** xuất bản tại Hoa Kỳ năm 2016. Đó là truyện **Thánh Margarita thành Cortona**, nước Ý (1247-1297). Ở đây chỉ trích phần liên quan tới con chó.

Margarita là con gái của một gia đình nông dân ở Laviano, xứ Tuscany, nước Ý. Margarita được biết đến là một gái giang hồ... cuối cùng sống chung (không cưới hỏi) với một chàng công tử, sinh một đứa con với anh này.

Ngày nọ, chàng công tử rời nhà, nói với Margarita là đi thăm đờn điền và các biệt thự của mình.

Margarita chờ đợi đến chiều tối không thấy anh chàng về nhà. Suốt đêm mong ngóng vẫn không thấy bóng dáng chàng.

Hôm sau, Margarita sai gia nhân đi tìm, cũng vô vọng. Rồi thì, con chó cưng của chàng – con chó luôn theo sát chủ mình – bỗng đâu chạy về, dáng vẻ bơ phờ và hốt hoảng. Nó cắn vạt áo Margarita, kéo nàng, đưa nàng tới một bụi rậm, lấy chân cào đất lá phủ đầy. Margarita hoảng hốt, kinh hoàng khi thấy thân xác người yêu của mình bị băm nát! Chàng đã bị giết chết, không rõ bởi quân cướp hay do kẻ nào có oán thù chi.

Lòng trung thành của con chó và cái chết của người yêu đánh động tâm hồn Margarita. Sự hoán cải của nàng bắt đầu từ đó... suốt đời còn lại là những chuỗi ngày ăn năn sám hối, làm việc đền tội và dần thân vào các việc từ thiện, bác ái, rồi lia đời năm 1297 lúc vừa tròn 50 tuổi.

Năm 1522, ĐGH Lêô X cho phép Giáo phận Cortona làm lễ kính nhớ Margarita.

Năm 1728, ĐGH Bê-nê-đi-cô XIII tôn vinh Margarita thành Cortona lên bậc Hiển Thánh. Điều đáng ghi nhận ở đây là dân chúng thành Cortona (Ý) đã dựng tượng Thánh Margarita có con chó bên cạnh, kéo vạt áo ngài, rất dễ thương.♦

CẬN VỆ

Nàng nói với chàng:

- Sau này nếu em trở thành ca sĩ thì anh làm cận vệ cho em nhé
- Không đâu
- Sao thế?
- Một hai người thì anh có thể đối phó được, chứ toàn bộ khán giả nổi giận thì anh chết mất.

Cười Tỉ Cho Vui

Lá Thư Canada

■ Trà Lũ

Ba lời hạnh phúc

Giữa miền đất Canada hạnh phúc này, tôi may mắn có một nhóm bạn chí thân thường họp nhau nhậu nhẹt cuối tuần, xưng danh là làng An Lạc. Dân làng chỉ có một mớ, quanh năm đã vui mà đến dịp tết còn vui hơn. Nó vui hơn vì có một dân làng viễn cư về xum họp. Đó là ông Từ Hoè. Ngay từ xưa khi mới dựng làng ông đã được làng trao trọng trách mùa tết.

Giữa miền đất Canada hạnh phúc này, tôi may mắn có một nhóm bạn chí thân thường họp nhau nhậu nhẹt cuối tuần, xưng danh là làng An Lạc. Dân làng chỉ có một mớ, quanh năm đã vui mà đến dịp tết còn vui hơn. Nó vui hơn vì có một dân làng viễn cư về xum họp. Đó là ông Từ Hoè. Ngay từ xưa khi mới dựng làng ông đã được làng trao trọng trách mùa tết.

Năm nay ông từ xa đã về làng rất sớm để kịp dựng cây nêu và làm cỗ tiễn Ông Táo về trời. Ông cư trú tại nhà Cụ chánh tiên chỉ. Dân làng nghe tin ông về thì kéo nhau đến chào thăm rất vui vẻ. Ông đã tạt tay làm bữa cơm tiễn ông Táo đãi cả làng. Bữa ăn toàn món gà. Ông cười hà hà rồi bảo rằng sắp hết năm con gà nên ta phải tiễn gà. Chị Ba Biên Hòa hỏi ngay: vậy năm mới đang tới là năm con chó, bác sẽ làm thịt chó sao? Ông lại cười hà hà rồi trả lời ngay đây là bí mật quốc gia không thể tiết lộ bây

giờ được. Xin bà con vui lòng đợi, đừng nôn nóng.

Ông này tài giỏi y như ông ODP là bạn thân của ông và là anh cả trong làng. Bữa ăn tiễn ông Táo này toàn do phe liên ông trong làng đứng nấu, nào chính ông, nào ông ODP, nào Cụ Chánh, nào ông H.O. Anh John và tôi làm chân bồi bàn để các đầu bếp sai vặt. Xưa nay tôi cứ tưởng chỉ có phe liên bà mới nấu ngon, ai ngờ bữa nay dưới sự lãnh đạo của ông Từ Hoè, bữa tiệc tiễn năm con gà ngon và sang trọng quá sức. Nào gà luộc, gà quay, gà xào miến, gà kho gừng, gà nấu canh đu đủ. Bà cụ B.95 phát biểu: lão sang đây từ năm 1995, thấy gà Canada vừa bở, vừa nhạt, vừa bứ, nên cứ thấy món gà là ón. Bữa nay, nhờ bàn tay có thần của bác Từ Hoè, bác đã làm sống lại hương vị gà quê hương VN. Xin tạ ơn bác. Bác đã cho ăn đúng thịt gà của đồng quê VN. Bác có thể chỉ cho lão bí quyết không? Ông Từ Hoè chỉ

cười mà không nói. Anh John liền nhảy vào đỡ lời:

- Cụ ơi, con được bác Từ Hoè cho làm phụ tá đặc biệt. Con đã đi

chợ với bác. Bác ấy không mua loại gà công nghiệp trong các hàng thịt lớn mà bác đến chợ Do Thái chọn mua loại gà chạy bộ tên là Cornish Hen, mỗi con chỉ to bằng 2 vốc tay. Bác luộc xong thì bỏ vào tủ lạnh. Hai giờ sau thịt gà đã cứng, bác mới đem ra chặt bằng giao thật bén. Lòng gà xào miến, nước luộc gà để nấu canh, cổ cánh băm viên trộn với gừng và nấu với đu đủ. Chắc khi nấu thì bác đã bí mật bỏ thêm bùa vào nên nó ngon là thế đó, cụ ơi.

Chị Ba Biên Hòa tiếp lời chồng: Gắp một miếng thịt gà luộc có chút

xíu da, chấm vào đĩa muối tiêu chanh ớt, thêm lát hành ta thái mỏng và chút lá chanh non thái nhỏ, bỏ vào miệng nhai từ từ, chao

* CHÚC MỪNG NĂM MỚI * CUNG CHÚC TÂN XUÂN MẬU TUẤT 2018 * CHÚC MỪNG NĂM MỚI *

* CHÚC MỪNG NĂM MỚI * CUNG CHÚC TÂN XUÂN MẬU TUẤT 2018 * CHÚC MỪNG NĂM MỚI *

Dầu gội đầu dược thảo thiên nhiên CHÙM KẾT - HÀ THỦ Ô

Đã có bán tại USA,
Canada và Australia

HIGH QUALITY
MADE IN THE
USA
Since 1991

Giúp cho tóc ít rụng, sạch gàu, hết ngứa.
Mái tóc đẹp, óng ả, mượt mà.

"Từ Điển Tiếng Huế" BS Bùi Minh Đức M.D. xuất bản tại Hoa Kỳ, trang 91:
"...Chất "Saponin" của Chùm Kết (Bỏ Kết) nuôi dưỡng chân tóc và giúp cho tóc
mượt đen, mềm mại. Dân Huế hay dùng trái Chùm Kết nấu nước để gội đầu cho
sạch và thơm. Ngày nay ở Mỹ cũng có cả một kỹ nghệ chế biến trái Chùm Kết,
lâm sẵn vào chai bán để gội đầu, tốt hơn các chất hóa học gội đầu khác..."

Trang "Thẩm Mỹ Hàng Tuần" trong Việt Báo tại California Hoa Kỳ:
"...Ngọc Anh xài đã 6 tháng, điều nhận thấy rõ ràng là tóc rụng ít hơn so với lúc
dùng loại khác. Chùm kết được chế tạo tại California USA, chỉ cần một muỗng
nhỏ là đủ tạo ra bọt và sạch da đầu và làm chắc gốc tóc, do đó nó ngăn ngừa
được chứng gàu tóc thường đi kèm theo hậu quả làm rụng tóc..."

Sách "Dược Mộc tại Việt Nam" thuộc Hàn Lâm Viện Pháp:
"Quả Bỏ Kết còn gọi là Chùm Kết đem phơi khô, nướng trên than hồng rồi nấu
thành nước gội đầu để trị chứng tróc da đầu và trị gàu rất hiệu quả."

Dầu gội đầu dược thảo thiên nhiên không có hóa chất độc hại cho nên thích hợp
với mọi loại tóc và có thể dùng hàng ngày.

2-in-1
Shampoo & Conditioner

- Promotes healthy hair growth
- Helps eliminate dry and flaky scalp
- Detangles and thickens hair.
- Nourishes follicles to prevent hair loss

855-848-8224 www.CHUMKET.com

PHIẾU XIN KHẨN

Nhờ sự cầu bầu của Tôi Tổ Chúa: Cha Phanxicô Xaviê Trương Bửu Diệp

Tên Thánh, Họ và Tên .....

Địa chỉ .....

Thành Phố ..... Tiểu Bang .....

Điện thoại ..... Email .....

Ý chỉ xin cầu nguyện: .....

Tôi xin dâng cho tiến trình Tuyên Thánh số tiền:

_____ \$50.00 \$100.00 \$200.00 \$500.00 \$1,000 _____

Chi phiếu xin đề: "Án Tuyên Thánh Cha Trương Bửu Diệp"
và gửi về địa chỉ: 13962 Seaboard Cir., Garden Grove, CA 92843

A DONG SUPER MARKET

Tọa lạc trong Asian Village - Làng Việt Nam, đối diện Thương xá Phước Lộc Thọ với bãi đậu xe đã được tân trang nên không còn bị kẹt xe như thời gian trước đây.

A Dong Supermarket với 5 cái nhất:

- ☺ **Giá hạ nhất,**
- ☺ **Hàng tươi ngon nhất,**
- ☺ **Tiếp đãi ân cần nhất,**
- ☺ **Sạch sẽ vệ sinh nhất,**
- ☺ **Chắc chắn quý khách sẽ hài lòng nhất.**

Siêu Thị Á Đông với những phiên chợ đêm:
Mở cửa hàng ngày đến 11 giờ khuya để phục vụ
quý khách bận rộn trong giờ làm việc ban ngày.

9221 Bolsa Ave., Westminster, CA 92683
714-999-5566 • fax: 714-657-7457 • E-mail: adsupermarket@yahoo.com

oi là ngon, cái ngon của quê hương đã mất từ lâu...

Cụ Chánh liền hỏi Chị Ba : Sau bữa gà để tiền năm gà, mai này vào năm con chó, liệu Chị Ba có dám ăn thịt chó do bác Từ Hoè nấu không ? Chị Ba và hai Cô Huệ rú lên khi nghe tới việc ăn thịt chó.

Ông Từ Hoè thấy vậy liền cười rồi nói : Văn hóa Bắc Mỹ là không ăn thịt chó vì ở đây người ta coi con chó là con vật thân yêu như con, gọi nó là PET , nâng niu nó như con như người tình, thì ai dám giết mà ăn thịt! Còn người Á Châu mình, đặc biệt Tàu, Cao Ly, Phi luật tân và VN thì coi con chó như con gà con vịt con heo. Nuôi để ăn thịt. Tôi có một chuyện dài liên hệ tới cái văn hóa này, hôm nay nhân mùa tết chuẩn bị tết chú cầu, tôi xin kể các bạn nghe nha.

Rằng khi xưa ở miền Nam tôi có một thằng bạn. Tên này học dốt, thi

trượt hoài nên chán học bỏ ra đi buôn. Quê nó ở Đà Nẵng. Nó nói rằng nó trúng số độc đắc nhờ nói láo : Năm 1965 lính Mỹ bắt đầu đổ vào VN ào ạt. Nơi họ đóng quân đầu tiên là Đà Nẵng. Anh lính Mỹ nào ra chợ cũng tìm mua những gì đặc thù VN để gửi về Mỹ cho gia đình biết và giữ làm kỷ niệm. Tên láu cá này bắt được cái tin hiệu đó liền nảy ra sáng kiến. Nó mang một lô cái trống ếch của trẻ em chơi dịp tết Trung thu đem đến trước cửa trại lính Mỹ rao bán. Nó vừa gõ bung bung vừa rao rằng trống này bịt bằng da con trâu nước... Lính Mỹ nghe thấy tiếng trâu nước, water buffalo, mắt liền sáng lên. Xưa nay ở Mỹ chỉ nghe thấy tên trâu nước trong sách vở hay trên phim ảnh, chưa bao giờ

được sờ tới con trâu nước. Thế là lính Mỹ ủa ra công và đua nhau mua cái trống bịt bằng da con trâu nước, rồi vội vã gửi về cho người yêu, cho các em, cho gia đình. Nó thấy trúng mỗi bèn đặt làm hàng ngàn cái và cho người đi bán khắp các trại Mỹ. Chỉ trong mấy tháng nó trở thành triệu phú. Thế là nó vào Saigon mua nhà mua xe. Từ việc này, cái tên con trâu nước ghi đậm trong đầu tôi. Lúc đó tôi đang chỉ huy một tiểu đoàn Thủy Quân Lục Chiến.

Đơn vị tôi có một cố vấn Mỹ . Anh Mỹ này rất tốt và rất thân ái. Anh ta giúp đơn vị tôi rất nhiều mặt. Lễ Giáng sinh năm đó, tôi nghĩ mãi mà không biết cảm ơn anh cố vấn này như thế nào. Sau cùng thì con trâu nước đã hiện ra. Mà chả lẽ biểu anh ta cái trống ếch của trẻ con ở Đà Nẵng, lỡ về sau anh ta khám phá ra tôi đánh lừa thì tôi vỡ mặt. Suy nghĩ mãi, cuối cùng thì tôi tìm ra được cách khác. Tôi đãi ông cố vấn một bữa nhậu, tôi nói là nhậu thịt trâu nước. Lâu lâu mới mua được thịt này. Ông cố vấn Mỹ nghe tới thịt con trâu nước thì mắt sáng lên. Bữa đó chỉ có một món thịt luộc mà thôi, tiệc của lính mà. Cách ăn trúng cách là ăn với muối ớt và lá mơ, và nhậu với bia 33 con cộp. Ông cố vấn nếm thấy ngon nên đã ăn rất say đắm và nhiệt tình. Tôi thấy vui trong lòng nên cũng nhậu rất say đắm và nhiệt tình. Sáng hôm sau ông ta đến gặp tôi rất sớm, giờ cho tôi thấy một bao thư, rồi nói : Tôi phải đi gửi ngay cái thư này về cho vợ. Đêm qua, tôi đã thức rất khuya để viết cho vợ tôi về bữa nhậu ở nhà anh, tả cho vợ cái thơm cái ngon cái béo cái bổ của miếng thịt, tả cái sung sướng được ăn thịt trâu nước lần đầu tiên

trong đời. Xưa nay tôi chưa bao giờ có một bữa ăn nào ngon như thế. Xin hết lòng cảm ơn Anh.

Rồi ông Từ Hoè kết luận : Đó, các bạn thấy chưa, ngon hay không ngon là do cái đầu ta. Và để trấn an cả làng, ông nói ngay : Bữa cổ đầu năm Chú Cầu này, tôi không có thịt chó thật nên sẽ làm món ‘thịt chó giả cày’, cổ tết sẽ chỉ có 2 món, một món giả bằng thịt dê, một món giả bằng thịt heo, hai món này nấu với củ chuối non, nhậu với bún hay với cơm nóng, cam đoan cả làng sẽ lên mây hết.

Cả làng vỗ tay râm ran, chưa được ăn, mới chỉ nghe mà ai cũng nuốt nước miếng ừng ực.

Trước khi dân làng ra về thì ông Từ Hoè xin một điều : Tết năm nào làng ta cũng lập bàn thờ tổ tiên, cũng tế tổ trước khi nhập tiệc. Trên bàn thờ thường có hoa đèn, bánh chung bánh tét và đĩa trái cây. Tôi xin làng chú ý đĩa trái cây này. Xưa nay người ta thường cúng 4 thứ trái : mãng cầu, trái dừa, trái đu đủ, và trái xoài để mang ý nghĩa ‘cầu vừa đủ xài’. Tôi không thích lời cầu này vì cầu vừa đủ xài thì cầu làm gì. Ta phải cầu dư xài chứ. Do vậy tôi đề nghị làng chi mua 3 thứ trái : mãng cầu, trái dưa và trái xoài, để nói lên ý nguyện : cầu dư xài. Làng nghe xong ai cũng gật gù nói có lý. Các cụ phương xa có đồng ý với ông Từ Hoè của chúng tôi không ? Ngày tết nhớ phải cầu dư xài nha.

Cái ông Từ Hoè này có bùa mê. Ông đã bỏ bùa cho cả làng. Dân làng không ai bảo ai, ngày nào cũng tới ăn trưa với ông để nghe ông nói chuyện. Ông nói đủ mọi chuyện, nhưng có 2 chuyện tôi thích nhất nên xin kể ra đây. Ông

bảo đây không phải là chuyện của ông bịa ra mà là chuyện do bạn bè chuyển cho qua mạng vì tính. Chuyện thứ nhất chẳng biết ai là tác giả, chỉ thấy trên mạng ghi là Franky.

Chuyện xảy ra sau ngày Đảng tuyên bố cởi trói cho dân được tự do phát biểu. Rạng bữa đó, ngay trước cửa Chợ Bến Thành ở Saigon có một thanh niên bác ghé đứng lên chửi đồng :

- Tiên sư cha nó, vì một thằng già khốn nạn mà cả nước khốn khổ lâm than !

Công an liền bắt anh ta giải về đồn rồi hỏi : Anh chửi ai là thằng già khốn nạn ? Anh ta đáp : Thừa cán bộ, tôi chửi Dương Văn Minh !

Tên công an chưa hài lòng nên hỏi tiếp :

- Ý anh muốn nói là vì Dương Văn Minh đầu hàng nên cả nước mới khổ, phải không ?

- Thừa không phải. Tôi chửi vì hắn giết Ngô Đình Diệm nên cả nước mới khổ.

- Vậy anh có ý nói vì Ngô Đình Diệm lập ra áp chiến lược nên đã đàn áp được quân giải phóng, phải không ?

- Thừa không phải. Vì Dương Văn Minh giết Ngô Đình Diệm nên Mỹ mới mang quân vào nên đã làm cả nước khốn khổ.

- Anh nói nghe cũng tạm được. Nhưng dân khổ chút xíu rồi Đảng ta chiến thắng vinh quang ngay. Thôi, tha cho anh về. Từ nay anh đừng làm âm lên chỗ chợ búa như vậy. Và từ nay anh muốn chửi ai thì phải nói rõ tên ra kẻo sẽ sinh ra hiểu lầm lời thôi. Anh nghe rõ chưa?

- Thừa cán bộ, tôi nghe rõ. Từ nay

nếu muốn chửi thì rồi sẽ chửi rõ tên : ĐM tên Minh khốn nạn đã làm toàn dân khốn khổ.

- Cán bộ đập bàn quát lớn : Anh kia anh lại vừa chửi ai thế?

- Thừa tôi chửi Dương Văn Minh.

Cán bộ vừa lờm anh vừa nói : Anh xéo ngay ! Xéo mau !

Cả làng nghe xong, ai cũng cười lẫn. Ngay bà cụ B.95, xưa nay hề nghe nói tới chuyện CSVN là bị dị ứng, là kêu nhưc đầu, thế mà bữa nay bà cụ nghe xong chuyện này cũng quay ra cười ngất. Cụ bảo cái anh thanh niên Saigon kia quả là thiên tài. Anh nói Minh này nhưng ai cũng hiểu Minh kia.

Nghe xong chuyện thứ nhất thì ai cũng đòi nghe chuyện thứ hai ngay. Ông Từ Hoè xin để dành đến ngày hôm sau nhưng dân làng không chịu, nhất định bắt ông kể ngay.

Ông Từ Hoè nháp xong chén trà rồi nói : đây là chuyện thịt chó của tác giả là Đinh Vũ Hoàng Nguyên trên mạng. Tên truyện là 'Cao Như Đảng' cũng là tên nhân vật chính trong truyện, như sau :

... Tên cúng cơm của gã là Cao Như Đảng. Trên thẻ căn cước ghi rõ gã tên Cao Như Đảng, tức là đích thị trên đời có thật một gã Cao Như Đảng ! Cao Như Đảng có biệt tài làm thịt chó, làm nhanh, nấu khéo, cả làng cả xóm biết tiếng. Ngay cả chó dại, chó chết, chó bị tệt xe... gã mà đã nhúng tay pha thịt, ướp hấp, lúc dọn lên mâm vẫn ngon nhưt. Trong xóm nhà ai thịt chó cũng nhờ gã. Ủy ban xã khi nào tiếp khách hay liên hoan, cần thịt chó lại gọi gã ! Bàn lãnh ấy khiến gã với mấy vị trên ủy ban xã thành thân tình . Dần dần người ta lấy luôn cái nghề của gã gắn vào tên, gọi gã là Đảng Chó. Gã nghe vậy cũng chẳng lấy gì làm phiền.

Một ngày Cao Như Đảng mở quán thịt chó. Hôm khai trương, hẳn mời cán bộ trong xã đến đánh chén. Rất vui ! Nhưng đang dở bữa thì bí thư xã phát hiện ra cái biển trước quán đề ' Thịt Chó Đảng'. Ông bí thư gọi Cao Như Đảng đến, quắc mắt : Anh ghi thế này là chửi ai ? Cao Như Đảng nói : Thì dân vẫn gọi em là Đảng Chó , các bác trên xã cũng gọi em là Đảng Chó! Giờ mở quán em làm biển cho tiện ! Bí thư bảo : ' Lời nói gió bay, nói mồm với nhau không có gì làm bằng, chứ ghi lên thế này thì mặt mũi Đảng còn cái chó gì nữa.' Gã bèn dạ dạ. Cái biển sau, rút kinh nghiệm, Cao Như Đảng đề : 'Đảng Thịt Chó'.

Bí thư xã đến ăn, nhìn biển mới, gật gật gù gù bảo :

- Sửa thế này được, để cái giống ấy sau chữ Đảng, cho đỡ bị hiểu lầm! Nhưng rồi đang bữa, bí thư sực nghĩ, giật mình, mới quát : Dở biển xuống ngay, khẩn trương ! Phản động muốn đi tù à ?

Cao Như Đảng méo mặt hỏi : ' Cả nhà em toàn người ngoan và ngu, có biết gì mà phản động?

Ông bí thư hạ giọng : Nước mình chỉ có một Đảng lãnh đạo, cấm có cái chuyện hai ba đảng. Anh ghi thế này, nhờ ai hiểu anh lập đảng đối lập, thì toi !

Cao Như Đảng bảo : Chả nhẽ thằng bán thịt chó và mấy thằng ăn thịt chó mà cũng bị thành một đảng à ?

Bí thư bảo : Ai chả biết thế ! Nhưng cái nước mình nó thế ! Mà thôi, tốt nhất thời này cái gì đã Đảng thì đừng Chó, mà đã chó thì đừng Đảng ! Gã đành dạ dạ. Sau bữa đấy, Cao Như Đảng lại thay biển mới, còn đề mỗi 'Thịt Chó'.

(tiếp theo trang 115)

Người Đưa Thư

Truyện tình cảm đầu năm

Thời gian mới định cư ở Hoa Kỳ, khi đến cư ngụ khu chung cư nhiều người Việt tôi đã thấy ông ta! Đó là người đưa thư, có bộ râu hung hung xồm xoàm viền quanh miệng, khiến thoạt nhìn người ta thấy ông có nét mặt ông già Santa Claus mỗi mùa Giáng-sinh!!! Nụ cười hiền, đôi mắt xanh mông mênh màu biển, ông là người đều đặn mang niềm vui cho đám cư dân sống ở chung cư, đa số mới từ Việt-Nam sang, thường ngóng những cánh thư ở quê nhà!

Ông ta trạc độ ngoài năm mươi, dáng dấp khỏe mạnh, khó đoán tuổi cho chính xác vì bộ râu xồm xoàm đó! Mỗi buổi chiều, khi chiếc xe của Buru-Điện chạy vào con dốc đầy ổ gà, nơi đặt mấy thùng thư đã thấy có người đứng đợi. Đa số là người già, không biết làm gì cho hết ngày, đi lấy thư cũng là một cái thú! Ông ta bỏ thư vào từng hộp thư của mỗi nhà trong xóm, xong lái xe đi, không quên giơ tay vẫy mấy đứa trẻ đang chơi đùa trên khoảng sân trống.

Mãi cho đến một hôm, trời mùa đông

lại mưa tầm tã, tôi thấy người đưa thư ngừng xe trước cửa căn chung cư, rồi chạy ào vào hiên gỗ cửa, đưa cho tôi một lá thư. Lá thư của người bạn học từ Việt-Nam gửi sang, đề trúng tên người gửi và địa chỉ “zip-code”, nhưng thiếu số nhà của căn chung cư, không hiểu sao ông ta lại biết là của tôi. Chính vì thế mà tôi biết ông đọc được tiếng Việt, lại còn quen cả tên của người nhận thư, rồi vì sợ thư không đến tay người nhận, thay vì trả lại cho Buru-Điện, ông mang thư đến thẳng nhà tôi!

Hôm ấy trời bão rút, mưa suốt từ sáng đến chiều chưa ngớt, bầu trời xám xịt khiến mùa Đông càng có vẻ rét mướt. Tôi cảm động nhận lá thư từ tay ông, nhìn ông ướt át trong chiếc áo mưa màu vàng, những bụi mưa còn đọng trên mái tóc đã ngả bạc với bộ râu hung hung viền quanh miệng. Ông hỏi, bằng tiếng Việt:

- *Xin lỗi, có phải tên cô không?*

Tôi ngạc nhiên, vì lần đầu nghe ông ta nói tiếng Việt, chực nhớ lại bà con trong khu chung cư, gặp nhau ngoài

thùng thư vẫn hay nói chuyện này nọ về xứ Mỹ và người Mỹ, có lẽ ông đã nghe được cả. Tôi nhận đúng là tên mình, rất cảm kích vì tấm lòng của người đưa thư. Ái ngại khi thấy mưa vẫn như trút nước, rặng cây ven đường như mờ mịt đi dưới màn mưa trắng xóa. Tôi hỏi ông, bằng tiếng Anh:

- *Ông có vội lắm không? Mời ông vào nhà chơi, mưa lớn quá!*

Ông nheo đôi mắt xanh nhìn trời, cười hiền hậu, nói một câu thành ngữ tiếng Anh:

- *It's raining. . . cats and dogs...*

Đoạn ông ta nói bằng tiếng Việt:

- *Mưa lớn quá, giống như mưa ở Việt-Nam!*

Tôi mở to mắt nhìn ông thán phục:

- *Ông nói tiếng Việt giỏi quá, ông học ở đâu vậy?*

Người đưa thư giơ tay vuốt những giọt mưa trên tóc, trên mặt, giọng thoảng một niềm vui, thật xa vời:

- *Từ Việt-Nam. Tôi đã từng ở Việt-Nam, cách đây ba mươi năm. Việt-Nam luôn ở trong trái tim tôi!*

Tôi mỉm cười, một câu xã giao mà người Mỹ nào cũng học qua, nhưng sao ở người đàn ông này, tôi không thấy sự giả dối! Một lần nữa, tôi mời ông vào nhà, không khách sáo, trước khi bước vào căn phòng ấm, ông tháo đôi giày để ngoài cửa, giọng dí dỏm:

- *Người Việt thường cởi giày trước khi vào nhà, có phải vậy không?*

Ngạc nhiên vì câu hỏi của ông, một người Mỹ hiểu cả thói quen của người Việt, thật là hiếm, như vậy ông ta chắc phải tha thiết với xứ sở của tôi nhiều lắm, tự nhiên tôi thấy có cảm tình với ông! Như hai người đồng hương đã lâu không gặp nhau, ông thổ lộ:

- Tôi nhớ Việt-Nam nhiều lắm, nhớ 'người' Việt-Nam lắm!

"Người Việt-Nam" ở đây thì nhiều lắm, sao ông lại nói câu ấy với nhiều cảm xúc trong ánh mắt mà tôi có thể nhìn được. Rồi đưa mắt nhìn khắp căn phòng được bài trí theo kiểu Á-Đông, ông dừng lại một bức tranh trên tường vẽ cảnh mùa Xuân, con ngõ nhỏ với hai hàng mai nở vàng thật đẹp. Ông thảng thốt reo lên, giọng lơ lớ:

- *Đấy có phải là hoa mai?*

Tôi gật đầu, cảm phục một người Mỹ biết nhiều về xứ sở của mình:

- *Ồ! Ông cũng biết hoa mai? Nó là loại hoa biểu-tượng cho mùa Xuân ở quê-hương tôi, và chỉ nở vào mùa Xuân*

Ông gật đầu, đôi mắt xanh thoảng một nét băng khuâng, nhìn theo những sợi mưa nghiêng nghiêng đan nhau trong khung trời mờ tối:

- *Tôi biết, vì cô ấy tên Mai, Mai là tên người yêu của tôi, cô học-trò bé nhỏ.*

Hình như ông xúc động, yên lặng để dấu đi nỗi buồn. Tôi cũng ngạc nhiên không ít, khi khám phá ra mối tình của người đưa thư, một mối tình có lẽ rất đẹp mấy chục năm trước vẫn ấp ủ trong trái tim ông, từ những ngày trẻ tuổi!

Buổi chiều mưa hôm đó, một chiều mưa trên xứ người, nghe câu chuyện tình của người đưa thư, tự nhiên tôi cảm thấy dâng lên trong lòng một nỗi buồn rất Việt-Nam, cả cái không-khí lãng-đãng một chút ngậm-ngùi theo từng giọt mưa rớt xuống hàng hiên ẩm-ướt! Trong khi chờ mưa ngớt hạt, người đưa thư bồi-hồi kể tôi nghe chuyện tình của ông ba mươi năm trước...

* * *

David sinh trưởng ở Sacramento,

thủ phủ của tiểu bang California. Vùng đất phì nhiêu màu mỡ có rất nhiều cánh đồng trồng rau và trái cây, đủ cung cấp cho hầu hết các tiểu bang của Hoa-Kỳ. Sinh ra trong một gia đình đông anh em, cả nhà sống trong một trang trại trồng hoa quả vùng ngoại ô, David có bản chất một người đồng quê rất hiền lành và thật thà, yêu thiên nhiên.

Học hết Trung Học, David rời gia đình đến Nam Cali để tiếp tục việc học. Sau bốn năm Đại Học, vốn bản tính hiền lành, thích làm việc thiện, David tình nguyện sang Việt-Nam làm công tác giáo dục và thiện nguyện! Do đấy, chàng có một thời gian dài đến gần bốn năm phục vụ trong các trung tâm Việt Mỹ, dạy tiếng Anh cho những người Việt trẻ tuổi

Lúc ấy David còn trẻ lắm, mới hai mươi hai tuổi. Trước khi sang Việt-Nam, chàng được học tiếng Việt sáu tháng, cho nên lúc đến Việt-Nam chàng đã bập bẹ nói được những câu xã giao thông thường với người bản xứ! Năm David tới Việt-Nam, chiến tranh đang thời kỳ leo thang, nhưng ở thành phố tương đối người dân vẫn sống trong yên bình, chưa nhìn thấy bao nhiêu sự đe dọa của chiến tranh. David chỉ ở Sài-Gòn một thời gian ngắn, sau đó được đưa về Cần -hơ. Chính nơi này, thành phố thơ mộng ven bờ sông Hậu, đã khiến David lúc quay về Mỹ, mang theo một vết thương lòng

David đã có dịp đi lại mấy lần trên nẻo đường mang nhiều sắc thái miền Tây Nam Phần, đó là quốc lộ 4. Những cánh đồng lúa bát ngát, những vườn cây xanh, những mái tranh nghèo khuất sau hàng dừa rủ bóng trên giòng sông đục ngầu phù sa, lác lẻo nhịp cầu tre bắc ngang sông rạch. Chàng thích nhất những chuyến phà qua sông Hậu-Giang,

nhất là khi chiều về, vài cọng hoa lục bình màu tím lênh đênh trên sóng nước. Phong cảnh Việt-Nam thật lạ lắm, mới mẻ nhưng gần gũi biết bao, không hiểu sao khi nhìn thấy miền đồng bằng sông Cửu-Long lần đầu tiên, David đã cảm thấy yêu mến vùng đồng bằng, êm ả như vùng quê nơi chàng sinh trưởng, dù mỗi nơi đều có nét khác biệt nhau

Vì là nhân viên dân sự, David may mắn chỉ ở thành phố, không đối diện với chiến tranh như những người lính Hoa-Kỳ tham chiến ở Việt-Nam, và cũng không hề giao tiếp với giai cấp phụ nữ bám theo đoàn quân viễn chinh! Cho nên, những ngày dạy học tại Trung Tâm Việt Mỹ, David thật thơ ngây khi lần đầu tiên trong đời, chàng đã trao trái tim mình cho cô bé Việt-Nam, Mai là một cô học trò rất chăm chỉ, ngoan hiền trong lớp học căn bản của Trung Tâm này.

Mai đẹp lắm, ít là dưới mắt của David, một vẻ đẹp Á-Đông rất ưa nhìn. Mái tóc đen mượt, đôi mắt đen láy như hai hạt nhãn, nét ngây thơ dịu dàng của cô con gái Á-Đông khiến con tim chàng trai Mỹ mới biết yêu lần đầu, đã thổn thức vì nhớ thương! Như câu ca dao Việt-Nam, "Yêu ai yêu cả đường đi lối về", David cũng yêu cái mệnh mông của dòng sông Cửu-Long, yêu hàng dừa lơ lả nơi bên sông, nhìn những đợt sóng nhấp nhô vào những buổi hoàng hôn, David tưởng như nó chuyên chở bao nhiêu tình tự dân tộc, hiền hòa, vui tươi và đầy thiện cảm! Mỗi buổi sáng, David say sưa ngắm nhìn những tà áo trắng bay bay như những cánh bướm, trên chiếc xe đạp thông thả của đám nữ sinh mỗi buổi đến trường. Cả thành phố dậy lên sức sống, người ta đi lại đông đảo, đàn bà xách giỏ đi chợ, vài chiếc xe chất đầy rau quả, những đứa trẻ con ngoan ngoãn đi học với nhau,

chiến tranh hình như chưa hiện diện nơi đây. David có được những tháng ngày thật tuyệt vời với công việc của mình, một biệt thự xinh đẹp tọa lạc trên con đường trung tâm thành phố.

Năm ấy Mai độ mười bảy tuổi, tư chất thông minh cộng thêm nét ngây thơ của cô bé mới lớn, đã chinh phục trái tim ông thầy trẻ tuổi. Cách biểu lộ tình cảm của mỗi dân tộc có khác nhau, David không hề dấu diếm tình yêu của mình với cô gái trẻ, trong khi Mai cố tình né tránh, dù nàng rất có cảm tình với ông thầy vừa đẹp trai, lại rất hiền hậu nữa! Sau nhiều lớp ở Trung tâm Việt Mỹ, Mai là một học sinh xuất sắc được chọn là người phụ giáo cho những lớp học vỡ lòng, trong thời gian này hai người cùng làm việc chung, David càng thấy gần gũi nàng hơn.

Với bản tính thẳng thắn của người Mỹ, David tỏ tình và đề cập với Mai về chuyện hôn nhân, chàng nghĩ nó rất đơn giản như bao cuộc hôn nhân trên xứ sở chàng. Nhưng điều làm cho David đốn đau hơn cả, không ngờ Mai đã từ chối kết hôn với chàng, nguyên nhân chỉ giản dị là không cùng chủng tộc, cha mẹ nàng coi đây là điều không thể chấp nhận, dù David là một chàng trai học thức! David không hiểu tại sao Mai không quyết định được chuyện hôn nhân của mình, dù rằng Mai cũng cảm thấy mình yêu thương chàng trai Mỹ tóc vàng, mắt xanh hiền lành ấy!!! David thắc mắc thì Mai chỉ im lặng thờ dãi, rồi cho chàng biết những gia đình Việt-Nam bảo thủ, không bao giờ chấp nhận chuyện con cái kết hôn với người ngoại quốc.

Sống ở Việt-Nam khá lâu, ăn những món ăn Việt-Nam, học được cách cư xử của người Việt, David hoàn toàn chấp nhận tất cả những đòi hỏi theo phong tục, tập quán người Việt; nhưng vẫn bị từ chối! Thật sự chàng

không thể nào hiểu nổi dân tộc này, trong cái thân thiện bên ngoài hình như họ vẫn dấu kín những thành kiến bí ẩn, có lẽ đã ăn sâu vào gốc rễ trong tâm hồn họ. Không lấy được Mai, nhiều lúc thất vọng đến chán chường, David còn muốn tìm cái chết để quên đi hình bóng diễm kiều của cô gái Việt! Cuối cùng, bị khủng hoảng tinh thần, David không thể tiếp tục làm việc, với ý nghĩ một ngày nào đó Mai thuộc về người khác!!! David được hồi hương trước thời gian ấn định, lúc chia tay, lần cuối cùng gặp nhau, Mai đã khóc và nói với chàng:

- Nếu không được kết-hôn với anh, em sẽ không bao giờ lấy ai nữa.

* * *

Câu chuyện tình của người đưa thư tưởng đến đây là hết, bất ngờ David hỏi tôi:

- Tại sao dân-tộc cô lại có cái nhìn khe-khắt như thế? Một tình yêu khác chủng-tộc có phải là điều tội-lỗi?

Tôi bối rối nhìn ông, không làm sao cắt nghĩa cho ông hiểu. Đúng, tình yêu tự nó đâu có gì tội lỗi, nhưng dưới con mắt lệch lạc của những người có nhiều thành kiến, họ vẫn không chấp nhận! David lại nói tiếp:

- Ba mươi năm nay tôi vẫn không quên điều đó, vẫn tìm-tòi văn-hóa Việt, và tôi hiểu tại sao dân-tộc Việt-Nam không tiến lên được! Trong một vấn-đề giản-dị đó, họ đã không có cái nhìn rộng-rãi, thì những vấn-đề lớn hơn, họ cũng khó mà thay-đổi.

Tôi thờ dãi nói với David:

- Tôi nghĩ không chỉ người Việt-Nam chúng tôi mới có quan-niệm thiên-cận như thế, ngay những người Mỹ, cũng đâu có thích con cái họ lấy một người không cùng

sắc-tộc với mình! Hơn nữa người Việt-Nam lấy chữ hiếu làm đầu, cho nên ít khi chống đối lại Cha Mẹ, và họ chấp nhận điều ấy như là một thứ định-mệnh đã đặt để, ông thông-cảm cho! Nhưng thưa ông, đây chỉ là những suy-nghĩ của thời-gian đó, bây giờ mọi điều đã thay-đổi.

Giọng David đều đều như tiếng mưa rơi ngoài hiên, ông nói:

- Có có biết tôi đã đau-khổ biết bao nhiêu khi không lấy được Mai, tôi đâm ác-cảm với tất cả người Việt vì lối suy-nghĩ của họ! Khi về nước, lâu lắm tôi vẫn không quên được người con gái ấy, rồi lại nhớ đến câu nói cuối cùng của Mai nói với tôi, tôi không nghĩ rằng Mai đã thực-hiện được. Khi đất nước cô bị rơi vào tay Cộng-Sản, tôi vẫn hy-vọng là sẽ gặp Mai trong đám người Việt di-tản sang Hoa-Kỳ, nếu cô ấy chưa lấy ai thì trên xứ sở này, không ai cấm cản Mai kết-hôn với tôi cả.

Tôi ngất lời David:

- Ông có gặp lại cô ta không?

David gật đầu, đôi mắt xanh chợt buồn, để rồi lại toát ra một tia nhìn âm áp. Giọng ông ta chợt ngậm ngùi:

- Có, tôi đã gặp lại Mai, nhưng bây giờ tôi là người dưng lại, vì Mai đã là một nữ tu đang săn-sóc cho đám trẻ mồ-côi đem từ Việt-Nam sang. Lần này tôi thực sự cảm thấy mình không có quyền theo đuổi con người cao-quý đó. Mai đã hy-sinh tình yêu, tuổi xuân để phục-vụ cho một nghĩa-vụ cao cả hơn, đây là tình nhân-loại. Tôi vẫn yêu Mai, nhưng không có quyền giữ lấy nàng làm của riêng, khi nhìn thấy bản-chất cao đẹp trong tâm-hồn nàng.◆

(Bài lấy từ Net, không có tên tác giả)

50 năm:

MẬU TUẤT (2018) uất nghẹn MẬU THÂN (1968) (Tiết lộ của đồ tể Nguyễn Đắc Xuân)

■ Lê Thiên (Mậu Tuất 2018)

Đầu năm Mậu Tuất 2018, chúng ta nhớ về Tết Mậu Thân 1968, vì phạm thỏa thuận ngưng chiến trên toàn cõi Việt Nam cho quân dân hai miền Nam Bắc tận hưởng cuộc vui Xuân, CS Miền Bắc bất ngờ xua quân tổng tấn công các thành phố Miền Nam Việt Nam. Nghiêm trọng nhất là cố đô Huế, quân CS chiếm cứ chỉ trong 25 ngày, tổn thất nhân mạng thường dân lên tới hàng ngàn sinh linh, chưa kể hàng vạn bộ đội và du kích CS cũng như quân cán chính VNCH. Truyền thông Việt Nam trong nước lẫn nước ngoài dầy đặc những thông tin về những tử vong oan ức ngay sau khi Quân lực VNCH tái chiếm Huế. Nhưng phía CSCN thì lại tìm mọi cách bưng bít, che giấu, thậm chí cho máy ủi cày xới, san bằng phi tang cả những nghĩa trang chôn cất các nạn nhân cuộc thảm sát.

Tháng 12/2017, chưa vào Tết Mậu Tuất 2018, nhà cầm quyền CSVN đã vội mở Chiến dịch tuyên truyền lấp liếm tội ác qua cái trò diễn gọi là “Hội Thảo Khoa Học cấp Quốc gia với đề tài “Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 – Bước ngoặt quyết định và bài học lịch sử”. Chủ tịch Nước Trần Đại Quang, cựu Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng, Đại tướng Ngô Xuân Lịch, các UV Bộ Chính Trị như Võ Văn Thưởng, Nguyễn Thiện Nhân... và cả một dàn “lãnh đạo,

People of Hue preparing to bury the victims of Viet Cong massacre whose remains were found in mass grave after the citadel of Hue was liberated (Vietnam, 1968).

nguyên lãnh đạo từ Trung Ương xuống địa phương cấp tỉnh, thành, ban” cũng tham gia hội thảo.

Bước ngoặt... và bài học lịch sử

Bằng những lời lẽ và giọng điệu ca ngợi tâng bốc quen thuộc, báo chí CSVN điem qua các bài tham luận của vài nhân vật chớp bu, những bài tham luận mà người dân nào đã từng quen tai với giọng điệu CS cũng đều nhận ra đó toàn là những lời bốc phét lố bịch, những thành tích vẽ ra từ óc tưởng tượng, lái nhai lòng vòng năm ba cái công thức chính trị quen thuộc!

Còn những cảnh giết người hàng loạt một cách dã man bằng hành quyết, “xử lý” đập giập đầu, bắn xối xả rồi chôn sống tập thể man rợ không kể là đàn ông, đàn bà, người

già, người trẻ, lao công, công nhân hay nông dân, hoặc chỉ là những người chuyên việc giáo dục, việc từ thiện nhân đạo và tôn giáo đều bị quy kết là “thành phần ác ôn, có nợ máu” phải diệt!

Chỉ trong 25 ngày-đêm chiếm được Huế, CS đã gây nên thảm họa chết chóc kinh hoàng, máu dân trào vọt tuôn đỏ! Thành quả to lớn của “*Bước ngoặt quyết định và bài học lịch sử*” Tết Mậu Thân 1968 tại Miền Nam Việt Nam nói chung và tại Huế nói riêng là vậy đó!

Những tội ác ấy của CS chẳng cần đợi một năm, hai năm, năm năm hay hàng chục năm sau mới phanh phui! Chỉ sau 25 ngày đêm, quân CS Bắc Việt đã bị đánh bật hoàn toàn khỏi Huế. Không cần đợi sự

khích động, cổ võ hoặc hỗ trợ của phía chính quyền VNCH, toàn thể người dân Huế hồi hải chạy tìm kiếm thân nhân mất tích, đã phát hiện, đào bới lên những hố chôn xác người tập thể, chôn vùi, lấp vùi khắp mọi nơi trong thành phố! Rùng rợn thay những xác người tay còn bị xích, trói, đầu bị đập vỡ sọ hoặc bị hàng loạt đạn xuyên thủng ngực...

Báo chí quốc tế, quốc nội lúc bấy giờ đã nhanh chóng thu thập chứng cứ đầy đủ – trừ báo chí các nước Cộng sản không hề đả động tới! Nhiều quyền sách về Thảm sát Tết Mậu Thân Huế cũng đã được phổ biến với đầy đủ hình ảnh chứng thực. Cụ thể quyền Giải Khăn Sô cCho Huế của Nhã Ca, quyền Thảm sát Mậu Thân Huế của Nguyễn Lý Tường. Phía Công Giáo, số người bị giết không ít. Chúng tôi nhớ có Linh Nguyễn Văn Hộ, Linh mục Bửu Đông, Thầy Đại Chung sinh Nguyễn Văn Lương, ba Linh mục Dòng Thiên An, Huế cùng nhiều thân hào nhân sĩ CG khác...

Truyền thông CSVN im thin thít! Để rồi sự im lặng kéo dài đến 30 năm, 40 năm và gần 50 năm sau bỗng xuất hiện một mảng phim ảnh về Tết Mậu Thân Huế, toàn là bịa đặt, hay những tin từ những truyền thông phản chiến ở Mỹ thời thập niên 60-70 đây xuyên tạc, láo khoét và tưởng tượng.

Hình ảnh thảm sát Huế Mậu Thân 1968 là những hình ảnh thật, những chuyện có thật, đâu phải chuyện cổ tích hoang đường, để đến hàng nửa thế kỷ sau mới phóng lên kiểu chuyện xưa “bây giờ mới kể”?

Vạ miệng của Hoàng Phủ Ngọc Tường hay của Nguyễn Đắc Xuân?

Kẻ ác thắng người ngay ở chỗ khéo

nói dối, nói dối có bài bản. CSVN đứng đầu đám ! đó. Nhưng sự thật vẫn là sự thật. Kẻ gian phi vì có lòng gian, hay nói điều gian dối, khó tránh khỏi “vạ miệng”. Thứ vạ miệng này chính nhà sử học, nhà Huế học Nguyễn Đắc Xuân, đã lộ ra trong cuộc phỏng vấn ngày 29/12/2017. “**GS Nguyễn Đắc Xuân phỏng vấn nhà Huế học Nguyễn Đắc Xuân**”. (Báo Tiếng Dân <https://baotienngdan.com/2017/12/29/gs-nguyen-dang-hung-phong-van-nha-hue-hoc-nguyen-dac-xuan>).

Nguyễn Đắc Xuân là người trong cuộc biến cố Tết Mậu Thân Huế. Trong thảm sát Tết Mậu Thân, các gia đình nạn nhân cũng như đồng đảo quân chúng ở Huế đều quả quyết Nguyễn Đắc Xuân và Hoàng Phủ Ngọc Tường là hai tay đồ tể nặng ký mặc dầu hai tên này chối bai bãi.

Sau khi phỏng vấn NĐXuân về lăng vua Quang Trung, Gs Nguyễn Đắc Xuân có hỏi đương sự về Tết Mậu Thân Huế mà Xuân đã từng đóng vai trò quan trọng, Xuân tìm cách tự biện minh và biện hộ cho cả Hoàng Phủ Ngọc Tường. Xuân quả quyết: Trong cuộc tổng tiến công Tết Mậu Thân, Tường không ở Huế mà “ở trên chiến khu”; Tường bị người ta “hiểu lầm” y có mặt và hoạt động tại Huế trong biến cố Tết Mậu Thân. Và sự “hiểu lầm” được NĐXuân cho là... do vạ miệng của chính Tường qua hai trường hợp:

Trường hợp 1: Hoàng Phủ Ngọc Tường có “*viết cuốn [hồi ký] Ngôi Sao Trên Đỉnh Phú Văn Lâu, nói về những thanh niên Huế bảo vệ cột cờ Thành Nội*” (trong Tết Mậu Thân 1968 vào thời gian CS chiếm Huế), nhưng NĐXuân lại khoe rằng chuyện ấy (chuyện về

“những thanh niên Huế bảo vệ cột cờ Thành Nội”) là chuyện Xuân đã viết trong nhật ký của mình trước Tường. Tường... viết lại! NĐXuân nói: “**Anh Tường nổi tiếng là người viết ký hay và không ngờ cuốn bút ký này đã hại anh.**” Hóa ra, tài năng thế, nhưng Hoàng Phủ Ngọc Tường lại mắc phải hai tội không nhỏ: *tội đạo văn* (đạo với NĐXuân) và *tội khoe láo* (trôn ở mặt khu mà khoác lác chuyện ở thành phố Huế - Phú Văn Lâu).

Trường hợp 2: Nguyễn Đắc Xuân còn úp úp mở mở việc Hoàng Phủ Ngọc Tường “*có phát biểu điều gì đó với báo chí ngoại quốc, gây sốc mấy chục năm nay*” ngụ ý cho Tường là “ngu”, là “thưa ông con ở bụi này”, hoặc “xung ẩu mình hoạt động ở Huế, trong khi thực sự Tường ở nơi khác xa Huế vào những ngày Tết Mậu Thân”.

Thì ra, theo Xuân, Hoàng Phủ Ngọc Tường mắc 2 vạ, chứ không phải chỉ một: **vạ bút, vạ mồm!** Nguyễn Đắc Xuân đâu có thương gì “*đồng chí Tường*” của mình! Xuân bênh Tường để chạy tội bản thân: Để chứng minh cả Xuân lẫn Tường đều không dính líu tới cuộc thảm sát người dân Huế trong Tết Mậu Thân 1968? Nhưng đâu có ai nhẹ dạ nghe tin một kẻ quàng xiên như NgĐXuân!

Hoàng Phủ Ngọc Tường: vạ mồm?

Từ điển mở Wikipedia ghi nhận: “Hoàng Phủ Ngọc Tường là người viết lời hiệu triệu kêu gọi nhân dân Huế nổi dậy, ông bị coi là một trong những người trực tiếp chỉ đạo của ‘vụ thảm sát’ [Mậu Thân 1968 tại Huế]. Nhưng ông khẳng định: trong thời gian diễn ra trận đánh, ông và các cán bộ khác trú tại Sở chỉ huy tiền phương tại phía

tây Huế chứ không hề vào thành. Nhà Huế học Nguyễn Đắc Xuân, cựu chiến binh quân Giải phóng, cũng khẳng định: Suốt thời gian chiến dịch diễn ra, Hoàng Phủ Ngọc Tường luôn ở tại địa đạo Khe Trái trong vùng núi phía tây huyện Hương Trà chứ không hề bước chân về chiến trường Huế, tất cả những “thông tin” nói ông Tường làm việc này việc nọ ở Huế trong những ngày Tết Mậu Thân 1968 đều là bịa đặt.

Tuy nhiên, *trong cuộc phỏng vấn với đài PBS năm 1982, ông Hoàng Phủ Ngọc Tường nói rằng mình có mặt tại Huế trong thời gian đó.* Ông nói:

“Nói riêng về những người bị giết thì trong số đó tất nhiên có một số là do du kích cách mạng. Khi chúng tôi vào nhà để gọi họ ra thì họ bắn trả đến cùng; họ bắn đến độ có những chiến sĩ của chúng tôi đã bị thương; khi đó chúng tôi phải bắn trả khiến những người đó bị chết tại chỗ... Còn một số những trường hợp khác thì chính nhân dân do đã căm thù quá lâu... đến khi cách mạng bùng lên, họ lấy lại cái thể của người mạnh, thì họ tự đi tìm những kẻ đó để loại trừ như trừ những con rắn độc mà từ lâu nay... chính những người chỉ huy của cách mạng cũng không thể nào mà kiểm soát nổi họ, và họ đã tự mình thi hành lấy bản án tử hình với kẻ thù ... của mình...”

... Một số người [bị quân giải phóng bắt] đã bị giết chết. Đa số những người này bị giết và được chúng tôi chôn cất tại thành phố, sau đó lại được khai quật bởi Mỹ và chính phủ Sài Gòn để quay phim...

Trong phỏng vấn, Nguyễn Đắc Xuân trả lời Gs Hưng: “Sau khi Liên Minh được thành lập chính

thức, TS Lê Văn Hảo làm Chủ tịch, Hoàng Phủ Ngọc Tường giữ chức Tổng thư Ký, tôi [Nguyễn Đắc Xuân] là ủy viên Thanh niên của Liên Minh.” Hà có gì trong ba vai trò quan trọng của cái gọi là Liên minh các Lực lượng Dân tộc Dân chủ và Hòa bình Thành phố Huế, người giữ vai trò điều động quan trọng nhất - Tổng Thư Ký Hoàng Phủ Ngọc Tường lại ‘được cho’ giấu mình trong bung, để mặc cho Lê Văn Hảo điều động trong khi Hảo chỉ là “nhân sĩ” mới “được mời sau”, được cài đặt, cơ cấu vào tổ chức như là một thứ bung sung hữu danh vô thực? Kế hoạch vận động quần chúng Huế nổi dậy không phải nằm trong đầu và trong tay cặp bài trùng Hoàng Phủ Ngọc Tường và Nguyễn Đắc Xuân sao? “Liên minh các Lực lượng...” ra đời vào thời điểm đó ắt phải ghê gớm lắm chứ đâu là trò chơi!

Đánh cho Mỹ cút...

Bài phỏng vấn của Gs Nguyễn Đăng Hưng với Nguyễn Đắc Xuân còn có một chi tiết chỉ được phác họa bằng vài từ ngữ thôi nhưng lại để lộ cả một KHO TÀNG TỘI ÁC CỦA CỘNG SẢN trong vụ thảm sát Tết Mậu Thân.

Nguyễn Đắc Xuân nói: “**Khẩu hiệu của Chiến dịch Tết Mậu Thân 1968 là ‘đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào’, thì chuyện bắt bớ, giết chóc chắc chắn phải xảy ra**”. Chỉ tiếc là NĐXuân không đi vào chi tiết các vụ bắt bớ, giết chóc! “Đánh cho ngụy nhào” là tiền đề của bắt bớ, giết chóc vô tội vạ ấy! Không định hình cụ thể những ai là ngụy, thì “ngụy” được hiểu là *ngụy quân, ngụy quyền* và cả *ngụy dân*! Việc bắt bớ, giết chóc tất nhiên không giới hạn, phân ranh!

Dân sống trong chế độ ngụy quyền, lại dửng dưng, không hưởng ứng, không tung hô cuộc Tổng tiến công long trời lở đất, như vậy là chống lại “Cách mạng”, dân ấy đích thị là dân ngụy! Bắt bớ, giết chóc là mệnh lệnh, lệnh từ Đảng trưởng, ai dám không chấp hành? Thế nên Nguyễn Đắc Xuân không hề có một lời về những người dân đã bị “Cách mạng” giết chết, chôn sống lúc bấy giờ. Chỉ cái công trạng “cứu sống được vài người” của Xuân, thì Xuân lại nỏ bạo, cho đó là t diễm son của một con người còn biết sống tử tế!

Những khẩu hiệu “*giết sạch*”, “*quét sạch*”, “*nhỏ cỏ nhỏ tận gốc*”, “*giết làm hơn bỏ sót*” vì thế được áp dụng triệt để xuất phát từ mệnh lệnh “*đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào*”! Dân ở Huế đã không nổi dậy như Đảng trông chờ, dân Huế đích thị là dân ngụy, phải giết hết, diệt sạch! Cụ thể, tại Huế Tết Mậu Thân 1968:

*Mồ chôn tập thể thứ nhất tìm thấy ngay sau cuộc chiến: **1,173 nạn nhân**
Trong số những nạn nhân này có hai vị Linh Mục -- Cha Bửu Đồng và Cha Micael Bang, cùng với hai Sư Huynh Dòng Lasan.

*Mồ chôn tập thể thứ nhì, luôn cả mồ chôn Gò Cát, tháng 3-7, năm 1969: **809 nạn nhân**

*Mồ chôn tập thể thứ ba, suối Đá Mài quận Nam Hòa, tháng 9, 1969: **428 nạn nhân**

*Mồ chôn tập thể thứ tư, biển muối ở Phú Thứ, tháng 11, 1969: **300 nạn nhân**

Và còn nhiều mồ chôn tập thể khác nhỏ hơn, số người bị chôn thấp hơn con số 300.

(Nguồn: Viện Nghiên Cứu

(tiếp theo trang 115)

50 năm vụ tắm máu Thành Huế

Điều gì đã xảy ra?

Trong bài viết trên chuyên san “Indochina Chronicle” số 33 đăng ngày 24-6-1974, Gareth Porter thuộc Đại học Cornell đã cố chứng minh rằng sự kiện thảm sát Mậu Thân 1968 là màn tuyên truyền của VNCH lẫn Mỹ. Tuy nhiên, những gì Porter đưa ra là không chính xác và có nhiều chi tiết mâu thuẫn. Sự kiện thảm sát thường dân tại Huế là có thực, một bi kịch khủng khiếp có thực, một câu chuyện đầy nước mắt bi ai và oan ức với những nhân chứng có thực.

Đó là chiến dịch khủng bố kinh khủng nhất lịch sử chiến tranh Việt Nam. Dường như tất cả căn tính ác độc nhất của con người đều hiện ra trong những ngày tang thương này. Một cuộc “tìm diệt” và tàn sát ghê rợn bao trùm toàn bộ thành phố cổ kính, bình lặng và hiền lành. Dường như mọi người đều trở thành sát thủ vô tri và mọi người khác đều trở thành nạn nhân. Trong quyển “A House in Hue” ấn hành 1968, Omar Eby thuật lại lời kể một nhóm nhân viên thiện nguyện thuộc hệ Tin Lành Mennonite, khi lẩn trốn, đã thấy một số người Mỹ trong đó có một nhà nông học thuộc Cơ quan phát triển quốc tế, bị trói ngoặc trên đường ra “pháp trường”.

Năm 1971, trong quyển “Tet!”, ký giả Don Oberdorfer cũng thuật nhiều chi tiết kinh khủng. Stephen Miller, một nhân viên ngoại giao đoàn Hoa Kỳ (lúc đó) 28 tuổi, đã bị lôi ra khỏi căn nhà người bạn Việt Nam và bị xử tử trên

một cánh đồng. Các bác sĩ người Đức Raimund Discher, Alois Alteköster; cùng vợ chồng Horst-Günther Krainick – đều dạy tại một trường y – cũng bị giết tương tự. Hai cha cố Pháp, Urbain và Guy, cũng bị thấy dẫn đi. Thi thể cha Urbain sau đó được tìm thấy, với tay lẫn chân bị trói chặt trước khi bị chôn sống. Thi thể cha Guy có một viên đạn cắm sau đầu, nằm chết cong queo trong một huyệt mộ cùng 18 nạn nhân khác. Linh mục Bửu Đồng, một người hiền lành nho nhã nổi tiếng đất cố đô, cũng bị giết. Xác của ông được tìm thấy vào 22 tháng sau, cùng 300 thi thể khác.

Trong cuộc phỏng vấn Đài truyền hình WGBH vào tháng 3-1981, Hoàng Phủ Ngọc Tường trả lời:

“Tôi xin nói tất cả vấn đề khách quan. Cái thứ nhất, là nói riêng về những người bị giết thì trong số đó

hiển nhiên là có những người do du kích, do quân đội cách mạng, do phải thi hành bản án tử hình đối với những kẻ mà khi chúng tôi vào nhà để gọi họ ra thì họ bắn đến cùng. Họ bắn đến độ những người chiến sĩ của chúng tôi đã phải bị thương và những người đó thì phải giết tại chỗ. Đây, trong trường hợp đó, có một viên phó tỉnh trưởng của Huế. Nó trên lầu nó bắn xuống đến cùng, không đầu hàng. Chỉ có, như vậy là chỉ có một ít trường hợp thôi. Còn một số những trường hợp khác thì chính nhân dân đã cầm thù quá lâu... Và đến khi mà cách mạng bùng lên, họ được như là lấy lại cái thể của người mạnh thì họ đi tìm những kẻ đó để trừ, như là trừ những cái con rắn độc mà từ lâu nay, nếu còn sống, thì nó sẽ tiếp tục nó gây tội ác trong chiến tranh... Như vậy là cái giá đó, tôi nghĩ là, nó nhẹ. Nếu ai đã

Ana Pharmacy

Liên Khổng
Pharmacist

10191 Westminster Ave.
Garden Grove, Ca 92843

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 10:00AM - 6:30PM
Thứ Bảy: 10:00AM - 4:00PM

(714) 530-3784

Manna Pharmacy

Susie Ngọc Phan
Pharmacist

10402 Westminster Ave. Suite C
Garden Grove, Ca 92843

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 9:30AM - 6:30PM
Thứ Bảy: 9:30AM - 4:00PM

(714) 530-4133

- ❖ Nhận Medical và các loại bảo hiểm
- ❖ Tận tình hướng dẫn cách dùng thuốc chu đáo

- ❖ Giao thuốc tận nhà bệnh nhân miễn phí
- ❖ Giải đáp mọi thắc mắc liên quan đến thuốc

Bác Sĩ **DƯƠNG KHỔNG TƯỚC, M.D.**

Board Certified In Family Medicine

CHUYÊN KHOA

Toàn Khoa, Gia Đình, Bệnh Người

ĐIỀU TRỊ: Huyết áp, tiểu đường, cao mỡ, nhức mỏi, đau lưng, nhức đầu, mất ngủ, phong thấp, nhiễm trùng đường tiểu, ho kinh niên, suyễn khó thở, dị ứng, bệnh ngoài da, sưng phổi, bệnh tuyến giáp trạng, viêm ruột, bệnh tim, tiêu chảy

NHẬN

Medicare, Medical,
MSI, CalOptima và
các loại bảo hiểm
HMO, PPO

GIỜ MỞ CỬA

Thứ Hai - Thứ Sáu: 9AM - 6PM
Thứ Bảy: 9AM - 2PM
Đóng cửa ngày Thứ Ba

(714) 899-2600

- ❖ Có xe đưa rước bệnh nhân miễn phí
- ❖ Giúp làm đơn Medicare Part D
- ❖ Nhận làm bác sĩ gia đình, y khoa phòng ngừa
- ❖ Chích ngừa nhập học, du lịch

9009 McFadden Avenue, Westminster, CA 92683

(góc Magnolia & McFadden)

từng theo dõi cuộc chiến tranh thì sẽ thấy từng cái món nợ đó là rất nhẹ. Nó rất gọi là công bằng” (...)

Ai là “những cái con rắn độc”? Các bác sĩ người Đức, nhà nông học người Mỹ hay các vị cha đạo người Pháp? Hay là ông Phạm Văn Tường, nhân viên gác cổng bán thời gian cho Phòng thông tin Huế? Khi bị “phát hiện”, ông Tường, như mọi người dân hoảng hốt chạy lánh chiến sự, đang trốn cùng đứa con gái 3 tuổi, con trai 5 tuổi và hai đứa cháu. Cả nhà ông đều bị bắn sạch. Một trường hợp khác: vào ngày thứ năm sau khi chiếm Huế, Việt Cộng “lùa” khoảng 400 đàn ông và thanh niên đến Nhà thờ Phú Cam. Vài người trong số đó đã nằm trong danh sách “có nợ máu với nhân dân”. Họ được nhìn thấy dẫn đi về hướng Nam. Sau đó, thi thể họ chất đống tại Khe Đá Mài... Một số sách, trong đó có “America in Vietnam” (ấn hành 1980) của Gunther Lewy và “Giap” (1993) của Peter MacDonald, đều trích dẫn một tài liệu của Việt Cộng bị tịch thu được đã “thống kê thành tích” việc “trừ khử 1.892 nhân viên chính quyền, 38 cảnh sát và 790 tên ác ôn”. Ai trong số những người bị giết tại Khe Đá Mài nằm trong bảng thống kê này, và ai “ác ôn”, ai vô tội?

Cũng trong cuộc phỏng vấn trên, Hoàng Phủ Ngọc Tường nói:

“Sau này, trong năm 75, 76, 77, chúng tôi đi làm thủy lợi đó, làm dẫn nước sông Hương đó, tôi đã đào lên những cái nắm mồ mà trong đó gọi là “thảm sát Mậu Thân” thì đầy những người đội mũ tai bèo và mặc áo quần quân giải phóng. Thi đấy là cái sự, tôi nói rằng đấy là cái, cái gọi là cái ranh mãnh của

thực dân mới. Nó bắn một mũi tên và được hai mục tiêu. Cái thứ nhất là che giấu tất cả những tội ác mà nó đã làm. Và cái thứ hai, nó đổ tất cả những cái đó cho quân đội cách mạng” (...)

Ở góc nhìn khác, cũng thấy một điều, có “tất cả những tội ác mà nó đã làm” cũng đã được che giấu. Hãy tua lại một đoạn phim tài liệu gần đây:

“Đầu tháng 3, hai tuần sau khi chiếm được Huế, thiếu úy Phil Gioia thuộc Sư đoàn 82 Không Vận đã dẫn trung đội mình dọc bờ sông Hương để tìm vũ khí địch có thể chôn lại sau khi rút lui. Trung sĩ Reuben Torres thấy một vật thò lên khỏi mặt cát. Đó là một cái khay tay. “Bọn tôi nghĩ chắc đây là một cái huyết” – Phil Gioia kể – “mà địch chôn người chết của họ sau khi rút lui khỏi Huế. Trung sĩ Torres nói, “ta đào chỗ này lên xem”. Chúng tôi thấy thi thể đầu tiên là một phụ nữ, mặc áo trắng, quần đen, hai tay bị trói ngoặc ra sau và bị bắn vào gáy. Bên cạnh là đứa bé, con bà ấy, cũng bị bắn. Thi thể tiếp theo cũng là một phụ nữ. Lúc đó thì đã rõ, đây không phải là xác quân Bắc Việt hay Việt Cộng” (The Vietnam War-Ken Burns, tập 6, xem từ phút 58:14).

Những phụ nữ này, cùng con cái họ, có nằm trong “thành phần” mà “nhân dân đã căm thù quá lâu”? Vì sao họ bị giết? Họ có tội gì? Đây không phải là cái chết giữa những người cầm súng ở hai bên chiến tuyến mà là sự giết chóc thường dân. Một cuộc thảm sát man rợ và tàn ác. “Cái giá” mà Huế phải trả trong Mậu Thân không hề “nhẹ” và rất không “công bằng”. Nó là tội ác chống lại loài người

và những kẻ gây ra phải gọi là tội phạm chiến tranh. Nó cũng chẳng thể gọi là “điều đương nhiên... đã tự động để mà cái lòng căm thù đã đẩy cái mức đó”, như lời Hoàng Phủ Ngọc Tường. Nó là một cuộc say sưa giết chóc có hệ thống và có tổ chức.

Ai chịu trách nhiệm?

Trong cuộc phỏng vấn ngày 20-5-2017 (*), Nguyễn Đắc Xuân kể: “Họ lập ra một cái đoàn, gọi là “Đoàn sinh viên quyết tử”, mà tôi là trưởng cái đoàn đó... Tôi tổ chức học quân sự, thành ra ba đại đội, làm thành một tiểu đoàn... Thì trong cái đội đó, cái đoàn sinh viên quyết tử đó, chả bắn được ai, mà cũng chả làm cái gì ai, nhưng nó gây ra một cái tinh thần sinh viên, mà dám vũ trang để mà chống Mỹ, để mà chống Thiệu-Kỳ...”.

Dù không biết “Đoàn sinh viên quyết tử” của Nguyễn Đắc Xuân có “bắn được ai” hoặc “làm gì ai” không, nhưng có điều chắc chắn rằng chiến dịch Mậu Thân là một kịch bản được chuẩn bị chu đáo với những kế hoạch cụ thể và phân công cá nhân cụ thể. Những bài báo miêu tả chi tiết “chiến công Mậu Thân” đã thuật rõ điều này. Việc tiêu diệt cho bằng hết “ngụy quân, ngụy quyền” để “xây dựng” một chính quyền mới sau “giải phóng” là một “chủ trương” của Ba Đình. Như được Lê Duẩn phác thảo, Mậu Thân không chỉ là chiến dịch quân sự. Mục tiêu lớn nhất là cướp chính quyền. Điều đó đã dẫn đến chiến dịch khủng bố và cuối cùng đưa đến cuộc thảm sát. Giết ai và ai đi giết đã nằm trong kế hoạch được soạn từ nhiều tuần hoặc nhiều tháng trước khi chiến dịch nổ ra. Việc Huế bỗng đốt pháo nhiều

hơn để người dân không phân biệt được tiếng súng với tiếng pháo đã cho thấy kế hoạch được lên chi tiết như thế nào.

Trong “Hue 1968: A Turning Point of the American War in Vietnam” (ấn hành 2017), tác giả Mark Bowden đã ghi lại một phần trong danh sách 22 trang đánh máy (mà ông tìm được trong Kho lưu trữ quốc gia Hoa Kỳ), liệt kê các mục tiêu cần “tiêu diệt”:

– Nhà thờ Phú Cam

– Khoa Luật Đại học Huế

– “Xa”, một cảnh sát Quảng Trị sống ở đường Thống Nhất gần giao lộ chữ Y cách đường Lê Văn Duyệt vài căn

– “Soi”, trung sĩ nhất Sư đoàn 1 Bộ binh nguy, ở đường Thống Nhất, gần căn nhà bằng đá và tiệm may

– Cao Thọ Xá, ác ôn, dân Phú Ổ, làng Hương Chu, thị trấn Hương Trà. Bỏ làng, về sống ở đường Thống Nhất gần cửa Chánh Tây. Đêm đêm, bọn chính quyền từ các làng kéo bên về nhà hấn đánh bài và ngủ lại

– Tiệm sửa đồng hồ đường Thống Nhất, đối diện xéo Phòng tuyến quân. Bọn chính quyền từ các làng kéo bên tụ tập về đây ngủ

– Hồ Thị Kim Loan, làm cho Cơ quan Phát triển Nông thôn. Nhà ở đường Trịnh Minh Thế gần trạm xe bus Nguyễn Hoàng

– Nhà hàng Lạc Thành ở đường Đinh Bộ Lĩnh, bên ngoài cửa Thượng Tứ. Bọn mật vụ và cảnh sát thường đến đây ăn uống

– Tiệm sửa radio ở số 3 đường Trần Hưng Đạo. Chủ là Tôn Thất Vũ, con của Tôn Thất Kế, đảng viên Đại Việt...

Cầm danh sách trong tay, những “anh hùng ngã tất”, như cách nói của ông Phan Nhật Nam, đã tổ chức các cuộc lùng sục gieo rắc kinh hoàng. Những kẻ “hối hả hưởng cho hết cái uy quyền què cụt trong giấy lát” không chỉ là những thanh niên “sớm giác ngộ” hoặc Việt Cộng nằm vùng. Có cả dân giang hồ. Một trong những người như vậy là Mai Văn Ngụ, ở Thới Lai, vốn khét tiếng với “nghề” ăn cướp; tổng tiền; đâm thuê chém mướn. Từng xô khám nên Ngụ hận thù cảnh sát. Khi “giải phóng về”, Ngụ “lột xác”, đổi tên thành Mai Văn Hòa. Được “cách mạng tin tưởng” giao nhiệm vụ, Ngụ hăm hở lập thành tích truy tìm những kẻ “có nợ máu với nhân dân”, nhân tiện “xử” luôn những kẻ thù của mình, trong chính quyền lẫn giới giang hồ. Trong vài vụ, đích thân Ngụ đứng xem cuộc hành quyết ngay trước nhà nạn nhân... (sau sự kiện Mậu Thân, Ngụ trốn theo “quân giải phóng” nhưng sau đó bị bắt và bị đày Côn Đảo; sau 1975, đương sự trở về Huế và được xem như một “anh hùng cách mạng” – dẫn từ “Hue 1968”, Mark Bowden).

Vì “chỉ đạo ở trên” là tiêu diệt sạch chính quyền “cũ” để “giải phóng hoàn toàn” Huế nên đã xảy ra các vụ bắt bớ tràn lan và giết chóc vô tội vạ. Cứ là “thành phần nguy quyền” thì bắt hoặc giết, bắt luận có “ác ôn” hay không. Trường hợp gia đình bà Nguyễn Công Minh là một ví dụ. Bà kể, lúc 2g sáng sau Giao thừa, một nhóm Việt Cộng cầm AK đến gõ cửa. Bố bà sợ hãi kêu anh cùng chú của bà lên cửa sau đi trốn. Việt Cộng đòi xem căn cước và hỏi bố bà làm gì. Ông là phó quận trưởng quận Triệu Phong ở Quảng Trị, sắp nghỉ hưu. Sáng

mùng một, họ quay lại, dẫn ông đi “thăm cung”. Sáng mùng hai, họ lại đưa ông đến Trường tiểu học Võ Dạ để tra hỏi. Đến mùng ba, họ yêu cầu ông gói ghém đồ dùng cá nhân và đi “học tập cải tạo 10 ngày”. Ông mất biệt từ đó.

Một năm sau, một Việt Cộng chiêu hồi khai với tỉnh trưởng Thừa Thiên rằng ông ta tận mắt chứng kiến một cuộc thẩm sát, tất cả đều bị chôn sống, và ông biết chính xác hố chôn. Đến Xuân Ổ, người ta tìm thấy một hầm có 7 xác, tất cả đều bị trói và đều bẻ sọ. Việc tìm kiếm được mở rộng sang các vùng lân cận. Mùa hè khô hanh chỉ toàn cát phủ nhưng cứ chỗ nào có cỏ tươi thì nơi ấy có xác. Lên Phú Tứ, sau một tháng, tìm được thêm 250 xác. Hầu hết đều bị bẻ đầu, trói cánh khuỷu, với tư thế quỳ và chết chum vào nhau. Gia đình bà Minh vẫn cố gắng tìm xác người thân. Tìm cho đến tháng 9-1979... Bố bà Minh bị bắt đi đâu và bị giết ở đâu? Không ai biết.

Ai trực tiếp “chỉ đạo” và “duyet” các kế hoạch “giải phóng” Huế? Ai lên danh sách “tìm diệt” và tổ chức “tìm diệt”? Phải có một hoặc nhiều người nào đó. Và (những) người đó phải là dân địa phương. Những thông tin này đã bị giấu nhẹm. Những bài báo “ca ngợi chiến công” hoặc các hội thảo từ hàng chục năm nay, mà mới nhất là “Hội thảo khoa học cấp quốc gia “Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy xuân Mậu Thân 1968 bước ngoặt quyết định và bài học lịch sử”, tổ chức ngày 29-12-2017, đã không bao giờ dám nhắc đến điều này. Bên cạnh sự hoan lạc chiến thắng là một sự hèn hạ rợn người.

(tiếp theo trang 117)

1968 và Tôi

■ Phạm Hồng Lam

Tiểu chủng viện Kontum

2018 gọi nhớ về 1968 đầy biến động của 50 năm trước.

Tại Paris và một vài thành phố ở Đức, năm 1968 được đánh dấu bởi những cuộc biểu tình của sinh viên học sinh. Tuổi trẻ phản kháng, phá bung những ràng buộc của xã hội đương thời. Họ xuống đường, la hét ủng hộ cộng sản Bắc Việt và đòi Hoa-kì chấm dứt cuộc chiến tại Việt Nam. Những la hét và đập phá đó một sáng một chiều đã làm thay đổi bộ mặt xã hội Âu châu. Tại Tiệp-khắc, „mùa xuân Praha“ đã không đơm hoa kết trái được trước họng súng và xích tãng của đạo quân xâm lược Nga. Hoa-kì tạo chấn động thế giới bởi vụ ám sát nhà đấu tranh nhân quyền Martin Luther King...

Tại miền Nam Việt Nam, 1968 đọng lại nơi tâm khảm người Việt với hình ảnh „Tết Mậu Thân“ đầy máu và nước mắt. Cuộc „tổng

công kích tổng nổi dậy“ của cộng đảng miền Bắc, được phát động bởi cuồng vọng ý thức hệ, đã đưa tới cái chết của 74 ngàn người, trong đó có 14 ngàn dân và gần 5 ngàn binh sĩ miền Nam, bên cạnh 59 ngàn cộng quân. Chưa nói tới hàng trăm ngàn người bị thương, hàng triệu người mất nhà cửa.

Với những biến động lớn trên đây, linh mục chủ bút tập san truyền giáo VERBUM SVD (mỗi năm ra 4 số, mỗi số 450 trang, bằng nhiều ngôn ngữ) của Dòng Ngôi Lời kêu gọi các nhà truyền giáo của Dòng và các thân hữu trên khắp thế giới đóng góp bài vở cho một số đặc biệt sẽ ra dịp tháng 5/2018. Ông cho hay, không cần những bài viết có tính hàn lâm, mà muốn có những trải nghiệm, những ước mơ, những suy nghĩ của cá nhân khi đứng trước những biến cố ấy. Tôi không đóng góp gì được theo lời

kêu gọi của Ông, vì kinh nghiệm về Mậu Thân của mình quá hạn hẹp. Tuy nhiên lá thư mời gọi của Ông đã khiến tôi mạnh dạn viết ra một vài trải nghiệm rất riêng tư của mình về một số kỉ niệm về 1968 còn đọng lại nơi kí ức của mình.

Những điều viết ra thật riêng tư. Để nhớ về ngôi trường mẹ, dù sao, cũng đã cung cấp chúng tôi một nền học vấn vững, một đường lối giáo dục thông thoáng và tiến bộ. Và hi vọng, những độc giả của ĐGD xuất thân từ Chủng Viện Kontum năm xưa, đọc nó, có dịp sống lại một chút quá khứ thân thương của mình.

***

Năm 1968 tôi là một học sinh nội trú lớp 5. (Cinquième, tương đương với lớp 8 trung học ngày nay) tại Tiểu Chủng Viện Thừa Sai Kontum.

Sự thường, dịp Tết chúng tôi được về nhà cả tháng để chung vui cùng gia đình. Nhưng năm đó, tình hình chiến sự buộc một số trong chúng tôi phải ở lại trường, vì đoạn đường quốc lộ số 14 giữa Pleiku và Buôn Ma Thuột không còn an ninh nữa trong việc di chuyển.

Tôi 30, sau thánh lễ đêm cuối năm, chúng tôi „reveillon“ (đón giao thừa) với nhau bằng một tô cháo – hình như cháo gà. Rồi ai nấy lên phòng ngủ.

Nằm chưa yên chỗ, bỗng nghe nhiều loạt tiếng nổ xa xa, càng lúc càng dày, càng dồn dập, thỉnh thoảng gầm vang những tiếng nổ thật lớn. Cứ ngỡ đó là tiếng pháo đón giao thừa của người dân trong các vùng lân cận. Bỗng có tiếng của thầy Giám Thị thúc dục:

„Dậy. Các chú dậy. Có đánh nhau. Cha Bề Trên bảo, tất cả

xuống tầng trệt tránh đạn!“. Mọi người cuốn vội chân mền, hối hả đi chuyển xuống gầm nhà. Chung Viện là một toà nhà ba tầng bằng gỗ, được cất từ năm 1933; tầng trệt với những chân trụ xi-măng lớn. Xuống đó, nhìn ra ngoài trời, mới biết có đánh nhau thật. Những trái hoả châu với những cánh dù xinh xinh tiếp nhau đốt sáng bầu trời; chúng lần lượt rơi xuống khu nghĩa trang bên kia đường, trước con mắt thèm thùng của chúng tôi muốn có được những cánh dù trắng đó để vui chơi. Lúc này trực thăng bắt đầu xuất hiện. Có những chiếc gần như dừng lại ngay trên đầu chúng tôi; chúng thi nhau nã đạn hoặc rốc-kết về phía phi trường nằm phía sau Chung Viện quăng một cây số đường chim bay.

Vậy là phi trường đang bị tấn công. Cùng thời điểm đó, cộng quân cũng tấn công nhiều mục tiêu khác nữa trong thành phố, song phần vì cách xa phần vì bị mặt trận phi trường lấn át chúng tôi đã không biết được các chiến trường kia.

Tuy nhiên cánh cộng quân tấn chiếm phi trường đã không thành công. Chúng phải rút lui, và tiếp tục trả đũa bằng những cuộc pháo kích vào khu phi trường. Những trái đạn lạc ngày đêm đã gây thảm hoạ cho dân cư quanh vùng và là nỗi bất an cho chúng tôi. Cũng may suốt cuộc chiến Chung Viện đã không bị trái đạn nào, chỉ bị hư một chút mái nhà, do một miếng đạn không biết từ đâu lạc tới làm gãy đổ một ít ngói.

Thị xã Kontum gần như nằm trong một lòng chảo có núi bao hai phía. Nó là một mục tiêu dễ dàng cho những khẩu đại bác hay những giàn hoả tiễn di động của cộng

quân đặt trên núi. Đêm đêm, và đôi lúc ngay cả ban ngày, hề thấy loé chớp trên núi, là như rằng sẽ có đầu đạn hay hoả tiễn chụp xuống đầu đó trong thành phố. Và rồi tức thì những chiếc trực thăng của quân đội quốc gia lại bay lên truy tìm và bắn vào những mục tiêu khả nghi trên triền núi.

Nhiều ngày pháp phòng trôi qua. Một người dân tới, cho hay muốn tặng Chung Viện con bò đã bị lạc lạc chết từ mấy ngày. Chúng tôi đã có được những bữa ăn nhiều chất đạm, nhưng thịt đã có mùi.

Rồi một buổi sáng, chiếc Landrover không mui có treo một mảnh vải trắng trên khung xe của đức cha Kim (Paul Seitz), Giám Mục giáo phận, không biết từ đâu về đậu lại trước sân Chung Viện. Ngài vào gặp cha Faugère (có Cao), vị „bác sĩ“ chăm lo sức khoẻ cho chúng tôi trong Chung Viện. Hôm sau, cha Cao nói với nhóm „y tá“ của Ông: Đức Cha cho biết, trận chiến đã yên rồi; giờ là lúc cần lo cho những nạn nhân chiến cuộc. Chứ nào muốn đi giúp, thì chuẩn bị đi với Ông. Bốn anh em chúng tôi dồn nhau lên chiếc xe con vịt hai ngựa, cùng với „bác sĩ“ lên đường.

Địa điểm chúng tôi tới đầu tiên là một căn nhà đổ nát phía sau Chung Viện về hướng phi trường. Khi bước vào căn nhà gạch đã bung mái chúng tôi thấy hai nữ tu lớn tuổi đang lau sạch cho nhiều tử thi vừa lớn vừa bé đặt nằm trên các tấm ván giữa căn phòng ngổn ngang ngói vụn. Không biết ai đó đã nhặt được mấy miếng ván thủng đờ và đã đóng thành một cỗ hòm để dưới đất bên cạnh. Nghe đâu gia đình này đang ngồi dưới hầm tránh đạn thì bị một trái đạn pháo kích chụp xuống trên đầu. Xác cha

mẹ con cái nằm đó đã gần một tuần rồi. Không giúp được gì, chúng tôi đi tiếp.

Chúng tôi tới bệnh viện thành phố. Tôi đoán đó là bệnh viện hay một khu bệnh xá nào đó, vì thấy các nạn nhân bị thương la liệt trên thêm và ngoài sân; họ nằm trên cang, xen lẫn với các xác chết. Phảng phất mùi xác chết. Một người đàn bà mang bào thai lớn ngồi khóc không ra tiếng bên cạnh xác người chồng tay chân co rúm trên chiếc băng-ca đặt ngoài trời. Chị đang đợi ai đó giúp bỏ xác người thân vào cỗ hòm đã chiến bên cạnh và đẩy nó lên chiếc xe ba-gác, để đưa tới nơi chôn cất. Chúng tôi chưa biết phải làm sao để nhét cái xác co quắp vào hòm, thì có người tới với một chai nước trong như rượu đế. Ông hớp từng ngụm phun lên các khớp xương tay và chân người chết rồi nắm kéo từng phần thẳng đuột ra. Nhìn sự việc diễn ra, tôi đoán, khi các cơ bắp và khớp xương đã khô cứng, thì cần phải có rượu phun lên làm nóng thì mới kéo dần chúng ra được.

Phụ đẩy cỗ hòm ra chỗ chôn cất tạm, tôi bắt gặp một quan tài nhỏ và sơ sài, trong đó hiện lên một khuôn mặt trẻ thơ tuyệt đẹp, làm tôi bàng hoàng. Chưa bao giờ tôi nhìn được một khuôn mặt trẻ thơ đẹp, an bình với đôi mắt khép hờ như thế. Nét mặt đó vẫn ám ảnh tôi cho tới hôm nay, dù kí ức mình không còn tưởng tượng ra được nữa những đường nét cụ thể của em.

Chúng tôi tiếp tục đi một vài địa điểm nữa. Rồi thôi. Bởi quả thật không gặp được những công tác phù hợp cho mình. Chúng tôi là mấy anh em tự nguyện, được một „bác sĩ“ chẳng tốt nghiệp một

trường y nào cả hướng dẫn cho làm „y tá“, để cùng phụ giúp Ông chăm sóc sức khoẻ cho anh em trong Chủng Viện. Lọc kim, rửa dao kéo, thay băng vết thương, phân phát và theo dõi thuốc thang, lấy nhiệt, chích ngừa ... đó là những thứ chúng tôi quen làm. Còn những việc như lau rửa tử thi, đào huyết, tống táng kẻ chết... quả vượt sức chúng tôi, những thanh niên mới 15, 16 tuổi.

Sau hai hôm đi thực tế đó, không hiểu sao vào mỗi bữa ăn, khi nhìn thấy những miếng thịt đỏ đỏ, là như có một mùi vị lợm lợm xông lên mũi, làm tôi không thể nào ăn nổi. Thời đó, quân đội hoa-kì thỉnh thoảng cho Chủng Viện một số đồ hộp. Xúc-xích (mà Bê Trê-nê Lộc – sau là Giám Mục giáo phận – hay gọi đùa với chúng tôi là „Ictus americanismus“ – cái ấy của người Mĩ!), jăm-bông, toàn những „của quý“ cả, nhưng nhìn thấy chúng trong bữa ăn là tôi đành nhịn. Kinh nghiệm này tôi đã trải qua một lần lúc tám, chín tuổi.

Một buổi sáng sớm, một người đàn ông ở xóm trên, không hiểu có chuyện gì, đạp xe ghé thăm ba tôi. Chuyện trò được một lát, ông cuỡi xe đi tiếp sang làng bên. Đùng một cái, chúng tôi hay tin ông bị nạn. Tôi chạy tới nơi, thấy ông đang quần quai trong vũng bùn lẫn nước đen - vì đêm hôm qua mưa nhiều – máu đỏ phun ra theo nhịp thở từ mũi miệng ông hoà với bùn đen. Ông bị cái rờ-mọc do một chiếc xe nhà binh kéo tông vào. Không hiểu sao, rờ-mọc đứt bung khỏi xe, gây ra thảm nạn. Khiếp quá, tôi chạy một mạch về nhà. Từ đó cả tuần chẳng buồn ăn uống gì nữa; đi học về là nằm dài trên chiếc chõng tre nhỏ. Mẹ tôi cứ thắc mắc, không

biết thẳng con của bà „ăn phải cái chi mà như người mất hồn“!

Về sau, khi tiếp xúc với những người tị nạn và được học hỏi, tôi mới hiểu ra, đó là hội chứng Trauma, những triệu chứng tâm bệnh xuất phát từ một kinh nghiệm mạnh nào đó trong đời. Một bà già tị nạn người Bosnien (theo Hồi Giáo), hề nghe tiếng động mạnh và tiếng người lao xao, là trốn ngay vào giường, tay chân run lẩy bẩy, thở không ra hơi. Chồng bà cho hay, bà đã chứng kiến cảnh quân lính Serbien (theo Thiên Chúa Giáo) kéo từng người con trai và các cháu bà ra giết trước sân nhà bà. Một thanh niên Senégál vẫn bình thường tới hồi hạn; bỗng một hôm anh vừa bước vào phòng là nép ngay mình vào một góc, mắt quan sát, như thể để xem có ai theo dõi làm hại mình hay không. Lần hỏi hỏi ra mới biết, anh bị quá nhiều bắt bớ, bị toà án và cảnh sát phạt nhiều lần; anh tâm sự không hiểu sao ra đường gặp người lạ là hay bị đánh; giờ đây nhìn đâu anh cũng thấy kẻ thù đang sẵn chờ hại anh. Bệnh tình xấu dần. Và sau hơn một năm chữa trị tại bệnh viện tâm thần, anh vẫn không trở lại bình thường được như trước.

Trauma là bệnh, cần phải chữa trị, chữa trị bằng tâm lý và cả thuốc thang. Nếu không, hội chứng có thể kéo dài suốt đời. Có lẽ hội chứng nơi tôi không nặng, nên đã có thể vượt qua.

Trở lại với 1968. Cuộc sống chúng tôi hạn chế trong khuôn viên Chủng Viện, nên đã không biết được gì hơn về diễn tiến các mặt trận cũng như các thảm cảnh khác đã xảy ra trong thành phố. Chỉ nghe nói, địa điểm cố thủ cuối cùng của cộng quân là khu chợ thị

xã; và khi bình yên trở lại, có dịp ra thăm phố, chúng tôi thấy khu chợ cháy đen, vết đạn loang lổ đầy khắp.

Không biết làm gì cho thời gian nghỉ Tết còn lại, tôi quay sang dịch truyện. Số là nhờ tình cờ nhặt được một cuốn truyện mỏng, năm sáu chục trang, loại mà ngày nay có người vẫn hay gọi là „tiểu thuyết ba xu“; còn nhớ mang máng tựa đề của nó là „Divorcée“ (Li hôn). Cuốn truyện này vốn là của cha Bê Trê-nê A-lê-xi Phạm Lộc. Hôm đầu năm chúng tôi kéo nhau vào phòng chúc tuổi Ông. Một căn phòng chưa đầy 20 mét vuông với một chiếc giường sắt sơ sài và cái bàn nhỏ chất đầy sách, chỉ để chừa một khoảng để Ông ngồi viết hay kí giấy tờ. Phòng không có bồn rửa mặt, chứ đừng nói có phòng vệ sinh riêng, mà có lẽ cũng chẳng có cái tủ quần áo nào. Vì thật ra Ông chỉ có hai hay ba chiếc áo chùng đen và cũng chừng ấy bộ py-ja-ma cháo lòng với một đôi xăng-đan và một đôi dép nhật mà thôi. Ấy, còn thêm một chiếc xe đạp nữ cũ nữa, phương tiện di chuyển không thể thiếu được của Ông! Toàn bộ tài sản chỉ có thế, ngoài ra là sách và sách, trên kệ dưới sàn nhà vương vãi khắp nơi. Phải cẩn thận khi bước vào phòng, nếu không muốn dẫm lên sách.

Khi chúng tôi cáo từ, Ông tình cờ nhặt lên cuốn „Divorcée“ đang nằm ngay lối đi và hỏi: Tụi bây có đứa nào đã đọc truyện này chưa. Hay lắm! Nghe thế thôi, chứ chúng tôi đâu gặng gửi Bê Trê-nê đủ, để dám mượn sách của Ông! Chỉ có mấy đứa „con“ (thiên lang) của Ông mới mượn sách của Ông. Một hôm, sau giờ chơi ban, khi kín gần hết nước trong cái giếng

(xem tiếp trang 118)

Phúc trình Freedom House 2018: Việt Nam không có tự do

Freedom House, một tổ chức giám sát độc lập ở Hoa Kỳ công bố phúc trình năm 2018 về tự do toàn cầu của 195 quốc gia trên thế giới, trong đó Việt Nam vẫn giữ nguyên vị trí là một nước không có tự do và không có dấu hiệu cải thiện.

Trong số 195 quốc gia trên thế giới, 88 nước được công nhận là có tự do, 58 nước chỉ phân nào có tự do, 49 nước còn lại hoàn toàn không được tự do về nhiều mặt, trong đó có Việt Nam.

Theo thang điểm từ 1 tới 7 của Freedom House, với 1 là mức tự do cao nhất và 7 là thấp nhất, quyền tham gia các vấn đề chính trị ở Việt Nam bị xâm phạm ở mức cao nhất, tức là 7/7, các quyền tự do dân sự ở mức 5/7 và quyền tự do nói chung bị xâm phạm ở mức 6/7.

Ngoài ra, phúc trình Freedom House còn nói rằng ở Việt Nam không có tự do báo chí và tự do Internet.

Freedom House nói rằng các nguyên tắc dân chủ như sự trung thực của bầu cử và tự do báo chí đang suy yếu trên toàn cầu liên tiếp trong 12 năm qua.

Ông Arch Puddington, nhà nghiên cứu về Tự do Dân chủ của Freedom House, nói với VOA trước khi phúc trình được phổ biến nói rằng, “quyền tự do ở nhiều quốc gia đang đi xuống, không thấy cải thiện gì so với năm trước đó.”

Các nhà hoạt động đang bị chính quyền Việt Nam giam cầm, từ trái sang: Phạm Văn Trội, Nguyễn Bắc Truyển, Nguyễn Trung Tôn, và Trương Minh Đức.

Trong phúc trình nói về Trung Quốc, tổ chức Freedom House nêu rõ sự đàn áp dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Tập Cận Bình như là một nhân tố góp phần vào xu hướng giảm chung cho tình hình tự do của cả nước và bị xếp hạng “không tự do.”

Myanmar, một trong các quốc gia được xếp hạng “phần nào có tự do,” các chuyên gia nói rằng những đánh giá này mang tính hỗn hợp, phản ánh sự chuyển đổi của đất nước từ quân đội cai trị sang nền dân chủ, trong lúc cuộc khủng hoảng nhân đạo ngày càng tồi tệ sau cuộc tháo chạy ồ ạt của người Hồi giáo Rohingya sang nước láng giềng Bangladesh.

Về phần Hoa Kỳ, bản phúc trình

năm 2018 nói sự suy yếu về tự do của Hoa Kỳ, mà trước đây vốn là một nhà vô địch của chế độ dân chủ, cho thấy một tình trạng phức tạp hơn đang diễn ra do cuộc điều tra của công tố viên đặc biệt về sự can thiệp của Nga vào cuộc bầu cử tổng thống năm 2016.

Trong đánh giá của Freedom House, chính quyền hiện tại của Hoa Kỳ gặp phải những vấn đề bất ổn về đạo đức, bao gồm mối quan hệ kinh doanh của gia đình tổng thống Donald Trump và nguy cơ về xung đột lợi ích, cũng như quyết định của tổng thống không tiết lộ bản khai thuế cá nhân.♦

VOA (Tiếng Việt)

MỘT THẾ GIỚI BỊ TỔN THƯƠNG

DÒNG CHỮA CỨU THỂ TỔ CHỨC TẶNG QUÀ

CUỐI NĂM CHO CÁC THƯƠNG PHẾ BINH VNCH

Tận dụng những ngày sau Lễ Giáng Sinh, các sinh hoạt trong sân Nhà Thờ Kỳ Đòng tạm ngưng, nhóm Linh Mục phòng Công Lý và Hòa Bình, DCCT Sài Gòn, tổ chức họp mặt sinh hoạt trao quà xuân với một số Thương Phế Binh VNCH thuộc vùng Sài Gòn và các tỉnh phụ cận. Theo tin từ phòng Công Lý và Hòa Bình loan báo, có khoảng trên 6.000 ông ghi danh tham dự chương trình “Tri Ân TPB – VNCH” do Phòng Công Lý và Hòa Bình tổ chức, lần họp mặt này dành cho khoảng trên 4.000 ông. Trên 700 ông vùng miền Trung (từ Phú Yên trở ra Quảng Trị) vì đường xa và sức khỏe yếu kém nên các cha sẽ đến tận nơi để trao quà cho các ông, cùng lúc thăm nhà, xem xét hậu có những hỗ trợ cần thiết. Khoảng hơn 1.000 ông khác rải rác ở các vùng xa thuộc miền Nam hay Đông Nam, hoặc vì yếu sức không đến được, hoặc vì không liên lạc được, các ông vì nghèo nên thường dùng sim khuyến mãi, dùng hết tài khoản rồi bỏ nên số điện thoại thay đổi liên

tục, hoặc vì phải di chuyển chỗ ở nên mất liên lạc với người thường dùng nhờ điện thoại, các cha cũng sẽ tổ chức đến nơi để trao quà. Nhưng đầu sao được họp mặt, ca hát và tâm sự với nhau trực tiếp tại DCCT vẫn là điều các ông yêu thích.

Các cuộc họp mặt được tổ chức liên tục trong năm ngày 26, 27, 28, 29 và 30, trừ sáng ngày 28 tạm ngưng để nhường sân cho một sinh hoạt khác của Nhà Dòng. Chiều nay 28 tháng 12, một ông được người nhà dẫn đi vì ông bị mù cả hai mắt, người con gái dẫn cha mình đi dự họp mặt là một Nữ Tu, chị đã không giấu được nỗi vui mừng chia sẻ với chúng tôi rằng, cả tuần này ba của chị đứng ngồi không yên, nói huyền thuyên trong nhà là sao chờ đến ngày đi dự lâu thế! Đêm qua ông đã trần trọc không ngủ, mong đến sáng để đi gặp bạn mình. Ông cụ chẳng che đậy niềm vui luôn miệng cảm ơn các cha.

Hôm qua chúng tôi gặp một người TPB khác, ông nửa buồn nửa vui nói với tôi, tôi nhận ra ông là cha của một người tôi quen biết, chị này có lần đã nói với tôi về cha mình, chị cho biết ở nhà ông sống rất lạc lõng, thường bất đồng ý kiến với mẹ chị và gia đình, ông đòi đi tham dự các sinh hoạt do chúng tôi tổ chức nhưng chị ngăn cản và nói với ông về gia cảnh nhà chị không hề thiếu thốn thì lên đó sinh hoạt nhận quà làm gì, hơn nữa ông hay sống với quá khứ, nói những chuyện ngày xưa không ăn nhập gì với gia đình hiện tại. Dĩ nhiên tôi góp ý với chị về ông, cho thấy tâm lý của ông với những tổn thương ông phải mang. Ở đây không phải là gói quà, hay hai tờ giấy 500 ngàn là quan trọng, nhưng chính là sự cảm thông, trân trọng và tình “huynh đệ chi binh” rất cần cho tuổi già một người lính. Và có lẽ vì sự góp ý thẳng thắn của tôi mà lần này chị cho ông bố đi dự. Gặp chúng tôi, ông cảm ơn và xin nhường quà cho anh em khác, ông nói được gặp anh em là ông thỏa mãn

lắm rồi...

Trong một lần chúng tôi đi thăm các TPB, đến một thị trấn vùng biên giới, rất khó khăn để được gặp các ông, chỉ được một vài người, phần đông bán vé số dạo. Có một TPB vốn là sĩ quan TQLC, rất ít gặp gỡ anh em, nguyên nhân chỉ vì ông bị tàn phế, sống hoàn toàn nhờ vào các con, ông được giao trông coi một cửa hàng internet do con ông mở ra, thu nhập ông được hưởng một phần để sinh sống, ông bị đưa con đe dọa nếu tham gia gặp gỡ các TPB khác thì sẽ bị cắt nguồn sống. Cuối cùng thì ông cũng đến điểm hẹn với chúng tôi và các TPB khác, trong vài phút ngắn ngủi họp mặt, ông nghẹn ngào nói: “Tôi là một thằng hèn, tôi không biết làm gì hơn...” Gạt nước mắt, ông leo lên chiếc xe lắc, chào anh em, rồi lắc đi... Chúng tôi buồn nhìn theo, mãi không quên được dáng vẻ tội nghiệp của một người ốm yếu với đôi chân cụt!

Trong nhiều năm qua giúp cho các ông TPB, chúng tôi đã có cơ hội để gặp hàng ngàn những tình huống đón đầu như vậy...

Mấy ngày nay, sân sau Nhà Thờ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp Sài Gòn ngập tiếng cười, rộn ràng tiếng hát, những chiếc áo xanh, nón xanh da trời của tình nguyện bận rộn lảng xãng, những chiến bào một thửa bao bọc thân thể người trai trẻ nay được khoác lại lên thân người lính già ốm yếu, mù lòa, khắc khổ... Những chiếc áo dài của những người hát cho lính bay lượn bên các cựu chiến binh tật nguyện như lời một bài hát nào năm xưa “Em một chiều dạo phố mùa xuân, bên người yêu tật nguyện chai đá”, nhưng hình như hôm nay những người lính ấy không còn chai đá, những nụ cười và nước mắt lăn dài trên đôi má nhăn nheo cần cỗi của người... “Em cho anh mùa xuân, nụ hoa vàng mới nở...”!

Vị Bề Trên năm nào của Nhà Dòng cuối thập niên 60 đã tinh tế đặt tên cho khoảng sân phía sau Nhà Thờ này tên gọi “**Sân Hiệp Nhất**”. Hiệp Nhất là tinh thần của Chúa Kitô mong muốn cho Giáo Hội của Ngài thực hiện nơi trần gian, Hiệp Nhất là bản chất của Thiên Chúa, là hình ảnh của Ba Ngôi, là nguồn cội của Sự Sống, là nguyên lý của vũ trụ và là lẽ sống của người Kitô hữu.

Khi đón nhận các ông TPB – VNCH, đến sinh hoạt tại đây, nhiều ý kiến đã gây ra không ít những khó khăn cho chương trình, có lúc tưởng chừng như không thể tiếp tục. Dĩ nhiên nguyên nhân vẫn nằm ở quyền lực của Sự Dữ, của chia rẽ và bất công, của ích kỷ và độc đoán, của hèn kém và mặc cảm. Bạo lực thể gian đã can thiệp nhằm chấm dứt một tiến trình gây dựng tình thương và chữa lành.

Như một lời Kinh Thánh đã đoán quyết: sự gì của Thiên Chúa thì không ai có thể ngăn cản được, nếu

là của thể gian thì tự nó sẽ tiêu diệt. Từng ngày, từng năm, từng hành động cụ thể minh chứng cho động lực tình yêu, dần dần những ý kiến trái chiều, những đổ kỵ nội bộ đã và sẽ còn bị xóa nhòa, ngày càng nhiều người chấp nhận, ủng hộ và thậm chí đồng hành với chương trình, nét đẹp Hiệp Nhất đang lộ dần trên vuông sân có cái tên Hiệp Nhất yêu thương đó.

Trong định hướng lục niên của DCCT, người ta đọc thấy hàng chữ “**Một thế giới bị tổn thương**” cùng với sự xác tín về ơn gọi của mình, phải chăng anh em tu sĩ DCCT đang tìm kiếm và đã thấy một thế giới bị tổn thương ngay trong tầm mắt của mình tại khoảng sân mang tên Hiệp Nhất này.

Lời chất vấn của cha Bề Trên Tổng Quyền Nhà Dòng trong lá thư ngày 31.5.2017: “**Mỗi cơ sở, mỗi cộng đoàn, mỗi ngôi Đền của chúng ta có phải là nơi quy tụ an toàn cho những người nghèo khổ, những người bị bỏ rơi không?**” Lời chất vấn này cứ vang đi dội lại trong trái tim của từng anh em Tu Sĩ DCCT chúng tôi...♦

Lm. VĨNH SANG,
DCCT, 28.12.2017,
theo Ephata 778

**ĐỌC VÀ CỔ
ĐỘNG
NGUYỆT SAN
DIỄN ĐÀN GIÁO
DÂN**

MILE SQUARE DENTISTRY

15972 EUCLID ST. STE. F, FOUNTAIN VALLEY, CA 92708
(714) 839-7660

GIỜ MỞ CỬA: Thứ Hai - Thứ Sáu: 10am - 7pm
Thứ Bảy: 10am - 4pm

Bác Sĩ Nha Khoa

CHRISTOPHER KHIEM NGUYEN, D.D.S.

Nha Khoa Tổng Quát và đặc biệt về thẩm mỹ (Porcelain Veneers, Bonding, Bleaching)

JENNI HA NGUYEN, D.D.S.

- Chữa trị các bệnh về răng và nướu
- Làm răng giả các loại
- Nha Khoa phòng ngừa cho người lớn và trẻ em
- Tiểu giải phẫu
- Săn Sóc trẻ em để ngừa sâu răng và mọc răng lệch lạc
- Chữa trị theo kỹ thuật tân tiến hiện đại và phương pháp sát trùng tối đa để tránh bệnh truyền nhiễm

**TẬN TÂM - CHU ĐÁO - NHẸ NHÀNG
MÁY MÓC VÀ DỤNG CỤ TỐI TÂN**

**NHẬN MEDICAL VÀ BẢO HIỂM
GIÁ ĐẶC BIỆT CHO QUÝ VỊ
KHÔNG CÓ BẢO HIỂM**

HỘI YẾM TRỢ ÁN TUYÊN THÁNH CHA TRƯƠNG BỬU DIỆP

THƯ MỜI

13962 Seaboard Cir,
Garden Grove, CA 92843, USA
Tel: (714) 852-3891

Trân trọng kính mời toàn thể quý vị đến tham dự

LỄ GIỖ CHA PHAN XICÔ XAVIÊ TRƯƠNG BỬU DIỆP lần thứ 72 được tổ chức tại:

Địa điểm: THÁNH ĐƯỜNG ĐỨC MẸ LA VANG (Our Lady Of Lavang)

288 S Harbor Blvd., Santa Ana, CA 92704

Thời gian: 10:00 sáng ngày thứ Bảy 3 tháng 3 năm 2018

Đề nghị khen và cảm tạ Chúa đã ban cho đất nước và giáo hội Việt Nam một vị chủ chăn thánh đức, thương người, hết lòng vì dân chiên. Cũng là dịp tưởng niệm và tri ân cha Diệp đã luôn luôn cầu bầu cho chúng ta trước tòa Chúa để Người ban ơn vượt qua những khó khăn và thử thách trong đời.

Trong thánh lễ này Linh Mục Chánh Xứ Nguyễn Văn Luân chủ tế và có sự đồng tế của Linh Mục Roland Jacques (Dương Hữu Nhân) O.M.I., phụ tá Cáo Thỉnh Viên án Tuyên Thánh Cha Trương Bửu Diệp tại Roma sang thăm Hoa Kỳ.

Nếu quý vị không có hoàn cảnh thì giờ đến tham dự Lễ Giỗ, quý vị có thể gửi lời xin khẩn và tạ ơn về văn phòng của Hội tại địa chỉ:

13962 Seaboard Cir, Garden Grove, California 92843

Tel: (714) 852-3891, (626) 277-8707, (714) 949-7049

Sự yểm trợ của quý vị sẽ được chuyển về Roma cho tiến trình Tuyên Thánh Cha Trương Bửu Diệp.

Trân trọng kính mời, Ban Điều Hành

TOURS DU LỊCH HÀNH HƯƠNG 2018

Ý: Vương Cung Thánh Đường (VCTĐ) Thánh Phaolô Ngoại Thành; VCTĐ Thánh Phêrô & Bảo Tàng Vatican; Nhà Thờ Đức Mẹ Cầu Thang & Mộ Đức Hồng Y Nguyễn Văn Thuận; Đấu Trường Colosseum; Nhà Thờ Đức Bà Cả & Đền Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp; Triệu kiến Đức Giáo Hoàng; Viếng Xác Thánh Pio; Nhà Thờ Thánh Inhasio và Nhà Thờ Gesù; Trung Tâm Thành Phố Rôma; Thành Phố Assisi; VCTĐ Thánh Phanxico Assisi và Thánh Clara; Hang Toại Đạo ...

Đo Thái: Hang Bethlehem; Jerusalem & Bức Tường Than Khóc; Biển Hồ Galilê; Làng Nazareth & Tiệc Cưới Cana; Jericho & Núi Cầm Đỗ; Núi Tabor & Núi Sion; Núi Olives (Chùa Thăng Thiên); Sông Jordan; Bữa Tiệc Ly cuối cùng; Vườn Cây Dầu; Chặng Đàng Thánh Giá; Đồi Golgotha; Emmaus; Mộ Mẹ Maria; Mộ Ông Lazarô; Biển Chết...

Bồ Đào Nha: Thăm viếng linh địa Đức Mẹ Fatima; thăm mộ & nhà xưa 3 Thánh Trẻ Lucia, Jacinta, Francisco; Dâng lễ và khẩn nguyện tại vương cung thánh đường Fatima; Tham dự cuộc rước kiệu quốc tế kính Mẹ Fatima; Viếng nhà thờ chính Tòa ở Lisbon; 3 tu viện: Gieronimo, Baltalha, Alcobaca; Phép lạ Thành Thế tại nhà thờ Thánh Stephano; Tháp Belem; Santarem... cùng các danh lam văn hóa và tôn giáo của Bồ Đào nha...

Tây Ban Nha: Tham quan Barcelona; Đền thờ Đức Mẹ Đen núi Montserrat; Đền Thánh & Con Đường Thánh Giacobe; Đền Thánh St. Ignatio Loyola; Santiago de Compostela* thủ đô hành hương trung cổ* thắng cảnh Tây Ban Nha...

Pháp: Thăm viếng linh địa Lộ Đức (Lourdes); Dâng lễ tại Đại Thánh Đường Đức Mẹ Lộ Đức; Khấn cầu xin ơn tại hang núi đá Lộ Đức; tắm suối Lộ Đức chữa lành; Tham dự cuộc rước kiệu quốc tế kính Mẹ Lộ Đức; Thăm viếng vương cung thánh đường Đức Mẹ Mân Côi, Đức Mẹ Vô Nhiễm Nguyên Tội; Con Đường Chặng Đàng Thánh Giá; Viếng thăm Boly Mill-Nơi Thánh Nữ Bernadette ra đời; Tham Dự Bí Tích Sứ Dầu Thánh, Châu Bí Tích Thánh Thể, Đức Mẹ Mân Côi...

Nam Tư: Thăm viếng và khẩn nguyện tại linh địa Đức Mẹ Medjugorje; Đồi Pobrô nơi Đức Mẹ hiện ra; Thánh Đường Nữ Vương Hòa Bình; Tham quan Nhà thờ Thánh Giacôbê có tượng Đức Mẹ Maria đẹp nhất thế giới...

Croatia Split: Nhà thờ chính tòa St. Dominus tại cung điện Hoàng Đế Diocletian; Thăm thủ đô Croatia...

Ba Lan và Tiệp Khắc: Thủ đô Ba lan; Đức Bà Đen; Nơi Mẹ Hiện Ra tại Ba Lan năm 1877; Thành phố khai sinh phong trào Đạo Bình Đức Mẹ Vô Nhiễm Nguyên Tội; Thánh Maximilian Kholbe; Quê hương Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II; Đền Thờ Lòng Chúa Thương Xót; Thánh Faustina; Mộ muối tuyệt đẹp Wieliczka; Prague; Thủ đô Tiệp Khắc và Holy Infant Jesus...

Chuyến 2: Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Pháp, Nam Tư, Hoa Đại Trung Hải (Croatia Split)

17 Ngày (từ ngày 14 đến ngày 30 THÁNG 5, 2018)

- Linh Hướng chuyến đi: Linh Mục Giuse Trịnh Ngọc Danh 5/14-30/2018
- Đặt chỗ trước ngày 1 tháng 3 giá trọn gói \$4,550 +Tip. Đăng ký sớm để được giảm giá và chỗ tốt. (Sau ngày 1 tháng 2, giá vé sẽ thay đổi theo giá vé của hãng máy bay).
- 13 Ngày Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, và Pháp: Lệ Phí \$3,850 + Tips
- 4 Ngày Nam Tư và Hoa Đại Trung Hải (Croatia Split) : Lệ Phí \$700+ Tips
- **Giá bao gồm:** vé máy bay đi và về Los Angeles; Khách sạn cao cấp; các bữa ăn sáng Tối mỗi ngày; Xe bus Du Lịch tiện nghi; Vé vào cửa tại các nơi thăm viếng; Bảo hiểm; Hướng dẫn viên du lịch chuyên nghiệp.

Lm. Giuse Trịnh Ngọc Danh

Chuyến 1: DO THÁI & Ý

15 Ngày (từ ngày 09 đến ngày 23 tháng 4, 2018) - \$4,100

- Linh Hướng chuyến đi: Linh Mục Benjamin Hoàng
- Đặt chỗ trước ngày 1 tháng 2 giá trọn gói \$4,100. Xin hỏi để được giảm giá và chỗ tốt. (Sau ngày 01 tháng 2, giá vé sẽ thay đổi theo giá vé của hãng máy bay)
- **Giá bao gồm:** Vé máy bay đi và về Los Angeles; Khách sạn cao cấp; các bữa ăn sáng, ăn tối mỗi ngày; Xe Bus Du Lịch tiện nghi; Vé vào cửa tại các nơi thăm viếng; Bảo hiểm; Hướng dẫn viên du lịch chuyên nghiệp...

Lm. Benjamin Hoang

Đặt Biệt:

Quý khách giới thiệu bạn bè hoặc hội đoàn, sẽ được giảm giá và tặng quà.

Fatima Tour

Professional Licensed Tour Guide European—ITA#10623900
9450 Carnation Dr. Westminster, CA 92683-7443
Email: fatimatour135@gmail.com
Website: www.fatimatour135.com
Phone: (714)-837-0438 & (714)230-5188

“Việt Nam, Nỗi Đau & Niềm Hy Vọng”

Trên đây là tiêu đề tác phẩm mới nhất của tác giả Trần Phong Vũ do tử sách Tiếng Quê Hương ấn hành. Sách dày 664 trang, bìa cứng offset bốn màu. Để độc giả có một ý niệm khái quát về nội dung sách, sau đây chúng tôi xin gửi tới quý vị trích đoạn Lời Nói Đầu của tác giả

Sự ra đời của “Việt Nam, Nỗi Đau & Niềm Hy Vọng” rất tình cờ. Một phần do đưa đẩy của tình hình đất nước. Phần khác, là sự khích lệ của đám đông bạn đọc và thân hữu khắp nơi...

Nội dung tập sách gồm năm phần:

Phần Một: “Từ Góc Nhìn Trong Nước” gồm 20 Chương phản chiếu cách nhìn của người dân trong nước xuyên qua tư duy, tâm tình và tiếng nói điển hình của một số trí thức và giới trẻ quốc nội.

Họ là những “Con Ông Cháu Cha”, tiêu biểu là bà Nguyễn Nguyên Bình, ái nữ cựu tướng Nguyễn Trọng Vĩnh một thời là Đại sứ của chế độ ở Bắc Kinh. Họ là những trí thức tên tuổi như GS Trần Đình Sử, Phó TS Hà Sỹ Phu v.v...

Họ cũng là những khuôn mặt trẻ như Nhạc sĩ Tuấn Khanh, nhà báo Huỳnh Quốc Huy, cô bé Nguyễn Bích Ngân, 14 tuổi học sinh lớp 10 ở Hà Nội.

Chúng từ vô giá của những nhân chứng thời đại này, đã, đang nói gì với chúng ta và những thế hệ mai sau?

Phần Hai: “Tôn Giáo và Chính Trị”. Đây là phần quan trọng dẫn khởi từ quan niệm nền tảng: coi các khối lực tôn giáo, với sức mạnh nội tại của niềm tin có khả năng triệt tiêu mọi thế lực gian ác mở đường cho dân tộc đi vào một vận hội mới.

Tưởng cũng cần minh định: là tín hữu Công Giáo, khi đề cập mối tương quan giữa tôn giáo và chính trị, chúng tôi mạnh dạn đi sâu vào những điểm mạnh kể cả những khuyết tật trong nội bộ Giáo Hội Công Giáo Việt Nam... Vì lý do tế nhị, người viết dè dặt không bàn tới những vấn nạn của các tôn giáo bạn. Nhưng thiết nghĩ, từ trường hợp Công Giáo, người đọc thừa nhận bèn để suy ra cảnh ngộ của các tôn giáo khác, khi hiểu rằng đối với người cộng sản, tôn giáo, tín ngưỡng, nói chung, luôn là mục tiêu hàng đầu cần phải truy diệt. Chính Đại lão Hòa thượng Thích Quảng Độ, Tăng thống GHPGVNTN đã hơn một lần nói lên điều này.

Nội dung lá thư hiệp thông của nguyên Giám Mục Micae Hoàng Đức Oanh gửi Hòa thượng Thích Không Tánh sau khi chùa Liên Trì bị csVN phá nát và tẩm hình ghi lại ánh mắt cảm thương, vòng tay xiết chặt giữa hai nhà lãnh đạo CG/PG trong bối cảnh ấy đang nói gì với chúng ta hôm nay và mai sau? Những bước chân âm thầm của nguyên TGM Hà Nội Giuse Ngô Quang Kiệt cạnh những nạn nhân thảm nạn môi trường biển Phú Yên, Nghệ An, Đông Yên, Hà Tĩnh

còn phảng phất trong tâm tư người viết như một gợi nhớ về suy tư sâu lắng của Đức Cha liên quan tới những cái chết của cá, biển, của lý trí, chính trị và lương tâm con người.

Những câu hỏi nát lòng của người Phật tử Trương Nhân Tuấn cùng với những vấn nạn đau đầu phát ra từ trái tim rướm máu của Tịnh Khê, người tín hữu Đức Kitô... đang tra vấn lương tâm của những ai mang danh Con Phật, Con Chúa, cách riêng các giới lãnh đạo thuộc mọi tôn giáo.

Trong Chương 23 nói về chủ trương diệt tôn giáo bằng mọi giá của csVN, người viết đã bày tỏ tâm trạng sững sờ khi phát hiện từ năm 2008, Hà Nội gần như công khai đẩy mạnh sách lược chiêu dụ người Công Giáo vào đảng CS! Đây là một sự kiện khác thường. Bời lẽ từ trước tới nay, Hà Nội chưa bao giờ tiết lộ con số những tín hữu CG, dù là giáo dân hay giáo sĩ là đảng viên đảng CS!

... Cũng trong chương sách này, Phòng Thông Tin Phật Giáo Quốc tế ở Paris hôm 21-12-16 đề cập bài viết của Xuân Hàn cho hay về tình trạng số Tăng sĩ và Phật tử từ Việt Nam gửi qua Hoa Kỳ hàng năm để làm công tác **tôn giáo vận**, phân hoá và ly gián Cộng đồng Phật giáo. Với tiêu đề “Một cuộc di cư nguy hiểm” tác giả mở đầu như sau.

“Nhiều người bạn, ngoại quốc và ngay cả Việt Nam, đã từng nêu câu hỏi: **Tại sao người Việt Nam**

có nhiều chùa như vậy? Câu trả lời không dễ, vì nó bao trùm nhiều lãnh vực. Nhưng để đơn giản, chúng ta thử quay về nguồn gốc của vấn đề. **Nhiều chùa thì lắm thầy. Mà lắm thầy thì các thầy từ đâu đến?** Từ đây, với những chứng liệu cụ thể, khá tin, tác giả lần lượt nêu lên những câu trả lời đầy tính thuyết phục trong Chương 23 Phần Hai “Tôn giáo và Chính trị”.

Bàng bạc trong phần hai, người viết cố gắng đúc kết những giáo huấn nền tảng của Hội Thánh Công giáo liên quan tới trách nhiệm của người tín hữu với tư cách công dân đối với đất nước, với con người trong mọi lãnh vực, văn hóa, giáo dục, xã hội, kinh tế, kể cả chính trị. Ngoài những trích dẫn trong Thánh Kinh, chúng tôi cũng dựa vào Học Thuyết Xã Hội Công Giáo và Tông Huấn “Người Tín Hữu Giáo Dân – Christifideles Laici” của cố GH Gioan Phaolô II công bố ngày 30-12-1988, ấn bản Việt Ngữ của Đ/Ó Trần Văn Hoài, do Nguyệt san Đường Sóng¹ và Phong trào Cursillo ngành VN Giáo phận Orange, California, HK xuất bản.

Tất cả không ngoài mục tiêu làm sáng lên những đòi buộc người tín hữu chân chính không thể khước từ. Đó là bệnh đỡ thành phần nghèo khó, thấp cổ bé miệng, những người dân thân tranh đấu cho hòa bình, công lý bị tà quyền giam cầm, bách hại.

Phần Ba: “Formosa và

1 Tờ Đường Sóng, tiền thân của nguyệt san Diễn Đàn Giáo Dân, ấn hành tại miền nam California, Hoa K ý 1980/1992 thế kỷ trước để làm quà tặng cho hàng trăm ngàn thuyền nhân Việt Nam tị nạn cộng sản tạm cư tại 8 quốc gia Đông Nam Á.

Thảm Họa Môi Trường” gồm 10 Chương. Nội dung trình bày những nét lớn về mưu toan thâm độc của Bắc Kinh mượn tay tổ hợp gang thép Formosa xuất xứ đảo quốc Đài Loan đầu độc dân ta qua hành vi lén lút xả thải những hóa chất cực độc xuống Vũng Áng, Hà Tĩnh. Kết quả hành vi phá hoại môi trường biển này đã gây nên cảnh cá chết hàng loạt phơi trắng 250 cây số dọc bãi biển bốn tỉnh miền Trung thượng tuần tháng 4-2016. Trước mắt, hàng trăm ngàn gia đình ngư dân mất sạch nguồn sống. Hàng ngàn tàu thuyền đánh cá không thể ra khơi nằm phơi mình trên bãi vắng. Hệ quả giãy chuyễn là tương lai vô định, bèo bọt của cả triệu đồng bào xưa rày sống bám vào biển qua những ngành nghề liên hệ như làm muối, nuôi trồng thủy hải sản, các nghề vận tải, buôn bán tôm cá, sản xuất nước mắm v.v...

Nhìn vào bằng chứng cụ thể người dân Nhật Bản phải gánh chịu đầu thế kỷ trước trong thảm họa môi trường biển ở Minamata, câu hỏi nhức nhối đặt ra là cái giá nào sẽ đổ xuống thân phận những thế hệ Việt Nam mai ngày?

Đối diện với hệ quả kinh hoàng trước mắt cùng những di lụy lâu dài trong tương lai, đảng và nhà nước csVN không những im lặng mà còn trắng trợn bao che, hùa theo thủ phạm tiếp tục làm càn. Trong cảnh ngộ “thù trong giặc ngoài” ấy, với sự hỗ trợ của các Giáo sĩ Công giáo, những người thiện chí..., hàng chục ngàn giáo dân và lương dân địa phương đã can đảm xuống đường chống lại Formosa, thiết lập hồ sơ khiếu kiện tại tòa án Kỳ Anh, Hà Tĩnh, bắt chập những đòn thù ác nghiệt

của CA nhà nước!

Phần Bốn: “Chế độ trước thế Nhân Dân” gồm 19 Chương, trình bày khái quát về mối tương quan ngày càng rệu rã, xa cách giữa hệ thống cầm quyền csVN và đồng bào trong nước. Nó là chỉ dấu làm nảy sinh mầm mống đối kháng khi ngấm ngấm khi công khai ngay trong lòng đảng và chế độ. Sự lên tiếng cảnh giác của TBT Nguyễn Phú Trọng về điều gọi là “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cơ chế cầm quyền kể cả Quân Đội, Công an, Cảnh sát Nhân Dân thời gian gần đây là một bằng chứng.

Lời khuyến cáo thẳng thắn, đầy tính xây dựng của GS/TS Jonathan London trong lá thư gửi Việt Nam vào dịp Tết Nguyên Đán Đinh Dậu 2017 cũng là một chỉ dấu khác cho thấy khát vọng tự do dân chủ của quảng đại quần chúng Việt Nam là một thực tế có thật, cho dầu đảng và nhà nước csVN luôn tìm mọi cách để che đậy, tránh né...

Sự kiện các sách Giáo Khoa Việt Ngữ do Hànội chủ trương để tuồn vào hệ thống giáo dục từ tiểu/trung tới đại học ở Mỹ - điển hình là các Học khu, các đại học trong vùng Tiểu Sài Gòn miền Nam California- cho thấy csVN đang theo đuổi một kế hoạch dài lâu bằng cách không chỉ len lỏi vào các Trung tâm giảng dạy Việt ngữ của cộng đồng mà còn có cả một dự án quy mô nhắm vào hệ thống học đường của người địa phương...

Câu chuyện “tuyệt mật” của tướng CA Trương Giang Long lần đầu tiên hài tội quan thầy TC xâm lược VN mang ý nghĩa gì khi nó được “bật mí” vào đúng thời gian LM Nguyễn Văn Lý phát động chiến dịch biểu tình toàn-

dân-toàn-diện-liên-tục, nói kết trong ngoài suốt năm 2017 nhằm chống lại mưu đồ cướp nước của Bắc Kinh?

Cuối cùng là phần Phụ Lục: gồm 12 Chương không ngoài mục tiêu bổ trợ, soi sáng thêm cho quan điểm của tác giả trong toàn bộ “Việt Nam, Nỗi Đau & Niềm Hy Vọng”: Từ nội dung tập sách “Thấp Một Ngọn Nến Cho Thái Hà” của vị LM già Dòng Phanxicô Hèn mọn (cha Pascal Nguyễn Ngọc Tĩnh); “Chân dung cố GM Phaolô Lê Đắc Trọng” xuyên qua Hồi ký toàn tập (Hồi Ký của Một Giám Mục); “Tờ Trình III” của người Kitô hữu Nguyễn Văn Chát; khuôn mặt thật của người cầm đầu một TGP lớn trong GHCG..., tới suy tư về sự sụp đổ bất ngờ của Liên Bang Xô Viết và tình trạng xuống cấp thê thảm về đạo nghĩa trong xã hội VN hiện nay cùng với chủ trương đẩy mạnh mưu toan thâm nhập cộng đồng hải ngoại qua ngã văn hóa, giáo dục của Hà Nội trong hệ thống trường ốc HK với sự tiếp tay do vô tình hay hữu ý của thiếu số giáo chức người Việt.

Bài phân tích sâu sắc “Sẽ không còn thì giờ cho sự tử tế” của Nguyệt Quỳnh cho thấy những khía cạnh lạc quan trong vụ Đồng Tâm và lá thư gửi Đức GM Giáo phận Orange của ông Chủ nhiệm NS Diễn Đàn Giáo Dân nói lên thái độ can đảm, nhạy bén, cương trực và ý thức công dân của những người làm truyền thông CGVN trong tập thể người Việt tị nạn cộng sản hải ngoại hôm nay.

Cha Nguyễn Ngọc Tĩnh, cố GM Lê Đắc Trọng, đặc biệt gương can đảm, lòng sùng đạo, yêu mến Giáo hội nơi người tín hữu Nguyễn Văn

Chát² gói ghém trong “Tờ Trình III” của anh là một khích lệ và cũng là nguồn sức mạnh thôi thúc người viết những dòng này vượt qua mọi e dè thường tình để dám mạnh dạn nói thẳng, nói thật, cho đâu chẳng đặng đừng phải đụng chạm tới khuyết tật của những cá nhân thuộc mọi thành phần, từ giáo dân, tu sĩ, linh mục tới một vài khuôn mặt lãnh đạo trong Giáo hội.

Tất cả như ngời lên không ít những chứng từ rất đáng trân trọng của một thời man rợ, hoang lạc, đau thương, khôn khó..., nhưng cũng mở ra không ít hi vọng cho Hội Thánh Công giáo và dân tộc Việt Nam.

* * *

Trước khi kết thúc những dòng này, người viết chân thành tỏ bày niềm tin thác nơi giới trẻ trong cuộc đấu tranh bảo toàn lãnh thổ chống lại thù trong giặc ngoài hiện nay. Các bạn chính là niềm hy vọng của dân tộc, là thế hệ kế thừa cha ông qua dòng lịch sử, trong đó có lớp người già chúng tôi hôm nay. Trong bài nhận định về nội dung một clip hài của Dưa Leo Nguyễn Phúc Gia Huy, khi nghe anh công khai đánh giá thấp lớp người già vô dụng, dù không khỏi động tâm,

2 Chính anh là người đầu tiên -lại là người có một bề dày đạo đức và yêu mến Giáo hội hiếm có-, ngay từ cuối thế kỷ trước đã can đảm nêu đích danh một vị Tổng Giám Mục đã cộng tác với CA nhà nước tố cáo con chiên của ông, -không phải ai khác mà chính là bản thân anh-, với những bằng chứng hiển nhiên không thể phủ nhận trong Tờ Trình III. Anh đã vượt qua được chính mình về quan niệm lỗi thời quen gọi là “vạch áo cho người xem lưng” để dám mạnh dạn chỉ ra những gì mình biết không ngoài mục tiêu “gan đục khơi trong” để làm đẹp Hội Thánh. Đọc Tờ Trình III trong phần Phụ Lục.

nhưng xét cho cùng, phải nhìn nhận một sự thật là suy nghĩ của anh không sai. Đối tượng những lời chia sẻ của anh là tập thể giới trẻ. Anh muốn chỉ cho họ nhận ra trách nhiệm cứu nước hôm nay là chính họ, không phải ai khác, dù là những bậc đạo cao đức trọng hay một lãnh tụ tài ba nào đó mà người ta trông chờ.

“Sống võ lớp sau như lớp trước,

Chỉ vẫy vùng ai chịu kém ai đâu?”

Các thế hệ hôm qua sắp trở về cùng cát bụi thì những người trẻ hôm nay và ngày mai lại tiếp bước lên đường đáp lời sông núi.

Trong cuộc vận động canh tân đất nước đầu thế kỷ trước, nhà cách mạng tiền bối Phan Chu Trinh đã để lại một câu nói bất hủ: “Ngô bất thành vọng chi ngô tử; ngô tử bất thành vọng chi ngô tôn; ngô tôn bất thành vọng chi ngô tôn chi tử - Đời ta không thành công ta kỳ vọng ở con ta; con ta không thành công ta kỳ vọng ở cháu ta; cháu ta không thành công ta kỳ vọng ở con của cháu ta”.

Trộm nghĩ câu nói của cụ Phan phải được coi là châm ngôn, là khuôn vàng thước ngọc cho tất cả những thành phần thuộc thế hệ già để biết nhường sân chơi cho giới trẻ.

Qua nội dung tập sách, độc giả ít nhiều đã nhận ra quan điểm của người viết đối với tương lai đất nước và cách riêng với vai trò tôn giáo giữa lòng dân tộc. Dù không trực tiếp tham gia bất cứ tổ chức, đảng phái chính trị nào, nhưng ở vị thế người làm truyền thông văn hóa tự do với tư cách công dân và ý thức trách nhiệm nhập cuộc của

người tín hữu Công Giáo, chúng tôi luôn trăn trở về hiện hình đất nước. Vì thế không bỏ lỡ cơ hội nào, bằng nỗ lực vận dụng tiếng nói, văn tự để đóng góp phần mình cùng toàn dân trong công cuộc đấu tranh giải thể chế độ độc tài, phi tôn giáo trên quê hương.

Và đây là một vài điểm cần được nhấn mạnh liên quan tới cách nhìn cũng như cách phản ứng của chúng tôi trong khi đồng hành với mọi khuynh hướng đấu tranh của các cá nhân, các khối lực trong và ngoài nước.

Trước hết, chúng tôi nhìn nhận tính cách đa diện của cuộc đấu tranh còn mắt trước những thế lực gian ác hiện nay. Vì đa diện nên phương sách thực hiện dù không đồng nhất, nhưng có điểm chung là cùng nhắm tới một mục tiêu chống lại thù trong giặc ngoài để bảo toàn lãnh thổ, đem lại tự do, dân chủ, phúc lợi cho toàn dân. Trừ trường hợp có những bằng chứng cụ thể về một cá nhân, một tổ chức nào đó đi theo hoặc tiếp tay cho kẻ thù, chúng tôi luôn giữ thái độ tương kính và tôn trọng tất cả mọi khuynh hướng đấu tranh dị biệt. Giữa một bầu khí vẫn đục đầy hỏa mù hiện tại đòi hỏi những thành phần yêu nước chân chính phải thận trọng. Nhưng thận trọng không có nghĩa là thấy ai, thấy nhóm nào khác mình là nghi kỵ, thậm chí lên tiếng chê bai, chỉ trích, chụp mũ! Như thế không những không lợi ích gì mà một cách nào đó vô tình tiếp tay cho kẻ thù trong mưu toan tạo mâu thuẫn, xào xáo làm suy yếu cộng đồng.

Lời cuối chúng tôi chân thành cảm ơn một số tác giả có bài chúng tôi mạn phép đưa vào phần

Phụ Lục như LM Pascal Nguyễn Ngọc Tinh., anh Nguyễn Văn Chát (quá cố), LM Phan Văn Lợi, Ban Điều Hành Khối 8406, Bà Nhân SF, Nguyệt Quỳnh, ông Nguyễn Văn Liêm, Chủ nhiệm NS Diễn Đàn Giáo Dân. Xin thành thật cáo lỗi tác giả Nguyệt Quỳnh, vì lý do bất khả kháng chúng tôi không thể trực tiếp liên lạc để xin phép.

Ngoài ra, nhân dịp này chúng tôi cũng ghi nơi đây lời cảm ơn những khích lệ và hỗ trợ quý báu

của độc giả và bằng hữu khắp nơi, đặc biệt người bạn trẻ ở Bắc California mà vì sự khiêm tốn không muốn chúng tôi nêu danh tính.

Trong tâm tình thiết tha gắn bó với thân mệnh GHCG và QHVN, người viết trân trọng mời độc giả mở vào nội dung tập sách.

Trân trọng

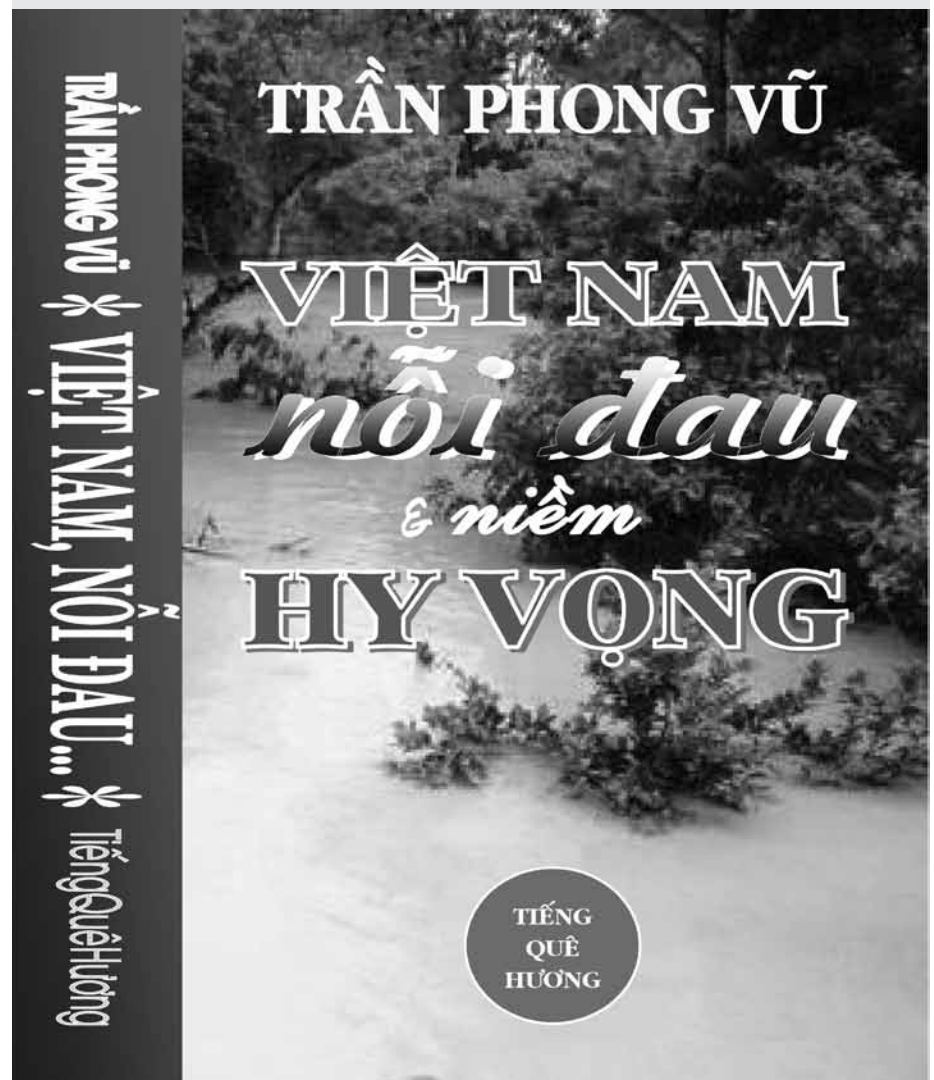
Những ngày đón Trung Thu 2017

Muốn biết thêm về tác phẩm và tác giả, xin liên lạc:

Mr Trần

Điện thoại số (949) 232 – 8660

Email: tphongvu50@gmail.com

BỆNH LO ÂU

1. Bệnh lo âu rất phổ biến là một căn bệnh tâm thần do rối loạn tâm lý gây ra. Bệnh có thể trở nên trầm trọng không những gây tác hại đến cơ thể mà còn tạo nguy cơ mang những căn bệnh tâm thần khác và nguy hiểm nhất là tự vẫn.
2. Âu lo là một trạng thái về tâm lý, thể lý và hành vi khi đương đầu trước mỗi đe dọa có ảnh hưởng đến sức khỏe hoặc sự sống còn. Nhiều khi mỗi đe dọa cụ thể có lý trước mắt, và lắm khi mỗi đe dọa rất trừu tượng chỉ nằm trong đầu mà thôi. Có sự tương quan giữa sợ và lo âu. Sợ gây ra lo âu và lo âu có thể gây ra sợ hãi. Sợ là một phản ứng tâm lý khi đối diện với mỗi đe dọa cụ thể trước mắt. Lo âu là một phản ứng tâm lý trước mỗi đe dọa có thể trừu tượng. Thường chúng ta đồng hoá sợ và lo âu bởi vì trong nhiều trường hợp chúng xảy ra đồng thời và không phân biệt được. Trong tất cả cảm xúc sợ là cảm xúc thông thường nhất. Các cảm xúc khác một phần nào đó đều có chứa cảm xúc sợ.
3. Sợ có tính cách phổ quát và tính cách cá nhân. Những cảm xúc sợ có tính cách phổ quát thì mọi người đều có cả. Đó là sợ chết, sợ ngột thở, sợ động đất, sợ lũ lụt, sợ thiên tai... Các cảm xúc sợ phổ quát này đều liên quan tới sự sống còn của con người. Chúng trở thành một phần xạ tự nhiên báo động giúp chúng ta biết cách đối phó với tình huống nguy hiểm trước mắt. Các cảm xúc sợ có tính cách cá nhân còn tùy thuộc vào lối nhìn và phản ứng của từng cá nhân trước mỗi đe dọa. Tỉ dụ có người sợ thú vật – như sợ rắn, côn trùng, ... có người sợ ở toạ độ cao, có người sợ nói chuyện trước đám đông...
4. Cảm xúc sợ mang lại những thay đổi về thể lý biểu hiện qua những triệu chứng sau: tâm phân tán, ngũ quan lệch lạc, mắt mờ, tai ù, đổ mồ hôi, khô miệng, nói lắp bắp, đau bụng khó tiêu, đau nhức thất thường, tim đập mạnh và nhanh tạo ra tức ngực, hơi thở dồn dập gây ra khó thở, tay chân rùng rờ và co giật thất thường, khó kiểm soát tiểu tiện và đại tiện.
5. Bệnh lo âu thường bắt đầu từ tuổi 20-30 gặp ở phái nữ hai lần nhiều hơn phái nam. Bệnh có yếu tố di truyền trẻ sinh ra trong gia đình có người lớn mắc bệnh có nguy cơ cao gấp sáu lần so với bình thường. Lạm dụng rượu bia caffeine và thuốc lá cũng tăng nguy cơ mắc bệnh. Caffeine và nicotine làm tăng cơn âu lo. Thuốc steroids, thuốc xịt trị suyễn, thuốc tuyến giáp, thuốc giảm cân, thuốc dị ứng, thuốc trị ho cũng tăng cơn lo âu.
6. Các dấu chỉ báo hiệu bệnh âu lo là lo lắng quá mức ngay cả việc nhỏ nhặt, suy nghĩ nhiều và không thể dừng lại, khó tập trung vào bất cứ việc gì, rối loạn giấc ngủ, hay mắc hội chứng rối loạn tiêu hoá, rối loạn đường ruột.
7. Bệnh âu lo được bác sĩ chuẩn đoán qua tiền sử bệnh lý, khám tổng quát; trắc nghiệm máu để kiểm tra tuyến giáp, đo điện tâm đồ để kiểm tra tim; trắc nghiệm tâm lý để truy tầm các chứng bệnh tâm thần.
8. Bệnh âu lo là một ví dụ điển hình của mô hình bệnh tật; tức là bệnh phát xuất từ một tật xấu. Trước khi bệnh bộc phát người đó đã có lối nhìn tiêu cực vào các tình huống hằng ngày. Mọi việc đều thấy như tơ vò; mọi sự dường như đều bất thường và bế tắc đáng phải lo lắng. Cách nhìn và suy nghĩ tiêu cực này sau một thời gian dài trở thành tật xấu. Thường sau khi trải qua một sự bất an lớn trong cuộc sống, như tai nạn cá nhân hoặc thảm họa thiên tai, người đó lo lắng quá mức ngay cả khi mỗi đe dọa không đáng kể, và như vậy thói quen lo âu biến thành bệnh lo âu, mặc dầu mỗi đe dọa đã kết thúc nhưng âu lo vẫn tiếp tục kéo dài gây ảnh hưởng nghiêm trọng tới cuộc sống.
9. Người có bệnh lo âu cần được điều trị kịp thời nếu không người bệnh sẽ trở lên thiếu tự tin, nhu nhược, dễ bị cô lập,

nghiện ngập và có nguy cơ cao mang các chứng bệnh tâm thần khác và nguy hiểm nhất là tự vẫn.

10. Việc điều trị bệnh âu lo bao gồm thuốc và tâm lý trị liệu. Thuốc trị liệu gồm ba loại chính: thuốc trị lo âu Buspirone, thuốc trị trầm cảm và loại thuốc Benzodiazepine. Loại thuốc trị lo âu và thuốc trị trầm cảm cần được sử dụng ít nhất vài tuần lễ để thuốc có đầy đủ hiệu quả và sự hiệu nghiệm của thuốc được xác định rõ ràng. Phản ứng phụ của hai loại nhóm thuốc này bao gồm chóng mặt, đau đầu, buồn nôn, và mất ngủ, thông thường các phản ứng phụ này không trở thành vấn đề cho người sử dụng. Tuy nhiên đối với trẻ em, thiếu niên và thanh niên chúng có nguy cơ gây tự vẫn. Loại thuốc trị trầm cảm sử dụng chính yếu cho bệnh âu lo là loại ức chế hấp thụ serotonin có chọn lọc SSRI như Paroxetine, Fluoxetine, Sertraline,... nhóm thuốc này có ảnh hưởng đến hoạt động của một số hoá chất trong não chứng minh có hiệu quả cao trong việc điều trị bệnh âu lo. Nhóm Benzodiazepine như Lorazepam, Diazepam, Alprazolam được sử dụng ngắn hạn để giảm âu lo cấp tính. Dùng lâu dài có thể tạo thành thói quen và gây ảnh hưởng đến trí nhớ. Ngoài ra còn có nhóm thuốc Beta Blockers thường được sử dụng để kiểm chế chứng hồi hộp, run rẩy và đổ mồ hôi đi kèm theo âu lo.

11. Tâm lý trị liệu bao gồm nhiều phương pháp như nói chuyện và tư vấn. Trong đó tự kỷ ám thị là phương pháp tích cực với hiệu quả cao. Với phương pháp tự kỷ ám thị người bệnh cần lặp đi lặp lại nhiều lần trong ngày những tư tưởng và ước muốn tích cực có tính cách vô hiệu hoá cơn âu lo hoặc cơn sợ của mình. Người bệnh xác định những tư tưởng, lối nhìn và hành vi tiêu cực và thay thế chúng với những gì tích cực.

12. Để khắc phục và giúp ngăn ngừa âu lo chúng ta nên tập thể dục hằng ngày để tăng cường vừa sức khỏe thể lý và tâm lý. Ăn uống lành mạnh giúp bổ ích vừa cho hệ tiêu hoá và bộ não. Tránh lạm dụng rượu, caffeine, nicotine và các thuốc kích thích làm trầm trọng thêm sự lo âu. Biết cách thư giãn và tạo điều kiện để có một giấc ngủ ngon. ♦

DAO TRUNG CỘNG & MỘNG TẬP CẬN BÌNH

(tiếp theo trang 47)

nguyên tắc an ninh dành cho nguyên thủ để thân thiện với dân Việt vậy, trong khi Tập Cận Bình thì không?

Nếu bước khỏi xe, ‘ra đường’, tôi tin Tập sẽ đụng ngay những phản ứng giận dữ từ dân chúng, thậm chí có thể hứng cả chua trúng thối.”

Cà chua và trúng thối còn có thể được ném từ những người dân ở Hương Cảng nữa, dù phần đất này đã được trao trả cho Trung Cộng từ năm 1997. Tôi, chả may, cũng có mặt ở đây đúng vào lúc Người Chăm Lái Vỹ Đại Của Nước Nước Trung Hoa Lục Địa tới Hồng Kông để dự lễ kỷ niệm Hai Mươi Năm Trao Trả Hồng Kông ([Hong Kong Handover 20th Anniversary](#)) vào ngày 1 tháng 7 năm 2017.

Thiệt là căng thẳng ngoài sức tưởng tượng. Trục thẳng vằn vữa đầy trời. Cảnh sát xuất hiện khắp nơi. Một phần ba lực lượng an ninh Hồng Kông – nghĩa là gần mười ngàn nhân viên công lực – được huy động để bảo vệ an toàn cho Tập Cận Bình trong khi dân tràn xuống đường biểu tình hô hào đòi hỏi quyền tự quyết, phổ thông đầu phiếu, phóng thích nhà bất đồng chính kiến Lưu Hiểu Ba.

Ảnh: [South China Morning Post](#)

Vợ chồng họ Tập bước xuống máy bay cùng với một lực lượng an ninh vô cùng đông đảo và hùng hậu – dù phi trường vắng hoe, chỉ có loe ngoe vài chục em bé (đội nón đỏ) đứng phát cờ. Dân chúng, kể cả báo giới, bị ngăn chặn từ xa. Giấc mộng Trung Hoa, xem ra, cũng còn xa lắm.

Mắm tôm chua.

Gia Chánh

GIANG ANH

NGUYÊN LIỆU

- Nguyên liệu:
- 3 pounds tôm bạc không đầu cỡ 41/50. Nếu muốn tôm lớn hơn mua cỡ 31/40.
- 2Tbsp muối.
- 2 c. dấm trắng.
- 1 2/3 c. nước mắm ngon.
- 1 2/3 c. đường.
- 1 lon bia.
- 1 củ riềng tươi gọt vỏ bào mỏng.
- 1 củ tỏi lột vỏ, cắt hơi mỏng
- Nửa trái đu đủ xanh
- 2 củ cà rốt
- 10 trái ớt đỏ.
- 2 Tbsp thính (gạo rang vàng, xay nhỏ, mịn)

CÁCH LÀM:

- Tôm xả nước lạnh, cắt chân và đuôi tôm bỏ đi, cho 2 Tbsp muối vào trộn đều, xả lại nước lạnh cho thật sạch. Cho 2 c. dấm trắng vào đảo đều bỏ tủ lạnh 1 giờ.
- Lấy đường, nước mắm nấu cho sôi, để nguội.
- Lấy tôm ra đổ vào rổ cho chảy hết dấm đi. Lấy keo bằng thủy tinh cho tôm vào. Cho bia và nước mắm đã nguội, quậy đều đổ vào keo tôm, cho riềng, tỏi vào, lấy đũa đảo tôm cho đều. Đậy nắp cho chặt.
- Để keo tôm ở chỗ có ánh nắng ấm để tôm có màu đỏ đẹp. Khoảng 2 ngày lấy đũa sạch đảo tôm trên dưới cho đều.
- Sau 10 ngày, gọt vỏ đu đủ, cà rốt thái chỉ, phơi hơi khô. Rửa lại cho thật sạch, lau khô rồi cho vào keo tôm, thêm ớt đỏ, thính. Để thêm 5 ngày nữa là ăn được. Cho vào tủ lạnh ăn dần.
- Món này ăn kèm với thịt luộc, gừng bào mỏng, hành tây thái mỏng và nhiều loại rau thơm.
- Khi các Bà nội trợ có sẵn keo mắm tôm chua ở trong nhà cũng rất tiện khi có khách đến bắt chọt hay Ông xã muốn đổi món nhâm nhi một chút với ly rượu, chai bia.
- Cuốn với bánh tráng hoặc dùng với cơm trắng cũng ngon nữa.
- Giang Anh xin chúc Quý Độc Giả Nam Mới khang an và được mọi điều như ý

MỘT NĂM CỦA ÔNG TRUMP

(tiếp theo trang 42)

Ngoài các vấn đề chính trị, ngoại giao và quân sự, ông Trump cũng rất thực tế trong vấn đề ngoại thương. Ông không chấp nhận tình trạng mỗi năm các nước khác bán hàng cho Mỹ nhiều hơn mua của Mỹ tới 500 tỷ Mỹ kim. Chỉ riêng Trung Quốc đã thặng dư thương mại 300 tỷ với Mỹ. Việt Nam cũng bán nhiều hơn mua của Mỹ 30 tỷ. Để thăng bằng cán cân thương mại, ông điều đình với từng nước trong danh sách 16 nước buôn bán bất quân bình với Mỹ. Trung Quốc và Việt Nam đã tỏ thiện chí sẵn sàng điều đình và lấy vài quyết định tương trung trong việc mua thêm hàng của Mỹ. Trong khi chưa đòi được gì thêm từ các nước không thân thiện, ông Trump quay sang các nước láng giềng Canada và Mexico đòi điều đình lại Hiệp định Thương Mại Tự Do Bắc Mỹ (NAFTA) giữa ba nước, tự ý tăng thuế gỗ xây cất từ Canada nhập vào Mỹ, tăng thuế 250% máy bay thương mại của hãng Bombardier ở Montreal bán cho các công ty hàng không Mỹ. Bảo vệ quyền lợi của Mỹ thì đúng, nhưng cạn tài ráo máng với một nước láng giềng từ lâu coi nhau như anh em, lúc nào cũng có mặt với Mỹ trong mọi khó khăn, từ đệ Nhất, đệ Nhị Thế chiến, đến chiến tranh Triều Tiên, chiến tranh Afghanistan, mặt trận chống khủng bố, chung biên giới đến 3 múi giờ, được an ninh nhiều ngàn cây số phía Bắc với Canada, được Canada cung cấp tới 30% nhu cầu dầu khí để khỏi bị các nước Trung Đông làm khó, vậy mà đòi hết phần lợi về mình, còn dọa rút ra khỏi Hiệp Định NAFTA, thì

đúng là hành động của thứ con buôn trắng trợn, coi tiền trên hết, không còn tình nghĩa gì.

Tuy nhiên, những hành động của ông đã đem lại những kết quả tức thời cho nước Mỹ, phần lớn nhờ lý do tâm lý: các nhà đầu tư Mỹ bắt đầu e ngại đem tiền đầu tư tại Trung Quốc, chỉ số thị trường chứng khoán Mỹ lên ào ào, việc làm tăng, thất nghiệp giảm. Nói chung là kinh tế tăng trưởng.

Vấn đề nữa là di dân. Không ai trong chúng ta tán thành việc di dân lậu, di dân bất hợp pháp, dù chính chúng ta cũng là di dân. Để chấm dứt tình trạng này, nhà nước nên đưa ra những biện pháp áp dụng từ nay về sau để cứu xét và chỉ nhận những di dân hợp pháp, hợp lệ. Chính phủ không nên có những biện pháp hồi tố để trục xuất những người đã sống trên đất Mỹ nhiều năm, có khi nhiều chục năm. Việc đuổi 800,000 người Salvador ngày xưa chạy cộng sản và trục xuất 900,000 trẻ em vào Mỹ không có cha mẹ là hành động vô nhân đạo. Họ đã ở đây lâu, đã học tập, làm việc, lấy vợ lấy chồng và đẻ con tại đây, đã coi đất nước này là quê hương, nay bị đuổi, gia đình sẽ tan nát, biết đi đâu, ở đâu, làm gì? Trục xuất những di dân tội phạm thì không ai trách, lại còn hoan nghênh. Nhưng trục xuất những di dân lương thiện đã sinh sống lâu năm trên đất nước này chỉ vì không có giấy tờ hợp lệ là hành động quá đáng, thiếu tình người. Đừng quên rằng lịch sử loài người là lịch sử di dân, hòa trộn các sắc tộc. Chính Hoa Kỳ cũng là một nước được tạo

thành bởi di dân. Theo lẽ thường “đất lành chim đậu”. Nước nào còn đất và có khả năng tiếp đón, nên mở cửa ranh giới để những người nghèo khổ, những người bị áp bức có thể đến tìm chỗ dung thân. Những biện pháp hạn chế và trục xuất di dân của ông Trump tuy có làm giảm bớt số người vào Mỹ bất hợp pháp hay hợp pháp trong năm qua, nhưng đồng thời cũng làm tan nát biết bao gia đình và bao nhiêu đời người. Đón tiếp di dân một cách hợp lệ, hợp pháp, có chọn lựa, thêm lý do nhân đạo, là một nhu cầu và cũng là một bổn phận của những quốc gia có khả năng. Địa cầu là của chung, hãy chia nhau mà sống.

Trong năm đầu cầm quyền, TT Donald Trump bị chỉ trích, bị chửi rủa nhiều hơn được khen ngợi. Nhưng công tâm mà xét, chính quyền của ông đã tạo nhiều thay đổi có lợi cho Hoa Kỳ cả trong lẫn ngoài nước. Các nhà lãnh đạo ngoại quốc dù không ưa ông cũng phải nể và thận trọng hơn trong cách đối phó với ông. Về tư cách của một tổng thống, ông không phải là một mẫu mực nhưng đã tỏ ra ông là chính ông, Donald Trump cư xử như Donald Trump với những ưu khuyết điểm của mình. Đừng vội chê ông kém cỏi. “Nó lú nhưng chú nó khôn”. Cũng đừng vội chê ông điên, dại. Những đòn không đoán được trước mới khó đỡ và nguy hiểm. Chỉ cầu cho chính sách và cách ứng xử của ông bớt tính con buôn duy lợi, thêm tính nhân đạo và tình người. Nếu được vậy, Donald Trump sẽ có hy vọng làm nên lịch sử theo gót Ronald Reagan.

16-01-2018
MẠC GIAO

Vắt tay lên trán

(tiếp theo trang 26)

nịch... «*Chủ nghĩa cộng-sản tàn ác từ bản chất của nó, và bất kỳ ai muốn bảo vệ văn minh Kitô giáo, không thể chấp nhận cộng tác với cộng-sản trong bất cứ lãnh vực nào*».

Và cho dù đến năm 1971, chính-sách ngoại-giao của Vatican với cộng-sản có thay đổi qua việc Đức Thánh Cha Phaolô VI hủy bỏ vạ tuyệt-thông mà trước đó Đức Thánh Cha Piô XII đã áp-dụng cho những ai đi theo cộng-sản. Song như thế cũng không có nghĩa là Giáo-hội vượt qua được sự xung-khắc giữa Giáo-lý Công-giáo và lý-thuyết cộng-sản. Một phía là hữu-thần duy-linh, còn cộng-sản lại duy-vật vô-thần nên hành-sự mới tàn ác. Và Luân-lý Ki-tô giáo vẫn đặt nền trên luật bác-ái và công-bằng, không chừa sót một ai được dùng lý này hay lẽ nọ để biện-minh.

Giáo-hội Công-giáo Việt-Nam giờ đây đang phản lại sứ-mệnh làm chứng-nhân cho Đức Ki-tô; đã

không theo Người đến với muôn dân để chia sẻ vui buồn, sướng khổ. Trong kinh cáo mình mọi người vẫn cùng đọc với nhau để xét mình, có nêu bốn tội căn-bản là tội tư-tưởng, lời nói, việc làm và những điều thiếu sót. Tư-tưởng thì mỗi người có cách suy-nghĩ tư-riêng mà chỉ họ và Thiên Chúa biết. Còn tội về lời nói và việc làm thì đã hiển-nhiên. Riêng những điều thiếu sót thì mênh-mông đủ khía cạnh; đang dẫy-đầy vấp phạm mà vẫn muốn toàn khối tín-hữu phải ngoan-ngoãn đi theo sự thiếu sót của mình là sao?

Theo thánh Thánh Gia-cô-bê thì *“ai biết làm điều lành mà không làm là có tội”* (Thư Gia-cô-bê 4, 14). Như vậy, thái-độ **làm ngơ** và **làm thình** đã nằm trong nó tội những thiếu-sót rồi. Làm ngơ trước cảnh khổ của tha-nhân và làm thình trước bất-công của anh em, của xã-hội.

Hãy nhìn vào Giáo-hội hoàn-vũ. Dư-luận thế-giới vẫn còn đặt vấn-đề về việc dưới triều Đức Thánh Cha Piô XII, Giáo-hội đã không lên tiếng trước tội ác diệt-chủng của Đức-quốc-xã khi tàn-

sát hơn sáu triệu người Do-thái trong Đệ-nhị Thế-chiến. Và cho dù vào Mùa Chay năm 2000, Đức Thánh Cha Gio-an Phaolô Đệ-nhị đã thay cho cả Giáo-hội Công-giáo bày tỏ sự hối tiếc và công-khai xin lỗi cộng-đồng Do-thái vì sự thiếu sót này, song Đức đương-kim Giáo-hoàng Phan-xi-cô vẫn hứa sẽ bạch-hóa hết các chứng-từ liên-hệ sau khi văn-khố Vatican sắp xếp lại các chứng-liệu. Rõ-ràng tội thiếu-sót đối với lương-tri Ki-tô hữu là vấn-đề lớn.

Trong những ngày đất trời vừa khởi đầu một vận-hội mới này, ước gì khối tám-triệu công-dân Công-giáo Việt-Nam sẽ từng người chịu đứng thẳng mà ngược nhìn trời; tự thấp cho mình một nén hương tâm-linh, tạ-tội với Quốc-tổ, với hồn-thiên các anh-hùng dân-tộc, với Mẹ Việt-Nam vì đã đối-xử với Mẹ như những đứa con ghê.

Xin cho Lời Chân-lý của Đức Ki-tô đã đến Việt-Nam mấy thế-kỷ nay sẽ là sự kết-hợp thiết-thực và hài-hoà trong tâm-hồn anh em cùng chung một Tình Mến để chu-toàn sứ-mệnh đối với Thiên Chúa cũng như đối với Tổ-quốc.♦

Hanoi “vỗ béo để thịt” dân

(tiếp theo trang 44)

nghiệp Anh nói riêng.

Thương mại và đầu tư song phương cũng phát triển mạnh mẽ, tăng hơn gấp đôi kể từ khi hai nước ký thỏa thuận đối tác chiến lược năm 2010, tuy nhiên vẫn còn rất nhiều cơ hội đang chờ được khám phá”.

Cũng nằm trong gian kế “vỗ béo làm thịt” Hanoi chính thức cho phép từ ngày 15 tháng 01 năm 2018, ngân hàng thương mại (NHTM) được tuyên bố phá sản, và chỉ bồi thường cho chủ tài khoản tối đa 75 triệu đồng Việt Nam, bất kể khách hàng gửi trong ngân hàng tiền tỷ hay nhiều hơn nữa.

Điều luật bồi thường giới hạn này, gây thiệt hại cho khách hàng là những người cao tuổi, có chút tiền gửi trong ngân hàng để kiếm lời chi tiêu cho nhu cầu hàng ngày; gây khó khăn cho các doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp gửi tiền hoặc là chủ sở hữu hay cổ đông ở đây. Ngoài ra, khi một ngân hàng bị phá sản, nguy cơ là các ngân hàng khác cũng bị liên đới, vì có sở hữu chéo.

Sau này, dân có tiền có thể mua vàng và ngoại tệ để cất giữ trong nhà hay chuyển gởi ra thân nhân ngoại quốc.

Những điều này sẽ gây hiệu ứng dây chuyền và ảnh hưởng rộng lên các hoạt động kinh tế tài chính và uy tín của toàn thể ngành ngân hàng Việt Nam.

Việt Nam có hàng chục NHTM, phần lớn là do quan đở cùng làm chủ với các nghiệp vụ thao túng do các nhóm lợi ích chủ trương. Hàng chục năm qua, khối NHTM đã gây ra núi nợ xấu, dư nợ qua các dự án “ma”, làm giả hồ sơ tín dụng, rút tiền ra chia chác cho nhau.

Năm 2016, Ba Đình ép dân phải bán cho kho bạc Hanoi 10 tỷ Mỹ Kim bằng cách : Hạ lãi xuất tiết kiệm đồng Mỹ Kim gởi trong ngân hàng xuống 0%; tăng lãi xuất tiền đồng VN lên 7%. Vậy là dân chúng phải bán Mỹ Kim cho Ba Đình, lấy

tiền VN gởi tiết kiệm để được 7% tiền lời. 10 tỷ Mỹ Kim mua vào, thì Ba Đình tung ra thị trường bằng số tiền đồng tương đương, khoảng 25 triệu tỷ đồng VN. Nay cho ngân hàng phá sản, chỉ đền cho chủ tài khoản tối đa 75 triệu. Cách đền bù cho có là hình thức dùng sức mạnh để cướp tài sản của dân chúng.

Ngân Hàng Nhà Nước (NHNN) từng mua ba ngân hàng GPBank, OceanBank và CBBank với giá không đồng.

Việc này được các chuyên viên cho là nằm ngoài khía cạnh luật pháp, để lại hậu quả là hàng nghìn cán bộ, nhân viên NHTM lao đao, mất việc, biết bao nhiêu người bị hăm oan trước vành móng ngựa, góp phần làm quá tải nhà tù hiện nay.

Mặc dù cộng đảng cổ võ cho DNT hoạt động, nhưng nghị quyết 10 do cộng đảng ban hành 6 tháng trước, vẫn khẳng định theo đuổi

quan điểm “kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa” mà trong đó doanh nghiệp nhà nước giữ vị trí then chốt, thì theo các chuyên gia, nền kinh tế Việt Nam chắc chắn không có dấu hiệu phát triển lạc quan chừng nào chế độ còn muốn giữ trọn quyền hành.

TNT Jan 18-2018

(*) State-Owned Enterprise (Doanh Nghiệp Nhà Nước)

[1] <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Doanh-nghiep/Nghi-quyet-10-NQ-TW-2017-phat-trien-kinh-te-tu-nhan-kinh-te-thi-truong-dinh-huong-xa-hoi-chu-nghia-351478.aspx>

[2] <http://dantri.com.vn/kinh-doanh/ca-the-gioi-cuoi-vi-viet-nam-gio-moi-coi-kinh-te-tu-nhan-la-dong-luc-20161004143813269.htm>

[3] <http://dantri.com.vn/kinh-doanh/moi-ngay-co-hon-315-doanh-nghiep-pha-san-ngung-hoat-dong-20170304140604088.htm> ♦

MỘT MÙA GẶT MỚI: LỄ TẤN PHONG ĐỨC GIÁM MỤC...

(tiếp theo trang 56)

pointed stars known in heraldry as mullets. These are the stars that appear on the chapeau of Our Lady of La Vang, the apparition of the Blessed Virgin Mary most important to Bishop-elect Nguyen. They are worked in gold, which represents the wisdom of God who created all persons, including the BVM; the gold also represents the graces that flow through Mary to Her children in the Church.)

3. Hướng Cội Nguồn: Một Mùa Gặt Mới

Lễ tấn phong ĐGM Thành là một dịp trọng đại đặc biệt cho mọi giáo

dân tại Giáo phận Orange. Soeur Bernadette Moran tại Giáo xứ Thánh Columban, Garden Grove, tuy không có dịp tham dự thánh lễ tấn phong, đã cho biết những người tham dự đều hết lòng ca ngợi (“the highest of praise”). ĐGM Thành đã mang đến một niềm vui khôn tả cho nhiều giáo dân, nhất là vì hai vị lãnh đạo tinh thần kỳ cựu trong Cộng đồng Công Giáo Việt Nam tại Gp Orange là Đức Ông Nguyễn Đức Tiến (nguyên Giám đốc Trung Tâm Công Giáo) và ĐGM Mai Thanh Lương vừa về nhà Cha trong thời gian gần đây. Cô Đặng Thị Hằng, nguyên Hiệu

trưởng Trường Việt ngữ Kitô Vua tại Gx St. Columban trong nhiều thập niên và hiện tiếp tục cố vấn cho Trường, đã chia sẻ tâm tình về vị chủ chăn mới, nhất là bày tỏ những ý nguyện và mong mỏi của cô về vị Giám Mục gốc Việt thứ hai tại Giáo phận Orange, nơi có đông người Công Giáo Việt Nam nhất tại hải ngoại. Cô nói, “Tạ ơn Chúa về ‘món quà Giáng Sinh’ thật quý giá Chúa ban cho cộng đồng người Việt Công Giáo Hải Ngoại: Đức Cha Thomas Nguyễn Thái Thành. Sự sắp xếp nhiệm màu của Thiên Chúa thật rõ ràng để người Việt Công Giáo tỵ nạn chẳng bao giờ phải ‘mò côi’! Biết bao hy vọng tràn trề nơi vị mục tử mới với cùng kinh nghiệm tỵ nạn khổ đau như chúng ta, với cùng cảm nghiệm

hồng ân bao la của Chúa đã dẫn dắt qua bao nhiêu gian nguy để đến được miền đất mới tự do này.”

Tuy mới về Gp Orange từ hồi tháng Mười, ĐGM Thành đã trở nên rất thân quen với mọi người vì Ngài mạnh mẽ tuyên xưng đức tin qua chính kinh nghiệm đời mình. Thông điệp tự do của ĐGM không chỉ đánh động giáo dân gốc Việt, mà còn tạo ra sự thông cảm với con người ở khắp nơi, vì nhân loại ở mọi nơi và mọi lúc đều khao khát tự do. Vì ĐGM Thành đã thường xuyên tuyên xưng đức tin mạnh mẽ bằng cách nhắc lại hành trình vượt biên tìm tự do tôn giáo khi Cộng Sản cưỡng chiếm miền Nam bốn thập niên trước, Cô Hằng chân thành đặt niềm tin tưởng vào vị mục tử nhân lành mới. Với niềm tri ân vô bờ, cô “hy vọng Đức Cha không những sẽ mang lại làn gió mới cho đời sống tâm linh sâu sắc hơn cho giáo dân, mà còn là niềm hy vọng của những anh chị em giáo hữu nơi quê nhà không có được tự do tín ngưỡng như chúng ta. Chắc chắn họ cũng hiểu và cũng chẳng kỳ vọng Đức Cha hay cộng đồng người Việt hải ngoại ‘giải phóng’ được cho họ, nhưng họ rất mong quý vị lãnh đạo tinh thần hay đồng bào cùng là con Chúa của họ không quên họ, không lãnh đạm với những khổ đau của họ và hiệp thông với những quan tâm, những việc làm chính đáng mà bị đàn áp của họ.”

Cô Hằng cũng chia sẻ sự đau lòng khi thấy sự dửng dưng đối với những khổ nạn mà đồng bào trong nước phải chịu vì danh Chúa, “Chúng con rất buồn vì quá ít (nhiều khi không có) những lời cầu nguyện giáo dân trong các thánh lễ để cùng nhau hiệp thông cầu nguyện cho các giáo dân bị đàn áp, bị bắt bớ vì bảo vệ giáo quyền,

vì tranh đấu cho nhân quyền hay quyền tự do tín ngưỡng của họ. Đa số giáo dân nghĩ rằng, chỉ cần cho những người tranh đấu một số tiền dư giả của mình (dù có khi rất lớn) là xong! Việc hiệp thông qua lời cầu nguyện liên tục, qua việc hỗ trợ lên tiếng...hầu như rất “bất đắc dĩ,” rất hiếm hoi, dù chúng ta có đầy đủ tự do để làm những việc này! Chúng con mong mỗi Đức Giám Mục Tân Cử sẽ hướng dẫn, chỉ đạo cho các linh mục và các giáo dân chúng con hướng lòng về những người anh em tín hữu bất hạnh trong nước một cách nhiệt thành hơn, cụ thể hơn, hợp ý Chúa hơn, nhất là qua các lời cầu nguyện hàng ngày. Dù sao chúng ta cũng vẫn là người gốc Việt, làm sao quên được Tổ quốc thân yêu!”

Trong cuộc họp báo ngày 13 tháng 10, 2017, ĐGM Thành đã bày tỏ niềm hân hoan được ‘về nguồn’ (‘connected to my roots’) vì những bài sai của Ngài trước đây đa số là phục vụ cho những giáo xứ ít người Việt (xin xem bài xã luận chi tiết về buổi họp báo trên Ns Diễn Đàn Giáo Dân, số 192, Tháng 11, 2017). Nay Ngài về mục vụ cho một giáo phận có đông người Việt Công Giáo nhất hải ngoại, quả là một hồng ân kép! Cá gặp nước, rồng gặp mây. ĐGM Thành vui, mà giáo dân còn vui hơn! Cô Hằng không kèm được niềm hân hoan đối với sự an bày tuyệt vời này của Đức Thánh Cha qua sự hướng dẫn của Thánh Linh. Cô thốt lên, “Cảm tạ Chúa biết bao nhiều cho vừa! Nhờ có tự do mà chúng ta có được cuộc sống đúng nghĩa làm NGƯỜI, được tự do thờ phượng THIÊN CHÚA, đúng nghĩa làm CON CỦA CHÚA! Chính nhờ thế mà cộng đồng Công Giáo Người Việt ty nạn ngày càng phát triển và lớn mạnh như ngày nay và

để chúng ta có được những vị đại diện, đòi và đạo đặc biệt cho cộng đồng chúng ta. Xin Thiên Chúa Chí Tôn và Mẹ Maria từ mẫu luôn ở bên Đức Cha kính yêu trong sứ mạng thật lớn lao và cao cả của Ngài.”

Nhiều giáo dân tại các giáo xứ khác, tuy không được tham dự lễ tấn phong, cũng đã bày tỏ tình cảm yêu thương đối với Đức Cha Thành. Anh Cương Trần xuất thân từ Giáo xứ Westminster, sinh hoạt Việt ngữ với giáo xứ trong suốt 12 năm đi học, và tham gia trong nhiều hội đoàn trẻ, như Văn Phòng Giới Trẻ. Anh đã vui mừng vì Giáo phận có được một vị giám mục gốc Việt mới. Cương có nhiều thao thức của một người Công Giáo gốc Việt trẻ, vì anh vừa lập gia đình được một năm và được hồng ân làm cha được gần hai tháng. Anh đặc biệt quan tâm đến các tông huấn của Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô Đệ Nhị về đức khiết tịnh trong thời gian hai người trẻ quen biết và tìm hiểu nhau. Khi được hỏi về những mong ước của mình đối với vị chủ chăn mới, Cương mong rằng Đức Cha mới sẽ giống như Fulton Sheen, sẽ thường xuyên giảng thuyết về đức tin và gia đình, dành thời gian để nối kết với giáo dân bên cạnh việc hành chánh, và dí dỏm và đầy cảm hứng (nguyên văn: “Someone like Fulton Sheen. Give talks about faith and family a lot. Spends more time connecting with the people than just doing administrative stuff. Funny and inspiring.”) À, gì chứ ‘funny and inspiring’ thì Đức Cha Thành là số một rồi!

ĐGM Thành từ những ngày mục vụ tại các giáo xứ đã cho thấy Ngài luôn đi sát với đoàn chiên. Chiều thứ Sáu 15, tháng 12, 2017, ĐGM Thành đã có mặt để dâng

lời nguyện và khai mạc Chương Trình Thánh Ca Giáng Sinh 2017 tại Giáo xứ Thánh Linh. Khi nhận hoa do Ban Tổ Chức tặng, Ngài đã ví von “cắm hoa như làm dâu trăm họ.” Không chỉ là một người am tường nhiều văn hoá và hành xử rất uyển chuyển trong những môi trường văn hóa khác nhau, ĐGM Thành còn biết cân bằng mục vụ truyền thống với những phương tiện thông tin đương đại. Xin đơn cử việc Ngài dùng youtube để gửi lời chúc Giáng Sinh đến giáo dân St. Joseph’s Catholic Church Jacksonville sau khi Ngài làm chánh xứ tại đây được một năm hồi tháng Chạp, 2014: <https://www.youtube.com/watch?v=RtEFMs9T90U>.

Trong thông điệp chưa đầy hai phút, Cha chánh xứ đã tóm lược thông điệp Yêu Thương của mùa Giáng Sinh và đưa ra những hướng dẫn cụ thể để giúp tín hữu chuẩn bị đón Mùa Hồng Ân.

Với kinh nghiệm mục vụ giới trẻ của mình, Đức Cha Tôma Nguyễn Thái Thành chắc chắn sẽ mang một mùa gặt mới cho Giáo phận Orange, nhất là giới trẻ Công Giáo tại Quận Cam.♦

GIẢI ĐÁP GIÁO LÝ

(tiếp theo trang 59)

lễ của ai cầu cho mục đích này, vì không hợp lý.

Lại nữa, cũng không nên nhận tiền xin lễ cầu cho “các linh hồn mồ côi”, như giáo dân Việt Nam thường làm ở các giáo xứ. Lý do là không có linh hồn nào bị coi là mồ côi, hiểu theo nghĩa là không có ai cầu nguyện cho cả. Sự thật thì Giáo Hội luôn cầu cho “các tín hữu đã ly trần” trong mọi Thánh Lễ, dù không có ai xin lễ. Như thế, có chăng chỉ nên xin lễ cầu chung hay cho riêng một số linh hồn đã ly trần, để nếu họ còn đang được thanh luyện nơi luyện tội, thì được sớm vào Nước Trời hưởng Thánh Nhan Chúa mà thôi. Tóm lại, xin lễ cầu cho các linh hồn ở Luyện Tội là việc bác ái, đạo đức đáng khen, nhưng đừng nói là cầu cho các linh hồn mồ côi vì lý do nói trên.

5-Có được dự tiệc cưới của các cặp hôn nhân đồng tính không ?

Hôn nhân đồng tính (same sex marriage) là điều trái tự nhiên, và vô luân (immoral) nên Giáo Hội không bao giờ nhìn nhận loại hôn nhân này giữa hai người nam hay hai người nữ. Đây là điều trái nghịch với mục đích của hôn nhân mà Thiên Chúa đã

thiết lập và truyền cho con người (trước tiên là Adam và Eva) phải thi hành để “sinh sôi nảy nở cho thật nhiều, cho đầy mặt đất, và thống trị mặt đất,” (x.St 1:28)

Trung thành với ý muốn đó của Thiên Chúa, Giáo Hội không bao giờ chấp nhận hôn nhân giữa hai người nam hay hai người nữ, vì nó trái tự nhiên và trái với mục đích của hôn nhân mà Thiên Chúa đã thiết lập từ đầu; và sau này, Chúa Giêsu đã nâng lên hàng bí tích.

Vì Giáo Hội không công nhận, nên người Công giáo cũng không được phép dự nghi thức thành hôn (ở nơi nào cử hành nghi thức này) và tiệc cưới của những cặp hôn nhân đồng tính vì bất cứ lý do nào. Tham dự như vậy là vô tình tán thành việc kết hôn của họ, một gương xấu, một điều trái tự nhiên và vô luân mà người Công giáo phải xa tránh để bảo vệ truyền thống hôn nhân được Thiên Chúa thiết lập cho mục đích di truyền nòi giống, tức là cộng tác với Chúa trong việc sinh sản con người cho đầy mặt đất cho đến ngày mãn thời gian.

Ước mong các giải đáp trên thỏa mãn các câu hỏi đặt ra. Amen.♦

Lm Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân

Cười Tí Cho Vui

ĂN CẢ VỎ

Bác sĩ dặn bệnh nhân:

- Bà bị thiếu chất xơ nghiêm trọng, cần ăn thật nhiều trái cây màu xanh và phải ăn cả vỏ.

Ngày khám lại lần sau, bác sĩ hỏi:

- Bà đã làm đúng điều tôi dặn là ăn trái cây cả vỏ chớ?

- Dạ, lê, táo, nho, ổi thì tôi ăn cả vỏ để dành, chỉ có trái dứa thì ăn hơi lâu.

Mùa Xuân, Mùa Mong Chờ Trong Hy Vọng

(tiếp theo trang 63)

người vươn lên tới vô biên. Không có sóng gió và thử thách nào trong cuộc đời có thể đụng chạm tới định mệnh của con người đã được Thiên Chúa yêu thương. Con người được sinh ra do tình yêu. Mục đích của cuộc sống con người là để yêu thương. Và sau khi đã chấm dứt cuộc sống trên trần gian, định mệnh con người là trở về với Tình Yêu trong hạnh phúc vĩnh cửu thiên thu. Mỗi ngày sống trong đời là một cơ hội mới để con người sống yêu thương trọn vẹn hơn.

Năm Mới gần kề là cơ hội để ta suy niệm về thời gian Chúa ban cho ta trong cuộc sống là một món quà cao quý xiết bao. Năm mới mở ra trước mặt chúng ta như một chương sách mới. Ta có thể viết trong chương sách đó những vần thơ tuyệt tác của tình yêu thay vì những lời than phiền ai oán và thất vọng. Năm mới là cơ hội để ta trở thành một con người mới. Chúa

ban cho ta năm mới không phải để ta thấy mình già đi một tuổi nhưng là để thấy mình trẻ trung hơn trong tình yêu. Thân xác ta có thể già theo thời gian nhưng tình yêu trong ta phải mỗi ngày thêm triển nở và trẻ trung hơn chứ không thể cằn cỗi theo năm tháng. Thiên Chúa của chúng ta không bao giờ già. Ngài là Chúa của tuổi xuân, là Chúa của Mùa Xuân là là nguồn vui của tuổi xuân. Như lời cầu nguyện lúc đầu lễ: *Con sẽ đến gần bàn thờ Thiên Chúa Chính Ngài là niềm vui của tuổi xuân xanh con.*

Trong Năm Mới này ta hãy giữ trong lòng lời căn dặn của Chúa Giêsu gửi các môn đệ ngày xưa và cũng gửi đến cho từng người trong chúng ta hôm nay: *“Điều Thầy nói với các con, Thầy cũng nói với tất cả mọi người: hãy canh thức!”* Không phải chỉ là tỉnh thức nhưng còn là canh thức, có nghĩa là sống trong nỗi mong chờ, mong chờ tình

yêu, mong chờ Thiên Chúa. Tình yêu trong ta có thể được đo lường bằng mức độ thao thức mong chờ. Không còn tha thiết mong chờ thì tình yêu cũng đã nhạt phai. Ước chi Năm Mới này đối với từng người trong chúng ta là một năm sống trong tâm tình mong chờ.

Mong chờ tình yêu trong cuộc sống, cũng là mong chờ Thiên Chúa trong cuộc đời. Cho dù có lúc Thiên Chúa như vắng bóng như người chủ đã đi xa thì sự mong chờ trong ta càng phải thêm mạnh mẽ để tình yêu trong ta ngày càng được thanh luyện. Cho dù hạnh phúc hay khổ đau, cho dù thành công hay thử thách, ước chi tình yêu mến Thiên Chúa và lòng yêu thương tha nhân trong ta ngày càng trở nên phong phú. Khi nào ta học được bài học yêu thương tha thiết đến quên mình, noi gương Chúa Giêsu trên thập giá, khi đó ta đã bắt đầu được ném thử hạnh phúc tuyệt vời của Mùa Xuân Muôn Thuở. ♦

Trần Việt Cường

KHI NGÔN SÚ NÓI VỀ...

(tiếp theo trang 65)

Cảm nghĩ của người dịch

Qua những lời khuyên của Ngôn Sứ Almitra, chúng ta thấy có điều mới mẻ trong quan niệm hôn nhân. Từ trước tới nay chúng ta vẫn được dạy là vợ chồng phải trở nên một. Điều này đúng quá rồi vì hai người phải liên kết chặt chẽ để xây dựng một cuộc sống chung. Thế nhưng, việc trở nên một đôi khi cũng trở thành nguy hiểm. Thí dụ có ông chồng độc tài muốn vợ “nên một” với mình bằng cách bắt vợ phải nói,

phải làm và phải nghĩ giống mình y chang. Có bà vợ chuyên chế muốn ông chồng không được nói hay làm gì khác ý mình. Như vậy là nghèo nàn hóa hôn nhân. Đang từ hai bản thể giá trị nay chỉ còn một. Đùng bắt người bạn mình phải giống mình. Mỗi người phải có gì khác để hiến tặng và bổ túc cho người kia. Mình với ta tuy hai mà một, nhưng ta với mình tuy một mà vẫn là hai.

Chúa dạy vợ chồng thật liên thật, xương liền xương. Chúa đâu

có dạy phải liền luôn cả tâm tình và ý nghĩ. Hòa hợp là đủ rồi. Trong tâm hồn mỗi con người, có một khu vườn bí mật mà chỉ chủ nhân mới biết và lo chăm bón những kỳ hoa dị thảo cho riêng mình, không ai được quyền xâm nhập, dù ngay cả vợ chồng. Đó là những ước mơ, những hoài bão, những ký ức, những đau khổ, những hạnh phúc và hy vọng riêng của một đời người. Ngôn Sứ Almitra nói: *“Hãy cho nhau trái tim, nhưng đừng là kẻ canh gác trái tim của người kia”*. Điều này cũng có nghĩa là không nên ghen tuông một cách quá độ và vô căn cứ, như một mẫu đàn bà được diễn

tả cách thậm xưng trong ca dao Việt Nam

Ta rằng ta chẳng có ghen

Chồng ta ta nghiêng ta nghiêng ta chơi

Mỗi con người là một giá trị độc nhất trong không gian và thời gian. Hôn nhân có mục đích làm thăng tiến giá trị của hai con người, để họ trở thành hai cột trụ cùng ghé vai nâng đỡ cuộc đời của nhau và chống đỡ mái ấm gia đình. Muốn hoàn thành nhiệm vụ, mỗi cột trụ phải được phân công, đứng vững trên chân của mình trong sự phối hợp hài hòa.

Hôn nhân cũng không phải là hai người chỉ biết có nhau. Còn xã hội, còn cuộc đời, còn những bổn phận đối với đồng loại. Vì vậy, phải để khoảng trống cho gió trời thổi qua, cho sóng đại dương chuyển động giữa đôi bờ.

VỀ CON CÁI

Một phụ nữ ôm một đứa bé trong lòng và nói với Ngôn Sứ: “*Xin ngài nói cho chúng tôi về con cái*”. Ngài nói với họ rằng:

“Con cái của các bạn không phải là của các bạn.

Chúng chính là những đứa con trai và con gái của khát vọng Sự Sống.

Các bạn sinh ra chúng, nhưng chúng không phải của các bạn,

Dù chúng đi cùng một đoạn đường đời với các bạn nhưng chúng không thuộc về các bạn.

Các bạn có thể cho con cái sự dịu dàng, nhưng không thể cho chúng những ý nghĩ của các bạn,

Bởi vì chúng có những ý nghĩ riêng tư.

Các bạn có thể ôm ấp thân thể của con cái, nhưng không thể ôm ấp tâm hồn của chúng.

Bởi vì tâm hồn của chúng sẽ gắn bó với căn nhà tương lai, nơi bạn không thể đến để xem, và cũng không hiện diện ngay trong giấc mơ của bạn.

Bạn có thể trở nên giống con cái, nhưng đừng tìm cách làm cho con cái trở nên giống bạn,

Bởi vì cuộc đời không bao giờ trở lui và không bước lang thang với buổi chiều hôm trước.

Các bạn là những cây cung phóng con cái vào đời như phóng những mũi tên sống động,

Người bắn cung nhắm mục tiêu trong hướng đi vô tận và dùng tất cả sức mạnh kéo dây cung để những mũi tên bay đi thật nhanh, khuất tầm con mắt.

Và khi tay người bắn cung kéo mạnh là lúc bạn cảm thấy niềm vui to lớn nhất,

Bởi vì dù người bắn cung yêu quý mũi tên đang lướt gió, người đó cũng thích thấy cây cung vẫn còn lại đó.”

CẢM NGHĨ CỦA NGƯỜI DỊCH

Cha mẹ và con cái, mỗi người có cuộc đời riêng, không ai có thể bắt ai giống ai. Con cái là hoa quả của tình yêu, là khát vọng của sự sống, là định luật của truyền sinh, không phải là vật sở hữu của cha mẹ. Chúng được sinh ra mà không được hỏi ý kiến. Nói vậy để hiểu rằng cha mẹ không nên đòi hỏi quá đáng nơi con cái. Khi nhỏ thì đòi phải học giỏi, đậu cao. Khi lớn thì đòi phải làm ông nọ bà kia để làm rạng danh giống nhà. Khi cha mẹ già thì đòi phải phụng dưỡng y hệt như khi còn ở quê hương. Ngôn Sứ nói với cha mẹ về con cái, không nói với con cái về cha mẹ, nên không nói tới đạo hiếu ở đây. Vì vậy đừng tưởng rằng con cái không có bổn phận đối với cha mẹ.

Yêu con là sửa soạn cho con vào đời. Khi bắn mũi tên đi, không biết nó sẽ rơi và cắm vào đâu. Nhưng điều chắc chắn là nếu tay người kéo cung khỏe mạnh và biết nhắm hướng tốt thì mũi tên sẽ bay cao, đi xa và đến được chân trời mơ ước.

*

Những lời của Ngôn Sứ, qua miệng của văn hào Khalil Gibran, đầy khôn ngoan và hợp thời. Ngôn Sứ là người được Thần Khí soi sáng để loan báo trước những điều sẽ xảy ra và kêu gọi muôn dân hãy sống thế nào để đón chờ những biến cố trong hoàn cảnh tốt đẹp nhất. Ngôn Sứ được ca tụng là những người sống không vì mình mà vì những người nghe mình:

“Người giống như kẻ đi trong đêm

Mang ánh sáng sau lưng mình

Tuy ánh sáng không soi lối cho Người

Nhưng sẽ chỉ đường cho những kẻ khác đi sau” (1)

Những lời khôn ngoan đã được vung vãi như châu ngọc suốt bao nhiêu thế hệ con người. Nhưng có bao nhiêu người biết lượm để làm gia tài riêng cho mình? Có bao nhiêu người biết nhìn theo ngọn đèn đeo sau lưng Ngôn Sứ để khỏi lạc đường trong bóng đêm?

1. *Tu as ressemblé à celui qui marche dans la nuit*

portant derrière lui

une lumière qui n' éclaire pas

c'est lui pourtant

qui montre aux autres le chemin

(Dante, la Divine, Chant 22) ◆

Tình hình tôn giáo tại Việt Nam năm 2017

(tiếp theo trang 70)

Anh em Dân Chủ – đã bị bắt cùng với hai thành viên khác của Hội là ký giả Trương Minh Đức và kỹ sư Phạm Văn Trội cùng với cáo buộc “Hoạt động nhằm lật đổ chính quyền Việt Nam” theo Điều 79 Bộ luật hình sự. Đầu tháng 11, khi bà Nguyễn Thị Lành là vợ của Mục sư đi ngân hàng lãnh tiền do thân hữu giới giúp đưa con tật nguyền của họ thì bị công an hăm dọa, vu cáo bà nhận tài trợ từ các tổ chức khủng bố.

Ngày 17-08, Ms. Nguyễn Hồng Quang, thủ lãnh Hội thánh Tin Lành Mennonite đưa ra một bản tường trình dài cho thấy từ 1994 đến 2017, Giáo hạt Sài Gòn liên tiếp trải qua 7 thời kỳ bị nạn. Nào là hành hung các mục sư, truyền đạo lẫn tín đồ. Nào là cướp bóc phá hoại các giáo sở. Nào là ngăn cản các buổi nhóm họp thờ phượng hay học đạo. Riêng năm 2017, giáo sở 6 tại quận 12 và giáo sở 7 tại quận 2, Sài Gòn, đã bị công an côn đồ tấn công thô bạo.

Ngày 03-10 mục sư Tin Lành phái Baptist Thân Văn Trường bị công an cửa khẩu sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất không cho xuất cảnh sang Hoa Kỳ du lịch vì lý do “an ninh”. Đây là lần thứ hai Mục sư bị cấm ra nước ngoài. Năm ngoái, ông đã bị cấm sang Campuchia thực hiện một chuyến mục vụ. Ngoài ra, ông còn liên tục bị canh nhà, ngăn chặn các buổi họp nhóm cùng với các tín đồ khác. Mục sư Trường hiện đang sinh hoạt tôn

giáo trong một nhóm tự do, không công khai, chuyên làm công việc truyền giáo, nhưng không có đăng ký với Nhà nước.

Ngày 24-12, Mục sư Đoàn Văn Diên, thành viên Hội đồng Liên tôn VN, đã bị an ninh tỉnh Đồng Nai bắt. Gia đình có hỏi, nhưng họ không đưa ra bất cứ lý do gì, cũng chẳng cho xem lệnh bắt hay giấy triệu tập gì hết. Họ cũng không cho gia đình gặp mặt hay gửi đồ vào cho ông. Theo lời con cả của Ms Diên thì công an muốn giăng bẫy để bắt con thứ của ông là anh Đoàn Huy Chương, một nhà đấu tranh cho công nhân từng bị ở tù 7 năm và nay đang đi xa gia đình để hoạt động.

e. Công giáo

Ngày 14-02, nhà cầm quyền đã ra tay đàn áp đoàn giáo dân Giáo xứ Song Ngọc, Quỳnh Lưu, Nghệ An hành trình vào Hà Tĩnh dưới sự hướng dẫn của linh mục Nguyễn Đình Thục, đến tòa án thị xã Kỳ Anh để đòi Formosa bồi thường những thiệt hại đã gây ra cho họ. Ban đầu, nhà cầm quyền cấm các chủ phương tiện vận tải công cộng chở đoàn người khởi kiện. Khi người dân quyết tâm cuộc bộ và đi xe máy được khoảng 20km, lực lượng công an đã dồn dân vào một chỗ rồi xông vào đánh đập, làm bị thương gần 50 giáo dân, cướp đoạt và phá nát các phương tiện ghi hình của họ.

Ngày 30-04, linh mục Đặng Hữu

Nam, quản xứ Phú Yên, Nghệ An, người đã từng dẫn tín đồ biểu tình và khiếu kiện vụ Formosa năm 2016, đã cùng với giáo dân xuống đường tưởng niệm “ngày dân tộc mất đi tự do, ngày người dân mất quyền làm người, ngày đã làm cho đất nước tang thương, lạc hậu”. Nhà cầm quyền Nghệ An đã trả thù vị linh mục qua những bài viết, video clip xuyên tạc và hăm dọa trên báo đài Nghệ An; những truyền đơn biểu ngữ kích động và mạ lỵ khắp huyện Quỳnh Lưu; qua các công văn từ ủy ban nhân dân gửi đến lãnh đạo Giáo phận Vinh để kết án và đòi trừng phạt; các cuộc họp của Hội Cựu chiến binh, hội Phụ nữ... nhằm đầu tó linh mục Nam (05-05).

Ngày 28-05, nhà cầm quyền huyện Quỳnh Lưu tỉnh Nghệ An đã diễn tập bắn đạn vào người dân ở gần nhà thờ giáo họ Văn Thai, thuộc Giáo xứ Song Ngọc của linh mục Nguyễn Đình Thục. Dân phòng thì cầm súng bắn đạn, người dân thì cầm gậy gộc, ống sắt, dùi cui và đá. Nhiều Giáo dân đã bị đám đông này tấn công tới tấp trước sự chứng kiến của công an. Đến tối ngày 30.05, đang khi linh mục Nguyễn Đình Thục đến làm lễ tại giáo họ Văn Thai thì côn đồ đã tấn công giáo dân bằng cách xông vào nhà đập vỡ đồ đạc; ngoài ra chúng còn dự tính chặn đường về của Linh mục Thục để hành hung ông. Tất cả đã xảy ra trước con mắt chứng kiến đờng đờng của nhà cầm quyền và công an.

Ngày 28-06, hơn 200 công an phối hợp với côn đồ đã xông vào khu vực đan viện Thiên An (Hương Thủy, Thừa Thiên-Huế) để phá hủy

Thánh giá dựng tại một ngọn đồi và đánh đập các tu sĩ Bọn người đó vừa ra tay hành động, vừa quay video, đưa ngay lên mạng với lời bình luận, vu khống, xuyên tạc các đan sĩ “vi phạm luật pháp và chiếm đoạt đất do Nhà nước quản lý”. Các phương tiện truyền thông của nhà cầm quyền tại Huế cũng hợp giọng vu khống trắng trợn các đan sĩ. Đan viện này đã gặp vô vàn khó khăn, sách nhiễu ngay sau biến cố tháng 4-1975, vì “tội” sở hữu một cơ ngơi rộng tới 107 hecta. Mới đây, ngày 23-12, phó chủ tịch UBND tỉnh Thừa Thiên-Huế đã đưa ra một bức thư vu khống trắng trợn và kết án vô luật đối với linh mục bề trên đan viện là Nguyễn Văn Đức.

Ngày 17-07, một nhóm thanh niên hội Cờ Đỏ đã đến trước cổng Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn bắt loa công suất lớn và đọc một bản văn dài phản đối việc nhà Dòng cứu trợ các thương binh Việt Nam Cộng Hòa, cũng như lãng mạ những cựu Chiến sĩ của miền Nam tự do, giữa khi nhà Dòng đang khám bệnh và ủy lạo cho họ, theo một chương trình tri ân giúp đỡ thường xuyên đối với họ.

Ngày 30-08 và cả tháng sau đó, tại Giáo xứ Đông Kiều, hạt Đông Tháp thuộc xã Diễn Mỹ, huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An liên tiếp xảy ra các vụ tấn công, khủng bố tinh thần và vật chất đối với giáo dân và linh mục quản xứ Nguyễn Ngọc Ngữ. Đây là việc làm của những phần tử bất chấp pháp luật thuộc Hội Cờ Đỏ, một tổ chức quần chúng mới thành hình với sự hỗ trợ, bao che của nhà cầm quyền khoảng từ đầu năm, để đi tấn công các cộng đoàn tôn giáo, đặc biệt

tại Nghệ An, nơi phong trào chống Formosa rất mạnh mẽ. Hội Cờ đỏ này đã phá hoại bàn thờ, tượng thánh, tài sản giáo dân, còn giăng biểu ngữ đòi trục xuất linh mục quản xứ Đông Kiều.

Ngày 04-09, một nhóm thanh niên nam nữ cũng thuộc hội Cờ Đỏ đã tự tiện xâm nhập nhà xứ Thọ Hòa, thuộc giáo phận Xuân Lộc, ở xã Xuân Thọ, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai, mang theo nhiều cờ đỏ, băng-rôn biểu ngữ, loa công suất lớn, nhất là súng lục và roi điện, để hăm dọa linh mục quản xứ Nguyễn Duy Tân, người từng lên tiếng về đất nước, xã hội, chế độ, cho tự do, dân chủ, nhân quyền. Chúng vừa đi vừa truyền thông trực tiếp lên mạng. May mà giáo dân đã kịp đến tiếp cứu.

Ngày 06-12, linh mục Nguyễn Đình Thực, một nhân chứng của vụ Formosa, đã bị công an chặn lại tại phi trường Tân Sơn Nhất, không cho ông đi tham dự phiên điều trần của Ủy ban Nhân quyền Quốc hội Liên bang Úc ngày 07-12. Trước đó, vào ngày 27-06, linh mục Nguyễn Ngọc Nam Phong thuộc phòng Công lý & Hòa bình tại Giáo xứ Thái Hà, Hà Nội, cũng bị cấm xuất cảnh sang Úc tại sân bay Nội Bài vì “lý do bảo vệ an ninh quốc gia”. Lm Phong cũng là người thường xuyên lên tiếng về nhân quyền qua các bài giảng lễ.

Ngày 13-12, tại nhà thờ Giáo xứ Đông Kiều, thuộc Giáo phận Vinh, nằm trên địa bàn huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An, nhà cầm quyền và công an địa phương đã đến yêu cầu dẹp bỏ hang đá Giáng sinh vì làm trên “đất đang tranh chấp”, đang khi đó là đất tư nhân đã hiến

tặng cho Giáo xứ. Tới đến, một số “côn đồ” (công an đội lốt hay thuê mướn) đã đến phá hoại cổng chào, hang đá và hành hung giáo dân (chém tay một thanh niên và bắn vào đầu một thầy giáo).

Sáng ngày 17-12, một số giáo dân Giáo xứ Kê Gai, thuộc Giáo phận Vinh, nằm trên địa bàn xã Hưng Tây, huyện Hưng Nguyên, tỉnh Nghệ An, đến khai mương làm thủy lợi tại một mảnh ruộng đã được dâng cúng cho Giáo xứ, để chuẩn bị cho việc xây nhà thờ trong tương lai. Thế nhưng, dưới sự điều khiển của chủ tịch và trưởng công an xã, khoảng 20 thành viên Hội Cờ Đỏ, vai khoác cờ đỏ, đã nhào xuống đánh giáo dân ngay trước sự chứng kiến của của nhà cầm quyền huyện và xã. Tiếp đó, hàng trăm công an và cảnh sát cơ động đã được điều đến để sẵn sàng trấn áp tiếp. Hậu quả là gần 20 giáo dân, đa phần phụ nữ lớn tuổi, bị đánh trọng thương.

Trưa ngày 21-12, hang đá Giáng sinh mà Giáo xứ Phúc Lộc, Giáo phận Vinh (thuộc xã Tân Thành, huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An) đã ra công dựng cách hoành tráng từ cả tháng nay trên một khu đất rộng rãi, chờ ngày mừng đại lễ, đã bị kẻ lạ mặt đốt cháy rụi. Trong tình thế này, thì mọi người đều rõ thủ phạm là ai!

Kết luận

Nhà cầm quyền CSVN, trước kinh nghiệm của các nước CS Đông Âu thập niên 80-90 của thế kỷ trước, ngày càng cảnh giác đối với các cộng đồng tôn giáo tại Việt Nam, nhất là các cộng đồng đông đảo, có tinh thần, có tổ chức, có kỷ luật, có hàng lãnh đạo được đào tạo kỹ

và có hàng tín đồ đầy tinh thần hy sinh và vâng phục. Ngoài ra, đó còn là những tổ chức xã hội dân sự mà nhà cầm quyền khó lòng kiểm soát trọn, xâm nhập sâu để lũng đoạn (ngoại trừ các giáo hội quốc doanh và các tổ chức tôn giáo quốc doanh do họ thành lập).

Thành ra ngoài những hành vi bách hại đủ kiểu như nói trên, nhà cầm quyền ngày càng tìm cách o bế và dọa nạt đối với hàng ngũ lãnh đạo Tôn giáo “chỉ lo việc tu hành”. Cộng sản khai thác những tham vọng hay những yếu hèn của họ, lợi dụng mong muốn an thân và ước vọng thành công của họ, gây dị ứng nơi họ đối với chuyện chính trị và chuyện nhân quyền, thậm chí biến một số trong họ thành cộng tác viên tích cực cho chế độ. Đối lại là cho họ được thoải mái tổ chức lễ hội, xây dựng cơ sở, đi ra ngoại quốc, có khi còn hỗ trợ họ chiếm đoạt cơ sở của Giáo hội chính truyền. Hạng này ít có uy tín trước tín đồ và thường dân vốn là những người thấm thía sự tàn bạo của chế độ hơn các chức sắc.

Dù sao, các tôn giáo chính là niềm hy vọng lớn lao cho toàn dân lúc này. Vấn đề là hàng lãnh đạo các giáo hội biết phát huy sức mạnh của niềm tin và vận dụng được sức mạnh của quần chúng tín đồ, một sức mạnh vũ bão nhưng không gây sự tàn phá, quyết liệt nhưng bất bạo động. Cụ thể là tổ chức những cuộc xuống đường liên tục, đông đảo, rộng khắp để áp lực nhà cầm quyền phải giải quyết mọi vấn đề xã hội, phải thỏa mãn mọi đòi hỏi nhân quyền. ♦

Huế ngày 05-01-2018
LM Phan Văn Lợi

Hai mục sư VN lão thành...

(tiếp theo trang 72)

biết mà thôi, và “Vì Chúa,” tôi chấp nhận tất cả những ý kiến hay lời phê bình, nếu có, dành cho tôi.

VĐ: Trong thư gửi cho linh mục Nguyễn Thái, mục sư có nói là đã làm xong bốn phần đạo Tin Lành với Phật Giáo, xin Mục Sư nói rõ về điều này.

MS. Minh: Tôi có hứa đóng vai Liên Tôn cho hai khối Tin Lành và Phật Giáo nhỏ để lập một Hội Đồng Tôn Giáo VN cầu nguyện cho hòa bình thế giới và cho quốc thái dân an. Tôi đã làm xong lời hứa trên đúng vào ngày kỷ niệm Chúa Giáng Sinh 25 tháng 12, 2018 vừa qua tại Phật Viện Minh Đăng Quang, Santa Ana. Phật Viện đã chơi nhạc Giáng Sinh cho toàn thể 100 chức sắc và Phật tử nghe cách vui mừng. Buổi lễ, tôi và linh mục Anh Giáo là Minh Hạnh, hiện thân của tôi cầu nguyện xin Chúa chúc lành cho sự hiệp nhất tôn giáo mà Giáo Hội Công Giáo luôn chủ trương.

VĐ: Trong lúc này Mục Sư có điều mong ước gì?

MS. Minh: Tôi mong sớm trở về đạo Công Giáo. Chỉ sợ điều mong ước của mình chưa thành thì mình đã ra đi.

VĐ: Thừa linh mục Minh Hạnh. Là một linh mục Anh Giáo, linh mục có đồng ý để phụ quân từ cương vị một Mục Sư trở về làm một tín hữu đạo Công Giáo hay không?

LM. Minh Hạnh: Tôi tôn trọng ý kiến của nhà tôi, tôi tán đồng việc ông trở về đạo Công Giáo.

VĐ: Liệu sau này linh mục có theo phụ quân trở về Công Giáo?

LM. Minh Hạnh: Có thể lắm chứ. Chúng tôi cũng điện thoại hỏi Linh Mục Joseph Nguyễn Thái, nguyên Giám Đốc Trung Tâm Công Giáo, hiện là Quản nhiệm Cộng Đoàn Thánh Giuse, giáo xứ Saint Barbara. LM. Nguyễn Thái trả lời: Việc Mục Sư Nguyễn Quang Minh xin trở về đạo Công Giáo là chính xác, còn thủ tục tiến hành theo giáo luật thì đang xúc tiến.

Thanh Phong

(Viễn Đông Daily)

Kính mời

Quý Độc Giả vào thăm Trang Nhà Diễn Đàn
Giáo Dân:

diendangiaodan.com hoặc diendangiaodan.us

Nơi lưu trữ báo viết và báo hình Diễn Đàn Giáo Dân

Có nhiều Link và bài vở hữu ích

Ba lời hạnh phúc

(tiếp theo trang 79)

Lắm lúc gã tầm tước: ‘Đến cái giống chó, đi không đỏi họ, ngồi không đỏi tên, lúc biến thành thịt vẫn gọi là CHÓ, chẳng nhẽ chỉ do nước này có độc cái Đảng mà mình phải kị húy, phải kiêng cả tên cha mẹ để đặt cho, thì hóa ra mình chẳng bằng Chó !!!

Kể đến đây xong thì ông Từ Hoè xin hết chuyện. Làng thấy hay, thấy ý nhị và thâm thúy, nhưng không cười âm như chuyện thứ nhất. Ông Từ Hoè biết thế nên cười xòa: Làng không cười to vì nó dính tới Đảng phải không. Vậy tôi xin kể đến một chuyện khác, cũng chuyện bán thịt chó, nhưng không có liên hệ gì tới Đảng và già Hồ vô vàn kính yêu của Hà Nội cả. Đây là chuyện dân gian. Rằng ngày xưa ở quê nhà, thịt chó hoặc bán trong tiệm hoặc bán trong chợ, hoặc bán rong. Bữa đó có một chị đội một thúng thịt chó đi bán rong. Vừa đi chị vừa rao: Ai thịt chó đây! Có một bác kia có máu tếu nên bác đứng trước nhà rồi gọi: Chó! Chó! Chị nhà quê không phải tay vừa, chị ta đáp lại ngay: Ai chó đây

? Bác nhà quê chắc có chút máu dê nữa nên nói tiếp: Chó! Lại đây!

Sau đó là chuyện mua bán giữa hai người. Các bạn có thấy tiếng VN hay tuyệt vời không? Chỉ có tiếng Chó để trao đổi, mà ai cũng hiểu.

Bà cụ B.95 nghe xong chuyện này thấy đúng quá, quê cụ nó đúng y như vậy, chuyện này làm cụ chợt nhớ quê nhà ngày xưa quá chừng. Cụ bảo quê mình ngày xưa buôn bán y như thế đó, rồi cụ miên man nói sang chợ ngày tết, cụ nhớ cành đào hồng, bánh chưng xanh, dưa hấu đỏ...

Cụ Chánh tiếp lời: Bà làm tôi nhớ quê Bắc Kỳ ngày xưa quá. Ngoài cảnh chợ tết, lão nhớ nhất miền quê với những cánh đồng lúa con gái mơn mớn, nhớ tiếng võng kẽo kẹt và tiếng hát ru con à ơi trưa hè, nhớ hoa sấu rụng bờ sông, nhớ ao sen thơm ngào ngạt đình làng, nhớ nhãn Hưng Yên, nhớ cá Anh Vũ Việt Trì...

Chị Ba Biên Hoà được hứng cũng phụ họa: Còn cháu trong Nam thì nhớ hoài nồi bánh tét cúng ông bà,

nhớ nồi thịt kho vịt lộn dưới bếp, hâm đi hâm lại, nhớ cuộc chơi bầu cua cá cọp âm ỉ. Thôn xóm ai cũng là bà con hết, ai cũng là Bác Hai Thím Ba Anh Tư Chị Năm hết. Ngay cả người Tàu ta cũng coi họ là họ hàng, ta gọi người Hoa là Chú Ba Thiêm Xám, ai cũng là chú thiêm hết. Ôi quê hương Miền Nam trước 1975 sao mà đẹp và dễ thương như vậy!

Lời Chị Ba làm tôi nhớ tới châm ngôn sống của một Cụ Bà gốc Miền Nam đã trôi lại cho tôi. Cụ mê các bài viết của tôi nên kết nghĩa chị em với tôi. Cụ này về cuối đời sống một mình mà rất hạnh phúc. Vì tên của tôi có chữ L nên bà cụ đã trôi lại cho tôi **3 chữ L** mà Cụ nói là 3 bí quyết sống hạnh phúc của cụ. Cụ bảo tôi: Đây là quà mừng tuổi cho em. Không ngờ cụ mừng tuổi tôi món quà này vào tết cuối cùng trước khi cụ ra đi. Cụ vừa nói tiếng Anh vừa nói tiếng Việt: **Live, Love, Laughter**: Sống đạo, yêu thương và vui cười.

Kính chúc các cụ năm mới ai cũng có 3 chữ L hạnh phúc này.

TRÀ LŨ

50 năm: MẬU TUẤT (2018) uất nghẹn MẬU THÂN (1968)

(tiếp theo trang 85)

Á Châu - Đại Học Texas).

Hồi ký của Việt cộng Trương Như Tảng cũng thú nhận như Wikipedia ghi lại: “Theo hồi ký của Trương Như Tảng (cựu Bộ trưởng Tư pháp Cộng hòa miền Nam Việt Nam, về sau ly khai chính phủ

và vượt biên sang sống lưu vong ở Pháp), thì trong khi đóng quân tại Huế, một số người đã bị tử trận vì thuộc thành phần phục vụ cho chính quyền Việt Nam Cộng hòa (viên chức, cảnh sát, sĩ quan, chính trị gia, địa phương quân...) nhưng cũng có người bị giết mặc dù không tham gia chiến trận. Ông

dẫn lời “một người bạn” rằng do kỷ luật kém ở một số đơn vị, một số thường dân cũng nhân dịp hỗn loạn để trả thù nhau nên đã có những vụ giết hại vô cớ.” Vừa thú tội vừa chạy tội! Khéo thật!

Nguyễn Đắc Xuân tự ghi công, ban thành tích cho mình.

Nguyễn Đắc Xuân khoe với Gs Nguyễn Đăng Hưng về thành tích cứu sống một số người: “*Đặc biệt tôi đã cứu được nhiều người trong Thành Nội suýt chết vì những thông tin tình báo sai lạc như trường hợp họa sĩ Lê Văn Tài, thầy giáo L. Kh. Ph., nhiếp ảnh gia Lê Quang.*” Ông ta còn vênh vào: “*Tôi dám làm những việc trên vì qua các Phong trào tranh đấu tôi biết những người ấy là ai.*”

Tại sao Xuân phải vỗ ngực “*dám*” hay “*không dám*”? Phải chăng, nếu “*bảo lãnh*” không đúng người, đúng đối tượng, Xuân cũng có thể mất mạng như chơi! Lẽ nào cái *Liên minh các Lực lượng Dân tộc Dân chủ và Hòa bình Thành phố Huế* được tổ chức ra để trở thành vô dụng, vô tích sự? Nguyễn Đắc Xuân lại nắm thanh niên! “*Tổng Thư Ký*” lại là Hoàng Phủ Ngọc Tường. Xuân hẳn rõ con người Tường hơn ai khác. Khôn sống bóng chết! NĐXuân chẳng giấu giếm tài khéo luồn lách hai lòng của y: “*Tôi vẫn ‘sống chung’ được với người bên này và cả người bên kia.*”

NĐXuân khoe: “*Sau này nhiều lần GS Trần [Trần Văn Khê] chúc mừng tôi là đã cứu được bao nhiêu mạng người trong Tết Mậu Thân. Không có người thứ hai dám cứu người trong hoàn cảnh như thế*” Ghê gớm chưa? Uy thế của Xuân còn mạnh hơn thế cơ: “*Những người đi theo tôi đều thoát chết.*” Giết được nhiều người, công trạng của NĐXuân lớn lắm, thì ai theo Xuân, làm điều ác như Xuân lẽ dĩ nhiên “*đều thoát chết*” thôi! Xuân không cần khoe, ai cũng biết!

Như vậy, chuyện thăm sát Mậu Thân Huế 1968 có còn là chuyện bịa đặt của phía bên này để vu khống phía bên kia không?

Cộng sản là Cộng sản. Cộng sản ở đâu và vào thời nào cũng đều là Cộng sản, là thủ lĩnh của tội ác (trừ một vài người sám hối), là đã thú say máu người!

“*Giết, giết nữa, bàn tay không phút nghỉ,*

Cho ruộng đồng lúa tốt, thuế mau xong,

Cho đảng bền lâu, cùng rập bước chung lòng,

Thờ Mao Chủ tịch, thờ Sít-ta-lin bất diệt”

Tăng xác người để tăng nguồn phân; đồng lúa tốt, thuế ắt mau xong. Đảng ắt bền lâu để “*Cùng rập bước chung lòng/Thờ Mao Chủ tịch, thờ Sít-ta-lin bất diệt*”!!!

Ghi thêm về Liên minh các Lực lượng Dân tộc Dân chủ và Hòa bình Thành phố Huế:

Đề tài trao đổi có thể tạm kết ở đây. Tuy nhiên, cái gọi là ***Liên minh các Lực lượng Dân tộc Dân chủ và Hòa bình Thành phố Huế***... không thể bỏ qua.

Theo lời kể của NĐXuân, Liên minh này do “*lãnh đạo Thành ủy Huế lập vào Mùa hè 1966*” (chứ không phải là tổ chức tự phát của “*trí thức*” Huế). Chính “*Thành Ủy* (Đảng ủy Thành phố) viết thư mời các nhân sĩ trí thức ở Huế tham gia.” Nhân sự được Đảng mời gồm ***một Thượng tọa ở chùa Từ Đàm, Thượng tọa Thích Đôn Hậu, Tiến sĩ Lê Văn Hảo, bà quả phụ Nguyễn Đình Chi, các ông Nguyễn Đóa, Tôn Thất Dương Tiềm, Nguyễn Thúc Tuân, v.v...***

Ba chức vụ cầm đầu Liên minh được NĐXuân nêu ra: Ts ***Lê Văn Hảo*** – Chủ tịch; ***Hoàng Phủ Ngọc Tường*** – Tổng Thư Ký; ***Nguyễn Đắc Xuân*** - Ủy viên Thanh niên. (Tường và Xuân đã là đảng viên

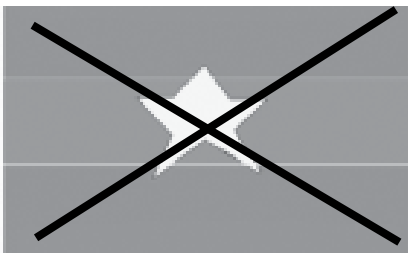
cốt cán).

NĐXuân nói “*Chiến dịch mở ra, tôi không được phân công việc gì hết. Tôi đi theo lãnh đạo Cảnh Bắc do anh Trần Anh Liên (người Hà Nội) làm chánh ủy.*” Đi theo chánh ủy ở một cánh quân quan trọng mà bảo “*tôi không được phân công việc gì hết*” thì chúng ta phải hiểu vai trò NĐXuân là gì ở đây? Ưu đãi hơn xa chuyện “*được phân công*” một công việc cụ thể! Chẳng phải là được ưu ái, biệt đãi đó sao? Hãy nghe NĐXuân khoe tiếp: “*Tôi được đến nhận công tác ở địa bàn từ cửa Đông Ba qua Cửa Thượng Tứ thuộc Quận Nhất...Tôi gặp anh Hoàng Kim Loan lãnh đạo chính trị ở Quận Nhất.*” (Ấy là chưa nói tới chuyện NĐXuân em em anh anh với lãnh đạo Hoàng Kim Loan nọt như mía lùi).

Công tác ở Quận Nhất, nhất Xuân đây! Cái địa bàn hoạt động của Xuân đâu phải nhỏ: “*Từ cửa Đông Ba qua Cửa Thượng Tứ*” Số một! Nhưng cũng chưa ngon bằng việc NĐXuân được chính Hoàng Kim Loan phân công: “*Trước đây trong Phong trào tranh đấu anh làm gì thì bây giờ anh hãy làm những việc ấy!*” NĐXuân nghe láy làm sướng vô cùng: “*Tôi không ngờ được giao nhiệm vụ cách mạng một cách rộng rãi đến vậy. Thế là tôi xông vào cuộc.*” Nguyễn Đắc Xuân không nói rõ “*nhiệm vụ cách mạng*” của y là nhiệm vụ gì, xông vào cuộc như thế nào? Dầu vậy, quyền *tha* hay *giết* là ở trong tay Xuân khi Xuân nắm vai trò “*ủy viên thanh niên*” mà thanh niên Huế lúc bấy giờ lại không hề hời chạy về phía “*cách mạng giải phóng*” như Xuân mơ tưởng! Con số người dân Huế bị giết cứ tăng cao mãi là vậy. Ngẫm lại lời biện bạch của NĐX: “*khẩu hiệu của*

Chiến dịch Tết Mậu Thân 1968 là ‘đánh cho Mỹ cút, đánh cho Ngụy nhào’, thì chuyện bắt bớ, giết chóc chắc chắn phải xảy ra”, càng nghe càng uất nghẹn!

Một điều NĐXuân không chịu thấy, hoặc có thấy, nhưng “ngậm miệng ăn tiền” là hình ảnh cái lá cờ của **Liên minh các Lực lượng Dân tộc Dân chủ và Hòa bình Thành phố Huế....**

NĐXuân mô tả: “**Thiết kế lá cờ của Liên minh, theo chiều dọc chia làm ba phần bằng nhau, giữa đỏ, hai bên xanh.**” Nhưng Xuân không nói tới cái gì vàng vàng nằm giữa lá cờ! Đó đâu phải là SAO VÀNG! Ai cho phép Sao Vàng đứng vào chỗ này trên cái lá cờ ảo này? Hình người nộm đứng xoạc cẳng giăng tay, hình “**THẮNG BÙ NHÌN!**” Bọn Nguyễn Đắc Xuân, Hoàng Phủ Ngọc Tường, Lê Văn Hào, Nguyễn Đóa, Tôn Thất Dương Tiềm, Thích Đôn Hậu... có thấy cả bọn chúng đều là những tên bị lừa không? Giống như Chế Lan Viên một thời trung với đảng, để về sau hối hận vì trót dại ăn bánh vẽ:

*Chưa cần cầm lên ném,
anh đã biết là bánh vẽ
Thế nhưng anh vẫn ngồi vào bàn
cùng bè bạn
Cầm lên nhám nháp.
Chả là nếu anh từ chối
Chúng sẽ bảo anh phá rối
Đêm vui
Bảo anh không còn có khả năng
nhai
Và đưa anh từ nay ra khỏi tiệc...
Thế thì đâu còn dịp nhai thứ thiệt?
Rốt cuộc anh lại ngồi vào bàn
Nhu không có gì xảy ra hết
Và những người khác thấy anh
ngồi,
Họ cũng ngồi thôi
Nhai ngòm ngoàm...◆*

50 năm vụ tẩm máu Thành Huế

(tiếp theo trang 89)

Ai chịu trách nhiệm lớn nhất với vai trò đầu não trong kế hoạch “xóa sổ” toàn bộ hệ thống chính quyền địa phương để xây dựng chính quyền mới là một bí ẩn lớn nhất của sự kiện Huế-Mậu Thân. Những bàn tay vấy máu đồng bào đã vội vã được chùi. Những “chứng cứ ngoại phạm” hấp tấp được bày ra. Lê Khả Phiêu, người mà hồi chiến dịch Mậu Thân là chính ủy kiêm trung đoàn trưởng Trung đoàn 9, có trách nhiệm gì không?

Một bài báo mang tựa “Gặp lại cựu tổng bí thư Lê Khả Phiêu” (Tiền Phong, 11-11-2012) có đoạn: “Đêm 24-2-1968, quân ta được lệnh rút khỏi Huế. Khi rút phải đưa hết thương binh ở phẫu tiên phương lên rừng để tiếp tục điều trị... Đồng chí (Lê Khả Phiêu) nhận trách nhiệm trước Quân khu rằng, không riêng Trung đoàn 9 mà

cần phối hợp với các trung đoàn bạn khác... cùng với nhân dân thành nội Huế làm nhiệm vụ vận chuyển anh em thương binh vượt vòng vây lên căn cứ. Chính sách thương binh là đây. Tình người, tinh đồng chí đồng đội là đây”... Ừ thì đây: một bài báo khác, đề tựa “N. Vietnamese Die Chained to Their Gun Posts” của ký giả Fred Emery đăng trên Times of London ngày 16-2-1968, viết rằng ông thấy hai thi thể lính Bắc Việt đã bị xích vào cột điện với khẩu súng máy (“Hue 1968”, Mark Bowden).

Những câu chuyện bi thảm về chiến tranh Việt Nam đáng lý không được nhắc lại. Nhưng, khi mà những oan hồn chiến tranh còn chưa được giải và những bàn tay nhuốm máu còn chưa được rửa với sự thành khẩn ăn năn để chấp lay nén nhang trước vô số cái chết oan ức thì liệu mọi thứ có thể bỏ quên đi hoặc để vùi lấp vào bụi lịch sử?

Chúng ta sẽ nói gì với thế hệ trẻ, để giải thích tại sao hôm nay cả thành Huế lại chít khăn tang để làm giỗ cho hàng trăm oan hồn, trả lời sao với con cháu rằng lý do gì ông bà cha mẹ anh chị cô chú mình bị giết và ai giết? Cho đến giờ, vẫn còn có màn vỗ tay cười cợt trước những dải khăn tang.

Nếu người ta tiếp tục khạc nhổ những bãi đờm nhơ nhớp vào lịch sử và giẫm đạp lên xác chết chiến tranh trong đó có cả chiến sĩ đồng đội mình thì những câu chuyện này vẫn cần được nhắc lại, không phải để khinh bỉ, không đáng và cũng chẳng cần, mà để cho thế hệ trẻ hiểu được cuộc chiến “giải phóng dân tộc” nó đầy dẫy tội ác như thế nào, để họ hiểu đối trả và bung bít cũng là một tội ác, và để họ nhận thức rằng những hành động kinh tởm đó đừng bao giờ được lặp lại với đồng bào và dân tộc mình.

Mạnh Kim

(Diễn Đàn Thế Kỷ)

1968 và Tôi

(tiếp theo trang 92)

sâu đầu hồi nhà để tắm rửa, mấy anh lớp trên phát hiện ra một thùng sách lớn bung ra dưới đáy. Hốt lên mới biết là sách của Bê Trên cho một đứa con của Ông mượn, và ai đó vì ghen ghét đã kín đáo quẳng chúng xuống giếng.

Thế mà không hiểu sao, tôi bắt gặp „Divorcée“ trong phòng ngủ. Có lẽ có cậu nào sau đó đã lên vào phòng Bê Trên, chôm nó rồi vứt lại đó, khi về quê ăn Tết. Vì nếu mượn, thì đã phải đưa trả đàng hoàng. Và tôi say sưa rị mọ dịch. Cuốn sách dịch đầu đời của mình. Một đôi vợ chồng trung lưu có một đứa con trai, vốn có cuộc sống gương mẫu. Nhưng những mâu thuẫn đã làm cho ông bà xa nhau, divorcée. Tất cả nỗi khổ tâm chụp xuống trên đầu người con đi tu. Và ngày cậu bước lên bàn thánh cũng là cơ hội để ông bà trở về lại với nhau. Nội dung đại khái là thế, tôi không nhớ rõ nữa. Câu chuyện dĩ nhiên có nhiều tình tiết rất cảm động. Nhưng tại sao cuốn sách „ba xu“ này lại ở trong phòng của một linh mục mọt sách? Tôi đoán, có thể vì tác giả cuốn truyện là một tên tuổi lớn trong làng văn pháp, nhưng chẳng còn nhớ là ai. Sau lần dịch sách này, không hiểu nhờ đâu, tôi từ đó bỗng nhiên trở thành „vô địch“ trong lớp về môn „Dictée“ (âm tả).

Một học sinh lớp 8. có thể dịch sách ngoại ngữ! Có lẽ ở đây cần nói thêm đôi chút về cái học trong Chủng Viện Kontum trước năm 1975. Hàng năm Chủng Viện chiêu sinh khắp nơi, từ Đà-

nẵng cho tới Sài Gòn. Hàng trăm học sinh tốt nghiệp tiểu học trở lên trong độ tuổi 10 tới 13 đều được nhận. Chủng Viện vốn theo chương trình học của Pháp, nên các tân chủng sinh phải qua hai lớp 7. (7B và 7A). Đây là thời gian để chuyển từ chương trình Việt sang chương trình Pháp, và cũng là giai đoạn chọn lọc nhân sự. Sau hai lớp 7 này, thường chỉ còn không đầy nửa số nhân sự của lúc mới vào. Bước lên lớp 6 (Sixième) mọi sách giáo khoa và giảng dạy đều bằng tiếng Pháp. Giáo sư, ngoài ba bốn linh mục thừa sai người pháp và vài ba linh mục Việt, đa phần là những đàn anh đang học tại các Đại Chủng Viện hàng năm nối tiếp nhau về dạy, thay vì đi giúp xứ.

Giữa thập niên 1960', sau khi lật đổ nền đế nhất cộng hoà, các tướng lãnh cầm quyền ở miền Nam chủ trương Việt hoá chương trình giáo dục. Các chủng viện và dòng tu còn giữ chương trình Pháp theo nhau chuyển sang chương trình Việt. Chỉ còn lại duy nhất Tiểu Chủng Viện Nha Trang (GM. Nguyễn Văn Thuận) và Tiểu Chủng Viện Thừa Sai Kontum (GM. Paul Seitz) là vẫn giữ chương trình Pháp. Không biết bên Nha Trang như thế nào, chứ bên Kontum người đóng vai trò quyết định trong việc lưu giữ chương trình Pháp là linh mục Phạm Lộc, lúc đó đang là Giám Đốc Tiểu Chủng Viện. Vì quyết lợi ngược dòng như thế, Ông bị sức ép nặng nề từ mọi phía, từ thực tế xã hội tới các đồng nghiệp linh mục người Việt. Cái trở ngại nhất của chương trình Pháp là không tìm ra đâu giáo sư. Người ta còn kết Ông

tội theo Pháp, vì cố tình giữ lại chương trình Pháp. Lúc đó Ông rất cô đơn. Ông vốn là người vẫn cho mình là đúng trong mọi chuyện, nên ít làm việc được với ai. Nay sự cô đơn càng làm cho Ông trở nên nóng nảy bất thường. Có lần Ông khóc tâm sự trong lớp chúng tôi: Người ta trách tôi, bảo rằng muốn chống Pháp nhưng tại sao lại còn ôm chương trình Pháp! Nhưng mà mình không học nó, không thấu hiểu nó, thì làm sao mà chống nó! Lại nữa tôi muốn giữ chương trình này, dù biết rất khó khăn, là muốn để cho các chú có được một nền học vấn vững!

Trong con mắt tôi thời đó, Bê Trên Lộc là người khó thương, khó gần gũi vì bản tính gắt gỏng bất thường. Ông la lối, mạt sát, khi thấy chúng tôi không giữ im lặng trong giờ học bài. Thỉnh thoảng do mặt tía tai lớn tiếng cãi lộn với các thừa sai pháp. Tuy nhiên Ông đúng là tấm gương sống nghèo hiem có, nhiều tình cảm và thương học trò của mình. Ông đam mê sách vở và luôn thúc đẩy chúng tôi đọc sách. Có dịp nào đi Sài Gòn, Ông luôn bảo chúng tôi, ai muốn mua sách gì thì cho Ông danh sách. Ông chuyển danh sách đó cho nhà sách ở Sài Gòn, để họ chuẩn bị, đóng thùng, và Ông mang theo khi trở về. Ông chẳng bao giờ kiểm soát xem có đề sách nào không thích hợp hay không. Miễn chúng tôi ham sách, chịu đọc sách là Ông mừng, mãn nguyện.

Cũng vì không có giáo sư, kể từ niên khoá 1966-67, bốn lớp cuối của TCV Kontum (từ Troisième tới Terminale) được chuyển lên Đà Lạt. Anh em trú ngụ trong Nhà Sohier, một Villa bên cạnh hồ Xuân

Hương được giáo phận mua lại của bác sĩ Sohier, và đi học tại trường Lasan d' Adran. Lasan d' Adran lúc đó có cả chương trình Việt lẫn Pháp. Để đối lại việc được vào học ở đây, Kontum phải cung cấp cho Trường một số giáo sư thừa sai pháp (cha Langes dạy Sử Địa, Ginhoux dạy Văn, Déroches dạy La-tinh). Thời đó, TCV Nha Trang cũng phải gọi một hai lớp cuối lên Lasan d' Adran và họ cung cấp cho trường hai vị thừa sai (cha Mais dạy Triết và Laroque dạy Toán).

Bốn năm ở Sohier là thời gian miệt mài nhất với những kì thi liên tiếp. Hết Troisième thi B.E.P.C (Trung Học Đệ Nhất Cấp Pháp), sau Seconde thi Tú Tài Việt phần I, sau Première thi Tú Tài Việt phần II, sau Terminale thi Baccalauréat (Tú Tài Pháp). Thật ra theo chương trình chỉ phải qua hai kì B.E.P.C và „Bac“ mà thôi. Nhưng các bề trên của Kontum đã cho phép và khuyến khích chúng tôi tìm giờ tự học để thi lấy Tú Tài Việt, để có thể tránh thiệt thòi, nếu như „mất on gọi“(!) nửa chừng. Lúc đó đã sẵn có chút gì, để có thể nhập Thủ Đức hay Chiến Tranh Chính Trị, nếu muốn. Hoặc để tránh trường hợp vì lí do nào đó không qua được kì thi „Bac“, dù rằng hầu như tất cả thí sinh Kontum đều qua được dễ dàng các kì thi Việt lẫn Pháp.

Xem ra miệt mài như thế, nhưng Nhà Sohier vẫn dư dả thời gian cho thể thao, nghệ thuật và âm nhạc. Mursion thầy từ Lycée Yersin qua dạy thể dục, cho chúng tôi tham gia các khoá học Giu-đô bên ngoài, khuyến khích đi trình diễn ca nhạc đây đó, cho phép và khuyến khích chúng tôi đi xem cuốn phim Helga, một cuốn phim hướng dẫn tình dục lần đầu tiên

trình chiếu tại Việt Nam. Điều đặn mời các các nhân vật hay chuyên gia tới thuyết trình, để cập nhật với thế giới bên ngoài. Như mời nhà dân tộc học Nguyễn Bạt Tụy tới trình bày những kết quả nghiên cứu về các dân tộc thiểu số. Mời nhạc sĩ Hoàng Kim từ Pháp về trình bày những kĩ thuật và tập cho chúng tôi những dòng nhạc mới của mình. Mời các chỉ huy trưởng Trường Võ Bị và Chiến Tranh Chính Trị giới thiệu về Trường họ. Mời linh mục Nguyễn Công Lý (OP) nói về đường lối của Tinh Dòng mới tại Việt Nam... Đó là mấy vị tôi có dịp được gặp trong gần hai năm ở Nhà Sohier. Xem thế, có thể nói rằng, Kontum đã có một đường lối giáo dục khai phóng và tiến bộ, hơn hẳn mọi chủng viện và dòng tu cùng thời.

***

Lớp chúng tôi khi vào (1964) có hơn 120 chú, là khoá đông nhất cho tới lúc đó. Đầu niên khoá 70-71 (lớp Seconde) còn 21, tới giữa niên khoá chỉ còn một phần ba. Căn nguyên do nơi giáo sư Laroque. Ông dạy môn Tân Toán Học, mà chúng tôi chẳng hiểu. Có những lần ra bài làm trong lớp hầu hết chúng tôi phải chống bút, nhìn nhau cười trừ, thất vọng. Những nụ cười bất lực lối á đông này được Ông hiểu như một cách trêu ngươi hoặc thách thức. Rốt cuộc Ông ra điều kiện với trường và với linh mục Giám Đốc Trần Thanh Chung (về sau là Giám Mục giáo phận kế vị GM Phạm Lộc): hoặc Ông ra đi hoặc 2/3 chúng tôi ra đi. Như đã nói, Laroque là người của giáo phận Nha Trang gọi lên Đà Lạt, nhưng Ông tới trú ngụ trong Nhà Sohier, vì ở đây ngày ngày Ông có thể trò chuyện được với

các thừa sai khác. Ông là kẻ xa lạ, ít tiếp xúc với chúng tôi và chúng tôi cũng khó tiếp xúc với Ông. Dĩ nhiên trước tình thế này, cha Giám Đốc phải yêu cầu chúng tôi ra đi. Mất chúng tôi có thể chấp nhận được, nhưng mất một giáo sư thì quả khó khăn.

Không biết Bề Trên nói với các anh em khác như thế nào. Với tôi, khi được gọi vào phòng, Ông bảo: Các cha giáo không muốn con ở lại; cha phải chấp nhận, vì ở đây, như con thấy, chỉ có một mình cha là người Việt và cha cũng không dạy ngoài trường, nên không nắm vững vấn đề. Rồi Ông khuyến cáo gắng học hành, bao lâu còn tiếp tục con đừng học vắn, Ông sẵn sàng giúp đỡ. Về sau, Ông thỉnh thoảng ra thăm chúng tôi tại nhà trọ, có lần chở cả một bao gạo, để „cho tụi bây ăn cho có sức mà học“!

Năm 1975, khi cộng sản vào, còn lại 4 anh em và cuối cùng, sau hơn hai mươi năm tiếp tục kiên trì với chính sách diệt tôn giáo của chế độ mới, còn được một người tiến lên bàn thánh, phục vụ tại giáo phận. Một anh theo con cháu sang định cư ở Mĩ rồi Úc. Một anh ở lại quê hương dạy học. Còn một anh mang ước vọng ra đi để tiếp tục đường tu, nhưng đã chết trên đường vượt biển và xác may mắn đã được thuỷ táng vào lòng đại dương. May mắn, là vì anh là người chết đầu tiên của chuyến ghe lênh đênh gần hai tháng trời trên biển vì hư máy; những người đồng hành lần lượt chết và cuối cùng ngư dân phi-luật-tân chỉ còn cứu được ba cháu gái trong tình trạng Trauma trầm trọng.

Phạm Hồng-Lam.
Augsburg, 16.01.2018

DANH MỤC QUẢNG CÁO

Diễn Đàn Giáo Dân chân thành cảm tạ sự hỗ trợ của Quý Thân Chủ và Quý Độc Giả đã nhiệt thành ủng hộ cho các Thân Chủ Quảng Cáo dưới đây

Á Đông Super Market	73	Golden Heart Medical.....	Bìa 4
Ana Pharmacy	81	Hội Yểm Trợ - Cha Trương Bửu Diệp.....	89
Bảo Hiểm TMN.....	33	Manna Pharmacy	81
BS Dương Khổng Tước	81	Mile Square Dentistry	88
BS Nguyễn Mạnh Hùng	56	Nhà Quàn An Lạc.....	32
BS Phan Mỹ Dung, Lê Phan Stephanie, Mỹ Châu.....	65	Nha Sĩ Kevin Nam Kiều, Orthodontics.....	Bìa 3
Cali Home Finance	56	Nha Sĩ Lê ngọc Bích	Bìa 3
Chùm Kết.....	72	OCC Printing	41
Chung's Express Restaurant.....	48	Paracel Seafood Restaurant	57
Chung's Teriyaki.....	48	Phở 86.....	32
Crystal Vision, phòng nhãn khoa	65	Saigon City Market Place	49
Di's Printing.....	64	Tổ Hợp Luật Sư Michael Francis Smith	64
Grand Gaden Restaurant.....	Bìa 2	Tours Du Lịch Hành Hương 2018.....	97

Quảng Cáo

Quý vị đăng quảng cáo, hỉ tín, ai tín trên Diễn Đàn Giáo Dân sẽ được tôn trọng bởi:

- Hàng ngàn độc giả nhờ báo được phân phối qua các địa điểm quảng cáo.
- Hàng ngàn độc giả qua báo dài hạn gửi đến tận nhà.
- Nguyệt San Diễn Đàn Giáo Dân được phân phối trên khắp Hoa-Kỳ và thế giới.

PHIẾU ĐỘC GIẢ

Họ Tên: _____ Điện thoại: _____

Địa Chỉ: _____ Độc Giả Cũ, ID# _____

_____ Độc Giả Mới

_____ Email: _____

Nhận làm: Cố Vấn Chủ Trương Cố Động Viên Bảo Trợ Điều Hành

Đại Diện Vùng **Độc Giả Ân Nhân:** \$60 \$100 \$200 \$.....USD

Độc Giả Thường: Hoa-Kỳ \$50 USD; Canada \$70 USD; Âu Châu, Á Châu, Úc Châu \$80 USD

Muốn mua Nguyệt San Diễn Đàn Giáo Dân từ số: _____

Muốn có các số cũ (nếu còn): _____

Xin gửi mẫu này về Tòa Soạn ĐGD: **7864 Westminster Blvd., Westminster, CA 92683**

Hoặc gọi điện thoại: **714-894-5826** Email **toabaoddgd@yahoo.com**

Chi phiếu, lệnh phiếu xin đề **DIEN DAN GIAO DAN, INC.** và gửi về địa chỉ trên.